

АПЕЛАЦИОНЕН СУД ШТИП

БИЛТЕН Бр. 9

Мај 2016
Штип

СОДРЖИНА

ВОВЕД	1
КРИВИЧЕН ОДДЕЛ	2
КРИВИЧЕН ЗАКОН И ЗАКОН ЗА КРИВИЧНА ПОСТАПКА	2
ГРАЃАНСКИ ОДДЕЛ	24
ТРГОВСКИ СПОРОВИ	24
РАБОТНИ СПОРОВИ	95
СПОРОВИ ОД ИМОТНИ, СЕМЕЈНИ И НАСЛЕДНИ ОДНОСИ	116

ВОВЕД

Апелациониот суд во Штип, во согласност со член 72 став 3 од Судскиот деловник (Службен весник бр. и 66/2013 од 09.05.2013 год.) како и досегашната практика, го приготви и издава Билтен бр.9 на својата судска пракса.

Билтенот е поделен на две области, кривичен и граѓански оддел.

Во кривичниот оддел се опфатени одлуки од областа на Кривичниот законик и Законот за кривична постапка.

Во граѓанскиот оддел се опфатени одлуки од имотните, семејните и наследните односи и одлуки од трговските и работните спорови.

Билтенот содржи обработени 70 одлуки, од кои 22 се од кривичната и 48 од граѓанската област.

Објавените одлуки ја одразуваат праксата на Апелациониот суд во Штип и во најголем дел се одлуки кои биле на одлучување по вонреден правен лек во Врховен суд на РМ.

Во изработката на билтенот учествувале:

Стојанче Рибарев – Претседател на судот и

Претседател на граѓански оддел

Данка Ристова – Претседател на кривичен оддел

Славица Јованова – Виш судски соработник

Стојанче Николов – Судски соработник

**Претседател на судот и
Претседател на граѓански оддел**

Стојанче Рибарев

КРИВИЧЕН ЗАКОН

1. Кога обвинет ќе лиши од живот две лица тогаш правилна правна квалификација за стореното дејствие на извршување е дека обвинетиот сторил едно кривично дело “Убиство“ од чл.123 ст.3 од КЗ.

Од образложението:

Основниот суд со пресуда обвинетиот го огласил за виновен за сторени две кривични дела Убиство по чл.123 ст.1, а казнив по ст.3 од КЗ и за двете кривични дела му утврдил казна затвор во траење од по 6 години и го осудил на единствена казна затвор во траење од 10 години.

По повод жалбата изјавена од ОЈО и обвинетиот Апелациониот суд по службена должност ја укина пресудата и го врати предметот на првостепениот суд на повторно разгледување и одлучување.

Јасна е одредбата од чл.123 ст.1 од КЗ во која е наведено дека: “тој што друг ќе лиши од живот ќе се казни со затвор најмалку 5 години“ што несомнено укажува дека оваа одредба се однесува на лишување од живот само на едно лице. Во кривичното дело од чл.123 ст.3 од КЗ е децидно наведено дека “со затвор од најмалку 10 години или со доживотен затвор ќе се казни тој што со умисла ќе лиши од живот две или повеќе лица, за кој предходно не му било судено освен ако не се работи за кривични дела од чл.9 ст.3, чл. 10 ст.3 и членовите 124, 125 и чл.127 од КЗ“. По мислење на овој суд при постоење на чл.123 ст.3 од КЗ која одредба ги опфаќа во целина дејствијата на обвинетиот кој што сторил две убиства за кое што не му е судено погрешно е дејствието на обвинетиот да се подведува под сторени две кривични дела од чл.123 ст.1 од КЗ и за истите да се одмерува посебно казна и со примена на чл.44 за стек на кривични дела да се одмерува единствена казна затвор.

(КЖ-524/15 на Апелационен суд Штип)

2. За да се утврди дека сторителот е пресметлив не е доволно да се утврди дека бил свесен за последиците од сторувањето на кривичното дело туку е неопходно потребно да се утврди и дали обвинетиот можел да управува со своите постапки во време на сторување на делото.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за сторени две кривични дела Убиство по чл.123 ст.1 в.в.со чл.19 од КЗ, а казниво по ст.3 од КЗ и му утврдил за двете кривични дела казна затвор во траење од по 6 години и го осудил на единствена казна затвор во траење од 10 години.

Одлучувајќи по жалбата на обвинетиот пресудата е укината и вратена на повторно одлучување.

Од извршенуот увид во списите од предметот, односно Психилошкиот наод и мислење за осомничениот се утврдува дека тој бил во душевна растроеност (параноидни идеи исклучиво насочени кон неговата сопруга), но бил свесен за последиците кои ќе произлезат од сторувањето на кривичното дело.

Наодот даден од страна на Вештото лице – психолог и невропсихијатар не даваат одговор на клучното прашање дали обвинетиот во времето на извршувањето на кривичното дело, можел да управува со своите постапки поради утврдената негова душевна растроеност. Ваквите факти се релевантни за утврдување на кривична одговорност кај сторителот кои воопшто не се утврдени од страна на првостепениот суд, а кои директно влијаат врз утврдувањето на неговата пресметливост односно степенот на неговата пресметливост.

За овие одлучувачки факти односно дали обвинетиот делото го сторил умислено, односно дали во времето на извршувањето на кривичното дело можел да управува со своите постапки, првостепениот суд не дал причини бидејќи истите ги немаат дадено и вештите лица во своите вештачења.

Пресметливоста како правен институт конкретно е определена во чл.12 од КЗ каде што за да еден сторител на кривично дело се прогласи за пресметлив е потребно судот да утврди два независни услови, а тоа е обвинетиот во времето на сторувањето да го сваќа значењето на своето дело и да управува со своите постапки.

Во конкретниот предмет вештите лица неспорно утврдиле дека обвинетиот делото го сторил во состојба на душевна растроеност, но дека бил свесен за последиците од сторувањето на делото. Во текот на постапката не е утврден вториот услов, а тоа е дали обвинетиот бил способен да управува со своите постапки при констатирана душевна растроеност.

(КЖ-524/15 на Апелационен суд Штип)

3. При примената на одредбата од чл.45 од КЗ - институтот продолжено кривично дело не може да се прави правна конструкција во смисла на тоа да се врши збир на вредноста на противправната имотна корист како резултат на противправните дејствија од повеќе години туку треба да се има во предвид вредноста на противправната имотна корист како резултат на противправни дејствија остварени во текот на една година.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за продолжено кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.4 в.в.со ст.3 и ст..1 и в.в.со чл.45 од КЗ и го осудил на казна затвор во траење од 1 година.

Со обжалената пресуда обвинетиот е осуден за дејствија превземени во повеќе години и противправната имотна корист по наведените години со конкретната пресуда збирно е утврдена како значителна имотна корист.

Одлучувајќи по жалбата на обвинетиот судот во делот за правната квалификација по службена должност пресудата ја преиначи.

Имајќи во предвид дека продолженото кривично дело во својата суштина ги има посебните дејствија на извршување по години не може да стане збор за тоа дека противправната имотна корист може да се изрази како збирно утврдена имотна корист и на тој начин да се изврши правната квалификација на кривичното дело. Правната квалификација на продолженото кривично дело произлегува од секое поединечно дејствие и неговата вредност, при што се зема во предвид најтешкото, од кое зависи каква ќе биде правната квалификација на продолженото кривично дело. Имајќи го во предвид чл.122 ст.34 од КЗ гледано по години секоја поединечно прибавена имотна корист е поголем од 5 просечни месечни плати во времето на извршување на делото, но очигледно не одговара на 50 просечни месечни плати исплатени во РМ во времето на извршување на делото.

Овој суд е на мислење дека обвинетиот сторил кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.3 в.в со ст.1 и в.в.со чл.45 од КЗ во која насока и пресудата е преиначена.

(КЖ-184/13 на Апелационен суд Штип)

4. Кривичното гонење не може да се превземе кога ќе поминат потребните години за апсолутна застареност од извршување за посебните дејствија кои се во склоп на едно продолжено кривично дело.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за продолжено кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.4 в.в.со ст.2 и ст..1 и в.в.со чл.45 од КЗ и го осудил на казна затвор во траење од 1 година.

Правниот институт застареност е регулиран во чл.108 ст.6 од КЗ кој гласи: “застареноста на кривичното гонење настапува во секој случај кога ќе помине двапати онолку време колку што спред законот се бара за застареност на кривичното гонење“. За продолженото кривично дело за кое што е обвинет обвинетиот апсолутен рок за застареност е 10 години од причини што за кривичното дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.4 в.в со ст.2 и ст.1 и в.в.со чл.45 од КЗ е предвидена казна до 5 години.

Со оглед дека дејствија на извршување на обвинетиот е дека со изготвените и потпишани фалсификувани налози за подигање на парични средства подигал парични средства кои ги присвоил за себе во повеќе години, од датата на сторување на некои од посебните дејствија кои го чинат продолженото кривично дело, до денот на конечното одлучување има поминато повеќе од 10 години и во конкретниот случај за овие дејствија е настапена апсолутна застареност на кривичното гонење.

За секое посебно дејствие на извршување кое е во склоп на продолженото кривично дело посебно се утврдува застареноста и при

утврдување на апсолутна застареност за кривично гонење на некој од дејствијата кој се во склоп на продолжено кривично дело во пресудата се констатира дека настапила апсолутна застареност.

(КЖ-184/13 на Апелационен суд Штип)

5. За да постои кривичното дело Кражба на електрична енергија, топлинска енергија и природен гас од чл.235-а од КЗ потребно е да биде утврдено неовластено да се користи електрична енергија со намера да се прибави против правна имотна корист. Елементот на противправна имотна корист ќе се смета за утврден ако во пресудата се наведени количините на потрошена електрична енергија која што е неовластено користена.

Од образложението:

Основниот суд со побиваната пресуда, двајца обвинети ги огласил за виновни за сторено кривично дело „Кражба на електрична енергија, топлинска енергија или природен гас“ од чл.235-а ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ, за кое, првообвинетата ја осудил на казна затвор во траење од 3 (три) месеци, која нема да се изврши доколку обвинетата во временски период од 1 (една) година по правосилноста на пресудата да не стори ново кривично дело, како главна казна и парична казна во износ од 6.000,00 денари, како споредна казна. Второобвинетиот го осудил на казна затвор во времетраење од 3 (три) месеци, како главна казна и парична казна во износ од 15.000,00 денари, како споредна казна.

По повод поднесената жалба изјавена од обвинетите, а по службена должност пресудата на Основниот суд, Апелациониот суд Штип пресудата ја укина и врати на првостепениот суд на повторно разгледување и одлучување.

Во изреката на пресудата во дејствието на извршување е наведено дека во текот на месец Октомври 2013 година како и од 09.10.2013 година до 17.03.2014 година неовластено, директно со кабел од бандера се приклучиле на електродистрибутивната мрежа без согласност на операторот на дистрибутивниот систем – оштетената ЕВН Македонија, при што превзеле нерегистрирана електрична енергија со намера противправно да ја присвојат

Од вака дадената изрека не може да се утврди колкава противправна имотна корист се стекнале обвинетите, а тоа претставува клучен елемент на ова кривично дело како основ на кривичната одговорност на обвинетите. Износот на прибавената противправна имотна корист како елемент на кривичното дело е потребно да биде утврдено во текот на првостепената постапка без кој што елемент не може да се утврди кривична одговорност на обвинетите. Дејствието на извршување на ова кривично дело е описно дадено во кое што се наведени како дејствија приклучување, превземање, отстранување или на друг начин неовластено користење електрична енергија за да се прибави противправна имотна корист. Сите погоре наведени дејствија треба да бидат потврдени со утврдување на количината на противправната имотна корист која што е прибавена со предходно

наведените различни дејствија на извршување.

(КЖ-316/15 на Апелационен суд Штип)

6. По мислење на овој суд не може да постои стек на кривичните дела „Силување“ од чл.186 ст.1 од КЗ и “Родосквернавење“ од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ, бидејќи објект на заштита на кривичното дело од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ е дете кое не наполнило 14 години.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за кривични дела во стек “Родосквернавење“ по чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ и “Силување“ по чл.186 ст.1 од КЗ, па за кривичното дело “Родосквернавење“ од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ му утврдил казна затвор во траење од 15 години, а за кривичното дело “Силување“ од чл.186 ст.1 од КЗ му утврдил казна затвор во траење од 6 години. Согласно чл.44 ст.1 и ст.2 т.2 од КЗ обвинетиот за двете кривични дела го осудил на единствена казна затвор во траење од 19 години.

Од првостепената пресуда останал незадоволен бранителот на обвинетиот и во навремен законски рок изјавил жалба со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на ЗКП, повреда на Кривичниот законик и поради одлуката за казната.

Со оглед на тоа дека обвинетиот ја призна вината согласно чл.381 ст.3 од ЗКП, првостепениот суд донел решение да се изведат само докази кои што се однесуваат на одлуката за кривичната санкција, па врз основа на тоа на утврдената фактичка состојба за наведените дејствија во изреката на пресудата, обвинетиот го огласил за виновен согласно поднесеното обвинение да сторил кривични дела во стек “Родосквернавење“ од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ и “Силување“ од чл.186 ст.1 од КЗ.

Меѓутоа, во конкретниот случај по наоѓање на овој суд првостепениот суд погрешно ги применил одредбите од Законот за кривичната постапка, поточно чл.398 ст.2 од ЗКП, а исто така погрешно го применил Кривичниот законик, кога ја прифатил правната квалификација на овластениот тужител и кога обвинетиот го огласил за виновен за двете кривични дела кои му биле ставени на товар на обвинетиот со поднесеното обвинение.

Имено, кривичното дело “Силување“ од чл.186 ст.1 од КЗ, може да биде извршено врз секое лице кое наполнило 14 години. Лицата кои не наполниле 14 години во кривично-правна смисла се заштитени со кривичното дело „Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години“ од чл.188 од КЗ.Имено, имајќи ја во предвид оваа категорија на деца, во смисла на нивната мала возраст, незрелост, неспособност да формираат волја за нивната полова слобода и морал, неспособност за пружање на отпор, како и фактот дека законодавецот за заштита на децата кои не наполниле 14 години пропишал-предвидел посебно кривично дело во чл.188 од КЗ, повеќе од очигледно е дека стек помеѓу кривичните дела „Силување“ од чл.186 ст.1 од КЗ и “Родосквернавење“ од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ, е невозможен во услови кога оштетена

е дете кое не наполнило 14 години. Лицата кои не наполниле 14 години возраст, а се крвни сродници во права линија или брат, односно сестра со сторителот на сексуалниот деликт се заштитени со кривичното дело „Родосквернавење“ од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ. Оштетената е ќерка на обвинетиот, во моментот на извршувањето на кривичното дело била на возраст од 13 години, односно не наполнила 14 години, поради што погрешно првостепениот суд ја прифатил правната квалификација за кривично дело “Силување” за кое дело обвинетиот е огласен за виновен.

Во конкретниот случај кривичното дело “Родосквернавење” од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ, а кое дело му се става на товар на обвинетиот и за кое дело правилно е огласен за виновен, претставува специјален облик на кривично дело “Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години” од чл.188 од КЗ, односно специјалноста се состои во тоа што жртвата не само што нема наполнето 14 години, туку станува збор за оштетен кој што е во роднинска врска со обвинетиот во права линија, односно во конкретниот случај оштетената му е ќерка на обвинетиот.

Преиначувајќи ја побиваната пресуда во делот на правната квалификација и утврдувајќи дека обвинетиот со опишаните дејствија во изреката на првостепената пресуда сторил кривично дело од чл.194 ст.2, в.в. со ст.1 од КЗ, овој суд за стореното кривично дело го осуди обвинетиот на казна затвор во траење од 15 години и притоа ги имаше во предвид и ги ценеше како олеснувачките, така и отежнувачките околности утврдени од страна на првостепениот суд.

(КЖ-231/15 на Апелационен суд Штип)

7. Обврската за примена на поблаг закон важи за редовните истанци на кривичната постапка. По правосилноста на пресудата како што е во овој случај е донесен закон што е поблаг за сторителот и тоа чл.35 од КЗ (Сл.Весник 27/14), но тој факт сам по себе е без влијание врз правосилните пресуди кои станале правосилни пред стапување во сила на наведената измена на КЗ. Поинаква би била ситуацијата ако по повод на некој вонреден правен лек пресудата се укине. Во тој случај при повторното судење исто така би било задолжително примената на поблагот закон.

Од образложението:

Основниот суд со обжаленото решение барањето за изрекување единствена казна затвор поднесено од осудениот по правосилната пресуда на Основен суд со која му е изречена единствена казна затвор во траење од 15 години и пресуда на Основен суд, со која е огласен за виновен за кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.1 в.в.со чл.45 од КЗ и му е изречена казна затвор во траење од 8 - осум години, го одбил како неосновано.

Против првостепеното решение жалба во навремен законски рок изјавил осудениот жалба со која решението го напаѓа не наведувајќи

жалбени основи, а од содржината на образложението се заклучува решението се напаѓа поради повреда на материјалниот закон на негова штета.

Првостепениот суд неспорно утврдил дека осудениот во текот на издржувањето на изречената единствена казна затвор во траење од 15 години изречена со пресуда на Основниот суд сторил ново продолжено кривично дело “Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори“ од чл.215 ст.1 в.в. со чл.45 од КЗ, за кое со пресуда на Основен суд а потврдена со пресуда на Апелациониот суд во Штип му е изречена казна затвор во траење од 8 години.

Не постојат законски услови за изрекување на единствена казна затвор, посебно имајќи го предвид фактот да веќе издржаната казна затвор во траење од 10 години воопшто не влијаела на осудениот во смисла на негова ресоцијализација, па од овие причини првостепениот суд правилно одлучил кога барањето на осудениот го одбил како неосновано, односно судот го применил чл.46 ст.2 од КЗ, бидејќи со примената на одредбата од чл.44 од КЗ не би можела да се оствари целта на казнувањето.

Неосновани се жалбените наводи дека со донесената одлука првостепениот суд сторил повреда на чл.3 од КЗ, затоа што према обвинетиот задолжително треба да биде применет поблагиот закон доколку во законот некој член претрпи измени еднаш или повеќе пати. Обврската за примена на поблаг закон важи за редовните истанци на кривичната постапка. По правосилноста на пресудата како што е во овој случај е донесен закон што е поблаг за сторителот и тоа чл.35 од КЗ (Сл.Весник 27/14), но тој факт сам по себе е без влијание врз правосилните пресуди кои станале правосилни пред стапување во сила на наведената измена на КЗ. Поинаква би била ситуацијата ако по повод на некој вонреден правен лек пресудата се укине. Во тој случај при повторното судење исто така би било задолжително примената на поблагиот закон.

Новиот поблаг закон нема релевантно дејство во постапката за вонредениот правен лек повторување на кривичната постапка од чл.389 ст.1 т.1 од ЗКП и примената на одредбите за одмерување на казна на осудено лице од чл.46 ст.2 од КЗ од кои причини првостепеното решение е потврдено од Апелациониот суд.

(КСЖ-51/14 на Апелационен суд Штип)

8. За постоењето на кривичното дело “Загрозување на сигурноста“ од чл.144 ст.1 од КЗ нужно е потребно да се утврди субјективниот елемент кај оштетениот дали истиот се почувствувал загрозоено од упатените закани. Дејствијата превеземени од оштетениот веднаш после упатените закани укажуваат дали истиот се почувствувал загрозоено.

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетите согласно чл.403 ст.1 т.1 од ЗКП ги ослободил од обвинение за кривично дело Загрозување на сигурноста од чл.144 ст.1 од КЗ а за второобвинетиот

в.в. со чл. 22 од КЗ, бидејќи за делото зе кое се обвинуваат не е кривично дело според законот.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавиле приватните тужители.

Правилно првостепениот суд наведува дека ваквите зборови и да биле изречени од обвинетиот кон тужителот тужителот децидно одговорил дека истиот не се уплашил од зборовите кажани од обвинетиот према него туку се уплашил од тепачката, сепак зборовите кои претходеле на тепачката, како претходен стадиум ја изгубиле егизстенцијата, од причина што истите преминале во фаза на тепачка и телесно повредување, а во конкретниот случај тужителите со ниту еден доказ пред првостепениот суд не докажале дека се задобиле со телесни повреди.

Во конкретниот случај овој суд цени дека од изведените докази, како вербални така и материјални не може да се тврди дека тужителите се уплашиле или пак се почувствувале загрошено, што значи дека заканата не била подобна кај нив да предизвика чувство на загрозување, несигурност и страв, а истите одговориле на начин што се степале со обвинетите, на која тепачка интервенирале службените лица, за кое нешто и на двете страни им било поднесено барање за поведување на прекршочна постапка, за сторен прекршок од чл.11 ст.3 в.в. со ст.1 од ЗППЈРМ.

Под претпоставка да приватните тужители се почувствувале загрошени, тие би се повлекле и немале да превземаат никакви дејствија, а во конкретниот случај со сигурност се утврдува дека одговориле на начин што меѓусебно се степале со обвинетите.

Поради сето изнесено во побиваната пресуда, а и погоре изнесеното овој суд утврдува дека правилно првостепениот суд утврдил дека делото за кое се обвинуваат обвинетите не е кривично дело според законот.

(КЖ-329/15 на Апелационен суд Штип)

9. Обвинетото правно лице кое во време на сторувањето на кривично дело било во ликвидација и со кривичното дело не е нанесена значителна штета на друг ниту пак правното лице се стекнало со значителна корист не подлежи на кривична одговорност.

Од образложението:

Основниот суд со побиваната пресуда обвинетите и обвинетото правно лице ги огласил за виновни и тоа: првообвинетиот за кривично дело „Криумчарење“ од чл.278 ст.1 од КЗ, за кое го казнил на парична казна од 150 дневни глоби, висината на една дневна глоба ја одредил на 10 евра, во денарска противвредност од 615,00 денари, сметано по среден курс на НБ на РМ од 61,50 денари за едно евро, износот на паричната казна изнесува 92.250,00 денари, а второобвинетата за кривично дело „Прикривање на стоки кои се предмет на криумчарење и царинска измама“ од чл.278-б ст.1 од КЗ, за кое ја казнил на парична

казна од 50 дневни глоби, висината на една дневна глоба ја одредил на 10 евра, во денарска противвредност од 615,00 денари, сметано по среден курс на НБ на РМ од 61,50 денари за едно евро, износот на паричната казна изнесува 30.750,00 денари.

Од ваквата пресуда останал незадоволен Основниот јавен обвинител од Струмица, кој поднел навремена жалба, со која пресудата ја напаѓа поради одлуката за кривичната санкција, со предлог жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи во поглед на одлуката за казната и на обвинетите да им се изрече построга казна согласно Законот.

Испитувајќи ја обжалената пресуда согласно чл.367 ст.1 од ЗКП овој суд утврди дека на штета на обвинетото правно лице е повреден Кривичниот Законик. Изведените докази, а и како што е утврдено во личните податоци на обвинетото правно лице јасно укажуваат на тоа дека обвинетото правно лице е во ликвидација. Со решение на Основниот суд по предлог од Централниот регистар на РМ за назначување на ликвидар на ова друштво, бидејќи истото три години по ред не доставило завршна сметка бил назначен обвинетиот. Обвинетото правно лице со поднесениот обвинителен акт се товари дека кривичното дело го има сторено во текот на 2012 год. и тоа дека со стореното кривично дело избегнал плаќање на царински давачки, внесувајќи стока од поголема вредност во износ од 104.780,00 денари.

Во чл.28-в ст.1 од КЗ е предвидено: „правното лице што е во стечај е одговорно за кривичното дело сторено до донесување на решение за отварање на стечајна постапка под условите од чл.28-а на овој законик, ако со делото е стекната за него значителна имотна корист или на друг му е нанесена значителна штета“. Од решението на Основен суд обвинетото правно лице е во ликвидација уште од 2009 год., а кривичното дело е сторено во месец Ноември 2012 год., што значи дека правното лице било во ликвидација пред сторувањето на кривичното дело, а од друга страна согласно чл.28-в ст.1 од КЗ во конкретниот случај не е нанесена значителна штета на друг, ниту пак правното лице се стекнало со значителна имотна корист. Оттука произлегува дека не се исполнети условите за постоење на кривична одговорност на страната на обвинетото правно лице.

Поради овие причини овој суд по повод жалбата на Основниот јавен обвинител од Струмица, а по службена докљност, по правилна примена на законот, ја преиначи обжалената пресуда само во делот на обвинетото правно лице и на правилно и целосно утврдената фактичка состојба, обвинетото правно лице согласно чл.342 ст.1 т.2 од ЗКП го ослободи од кривична одговорност, бидејќи има околности што ја исклучуваат кривичната одговорност, а врз основа на чл.28-в од КЗ.

(КЖ-501/14 на Апелационен суд Штип)

10. Биротехничките производи - петарди се експлозивни материји и нивното набавување и држење е забрането.

Набавување и држење на 1117 броја петарди - експлозивни материји претставува кривично дело од чл.396 ст.2 в.в.со ст.1 од КЗ.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда од обвинетиот од го огласил за виновен за кривично дело Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји по чл 396 ст.1 од КЗ и му изрекол условна осуда со која му утврдил казна затвор во траење од 1 година која нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 2 години не стори ново кривично дело.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил Основниот јавен обвинител со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка, поради повреда на КЗ и погрешна примена на материјалното право.

Имено врз основа на утврдената фактичка состојба од изведените докази судот при правната оценка на делото, првостепениот суд смета дека во дејствијата на обвинетиот се содржани битните елементи на кривичното дело Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји по чл 396 ст.1 од КЗ, а не како што е во обвинението дека е сторено кривично дело Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји“ од чл.396 ст.2 од КЗ

Во конкретниот кривичниот правен настан дејствието на извршување на кривичното дело е реализирано кога обвинетиот неовластено набавил и држел 1117 броја петарди експлозивни материји кои на граѓаните им се забранети и со тоа во неговото дејствување во критичното време и на критичното место биле исполнети законските обележја на потешкиот облик на кривичното дело “Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји“ од чл.396 ст.2 од КЗ, а не кривичното дело од чл.396 ст.1 од КЗ. Според овој суд неосновано се врши поделба на дејствието набавил и држел бидејќи за да ги држи обвинетиот мора да ги набавил и тоа во конкретниот случај и набавката и држењето се забранети. Од наведените причини првостепената пресуда беше укината и предметот вратен на повторно разгледување и одлучување.

ЗАКОН ЗА КРИВИЧНА ПОСТАПКА

1. Судот може да одлучи повторно да ја отвори расправата единствено при потреба да се определи супер вештачење или разјаснување на одделни прашања кои се однесуваат на веќе изведени докази но не и за да бидат изведувани нови докази предложени од странките дополнително по завршување на расправата

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за кривично дело Поднесување лажни докази по чл 366-а ст.1 од КЗ го осудил на казна затвор во траење од 1 година која казна да се изврши веднаш по правосилноста на пресудата.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетиот преку својот бранител со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и поради повреда на КЗ.

Првостепениот суд погрешил кога повторно отворил расправа, а при тоа не утврдил дека е потребно да се определи супер вештачење или разјаснување на одделни прашања кои се однесуваат на веќе изведени докази затоа што првостепениот суд не може да изведува докази кои не се предложени од странките, а тоа е возможно само во еден случај предвидено во чл.394 ст.2 од ЗКП каде е истакнато дека: заради одстранување на противречностите во наодите и мислењата на вешти или стручни лица, судот по предлог на странките или службена должност може да определи супер вештачење.

Во конкретниот случај првостепениот суд повторно ја отворил главната расправа без да определи од кои причини, а на отворената главна расправа прифатил да се изведе нов доказ предложен од странките кое што постапување на првостепениот суд е незаконито и недозволиво и истото директно влијае врз правилното одлучување, т.е. донесува на правилна и законита одлука поради што истата беше укината и вратена на повторно разгледување и одлучување.

(КЖ-552/15 на Апелационен суд Штип)

2. Кај кривичните дела кои можат да бидат сторени со умисла или небрежност при призанието на вина задолжително треба да биде дадено признание и за субјективниот елемент на кривичното дело односно дали обвинетиот сакал или се согласил со последиците од сторувањето на кривичното дело или бил свесен дека може да настапи штетна последица но лекомислено сметал дека ќе ја спречи и нема да настапи, а бил должен и можел да биде свесен за можноста од настапување на штетна последица.

Од образложението:

Основен суд со пресуда обвинетиот го огласил за виновен за сторени две кривични дела Убиство по чл.123 ст.1 од КЗ и му утврдил за двете кривични дела казна затвор во траење од по 6 години и го осудил на единствена казна затвор во траење од 10 години.

Одлучувајќи по жалбите на Основниот јавен обвинител и обвинетиот Апелациониот суд со решение ги уважи и одлуката на првостепениот суд ја укина и врати на повторно разгледување и одлучување.

Првостепениот суд погрешил кога исказот на обвинетиот го прифатил како признание на вина, а обвинетиот во признание на вина навел дека немал намера да го стори делото и тоа го сторил во момент кога изгубил свест. Ваквиот исказ на обвинетиот не може да се подведе под признание на вина за кривично дело сторено со умисла како што било наведено во обвинението. Посебно имајќи во предвид дека кривичното дело Убиство од чл.123 ст.1 од КЗ има свој квалификувани и привилигирани облици во зависност од степенот и видот на вина. Во таков случај првостепениот суд требало да продолжи со постапката и изведување на докази како да нема признание на вина и во една контрадикторна постапка да го утврди субјективниот елемент на кривичното дело од причини што судот не е врзан со правната квалификација дадена од подносителот на обвинението.

(КЖ-524/15 на Апелационен суд Штип)

3. Не е сторена повреда на Законот за кривична постапка од чл.415 ст.1 т.9 од ЗКП дека е пречекорено обвинението со тоа што е извршена правна преквалификација на сторено кривично дело како во обвинението Убиство од чл.123 ст.1 од КЗ во кривично дело од чл.131 ст.3 в.в.со чл.23 ст.1 од КЗ. Преквалификацијата во полесно кривично дело не значи дека судот постапувал за кривично дело за кое што нема обвинение.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетите ги огласил за виновни и тоа: првообвинетиот за кривично дело “Убиство“ од чл.123 ст.2 т.5, в.в. со чл.19 од КЗ, а второобвинетиот за кривично дело “Тешка телесна повреда“ од чл.131 ст.3, в.в. со чл.23 ст.1 од КЗ, за кое ги осудил и тоа: првообвинетиот на казна затвор во траење од 12 години, а второобвинетиот на казна затвор во траење од 8 години.

Од првостепената пресуда останале незадоволни обвинетите и ОЈО, кој во навремен законски рок изјавиле жалба со која пресудата се побиваат поради погрешно утврдена фактичка состојба и поради одлуката за кривичната санкција.

Одлучувајќи по жалбите второстепениот суд по повод жалбите, а по службена должност пресудата на Основниот суд ја преиначил само по однос на правната квалификација на кривичното дело сторено од страна на првообвинетиот така што истиот со дејствијата опишани во

изреката на првостепената пресуда сторил кривично дело “Убиство“ од чл.123 ст.1 в.в.со чл.19 од КЗ.

При утврдена фактичка состојба во која што неспорно е утврдено дека намерата на второобвинетиот - нарачателот не била да првообвинетиот го лиши од живот оштетениот туку само да го тешко повреди (да го унакази), произлегува дека второобвинетиот не го поттикнал првообвинетиот да го убие оштетениот поради што согласно чл.25 ст.1 од КЗ поттикнувачот е кривично одговорен во границите на својата умисла. Во услови кога поттикнувачот е утврдено дека го поттикнал второобвинетиот да стори “Тешка телесна повреда“ од чл.131 ст.3 в.в.со чл.23 од КЗ, а тој превзел дејствија утврдени дека во себе ги содржат елементите на кривичното дело Убиство од чл.123 ст.1 в.в.со чл.19 од КЗ не постои пречка да истиот биде осуден за ова дело бидејќи поттикнувачот е кривично одговорен во границите на својата умисла, а извршителот е одговорен за сопствените дејствија кои несомнено укажуваат дека второобвинетиот наместо тешко телесно да го повреди оштетениот сторил кривично дело “Убиство“ од чл.123 ст.1 од КЗ, кое останало во обид. Во секој случај произлегува дека првообвинетиот не постапил по нарачката на второобвинетиот туку истиот ја пречекорил од каде што произлегува дека првообвинетиот не сторил кривично дело “Убиство по нарачка“ од чл.123 ст.2 т.5 од КЗ туку “Убиство“ од чл.123 ст.1 в.в.со чл.19 од КЗ.

(Пресуда КЖ.бр.225/14 од 29.04.2014 година)

4. Повредено е правото на одбрана на обвинетиот со тоа што првостепениот суд не изготвил посебно решение за судење во отсуство на обвинетиот, во редовна постапка, со што не му дал право на жалба на тоа решение, или барем за таа одлука неговиот бранител не се изјаснил на записник за главен претерс дали ќе ја обжали оваа одлука на судот.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда, обвинетиот го огласил за виновен за кривично дело Тешка телесна повреда по чл 131 ст.1 од КЗ ки го осудил на казна затвор во траење од 3 месеци.

Под ставот II со пресудата обвинетиот го ослободил од обвинението да сторил кривично дело Тешка телесна повреда по чл 131 ст.1 од КЗ бидејќи не докажало дека обвинетиот го сторил делото за кое се обвинува.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетиот оштетен преку својот бранител со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, поради повреда на КЗ и поради одлуката за кривичната санкција.

По повод жалбата изјавена од обвинетиот - приватен тужител преку својот бранител, и по службена должност, пресудата е укината и предметот вратен на првостепениот суд на повторно одлучување.

Овој суд, разгледувајќи ја првостепената пресуда и по службена

должност во смисла на чл.367 (Службен весник на РМ бр.15/97,44/02,74/04,83/08 и 67/09) утврди дека е сторена суштествена повреда бидејќи главниот претрес спротивно на одредбите од ЗКП е одржан во отсуство на обвинетиот, а во случај на задолжителна одбрана во смисла на чл.367 в.в. со чл.292 од ЗКП.

Во конкретниот случај од записникот за одржан главен претрес неспорно се утврдува дека предлогот на Основниот јавен обвинител за судење во отсуство на обвинетиот од страна на првостепениот суд со процесно решение е прифатен, бидејќи истиот е недостапен на државните органи на прогонот, а како особено важна причина судот сметал дека по протек на подолго време од денот на настанот и опасноста од паѓање во заборав како и заинтересираноста на оштетениот за имотно правното побарување, а воедно судот констатирал дека обвинетиот има свој бранител, кој бил присутен на претресот.

Меѓутоа првостепениот суд го повредил правото на одбрана на обвинетит со тоа што не изготвил посебно решение за судење во отсуство на обвинетиот со што не му дал право на жалба на тоа решение , или барем за таа одлука неговиот бранител да се изјаснил на записник за главен претрес дали ќе ја обжали оваа одлука на судот, бидејќи во чл.292 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.15/97,44/02,74/04,83/08 и 67/09) е пропишано дека решение за судење во отсуство на обвинетиот донесува советот по предлог од тужителот. Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Од оваа законска одредба произлегува дека кога ќе се донесе решение за судење во отсуство, на обвинетиот му е дадено право да го обжали истото, а во конкретниот случај такво нешто не е сторено, видно од записникот за главен претрес .

(КЖ-191/15 на Апелационен суд Штип)

5. Сторена е суштествена повреда на постапката од чл.415 ст.2 од ЗКП со тоа што на предлог на одбраната првостепениот суд одбил да изведе предложени докази кои се однесуваат на одлуката на санкцијата, а од тие докази можеле да се утврдат околности предвидени во критериумите за одмерување на казната во Правилникот за начинот на одмерување на казната.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда, обвинетиот го огласил за виновен за сторено продолжено кривично дело “Одземање на моторно возило“ по чл 242 ст.1 в.в.со чл.45 од КЗ и му утврдил казна затвор во траење од 3 - три месеци, а за кривично дело “Тешка кражба“ од чл.236 ст.1 т.3 од КЗ, на обвинетиот судот му утврдил казна затвор во траење од 6 - шест месеци. Согласно чл.44 од КЗ спрема обвинетиот судот утврдил единствена казна затвор во траење од 8 месеци.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетиот преку својот бранител со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка и

одлуката за кривичната санкција. Одлучувајќи по жалбата на обвинетиот Апелациониот суд со решение ја уважи и одлуката на првостепениот суд ја укина и врати на повторно разгледување и одлучување.

Имено по даденото признание за сторено кривично дело првостепениот суд на предлог на одбраната одбил да изведе предложени докази кои се однесуваат на одлуката на санкцијата, а тие докази кој ги предложил бранителот се однесуваат на медицинската документација за здравствената состојба на обвинетиот, предлог за сослушување на матичниот лекар во однос на околностите за каков вид на здравствени услуги му се потребни за одржување на животот на обвинетиот во корелација со неговата болест како и распит на обвинетиот за побудите од кои го сторил кривичното дело. Со наведеното сторена е суштествена повреда на одредбите на постапката по чл.415 ст.2 од ЗКП од причина што во текот на главната расправа првостепениот суд неправилно ја применил одредбата од чл.381 ст.3 в.в.со чл.39 ст.2 од КЗ.

Со тоа што првостепениот суд одбил да се распита матичниот лекар на обвинетиот и распит на обвинетиот по однос на побудите од кој е сторено кривичното дело директно се повредени одредбите од чл.381 ст.3 в.в. со чл.39 ст.2 од КЗ.

Исто така со ваквата погрешна примена на наведените одредби од ЗКП и КЗ не е применет и Правилникот за начинот на одмерување на казни каде што во посебните правила за одмерување на казните односно критериумите за определувањето на нивото на кривично дело во чл.16 од Правилникот е наведено дека еден од критериумите е и побудата од кој е сторено делото што директно влијае за определување на нивото на кривично дело во кое што ќе се определи казната на обвинетиот. Исто така со тоа што не е дозволено да се распраша матичниот лекар на обвинетиот, судот не применувајќи го Правилникот за начинот на одмерување на казните не го утврдил и критериумот за определување на нивото на кривично дело од чл.20 на наведениот Правилник кој што предвидува да се оцени поранешниот живот на сторителот во кој што рамки е предвидено да се утврди дали има одредени болести на зависност бидејќи во списите на предметот постои записник за испитување на алкохолисаност со висок процент на алкохол во организмот на обвинетиот во време на сторување на делото, начинот на живот и личноста на сторителот односно утврдување на околности кои се однесуваат на личноста на конкретниот сторител и околности кои можат однапред да се предвидат во однос на неговата здравствена состојба и потребите од пружање на здравствен третман кои се важни при одмерување на видот на казната.

(КЖ-90/15 на Апелационен суд Штип)

6. Сторена е суштествена повреда на постапката од чл.427 ст.1 т.1 од ЗКП кога главната расправа е одржана во отсуство на бранител на обвинетиот кога од накнадно приложените докази со жалбата – медицинска документација се доведува во прашање пресметливоста на обвинетиот.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетиот го огласил за виновен за кривично дело Кражба по чл 235 ст.1 од КЗ и го осудил на казна затвор во траење од 3 месеци.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетиот преку својот бранител со која пресудата ја напаѓа поради погрешна примена на материјалното право и поради кривичната санкција.

Поради отсуство на суштествени повреди на одредбите од ЗКП, на кои овој суд внимава по службена должност во смисла на на чл.427 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12) и при состојба на правилно утврдена фактичка состојба која е резултат на признание на вина во контекст на чл.381 ст.2 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12), првостепениот суд погрешно го применил материјалното право, т.е. КЗ, односно сторил повреда на на чл.427 ст.1 т.1од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12) в.в. со чл.23 ст.1 т.5 од Правилникот за начинот на одмерувањето на казните.

Имено, обвинетиот во прилог на жалбата поднесува медицинска документација, од каде се утврдува дека кај истиот постои редуцирана општа животна состојба и изгубена способност за контрола на афектите, нагоните, како и способноста за воздржување од неконтролирани афективни празнења, поради од оштетувањата врз расудувањето, истиот бил со забрана за управување на моторно возило поради епилептичните фуги (празнини при наплив од нагонските и афективни доживувања). Истиот боледува и се лекува од последиците од 12 дневна кома со заболување хроничен карактер и влијание врз свеста и расудувањето, при конфликтите и прекршувањата имал редуциран увид на свесноста поради епилепсијата и оштетувањата на мозокот.

Поради неговата ваква состојба истиот на главната расправа не бил самиот способен да ја изнесе медицинската документација, па во жалбата поднесена преку неговиот бранител ги наведуваат овие нови факти и докази, кое нешто е дозволиво согласно чл.413 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12) бидејќи во текот на главната расправа не го сфатил значењето на истите, а воедно на главната расправа се изјаснил дека нема да користи бранител во текот на постапката и ќе учествувал сам во изведувањето на доказите.

Поради горе изнесеното следувахе да се пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

(КЖ-169/15 Апелационен суд Штип)

7. Сторена е суштествена повреда на постапката од чл.415 ст.1 т.11 од ЗКП, кога првостепениот суд не дал причини за одлучувачките факти во однос на одмерувањето на казната односно нема дадени причини кои се предвидени во Правилникот за одмерување на казна.

Од образложението:

Основниот суд го огласил за виновен обвинетиот за кривично дело “Производство и дистрибуција на детска порнографија“ по чл 193-а ст.2 в.в.со чл.45 од КЗ за кое го осудил на казна затвор во траење од 7 (седум) години.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетиот преку својот бранител со која пресудата ја напаѓа поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, поради повреда на КЗ и поради одлуката за кривичната санкција.

Првостепениот суд сторил суштествена повреда на постапката со тоа што не дал причини за одлучувачките факти во однос на одмерувањето на казната односно нема дадено причини кои се предвидени во Правилникот за одмерување на казни односно не определил ниво на кривичното дело, а да потоа образложи кои околности и како ги ценел па потоа да одмери во самото ниво висина на казна , а и за тоа да даде причини . Од наведеното и одлуката за висината на казната е неразбирлива од кои причини е донесена.

Поради горе изнесеното следувахе да се пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

(КЖ-525/15 Апелационен суд Штип)

8. Незавршената фаза од постапката за одобрување на поднесен обвинителен акт со кој заедно е поднесен и предлог за продолжување на притвор, не е причина да се укине притворот затоа што истекле роковите за притвор во истражна постапка.

Од образложението:

Основниот суд со обжаленото решение предлогот на Основното јавно обвинителство Струмица за продолжување на мерката притвор спрема обвинетиот го одбил, ја укинал мерката притвор против обвинетиот определена со решение на судијата на предходна постапка на Основен суд продолжено со решение на Кривичен совет при Основниот суд двапати за по 30 дена, продолжен со решение на Апелациониот суд Штип за уште 30 дена, за кривично дело „Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години“ по чл.188 ст.1 од КЗ и одлучил обвинетиот да се пушти на слобода поради исполнување на условот од чл.173 ст.1 т.6 од ЗКП.

Против ваквото решение навремена жалба поднел Основниот јавен обвинител во која не наведува жалбени основи, но од содржината произлегува дека решението го напаѓа поради погрешно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на ЗКП, со предлог жалбата да се уважи, обжаленото решение да се укине и предметот врати на повторно одлучување.

Првостепениот суд имајќи во предвид дека во текот на истражната постапка спрема обвинетиот бил определен и продолжуван притвор во вкупно времетраење од 90 дена согласно чл.171 ст.1 и 2 од ЗКП и дека со оглед на тоа што по поднесување на обвинението Јавниот обвинител предлага продолжување на притворот до завршувањето на главната

расправа, а во фаза кога обвинителниот акт не е правосилен и бил во фаза на оцена од страна на советот за оцена на обвинителниот акт и дека во оваа фаза не постоела законска можност притворот да се продолжи повеќе од строго законско пропишаното времетраење до правосилноста на обвинението, одлучил притворот да го укине согласно чл.173 ст.1 т.6 од ЗКП.

Во чл.322 ст.1 од ЗКП е предвидено дека ако во обвинителниот акт е ставен предлог против осомничениот да се определи притвор или претходно определениот притвор да се продолжи или осомничениот да се пушти на слобода или да се определи некоја мерка за обезбедување присуство, за тоа одлучува советот од чл.25 ст.5 на овој закон веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа. Во ст.2 од истиот член е предвидено дека ако осомничениот се наоѓа во притвор, советот за оцена на обвинителниот акт по предлог на Јавниот обвинител во рок од 24 часа од денот на приемот на обвинителниот акт го упатува обвинителниот акт до советот од чл.25 ст.5 на овој закон, за да испита дали се уште постојат причините за притвор и да донесе решение за продолжување или укинување на притворот.

Според содржината оваа законска одредба, го регулира притворот по завршувањето на истражната постапка, по поднесувањето на обвинителен акт, во фаза кога советот за оцена на обвинителниот акт се уште не донел соодветна одлука за одобрување на обвинителниот акт. Останатите одредби од оваа глава предвидуваат соодветни рокови кои треба да истечат од доставувањето, приемот, поднесување на евентуален приговор против обвинителниот акт, закажување и одржување на седница или рочиште за оцена на обвинителниот акт, така што од приемот на обвинителниот акт во судот до негово конечно одобрување или одбивање би можело да помине подолг временски период, за кој период треба да се одлучи по однос на предлогот за определување или продолжување на притвор, а чл.322 од ЗКП определува дека за тоа одлучува советот од чл.25 ст.5 од ЗКП.

Овој суд имајќи ги во предвид списите од предметот по поднесениот обвинителен акт на ОЈО пред Основниот суд оцени дека предлогот за продолжување мерката притвор против обвинетиот согласно чл.65 ст.1 т.1 од ЗКП е основан.

Имено, со поднесениот обвинителен акт обвинетиот се товари за кривично дело „Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години“ од чл.188 ст.1 од КЗ, за кое кривично дело е предвидена казна затвор од најмалку 12 години. Од списите од предметот се утврдува дека обвинетиот кога бил изведен пред судијата за претходна постапка и кога му била определена мерката притвор, при спроведувањето на оваа мерка обвинетиот се дал во бегство, па по спроведената полициска потрага бил пронајден и спроведен на издржување на мерката притвор. Овие околности, дека обвинетиот веќе еднаш се дал во бегство, како и запретената казна за кривичното дело што му се става на товар го оправдуваат стравот дека доколку обвинетиот биде пуштен да се брани од слобода, постои опасност истиот повторно да се даде во бегство, на кој начин ќе биде отежнато водењето на кривичната постапка против истиот.

9. Кога сведок одбива да даде исказ на главната расправа, недозволиво е да се прочита негов исказ даден пред Јавното обвинителство во истражна постапка.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда обвинетите ги огласил за виновни за кривично дело Лажно пријавување на кривично дело од чл.366 ст.3 од КЗ па обвинетите се казнуваат со парична казна од по 50 дневни глоби сметано за една дневна глоба од по 10 евра во противвредност од 61,50 денари или во вкупна противвредност од 30.750,00 денари кој да ја плати во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата во спротивно истата присилно ќе се изврши.

Против првостепената пресуда жалба во навремен законски рок изјавил обвинетите со која пресудата ја напаѓаат поради суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка, погрешно утврдена фактичка состојба, и поради повреда на КЗ.

Во конкретниот случај, бидејќи сведокот одбивал да даде исказ на главната расправа, првостепениот суд не бил овластен да му ја прочита изјавата дадена во истражната постапка, туку истиот требало да постапи согласно чл.224 од ЗКП, каде предвидено е дека: ако сведокот дојде и без законска причина не сака да сведочи, иако е предупреден за последиците, може да се казни парично со казна определена во чл.88 ст.1 од КЗ, а ако и потоа одбие да сведочи, ќе се казни со парична казна определена исто така во чл.88 ст.1 од КЗ. Ако сведокот и по втората парична казна одбие да сведочи, а постапката се води пред судот, може да му се изрече казна затвор во траење до 30 дена.

Согласно пак со ст.2 од чл.388 од ЗКП, исказите на сведоците дадени во истражна постапка и изјавите собрани во рамките на дејствијата на одбраната во текот на истражната постапка, може да се користат при вкрстено испитување или при побивање на изнесените наводи, или во одговор на побивање, заради оцена на веродостојноста на исказите дадени на главната расправа.

Сторените повреди кои се од апсолутен карактер имаат придонес и за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, поради што не може да се испита и правилната примена на КЗ, од кои причини овој суд првостепената пресуда ја укина и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

(КЖ-10/15на Апелационен суд Штип)

10. Неиздржаниот дел од пресудата не е причина за невраќање на пасошот одземен со Одлука на судот како превентивна мерка за обезбедување присуство на обвинетиот на главната расправа.

Од образложението:

Основниот суд со обжаленото решение барањето на осудениот за враќање на патни исправи - пасош на негово име издаден од МВР СВР и пасош, го одбил како неосновано.

Против првостепеното решение жалба во навремен законски рок изјавил осудениот во која не наведува ниту еден законски основ по кој може да се побива првостепеното решение, наведува само жалбени причини и предлага жалбата да се уважи, бара патните исправи да му се вратат.

Во причините од решението, а со кое е одбиено барањето за враќањето на патните исправи на осудениот како неосновано првостепениот суд наведува дека на осудениот му остануваат за доиздржување на казната затвор период од уште два месеци и пет дена од вкупната изречена казна затвор од три месеци, па постоела реална опасност дека доколку на осудениот му бидат вратени патните исправи, истиот можел да ја напушти државата и со тоа да стане недостапен на државните органи за доиздржување на изречената казна затвор.

Меѓутоа вака дадените причини се противречни со законските одредби предвидени во ЗКП, а кои важат за мерките за обезбедување на присуство на обвинетиот и за успешно водење на кривичната постапка, односно со други превентивни мерки со кои се обезбедува присуство на обвинетиот, во конкретниот случај не соодветствуваат со законската одредба од чл.189 ст.3 од ЗКП (пречистен текст), каде предвидено е дека превентивните мерки ќе траат додека постои потреба, а најдолго до правосилноста на пресудата поради што првостепената пресуда беше укината.

(КСЖ-16/15 на Апелационен суд Штип)

11. Неподнесувањето приговор на пресуда донесена врз основа на поднесен казнен налог не е причина за да не се уважи барање за повторување на постапка.

Од образложението:

Основниот суд со обжаленото решение го отфрлил барањето поднесено од обвинетиот за повторување на кривичната постапка завршена со правосилна пресуда за издаден казнен налог на Основниот суд во која осудениот е огласен за виновен за кривично дело “Загрозување на безбедноста на сообраќајот“ од чл.297 ст.1 од КЗ.

Од првостепеното решение останал незадоволен осудениот кој изјавил навремена жалба преку бранителот, со кое решението го побива поради суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка и погрешно утврдена фактичка состојба.

Конкретно, првостепениот суд во образложението на решението наведува дека осудениот имал законски рок од 8 дена од денот на приемот на пресудата да поднесе приговор против пресудата, а истиот не поднел приговор на пресудата, поради што пресудата станала правосилна па од тие причини и не биле исполнети законските претпоставки за повторување на кривичната постапка.

Вака даденото образложение од страна на првостепениот суд

воопшто не соодветствува со одредбите за повторување на кривичната постапка, а кои се предвидени во глава XXVI - односно главата за вонредни правни лекови предвидена во ЗКП.

Имено, во чл.453 ст.1 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12), е пропишано дека: „Судот со решение ќе го отфрли барањето ако врз основа на самото барање и на списите од поранешната постапка утврди дека барањето го поднело неовластено лице или дека нема законски услови за повторување на кривичната постапка, или дека фактите и доказите врз кои се заснова барањето веќе биле изнесени во поранешното барање за повторување на постапката што е одбиено со правосилно решение на судот, или дека фактите и доказите очигледно не се подобни врз основа на нив да се дозволи повторување или утврди дека станува збор за лажна исправа или лажен исказ на сведокот или вештакот, или дека подносителот на барањето не постапил според чл.452 ст.2 од ЗКП“ (Службен весник на РМ бр.150/10 и 100/12).

Причините наведени во обжаленото решение, поради кои првостепениот суд го отфрлил барањето на осудениот за повторување на кривичната постапка во смисла на тоа дека поради тоа што осудениот не поднел приговор против пресудата за издавање на казнен налог, па затоа и не биле исполнети законските претпоставки за повторување на кривичната постапка, не кореспондираат со претходно наведената одредба, бидејќи во истата одредба, а на која се повикува првостепениот суд, таков услов за отфрлање на барање за повторување на кривична постапка, не е предвиден. Затоа обжаленото решение е нејасно и нема причини за решавачките факти и како такво е неподобно за испитување и истото е укинато.

(КСЖ48/15 на Апелационен суд Штип)

12. Признанието на вина за сторено кривично дело може да се отповика до завршување на главната расправа.

Од образложението:

Основниот суд со обжалената пресуда, обвинетите ги огласил за виновни како соизвршители за едно кривично дело “Тешка кражба“ од чл.236 ст.1 т.1 в.в.со чл.22 од КЗ за кое ги огласил и тоа: првообвинетиот на казна затвор во траење од 2 години и 3 месеци, а второобвинетиот на казна затвор во траење од една година.

Од првостепената пресуда останале незадоволни обвинетите и во навремен законски рок изјавиле жалби преку бранителите со која пресудата ја побиваат поради суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка, погрешно утврдена фактичка состојба, повреда на Кривичниот законик и поради одлуката за кривичната санкција. Одлучувајќи по жалбите на обвинетите Апелациониот суд со решение ги уважи и одлуката на првостепениот суд ја укина и врати на повторно разгледување и одлучување

Првостепениот суд во конкретниот случај сторил суштествена повреда и на одредбите од чл.415 ст.1, т.8 од ЗКП, а на која повреда овој суд внимава по службена должност, а која повреда овој суд ја гледа во

тоа што пресудата се заснова на доказ врз основа на кој според одредбите на ЗКП не може да се заснова пресудата.

Од увидот во списите по предметот се утврдува дека второобвинетиот даденото признание на вина во текот на постапката го отповикал, и на таквото отповикано признание на вина не може да биде заснована пресудата. Во одредбите од ЗКП нема одредба со која се забранува отповикување признание на вина, па при една ваква состојба на работите, првостепениот суд погрешно постапил кога отповикатото признание на вина на второобвинетиот не го прифатил, со образложение дека ваквото отповикување на признанието на вина остава впечаток дека е несериозно и неодговорно.

Даденото образложение од страна на првостепениот суд, во смисла на тоа дека отповикувањето на признанието на вина е несериозно и неодговорно, па и затоа не требало да се прифати, овој суд цени дека е правно неиздржано, бидејќи како што е веќе погоре наведено во одредбите од ЗКП нема изричната забрана за отповикување признание на вина. До ваков заклучок се доаѓа оттаму што во одредбите од чл.488 ст.4 од ЗКП е предвидено дека: Судијата на претходната постапка ги поучува јавниот обвинител и осомничениот и неговиот бранител дека имаат право до донесувањето на одлуката да се откажат од предлог - спогодбата. Бидејќи во ЗКП нема одредби со кои е забрането да се отповика признанието на вина на главната расправа, а од друга страна ако се има во предвид претходно - наведената одредба, по аналогија на нештата, во конкретниот случај не е забрането обвинетиот да ја отповика изјавата за признание на вина на главната расправа.

(КЖ-547/15 на Апелационен суд Штип)

ТРГОВСКИ СПОРОВИ

1. Ништовност на судско порамнување може да бара една од договорните страни која го склучила судското порамнување ако кај неа постоела заблуда или судското порамнување го склучила со измама или под присилба, односно договорна волја на старните не била слободно изразена.

Од образложението:

Основниот суд Штип со пресуда Тс.6/12 од 05.11.2013 година, тужбеното барање на тужителот со кое бара да утврди дека судското порамнување ПЛ 1 ТС бр. 61/11 склучено пред Основен суд Штип на ден 09.09.2011 год, помеѓу тужените АД АК Ц. од с.П. В. - Р. ДООЕЛ од с.С. В. -З. л. -А. ДООЕЛ од Н. и Т. В. ДООЕЛ од с.П. е ништовно и не произведува правно дејство од денот на неговото склучување како и барањето за трошоци во постапката го одбил како неосновно.

Го задолжил тужителот да ги надомести трошоците во постапката на првотужениот во износ од 14.113,00 ден, во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Го задолжил тужителот да ги надомести трошоците во постапката на второ, трето и четврто тужените во износ од 91.804,00 ден, во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот преку полн. Бранко Радојчиќ адв. од Скопје, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Второ, трето и четврто тужениот преку полн. Антонио Коцевски адв. од Кавадарци поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, кога одлучил како во изреката на побиваната одлука. По наоѓање на овој суд такви повреди првостепениот суд не сторил, бидејќи изреката на пресудата е јасна и разбирлива, истата не противречи самата на себе си, ниту на причините дадени во пресудата, а во образложението на истата се наведени доволно јасни причини за решителните факти кои се од битно влијание при одлучувањето.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека тужителот како банка и првотужениот како заложен должник врз основа на одлука на Банката донесена на 04.09. 2007 година, склучиле Договор за

одобрување на рамковен револвинг кредит - лимит врз основа на доголворен залог заверен кај тужителот под бр. 09-3068 од 11.09. 2007 година, а кај првотужениот под бр. 05-616 од 12.09. 2007 година. Врз основа на договорот тужителот на првотужениот му одовбрил кредит во износ од 4.600.000 евра, а согласно чл. 5 од договорот првотужениот се согласил да даде во залог подвижен и недвижен имот во корист на тужителот, а согласно чл. 9 доколку првотужениот не ги исполнил во целост или ги исполни делумно превземените обврски на начин, услови и рокови како што е договорено побарувањето на тужителот ќе се смета за доспеано и истото ќе се наплати од заложените предмети. Во ст.2. од истиот член, е предвидено дека може и присилно да се наплати побарување и пред стасаноста ако првотужениот преземе дејствија поради што се доведува во опасност или очигледно се намалува вредност на заложениот предмет. Согласно чл. 10 договорот тужителот и првотужениот истиот го склучиле за времетраење од 5 години. Тужителот и првотужениот склучиле 10 анекси на основниот договор со кои вршеле измени на основниот договор во однос на висината, обезбедувањето и пристапувањето на гаранти. За обезбедување на своето побарување на договорот за кредит и склучените анекси, тужителот и првотужениот на 31.07. 2009 година, склучиле нотарски акт - менична изјава за уредување на правата и обврските по меници со првотужениот во својство на трасант и акцептант, правниот субјект З. Доел увоз - извоз СВ.Н. во својство на авалист - гарант и лицето Д. З. од СВ.Н. во својство на авалист - гарант, со кој нотарски акт тужителот е овластен во случај на нередовно подмирување на обврските од страна на првотужениот да изврши наплата од средствата на сите сметки на првотужениот. Овој нотарски акт станал извршен на 16.11.2011 година. Второтужениот, третотужениот и четвртотужениот на 28.02.2011 година до Основен суд Штип поднеле тужба со предлог за издавање на платен налог против првотужениот за наплата на долг во износ од 80.684.573,00 денари кој е дозволен со решение Пл.Тс.бр. 146/11 од 02.03.2011 година. Со цитираното решение сега првотужениот задолжен е на второ, трето и четврто тужениот како тужители во таа постапка да им плати долг по фактури во вкупен износ од 80.684.573,00 денари. Против наведеното решение првотужениот поднел приговор со кој не го оспорил тужбеното барање по основ туку по висина. По изјавениот приговор во Основен суд Штип бил оформен предмет Пл`1.-Тс.бр. 61/11 и на закажано рочиште за главна расправа на 09.09. 2011 година, полномошниците на тужителите сега второ, трето и четврто тужениот и полномошникот на тужениот сега првотужениот врз основа на потпишани и заверени записници за утврдување на должничко доверителски односи по основ на откупено винско грозје за 2009 година склучен на 07.09. 2011 година, помеѓу сега првотужениот како тужен, и второ, трето и четвртотужениот како тужители е постигната согласност да склучат судско порамнување согласно одредбите од чл. 307 и 308 од ЗПП, на износ од 69.764.084,00 денари за кој износ останале неизмирени тужителите од страна на тужениот во тој спор, сега првотужен. Овој долг сега првотужениот се обврзал да го плати најдоцна до 30.10.2011 година. Во постапката заведена под ПЛ1.Тс.бр. 61/11 во име и за сметка на првотужениот со овлатување да ги преземе сите процесно правни дејствија, да признае тужбено барање или да склучи спогодба

постапувал Љ. М. од СВ.Н. вработен кај првотужениот како дипломиран правник со полномошно издадено и заверено со потпис и печат од генералниот директор кај првотужениот. На 01.11. 2011 година второ и трето тужениот врз основа на судското порамнување до извршител Никола Саздов од СВ.Николе поднеле барање за спроведување на извршување во износ од 53.554.680,00 денари. По поднесеното барање извршителот донел налог за извршување И.бр. 336/11 со кој наложил на првотужениот во рок од 3 дена по приемот на налогот да му исплати на извршителот во име и за сметка на доверителите сега второ и трето тужените врз основа на извршната исправа судско порамнување Пл1.Тс.бр. 61/11 од 09.09.2011 година вкупен износ од 55.554.680,00 денари на име главен долг и износ од 72.454,00 денари на име процесни трошоци. На 01.11. 2011 година четврто тужениот преку својот полномошник до истиот извршител врз основа на истата извршна исправа поднел барање за спроведување на извршување по кое извршителот донел налог за извршување И.бр. 337/11 со кој наложил на првотужениот да му исплати на извршителот во име и за сметка на доверителот сега четвртотужениот износ од 16.209.404,00 денари на име главен долг. На ден 16.11.2011 година тужителот врз основа на нотарски акт Оду.бр. 334/09-менична изјава за утврдување на права и обврски од 03.07.2009 год, по меница во која трасант и акцептант е сега првотужениот, а авалирана од З. Д. од СВ.Н. и правното лице З. Дооел СВ.Н. со датум на извршност од 16.11 2011 година до извршител Николчо Саздов од СВ.Николе поднел барање за извршување за наплата на побарување во износ од 292.120.182,00 денари.

Вака утврдената фактичка состојба е правилна и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази во смисла на чл. 8 од ЗПП.

На основа вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога тужбено барањена тужителот го одбил како неосновано.

Согласно чл. 95 ст.1. од ЗОО, договорот кој не е во согласност со Уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определениот случај не е предвидено нешто друго, во ст.2. од истиот член, ако склучувањето на определен договор и е забрането само на едната страна, договорот ќе остане во сила ако во законот не е предвидено нешто друго за определениот случај, а страната што ја повредила законската забрана ќе ги поднесува соодветните последици.

Согласно чл.1136 од ЗОО порамнувањето е ништовно ако е засновано врз погрешно верување на двата договарачи дека постои правен однос кој всушност не постои и ако без тоа погрешно верување меѓу нив не би имало ниту спор ниту неизвесност. Истото важело и ако погрешното верување на договарачите се однесува на обични факти.

По мислење на овој суд првостепениот суд правилно одлучил кога го одбил како неосновано предметното тужбено барање за поништување на судското порамнување склучено пред Основен суд Штип на 09.09.2011 година, помеѓу тужените во парнична постапка по предмет заведен под Пл.бр. 1.Тс.бр. 61/11 од 09.09. 2011 година, бидејќи од одредбите на овој член произлегува дека ништовност на судското порамнување може да бара една од договорните страни која го склучила

судско порамнување ако кај неа постоела заблуда или судско порамнување го склучил со измама или под присилба, односно нивната волја не била слободно изразена и доколку некој од нив бил во заблуда, бил излажан или присилен да ја потпише спогодбата.

Согласно одредбите од чл 307 до 310 од ЗПП, судското порамнување преставува спогодба - договор со кој странките пред суд во парницата во која утврдуваат свој правен однос во кој слободно располагаат и истата има својство на извршна исправа.

Во конкретниот случај судското порамнување е склучено помеѓу тужените во предметниот спор, врз основа на потпишани и заверени записници за утврдување на должничко доверителски односи по основ на откупено винско грозје за 2009 година склучени на 07.09. 2011 година на износ од 69.764.084,00 денари кој останал неизмирен од страна на тужениот во тој спор, сега првотужениот. Имајќи го во предвид фактот дека со тужбата се бара поништување на постигнато судско порамнување кое е склучено во постапката во која сега тужителот не учествувал односно при состојба кога судското порамнување е склучено меѓу сега тужените и истото е израз на волјата на договорните страни, по наоѓање на овој суд правилно постапил првостепениот суд кога тужбеното барање на тужителот за ништовност на судското порамнување, го одбил како неосновано.

По наоѓање на овој суд не може да се примени одредбата од чл.26 од Законот за извршување, а на која се повикува тужителот.

Согласно чл. 26 од ЗИ, Трансакциите превземени пред извршувањето на извршната исправа, кои се неопходни за побарувањата на доверителите, или со кои одредени доверители се ставаат во поповолна положба, или се преземаат само со цел да се спречи извршувањето врз таа сопственост, нема да имаат правно значење врз извршувањето на извршната исправа. Трансакциите ќе се сметаат за ништовни ако се преземени во период од 6 месеци пред донесувањето на извршната исправа.

Во конкретниот случај неспорен е фактот дека нотарскиот акт врз основа на кој тужителот има побарување е извршен на 16.11.2011 година, а судското порамнување по предметот Пл1.Тс.61/11 како извршна исправа е склучено на 09.09. 2011 година, но по наоѓање на овој суд не се исполнети условите од чл.26 за утврдување ништовност на судското порамнување бидејќи судското порамнување не преставува трансакција во смисла на преминување на имотот од прво на второ, трето и четврто тужениот туку претставува израз на вољата на договорните страни- договор за порамнување како вид на облигационо правен договор за остварување на право од веќе воспоставен правен однос, договор за начинот на кој тужителите ќе ги остварат своите права а тужениот ќе ја исполни својата обврска.

По наоѓање на овој суд не може да се применат и одредбите од чл.455 и чл 456 од ЗТД, а на кои се повикува тужителот.

Според чл.455 од ЗТД “За голема зделка се смета зделка (вклучувајќи без ограничување заем, кредит, залог, гаранција,) или меѓусебно поврзани зделки, доколку таквата зделка, односно зделки се однесуваат на стекнување или отуѓување, директно или индиректно на имот на друштвото чија што вредност изнесува над 20% од книговодствената вредност на имотот на друштвото определена врз

основа на последните финансиски извештаи на друштвото, со исклучок на зделки извршени (остварени во текот на редовното работење на друштвото, зделки поврзани со стекнување преку запишување обични акции на друштвото, и зделки поврзани со стекнување на конвертабилни обврзници). Во Статутот можат да бидат определени и други зделки на кои ќе се применува.

Во чл.456 ст.1 од истиот закон е предвидено:“според големината секоја голема зделка мора да биде одобрена од Одборот на директорите, Надзорниот одбор или Собранието.“

Од изведените докази првостепениот суд извел правилен заклучок дека судското порамнување не претставува зделка за чие склучување за првотужениите задолжително е потребна одлука од Друштвото, бидејќи судското порамнување не претставува зделка во смисла на наведените законски одредби туку со него се регулирани правата и обврските од веќе воспоставениот должничко доверителски однос помеѓу тужените во предметниот спор, поради што и не постојат основи за негово поништување .

Со оглед на наведеното првостепениот суд правилно постапил кога ја донел побиваната одлука со која тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано.

Овој суд ги ценеше истакнатите жалбени наводи на жалителот во жалбата дека при склучување на судското порамнување дејствијата во постапката за првотужениот се преземени од лице со неуредно полномошно односно лице немало овластувања за водење на постапката со што е сторена суштествена повреда од чл 343 ст. 2 т.10 од ЗПП, но не ги прифати ваквите жалбени наводи бидејќи судското порамнување не може да се побива поради тоа што во постапката во кое е склучено, се сторени некои суштествени повреди на одредбите од парничната постапка од чл.354 од ЗПП, со исклучок на оние повредите кои преставуваат причини поради кои може да се побива кој и да е договор, а во конкретниот случај тужителот не е договорна странка во постапката во која е склучено судското порамнување. Дејствијата во постапката во која е склучено судското порамнување за првотужениот се преземени од страна на лице - дипломиран правник кое било во работен однос, кое имало полномошно во кое се определени неговите овластувања и истото е склучено врз основа на записници од 07.09.2011 година кои се потпишани од страна на застапникот по закон кај првотужениот и заверени, во кои се утврдени должничко доверителските односи помеѓу сега тужените по основ на откупено винско грозје за 2009 година, кои биле одобрени од страна на правното лице, сега првотужениот и истото е склучено согласно чл 307 од ЗПП. Со оглед на тоа дека над првотужениот е отворена стечајна постапка и со решение Ст.бр.25/12 од 02.11.2011 година на втото,трето и четврто тужените им е утврдено различно право, одобрено е постапувањето на полномошникот како потписник на судското порамнување и дејствијата на застапникот по закон кај првотужениот како потписник на записниците од 07.09.2011 год.

Овој суд при одлучувањето ги ценеше и останатите жалбени наводи на жалителот но најде дека се ирелевантни за поинакво одлучување во предметниот спор.

Согласно чл.160 од ЗПП овој суд го задолжи тужителот да плати на второ трето и четврто тужените дополнителни трошоци за одговор на

жалба во износ од 31.605,00 денари од кои 7.605,00 денари за состав на одговор на жалба со зголемување за трето и четврто тужен и 24.000,00 денари за такса за одговор на жалба.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 22.01.2014 под ТСЖ бр.579/13 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 09.04.2014 год. под Рев1 бр.124/2014

2. Условите од чл.176 од Законот за стечај предвидени за побивање на правните дејствија на стечајниот должник треба да бидат кумулативно исполнети. Постооењето на тие услови не се претпоставува, нивното постоење треба да се докаже.

Од образложението:

Основен суд Штип, со пресуда Тс.11/13 од 13.02.2014 година, тужбеното барање на тужителот, против тужените да се утврди дека не се исполнети условите за признавање на правото на одвоено намирување на доверителот во стечајната постапка отворена над должникот АД Ц. АД во стечај Л., над недвижниот имот сопственост на стечајниот должник-фарма во с.Ц. мв. С. изградена на КП.бр.дел 2 детално опишана во ст.2 од изреката на првостепената пресуда со вкупна површина од 5347 мкв. запишан во ИЛ.бр... за КО Ц. врз основа на нотарски акт-договор за залог над недвижен имот со својство на извршна исправа склучен помеѓу тужителот, првотужениот и второтужениот ОДУ.бр..од 11.09.2008 година солемнизиран од нотар Љ. Д. од С.Н. и договорот за отстапување на побарување од 03.04.2012 година склучен помеѓу првотужениот и третотужениот, солемнизиран од нотар С. П. од С.под ОДУ.бр...од 03.04.2012 година;

Да се утврди дека нотарски акт-договор за залог над недвижен имот со својство на извршна исправа-договор за хипотека во форма на нотарски акт, склучен помеѓу тужителот, првотужениот и второтужениот ОДУ.бр..од 11.09.2008 година солемнизиран од нотар Љ. Д. од С.Н. во делот со кој е воспоставено заложно право на недвижен имот на фарма во с.Ц. мв. С. изградена на КП.бр... дел 2 детално опишана во ст. 3 од изреката на првостепената пресуда со вкупна површина 5347 мкв. запишан во ИЛ.бр.. за КО Ц., сопственост на тужителот, не произведуваат правно дејство спрема стечајната маса;

Да се утврди дека договорот за отстапување на побарување од 03.04.2012 година склучен помеѓу првотужениот и третотужениот во делот на отстапување на побарување со надомест кој се однесува на заложното право на недвижниот имот и тоа фарма во с.Ц. мв. С.изградена на КП.бр.2877 дел 2 детално опишана во ст. 4 од изреката на првостепената пресуда со вкупна површина 5347 мкв. запишан во ИЛ.бр.. за КО Ц., сопственост на тужителот солемнизиран од нотар С. П. од С.под ОДУ.бр...од 03.04.2012 година не произведуваат правно дејство спрема стечајната маса и

Заради воспоставување на состојбата во имотниот лист на

стечајниот должник во претходна состојба, судот да наложи на Агенцијата за катастар да изврши бришење на прибелешките во имотниот лист за воспоставеното заложно право-хипотека, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да му ги надомести трошоците во постапката на третотужениот во вкупен износ од 29.760,00 ден. во ро рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалба, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, која според него се состои во тоа што пресудата има недостатоци поради кои не може да се испита, истата е нејасна, неразбирлива и не содржи причини за решителните факти, а дадените причини биле нејасни и противречни.

По наоѓање на овој суд, изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на пресудата, пресудата содржи доволно причини за решителните факти, тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Во образложението на пресудата првостепениот суд навел доволно јасни причини зошто тужбеното барање на тужителот е одбиено како неосновано, а тоа е од причини што не се исполнети сите услови за побивање на правното дејствие на стечајниот должник предвидени во чл.176 од Законот за стечај. Исполнет е само условот дека превземената правна работа е во последните 10 години пред поднесување на предлогот за отворање на стечајна постапка, отворена е стечајна постапка над тужителот, но не е утврдена намера на должникот со превземањето на правното дејствие да ги оштети доверителите и не е утврдено постоење на несовесност на првотужениот во смисла да тој во моментот на преземањето на правното дејствие знаел за намерата на тужителот дека со тоа дејствие тој оди кон тоа да и наштети на доверителите.

Што значи, за да може да има успех тужбата за побивање на дејствијата на стечајниот должник потребно е кумулативно да бидат исполнети сите услови предвидени во чл.176 од Законот за стечај. Во случајот тужителот не успеал да докаже дека првотужениот знаел за евентуални намери на стечајниот должник за оштетување на доверителите.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Од изведените и правни ценети докази првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба на која е заснована пресудата.

Првостепениот суд утврдил дека по барање на Агенцијата за стокови

резерви на Р. М. од 19.04.2012 год. Основен суд Штип отворил стечајна постапка над стечајниот должник АК Ц. АД во стечај Л. под Ст.бр.25/12 од 05.06.2012 год. Понатаму, првостепениот суд утврдил дека помеѓу првотужениот и второтужениот на 05.09.2008 год. бил склучен договор за рамковен револвинг кредит-лимит врз основа на заложно право, договор бр.... Врз основа на овој договор првотужениот на второтужениот му одобрил рамковен револвинг кредит во износ од 600.000 евра со кој првотужениот се обврзал на второтужениот да му одобрува кредити, отвара акредитиви, издава гаранции, прифаќа пристапување кон долг, одобрува кредити-лимита што ќе се користат преку меѓународни и денарски еурокард/мастеркард, кредитни картички и други банкарски услуги под услови предвидени со договорот од 05.09.2008 год. Со договорот склучен помеѓу прво и второтужениот е предвидено дека за обезбедување на побарувањата на првотужениот корисникот-второтужениот во корист на банката заложува фарма во КО Ц. сопственост на АД Ц. АД Л., индивидуална станбена куќа во КО С.Н. сопственост на З. Д. и деловен простор - млекара со помошни простории и бензиска пумпа со деловна опрема во КО С.Н.сопственост на второтужениот. Во договорот е предвидено дека заложното право воспоставено со договорот ќе трае се до целосно измирување на побарувањето на банката по било која обврска на корисникот настаната со поединечните договори склучени врз основа на договорот за кредит.

Понатаму, првостепениот суд утврдил дека залогот над недвижниот имот сопственост на Зоран Даневски и на второтужениот е воспоставен откако второтужениот донел одлука за давање на согласност за засновање заложно право-хипотека врз недвижни предмети и разна залога врз подвижни предмети. Исто така, утврдил дека Одборот на директори на тужителот на ден 05.09.2008 год. донел одлука за давање на согласност за засновање заложно право - хипотека врз недвижни предмети со која одлука тужителот дал согласност да се заснова заложно право на недвижниот имот-фарма на КП.бр...со вкупна површина на објекти од 5347 мкв., запишан во имотен лист бр.28 за КО Ц. во корист на првотужениот заради обезбедување по одговор за одобрување на рамковен револвинг кредит на должникот З. доел С.Н.во износ од 600.000 евра како и поединечните договори кои се склучуваат врзо снова на договорот од 05.09.2008 год. склучен помеѓу првотужениот и второтужениот. Со одлуката од 05.09.2008 год. донесена од Одбори на директорот на тужителот Зоран Даневски е овластен да го потпише и завери пред нотар договорот за залог на недвижен имот со својство на извршна исправа, како и да ја потпише целата останата документација потребна за запишување на заложното право во соодветните јавни книги. Одлуката на Одборот на директори на тужителот од 05.09.2008 год. е потпишана од генералниот директор на тужителот Зоран Даневски, неизвршниот и независниот член на Одборот на директори на тужителот Б. Л. и неизвршниот член на одборот кај тужителот Љ. Т.и нивните потписи се заверени кај нотар Љ. Д. од С.Н. под УЗП.бр.2695/08 од 10.09.2008 год.

На ден 11.09.2008 год. првотужениот како заложен доверител, тужителот како заложен должник и второтужениот како должник и заложен должник склучиле договор за залог на недвижен имот со својство на извршна исправа солемнизиран кај нотар Љ. Д. од С.Н. со

ОДУ.бр.260/08 од 11.09.2008 год. Со овој договор е засновано заложно право на недвижниот имот во сопственост на тужителот, во сопственост на второтужениот и во сопственост на З.Д.. При воспоставувањето на заложното право кај нотарот биле доставени сите потребни документи и тоа одлуката за задолжување од 05.09.2008 год. и одлука за давање согласност за засновање хипотека и рачна залога, изјава од основачот и законски застапник на второтужениот, потврда Су.бр.990/08 од 09.09.2008 год. на Основен суд Штип за неотворена стечајна постапка над тужителот, потврда од Основен суд Свети Николе бр.75/08 од 10.09.2008 год. за тоа дека нема засновано хипотека, потврда од 09.09.2008 год. од РРК Ш., потврда за издадена информација од РРК Ш., сите за второтужениот З. доел С.Н. и потврда од Основен суд Свети Николе бр.74/2008 од 10.09.2008 год., одлука за давање согласност за засновање хипотека, потврда Су.бр.998/08 од 09.09.2008 год. на Основен суд Штип за неотворена стечајна постапка, потврда од Основен суд Св.Николе бр.72/08 од 10.09.2008 год. дека нема засновано хипотека, потврда бр.0807-03-5699/2 од 09.09.2008 год. за неотворена ликвидациона постапка од РРК Ш., сите за тужителот АД АК Џ. Л..

Понатаму, првостепениот суд утврдил дека на ден 28.03.2012 година помеѓу првотужениот како отстапувач и третотужениот како примач на отстапувањето бил склучен договор за отстапување на побарување заведен кај првотужениот со деловоден бр.02-100-963/1 од 30.03.2012 год. врз основа на кој договор третотужениот го презел побарувањето што првотужениот го имал од второтужениот заедно со залогот-хипотеката на недвижниот и подвижниот имот кој што се воспоставени во корист на првотужениот. Договорот помеѓу првотужениот и третотужениот е солемнизиран во форма на нотарски акт кај нотар С. П. од С.со ОДУ.бр.188/2012 од 03.04.2012 година. Понатаму, првостепениот суд утврдил дека врз основа на барање за извршување, третотужениот намирил дел од побарувањето што го презел од првотужениот, но дел од обврската на должниците во износ од 8.805.546,00 ден. останал неизмирен. Во отворената стечајна постапка над тужителот, третотужениот го пријавил своето побарување и неговото различно право, но од страна на стечајниот управник тоа било одбиено, а Основен суд Штип донел решение Ст.бр.25/12 од 02.11.2012 година со кое што приговорот поднесен од третотужениот по однос на произнесувањето на стечајниот управник по пријавеното различно право го одбил како неоснован, а стечајниот управник на тужителот бил задолжен да поднесе тужба против доверителите на кои им е оспорено различното побарување.

Ова фактичка состојба произлегува од изведените писмени докази кои што се предложени од странките во текот на постапката.

На утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјланото право кога одлучил како во изреката на обжалената пресуа.

Имено, согласно чл. 172 ст.1 од Законот за стечај, правните дејствија превземени пред отворањето на стечајната постапка со кои се нарушува изедначеното намиравање на доверителите (оштетувањето на доверителите) односно со кои одделни доверители се ставаат во поповолна положба, стечајниот управник во име на стечајниот должник и стечајните доверители може да ги побива во согласност со одредбите од

овој закон.

Согласно чл.176 ст.1 од истиот Закон, правна работа што должникот ја превзел во последните 10 години пред поднесувањето на предлогот за отворање стечајна постапка или потоа со намера да ги оштети своите доверители, може да се побива ако другата страна во времето на превземањето на таа работа знаела за намерите на должникот. Занењето за намерата се претпоставува ако другата страна знаела дека на должникот му се заканува неспособност за плаќање и дека со таа работа се оштетуваат доверителите.

Во конкретниот случај, правилно нашол првостепениот суд дека не се исполнети условите предвидено во чл.176 ст.1 од Законот за стечај за да може да се побива правната работа што тужителот ја превзел заедно со прво и второтужениот.

Имено, условите предвидени во членовите 172 ст.1 и 176 ст.1 од Законот за стечај треба да бидат кумулативно исполнети за да може да се бара побивање на правната работа преземена помеѓу странките во 2008 год.

Исполнетни дел од условите, отворена е стечајна постапка над тужителот, но не се исполнети останатите услови предвидено во наведените одредби од Законот за стечај. Тужителот не успеал да докаже дека со склучувањето на договорот кој што се побива се нарушува изедначеното намирување на доверителите односно дека одделни доверители се ставаат во поповолна положба, потоа нема доказ за постоење на намера кај тужителот за тоа дека дејствијата - склучувањето на договорите за кредит ги превзел со намера да ги оштети своите доверители, а нема доказ и за тоа дека другата страна-првотужениот во времето на склучувањето на договорот за кредит знаела за намерите на должникот. Пре склучувањето на договорот обезбедени се нива докази кои што го увериле првотужениот дека кај сега тужителот нема намера за оштетување на доверители или за повластувања на одредени доверители на штета на други доверители. Приложени се докази за тоа дека против сега тужителот не се води стечајна ниту ликвидациона постапка, доставени се одлуки од надлежни органи за давање согласност за засновање на заложно право, сите докази се предочени при заверката на договорите кај нотар и сето тоа укажува на фактот дека и да имало некаква намера за оштетување на доверители кај тужителот, таа намера не му била и не можела да му биде позната на првотужениот кој што му овозможил користење на кредит на второтужениот, а кој што кредит бил обезбеден со залог на подвижни ствари сопственост на второтужениот, хипотека на недвижности сопственост на второтужениот и сопственост на тужителот. Договорот за отстапување на побарувањето склучен помеѓу прво и трето тужениот е склучен во 2012 година, па не може да се претпостави и тоа дека третотужениот знаел за некакви недозволени располагања помеѓу тужителот и прво и второ тужениот со договорот склучен во 2008 година, односно нешто повеќе од 4 години од склучувањето на договорот помеѓу тужителот и прво и второ тужениот.

Од наведените причини овој суд како неосновани ги оцени жалбените наводи за погрешна примена на материјалното право.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи за тоа дека тужителот како заложен должник во моментот на

склучувањето на побиваниот договор за кредит бил инсолventен и должел на повеќе доверители износ од 696.156.703,40 ден. и дека тој факт на генералниот директор на стечајниот должник бил познат како и тоа дека од овој факт произлегувала намерата на законскиот застапник на стечајниот должник за оштетување на доверителите, но истите се оценети како неосновани од причини што во моментот на склучувањето на договорот за кредит овој факт на првотужениот не му бил познат ниту пак, му била позната евентуалната намера на законскиот застапник на тужителот со склучувањето на договорот за кредит да ги оштети останатите доверители, или пак, да повласти одредени доверители на штета на други доверители.

Предмет на оценка беа и жалбените наводи по однос на примената на чл.457 ст.1 од Законот за трговски друштва, но и овие жалбени наводи се оценети како неосновани од причини што првостепениот суд правилно ја применил одредбата од чл.457 ст.1 од Законот за трговски друштва каде што е предвидено дека секоја зделка (вклучувајќи, безограничувања, заем, кредит, залог или гаранција) во која заинтересираната страна е член на орган на управување, односно Надзорниот одбор или управителот, вклучувајќи ги и раководните лица, или акционер на друштвото кој заедно со поврзаните лица поседуваат 20% или повеќе проценти од акциите со право на глас на друштвото или лице кое има овластување да дава упатства на друштвото што се задолжителни, се смета за зделка со заинтересирана страна и се извршува од страна на друштвото во постапка во согласност со одредбите на овој Закон, а согласно чл.460 ст.1 од истиот Закон, секоја зделка за заинтересирана страна е предмет на претходно одобрување од страна на Одборот на директори, односно на Надзорниот одбор или на Собранието, на начинот и според постапката определена во овој член.

Во конкретен случај, одлуката за ставање на имот на тужителот под хипотека е донесена од страна на Одборот на директори и затоа истата не е ништовна.

Согласно ст.2 од чл.460 од Законот за трговски друштва, одлука за одобрување на секоја зделка со заинтересирана страна се носи со мнозинство гласови од членовите на Одборот на директори, односно на членовите на Надзорниот одбор кој немаат интерес во зделката. Ако сите членови на Одборот на директори односно на Надзорниот одбор се заинтересирана страни или ако бројот на членови на Одборот на директори односно членовите на Надзорниот одбор кои немаат интерес е помал од бројот што е потребен за кворум на седницата на Одборот на директори, односно на Надзорниот одбор определен во статутот, таквата зделка ја одобрува Собранието. Во случајот одлуката за одобрување за ставање на имот на тужителот под хипотека е донесена од Одборот на директори кој што брои 3 члена и од кој што само 1, генералниот директор, може да се смета за член кој што има интерес во зделката. Мнозинството, останатите двајца немаат интерес во зделката, па затоа донесувањето на оваа одлука не е во надлежност на Собранието на акционери, туку е во надлежност на Одборот на директори.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 11.04.2014 год. под ТСЖ бр.178/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 03.07.2014 год. под Рев1 бр.248/2014

3. При стекнување на право на сопственост по чл.154 ст.2 од ЗСДСП врз основа на судска одлука, таквото право се стекнува со правосилноста на судската одлука, а запишувањето на правото на сопственост на недвижноста во катастарот на недвижностите има само декларативно дејство.

Од образложението:

Основниот суд Кочани, со пресуда Тс.4/12 од 13.07.2012 година, тужбеното барање на тужителот го усвоил.

Утврдил према тужените дека тужителот има право на сопственост на недвижен имот на КП.бр. 5277/16 запишан во Пл.бр. 6709 за КО К. сега Кп.бр.16724/40 впишан во Ил.бр.12677 за КО К. на име на прво тужениот во пов. од 503 м.кв. куќа и 972 м.кв. двор или вкупно 1475 мкв., како и да ги задолжат тужените тоа право да му го признаат и да трпат промени во јавните книги во кои се запишува правото на сопственост ,тоа право од името на прво тужениот да се запише на името на тужителот и утврдил дека договорот за продажба од 14.04.2005 год , солемнизиран под Оду.бр. 94/05 од 22.04.2005 год, од нотар Чедо Иванов е ништовен и не произведува правно дејство го утврдил дека нотарскиот акт ОДУ.бр. 145/7 од 16.05.2007 год, од нотар Менче Златковска од Кочани е ништовен и не произведува правно дејство и ја задолжил Агенцијата за катастар на недвижности, одделение за катастар на недвижности К. да изврши бришење на заложното право запишано во Ил.бр. 12677 за КО К. на ден 17.05.2007 год, во 14 часот врз основа на нотарски акт ОДУ.бр. 145/7 од 16.05.2007 го, од нотар Менче Златковска од Кочани во корист на А.Б. АД С.

Ги задолжил тужените да му ги надоместат трошоците во постапката на тужителот во износ од 261.380,00 ден, во рок од 8 дена од денот на приемот на пресудата.

Барањето за издавање на времена мерка на тужителот го усвоил.

Му забранил на а првотужениот Јпван Петровски и трето тужениот А. Б. АД С. да располагаат преку отуѓување - оптоварување на недвижниот имот на Кп.бр.16724/40 запишан во Ил.бр. 12677 за КО Кочани над кој прво тужениот полага право на сопственост а трето тужениот полага право на хипотека .

Од ваквата пресуда останал незадоволен трето тужениот А. Б. АД С. кој преку полн, Наташа Симоновска адвокат од Скопје, во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за трошоците во постапката. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи и тужбеното барање одбие или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Полномошникот на тужителот Александар Наков адвокат од Скопје поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на

жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука сторил суштествена повреда од чл. 343 ст.2.т.13.од ЗПП.Изреката е јасна и разбирлива а во образложението се дадени доволно причини за одлучните факти истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи да првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл. 343 ст.2.т.7. од ЗПП, која според наводите на жалителот е сторена со тоа што првостепениот суд на рочиштето одржано на 13.07. 2012 год., откако на третотужениот го предал доказот Податоци од Агенцијата за катастар на недвижности бр. 03-186/2 од 18.06.2012 год, доставен од тужителот, истиот доказ го прочитал и дека со тоа не дал можност на жалителот да расправа пред судот по новодоставениот доказ.Судот ја нема сторено оваа повреда, бидејќи со оглед на природата и содржината на тој доказ, на жалителот му било овозможено за тој доказ да расправа пред судот.

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда од чл. 343 ст.1.в.в. со чл. 284 од ЗПП, која според наводите на жалителот е сторена со тоа што првостепениот суд извел доказ кој што бил предложен после одржувањето на првото рочиште за главна расправа, бидејќи изведувањето на овој доказ не е од влијание за донесување на законита и правилна пресуда.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба. Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека тужителот како правен следбеник на Кредитна Банка на АД Б. со записник Р.бр. 138/94 од 29.09. 1994 год, и решение од истиот датум засновал заложно право-хипотека врз недвижен имот на заложниот должник ППС К. на КП.бр. 5277/16 КО К. Заложното право било засновано за обезбедување на парично побарување од 150.000 ДМ. Бидејќи должникот не го вратил долгот тужениот повел постапка за извршување пред Основниот суд кој на 06.12.2006 год, донел решение И.бр. 4634/95 со кој му ја досудил спорната недвижност на доверителот ТТК Б. АД С. кое станало правосилно на 23.01.2007 год.Со решение на Основниот суд била извршена исправка на ова решение, наведената површина која е предмет на сопственост и тоа 503 м2, куќа и 972 м2 двор. Ова решение станало правосилно на 16.05.2012 год. Решение не било спроведено во Агенцијата за катастар на недвижности во К.Додека траела извршната постапка овој имот преминал на М. С., второ тужен, врз основа на пресуда П, бр.386/04 од 24.05.2004 год. Потоа овој имот со договор за продажба преминал на П. Ј.,првотужен .Во договорот било наведено дека постои и хипотека.Ј. извршил приватизација на земјиштето и го запишал во Ил.бр. 12677 на негово име. Основниот суд во Кочани издал потврда дека нема заведено хипотека над имотот запишан во Ил.бр. 12677.Новите нумерички податоци не биле ажурирани во интабулационите книги во Основниот суд Кочани затоа била издадена

оваа потврда. Трето тужениот склучил договор за хипотека со својство на извршна исправа од 23.04.2007 год, заверен кај нотар под ОДУ бр. 145/07 во кој заложен должник е П. Ј. кој го заложил имотот на КП.бр.16724/40 во вкупна површина од 1475 м2.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил какао во изреката на побиваната пресуда.

Во чл. 112 од Законот за сопственост и други стварни права е предвидено,, Правото на сопственост се стекнува според закон, врз основа на правна работа и со наследување.

Право на сопственост се стекнува и со одлука на надлежен државен орган, на начин и под услови определени со закон.“

Во чл.154 ст.2. од истиот закон е предвидено,, Право на сопственост се стекнува во моментот на правосилноста на судската одлука, односно конечното на одлуката на друг орган, ако со закон не е нешто друго определено, ниту произлегува од целта заради која одлуката е донесена“.

Првостепениот суд правилно ги применил овие одредби бидејќи од изв едените докази утврдил дека тужителот бил правен следбеник на Кредитна Банка АД Б. која засновала заложно право хипотека врз недвижниот имот на заложниот должник за обезбедување на парично побарување од 150.000 ДЕМ . Бидејќи овој долг не бил вратен во законскиот рок, доверителот повел извршна постапка пред Основниот суд .Првостепениот суд откако утврдил дека барањето на доверителот е основано донел решение И.бр.4634 со која му ја досудил спорната недвижност КП.бр. 5277/16.Решението со кое се утврдува сопственост на тужителот станало правосилно на 23.01.2007 год. Договорот помеѓу А. Б. и Ј. П. бил солемнизиран под Оду.бр. 145/07 од 16.05.2007 год, а врз основа на договор за хипотека од 27.04.2007 год. Тоа се случило во моментот кога веќе тужителот бил сопственик врз основа на судска одлука. Од овие причини првостепениот суд утврдил дека третотужениот не можел да заснива хипотека на имот на кој што првотужениот не бил сопственик. Првотужениот знаел дека спорниот имотот што понатаму го пренесува е под залог и дека се води извршна постапка. Тој бил директор на ППС Кооператива и сите дејствија биле преземени во насока на отугување на имотот од причини тужителот да не го наплати неговото побарување. Бидејќи од доказите првостепениот суд утврдил дека тужителот се стекнал со правото на сопственик на спорната недвижност врз основа на судска одлука - решение И.бр.4634/95 од 06.12.2006 год која станала правосилна на 23.01.2007 год, правилно постапил кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Исто така првостепениот суд правилно одлучил кога барањето за издавање на привремена мерка го усвоил, бидејќи од историјатот на движењето на недвижноста утврдил дека имало постојана промена на носителот на правото на сопственост поради што постои основано сомневање дека може да дојде до отугување на предметниот имот што би било штетно за тужителот, а имајќи го во предвид чл.33 од Законот за обезбедување на побарувањата и дека се исполнети условите за дозволување .на привремената мерка.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи дека во изреката на побиваната одлука за недвижноста што е предмет на тужбеното барање не се наведени сите податоци содржани во имотниот лист бр. 12677, дека е изречена формулација куќа со пов. од 503 м², дека не се наведени податоци за згради и посебни делови од згради и други објекти, но не ги прифати, бидејќи иако објектите не се соодветно опишани, сепак изреката на одлуката е јасна со оглед на тоа дека е наведено дека барањето се однесува на правото на сопственост на недвижности на КП.бр. 16724/40 запишани во ИЛ.бр. 12677, што значи дека барањето е оперделливо.

Овој суд ги ценеше и жалбените наводи дека и пред правосилноста на судската одлука И.бр.4634/95 од 06.12.2006 год, која станала правосилна на 07.01.2007 год, врз основа на која тужителот се стекнал со правото на сопственост на спорните недвижности, дека постои правосилна судска одлука пресуда П.бр. 386/04 од 24.05.2004 год со која второтужениот се стекнал со правото на сопственост на спорните недвижности, дека и после тоа со правно дело е пренесено правото на сопственост на сега првотужениот, но не ги прифати бидејќи сите дејствија во врска со воспоставување на хипотеката на жалителот се превземени после судската одлука со која сега тужителот веќе се стекнал со правото на сопственост на спорните недвижности.

Овој суд ги имаше во предвид и другите жалбени наводи но не ги прифати, бидејќи не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот граѓанско правен однос.

Од погоре изнесеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 21.12.2014 год. под ТСЖ бр.412/12 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 28.05.2014 год. под Рев2 бр.212/2013

4. Кога со Законот за измени и дополнување на Законот за супервизија во осигурувањето престанал законскиот основ на тужените да продаваат полиси за осигурување, тужителот го изгубил правото на надомест во висина од 1% од продажбата на тие полиси за осигурување признаено со чл.27 ст.1 од Законот за Црвен крст и истото повеќе не може да го истакнува кон тужените.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда Тс.66/11 од 28.02.2012 година, тужбеното барање на тужителот со кое барал тужените да му исплатат солидарно на име неисплатени надоместоци вкупен износ од 2.441.097,00 денари со камата, по периоди и износи конкретно наведено во ст.1 од изреката на пресудата, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да на првотужениот му ги надомести трошоците во постапката во износ од 39.104,00 денари и на второтужениот му ги надомести трошоците во постапката во износ од 29.900,00 денари, се во рок од 8 дена од приемот на пресудата под страв на присилно извршување.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Првотужениот, преку полномошникот адвокат Ацо Косев од Струмица, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод за сторена суштествена повреда на чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива. Во образложението судот дал доволно образложени причини за решителните факти, така што пресудата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Во текот на постапката првостепениот суд ги разјасни сите спорни правни прашања така што неоснован е жалбениот навод за сторена суштествена повреда на чл.343 ст.1 в .в. чл.283 ст.2 од ЗПП.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Имено, првостепениот суд утврдил дека тужителот е доброволна масовна самостојна и независна хуманитарна организација на граѓаните на РМ која остварува определени хуманитарни цели и задачи од областа на здравството, социјалната заштита и воспитанието, а дејностите кои ги остварува се од јавен интерес и Црвениот крст ги врши како јавни овластувања. Тужените се овластени правни лица за вршење на технички преглед на возилата на територијата на општина С. Регистрацијата на моторни возила ја врши МВР - СВР С.

До 01.01.2008 година тужените согласно законските обврски во целост ја исполниле својата обврска и вршиле уплата на средствата од регистрација на моторни возила, технички преглед и осигурување, но со стапувањето во сила на измените и дополувањата на Законот за супервизија во осигурувањето станиците за технички преглед имале забрана за вршење на работи за застапување, посредување и продажба на полиси, па согласно овие измени тужените не биле обврзани да исплаќаат 1% од склучените полиси за осигурување, туку биле обврзани да исплаќаат 1% само од извршен технички преглед на возило што претставува основна дејност на тужените.

Првостепениот суд утврдил дека врз основа на наод и мислење од спроведено вештачење, заснован на извршен увид во книговодствената евиденција на тужените е утврдено дека тужителот спрема тужените нема побарување во износ од 2.441.097,00 денари.

Првостепениот суд утврдил дека со тоа што тужените повеќе немале право да издаваат полиси за осигурување на моторни возила и не остварувале приход од продажба на полиси за осигурување на моторни возила, тие не ја евидентирале вредноста на полисата, а со тоа не исплаќале 1% од вредноста на полисата согласно Законот за црвен крст на РМ.

Утврдената фактичка состојба на првостепениот суд е целосна и правилно утврдена и истата произлегува од изведените докази во текот на постапката.

Согласно чл.38 ст.1 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, возилото се регистрира по поднесено барање од страна на сопственикот на возилото, а согласно ст.2 од истиот член, со барањето за регистрација, сопственикот на возилото е должен меѓу другите докази да достави доказ дека на возилото е извршено осигурување.

Согласно чл.134-з ст.1 од Законот за изменување и дополнување на Законот за супервизија на осигурување (Сл.весник на РМ бр.79/2007), работи на застапување во осигурувањето во станиците за технички преглед на моторни возила може да врши само друштво за застапување во осигурувањето кое има дозвола од Агенцијата за супервизија на осигурувањето за вршење на работи на застапување во осигурувањето со станица за технички преглед.

Согласно чл.99 ст.1 од истиот закон, станиците за технички преглед кои до денот на влегувањето во сила на овој закон вршат продажба на полиси за осигурување во име и за сметка на друштвата за осигурување, можат да продолжат да вршат продажба за осигурување најмногу во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Во чл.99 ст.5 од истиот закон е предвидено дека по истекот на овој рок на станиците кои нема да постапат согласно претходната законска одредба, Агенцијата ќе изрече забрана за вршење работи за застапување во осигурувањето во станиците за технички преглед.

Согласно чл.134-л од Законот за измени и дополнување на Законот за супервизија на осигурувањето (Сл.весник на РМ бр.88/08) меѓу другото е предвидено и забрана на подготовка и склучување на договори за осигурување, посредување и застапување при склучување на договори за осигурување во кругот на станиците за технички преглед на моторни возила.

Во конкретниот случај првостепениот суд со правилна примена на напреднаведените законски одредби, правилно одлучил кога го одбил тужбеното барање на тужителот и донел законита одлука. Имено, постапувањата на тужените сметано од 01.01.2008 година наваму се согласно законот и бидејќи тие немале обврска да ја вкалкулираат вредноста на полисата во потврдата која ја издавале при извршувањето на техничкиот преглед и не наплаќање 1% од вредноста на полисата од причина што издавањето на полиси за осигурување при регистрација на моторни возила не претставува нивна надлежност, туку вршат само технички преглед на возилата, а исто така и регистрацијата на моторни возила не е во нивна надлежност туку во надлежност на МВР и истите не водат евиденција за бројот на регистрираните моторни возила, ниту располагаат со такви податоци, тужените немаат обврска да го исплатат бараниот надоместок на тужителот.

Останатите жалбени наводи се неосновани бидејќи немаат влијание за поинакво одлучување во конкретната правна работа.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.06.2012 год. под ТСЖ бр.224/12 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 19.03.2014 год. под Рев1 бр.35/2013

5. Не може да биде на штета на должникот и да влијае на исполнувањето на неговата обврска однесувањето на доверителот кое е спротивно на начелото на добар стопанственик кога тутунот кој го држел по основ на Договор за залог го продал на трето лице за далеку пониска цена од просечната и пазарната цена на тутунот која важела во моментот на продажба и со тоа се довел во состојба да не го намира изност кој го побарувал во целост.

Од образложението:

Врз основа на изведените докази во текот на постапката, судовите утврдиле дека на ден 08.02.2001 година, бил склучен договор за комисионен кредит помеѓу Т. банка АД С. и В.Т. АД В., со кој Т. банка АД С. како комисионер во име и за сметка на Бирото за стокови резерви, одобрила кредит на В.Т. АД В. во износ од 199.467.000,00 денари. Основ за склучување на договорот, бил договорот за комисионо работење, склучен помеѓу Т. банка АД С. и Биро за стокови резерви. Со тој договор, банката како комисионер го пренела договорниот износ на В.Т. АД В. како корисник на кредитот, со рок на враќање не подолг од 15 месеци од денот на склучување на договорот и каматна стапка од 5% годишно. На ден 17.07.2001 година В.Т. АД В. како залогодавач и Т. банка АД С. како залогопримач, врз основа на договорот составиле записник за попис на заложни средства - ферментиран тутун од различни класи и количини. На 18.07.2001 година врз основа на договорот за комисионен кредит од 08.02.2001 година, бил составен нотарски акт ОДУ.бр.310/01 во својство на извршна исправа на договор за обезбедување на парично побарување, со кој акт обезбедувањето на залогопримачот Т. банка АД С. во износ од 199.467.000,00 денари било обезбедено со заложно право врз подвижни предмети. На 08.02.2001 година Управниот одбор на тужениот донел одлука со која се одлучило да се задолжи тужениот со краткорочен кредит од 45.732.000,00 денари кај кредитодавачот В.Т. АД В., за да истиот се намени за откуп на суров тутун за реколтата 2000 година, а за обезбедување на кредитот да се заложат ферментиран тутун како рачна залога. На 12.02.2001 година помеѓу В.Т. АД В. и тужениот, бил склучен договор за кредит за откуп на тутун, заведен кај тужениот под бр.0306-30 од 19.02.2001 година, а кај В.Т. АД В. под бр.03-87 од 12.02.2001 година. Согласно овој договор, договорните страни се договориле В.Т. АД В. како давател на кредитот, да му одобри на тужениот како корисник износ од 45.732.000,00 денари, кој кредит ќе се користи за откуп на тутун од бербата 2000 година, sukcesивно по утврдена динамика, а рокот на враќање да не биде подолг од 15 месеци од денот на склучување на договорот и каматна стапка од 8,7% годишно. На ден 22.02.2001 година помеѓу тужениот како закупопримач и В.Т. АД В. како залогопримач, бил склучен договор за залог на идни подвижни предмети, со кој договор договорните странки се повикале на договорот за кредит за откуп на тутун, што В.Т. АД В. и тужениот го склучиле на ден

12.02.2001 година, во кој било предвидено дека доколку не биде вратен кредитот во предвидениот рок и услови, било предвидено да се заснова невладетелски регистриран залог на суров тутун во јарма откупен од индивидуални тутуно-производители од реколтата 2000 година во количина од 412.249 кг. со вкупна вредност од 46.629.484,00 денари и ферментиран тутун од различни класи во вкупна количина од 491.534 кг. За вкупна вредност од 45.732.000,00 денари. Било договорено залогодавачот ДОМАТТИ да го задржи правото на владение на заложениот суров тутун и да го чува во своите магцини како добар стопанственик. Т. банка АД С. како отстапувач и Биро за стокови резерви како примач, склучиле договор за отстапување на побарување, каде е договорено дека Т. банка АД С. како отстапувач, од својот должник В.Т. АД В. врз основа на договор за комисионен кредит, побарува износ од 163.478.485,00 денари на име главен долг и 15.621.476,00 денари по основ на камата. На 18.10.2005 година В.Т. АД В. до Бирото за стокови резерви, дал писмена согласност тужениот да се задолжи спрема Бирото за стокови резерви со износ од 35.643.650,00 денари, колку што има искористено тужениот, а за истиот износ да се намали обврската на В.Т. АД В.. Врз основа на оваа согласност, тужениот со писмо од 02.11.2005 година го известил Бирото дека е согласен да се постапи по предлогот на В.Т. АД В. и би учествувал во постапката за регулирање и обврска. На ден 02.11.2005 година помеѓу В.Т. АД В. како корисник на кредитот и тужениот како превземач на долгот, бил склучен договор за превземање на долг во износ од 35.643.650,00 денари. На ден 16.11.2005 година од страна на Бирото за стокови резерви како доверител, бил поднесен предлог за извршување против должникот В.Т. АД В., за реализација на договорен залог врз основа на нотарски акт ОДУ.бр.114/02 и ОДУ.бр.310/01, односно да се дозволи предложеното извршување со реализација на невладетелски реализиран залог, така што ќе се изврши попис и одземање на заложениот предмет од залогодавачот и ќе се предаде во владение на залогопримачот. Постапувајќи по предлогот за извршување, Основниот суд Велес донел решение Ст.И.бр.367/05 од 16.11.2005 година, со кое го дозволил предложеното извршување, со кое врз основа на нотарскиот акт ОДУ.бр.114/02 и ОДУ.бр.310/01 за регистриран залог на подвижни предмети, определил извршување против должникот В.Т. АД В., со кое решение било констатирано дека 780.000 килограми тутун се наоѓаат во магацинот на В.Т. АД В., 491.534 килограми тутун во магацинот во С.Н. и 277.800 килограми тутун во магацинот во Н.. На ден 10.01.2006 година Основниот суд Велес составил записник за попис и одземање на заложни предмети и во истиот откако била констатирана количината на тутун, се пристапило кон одземање на заложните предмети од залогодавачот В.Т. АД В. и предавање во владение на залогопримачот. Со записникот било констатирано дека во магацините во С.Н. била останата вкупна количина од 491.534 килограми тутун, а во магацинот во Н. 277.800 килограми тутун. На ден 27.03.2006 година Основниот суд Велес донел дополнително решение, со кое се врши реализација на заложното право со одземање на заложен предмет во вкупен износ од 1.075.000 УСА, кој се наоѓа во магацинот на В.Т. АД В.. На ден 19.05.2006 година бил склучен договор за купопродажба на тутун од стоковите резерви помеѓу Биро за стокови резерви како продавач и М.Т. К. од Ш. како купувач, а

предмет на продажба е 1.899.334 килограми ферментиран тутун по цена од 0,70 USD/нето кгр.франко магацин. На ден 29.01.2007 година тужителот составил записник во просториите на тужениот, во кој било констатирано дека купувачот М.Т.К. од Ш. нема подигнато 32.860 килограми тутун од типот јака 1/4 уник, 44.020 килограми од типот јака III класа, 11.016 килограми од типот јака IV класа и 64.480 килограми тутун од типот јака 1/3 уник, како и дека констатираниот кусок во количина од 152.376 килограми тутун, која количина била заложена, тужениот одбил да ја испорача со образложение дека за таа количина тутун не добиле пари од откупот. Со извршената продажба на залогот, тужителот како заемодавач се намирил само со 10.406.126,00 денари, а како неподмирени останал износ од уште од 25.237.126,00 денари, како дел од вкупно неподмирениот кредит на В.Т. АД В., а кој износ претставува дел од обврската која тужениот ја превземал од договорот за превземање на долг да ја исполни спрема тужителот, а не ја исполнил.

Врз основа на така утврдената фактичка состојба, пониските судови го усвоиле тужбеното барање на тужителот како основано. Основ за такво одлучување, судовите наоѓаат во утврденото дека тужениот не ја исполнил превземената обврска по договорот за превземање на долг и бидејќи обврската на тужениот со договорот за превземање на долг била на износ од 35.643.650,00 денари, а тужителот се намирил со продажба на тутунот само за износот од 10.406.126,00 денари, тој останал неподмирени за износ од 25.237.126,00 денари. Од наодот и мислењето на вештото лице Т.С. и сите дополненија, судовите утврдиле дека тужениот на тужителот му предал тутун во количина од 77% од вкупно заложениот тутун во корист на В.Т. АД В. како и дека оваа количина одговара на износ од 35.643.650,00 денари, односно на износот кој го има искористено тужениот од вкупно одобрените кредит. При тоа судовите утврдиле дека со договорот за превземање на долг, тужениот како превземач со превземањето на долгот во износ од 35.643.650,00 денари стапил на местото на должникот В.Т. АД В., а со оглед да тужителот се намирил со продажба на тутунот во износ од 10.406.126,00 денари, продавајќи го тутунот на трето лице по цена од 0,70 долари за нето килограм, за разликата од 25.237.126,00 денари, за која не се наплатил тужителот со продажбата на тутунот, го задолжил тужениот. При одлучувањето, судовите го примениле материјалното право од членот 434 став 1 и член 436 став 1 од Законот за облигационите односи.

Меѓутоа, по наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, пониските судови извеле погрешен заклучок дека тужениот е должен да му го плати на тужителот износот од 25.237.126,00 денари, како разлика од остварениот износ од страна на тужителот со продажбата на заложениот тутун и износот на искористениот кредит од страна на тужениот.

Врховниот суд на Република Македонија, наоѓа дека во конкретниот случај од суштествено значење е фактот што тужителот се наплатил со продавање на стварта што била дадена во залог, односно со продажба на тутунот во количина од 77% од вкупно заложениот тутун, онолку колку што тужениот дал тутун за обезбедување на земениот кредит, а со оглед да таа количина според наодот и мислењето на вештото лице одговара на износот на искористениот кредит од страна на тужениот, односно износот од 35.643.650,00 денари .

По наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, во конкретниот случај тужениот ја исполнил својата обврска према тужителот. Имено, тужениот превзел долг во висина од 35.643.650,00 денари, за кој износ на тужителот му бил испорачан тутун. Според мислење на овој суд, тоа што тужителот тутунот кој му бил предаден во сопственост и владение, го продал на трето лице за далеку помала цена од просечната и пазарната цена на тутунот, која важела во моментот на продажбата на тутунот, не може да биде на штета на тужениот и да влијае врз исполнувањето на неговата обврска. Постапувајќи на наведениот начин, тужителот самиот се довел во состојба да не го подмири износот кој го побарувал, а за кој од тужениот како залог имал реализирано тутун. Тужителот со тоа што го продал заложенитот тутун далеку под пазарната цена, самиот предизвикал настанување на разлика помеѓу цената на продадениот тутун и искористениот кредит. Доколку тужителот го продал тутунот по пазарната цена која важела во моментот на продажбата, ќе остварел продажна цена со која би го покрил износот на одобриениот и искористен кредит од 35.643.650,00 денари. Во овој случај, тужителот бил должен да постапува како добар стопанственик и да го продаде тутунот по пазарна цена и на тој начин да го оствари побарувањето во висина на одобриениот и искористен кредит.

Поради напред наведените причини, следувааше да се одлучи како во изреката на пресудата согласно член 387 став 1 од Законот за парничната постапка.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 20.11.2012 год. под ТСЖ бр.260/12 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 13.03.2014 год. под Рев1 бр.63/2013

6. Здружението кое е овластено да врши колективно остварување на авторските музички права на територијата на Р Македонија има право да бара од корисниците на тие права исплата на претходно утврден надоместок за користење на тие права и покрај тоа што не бил потпишан договор согласно одредбите на Законот за авторските и сродни права.

Од образложението:

Основен суд Штип, со пресуда Пл1.Тс.111/12 од 08.11.2012 година, приговорот на тужениот, против решението УПДр бр.665/12 од 31.05.2012 година на нотар Л. Т. К. од Ш., го усвоил.

Решението УПДР бр.665/12 од 31.05.2012 година на нотар Л. Т. К. од Штип со кое тужениот е задолжен да му плати на тужителот износ од 318.000,00 ден. со камата, го укинал.

Го задолжил тужителот да му ги надомести трошоците по постапката на тужениот во износ од 13.260,00 ден., во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка

состојба, погрешна примена на материјалното право и одлуката за трошоците. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи. Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право ако се има во предвид утврдената фактичка состојба.

Така, првостепениот суд утврдил дека тужителот е здружение за заштита на авторски музички права, кое врз основа на изготвени извештаи бр.40/10 и бр.41/10 и двата од 11.02.20111 год. го задолжил тужениот да плати за јавно користење на музички дела авторски надоместок по фактура бр.11-04-01 АЈ износ од 78.000,00 ден. и фактура бр.11-04-02 АЈ износ од 240.000,00 ден. или вкупно 318.000,00 ден., бидејќи тужениот не ги плати фактурите, тужителот поднел тужба за долг од 318.000,00 ден.

На вака утврдената фактичка состојба, првостепетниот суд погрешно го применил материјалното право.

Со одредбата од чл.167 ст.1 од Законот за авторското право и сродните права “Надоместоците за користење на делата првенствено се утврдуваат со договор меѓу здружение за колективно остварување и националниот радио-дифузен сервис, како и со договор меѓу здружение за колективно остварување и соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора. Под соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора во смисла на овој став се подразбира здружение, односно комора основано согласно со закон која го претставува мнозинството на корисниците од определената дејност, дел од дејност или збир на дејности“, а со ст.2 “Доколку надоместокот не е определен согласно ст.1 од овој член (со договор меѓу здружението и радио-дифузниот сервис или комора или со поединечен договор), тој се плаќа согласно Правилникот за користење на авторски музички дела со тарифа“.

Со одредбата од чл.5 ст.1 и ст.2 од Правилникот со тарифа за користење на авторски музички дела е предвидено за јавно соопштување, односно објавување на делата што ги штити ЗАМП се наплатува надоместок во висина определена со тарифа.

Првостепениот суд погрешно ги применил овие одредби кога тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано.

Имено, првостепениот суд иако утврдил дека тужителот врз основа на извештаи од овластени лица изготвил фактури за јавно користење на музички дела согласно наведените одредби, сепак тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано.

Бидејќи тужениот не го платил долгот определен во изготвените фактури, а бил должен тоа да го стори, следуваше да се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Согласно чл.160 ст.2 в.в. со чл.148 ст.1 од ЗПП, тужениот е задолжен на тужителот да му ги надомести дополнителните трошоци во вкупен износ од 40.250,00 ден., од кои: 9.360,00 ден. за застапување на две рочишта со паушал, 1.300,00 ден. за состав на трошковник со паушал, 6.360,00 ден. за такса за одлуката, 4.660,00 ден. доплата за

такса за тужба, 5.850,00 ден. за состав на жалбата и 12.720,00 ден. такса за жалбата, кои трошоци биле потребни за водењето на парницата.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.361 т.4 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 23.04.2013 год. под ТСЖ бр.546/12 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 21.05.2014 год. под Рев1 бр.239/2013

7. Се додека Решението со кое на тужителот како даночен обврзник му е утврдена обврската и врз основа на кое тој ја платил истата, не е поништено во Управната постапка законскиот основ не отпаднал па тој нема право да бара враќање на уплатеното со примена на институтот Стекнување без основ.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со пресуда Тс.бр.23/13 од 24.06.2013 година тужбеното барање на тужителот со кое бара тужениот да му исплати-врати на тужителот износ од 1.870.874,00 ден. со камата по стапка од 0,05% дневно согласно Законот за даночна постапка за секој поединечен износ сметано од денот на неоснованата наплата на денот на враќањето односно конечната наплата во корист на тужителот, како и да му ги надомести на тужителот процесните трошоци во постапката, го одбил.

Го задолжил тужителот да му ги надомести трошоците во постапката на тужениот во износ од 25.740,00 ден. во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на одлуката. Во побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека Министерството за ф. на Р.М., У.Ј.П. Регионална дирекција Ш. при извршена контрола кај тужениот на данок на додадена вредност за периодот од 01.10.2008 година до 30.06.2009 година поради утврдени неправилности со решение бр.2136-31/0609-60838-3 од 10.11.2009 година го задолжил тужителот да изврши уплата на данок на додадена вредност во вкупен износ од 1.208.405,50 денари за период од 01.10.2008 год. до 30.06.2009 година и камата за ненавремено плаќање на данок на додадена вредност во износ од 53.480,50 денари како и да пресмета и да уплати камата на неплатениот износ на данок сметано од 06.10.2009 година до денот на конечната уплата на долгот. Заради обезбедување на извршување на обврската на тужителот кон тужениот за плаќање на долгот- данокот од страна на нотар Стоиман Трајчев од Кочани изготвен е нотарски акт, договор за залог врз подвижен имот ОДУ бр. 763/10 од 28.12.2010 година. Против споменатото решение тужениот вложил жалба која со решение на министерот за финансии У.бр.16-2742/1 од 21.01.2010 година е одбиена како неоснована. Незадоволен од решението на министерот за финансии, тужителот повел управен спор пред Управниот суд. Со пресуда Уж.бр.293/12 од 07.06.2012 год. Вишиот управен суд на РМ, жалбата на тужителот ја усвоил во целост, а пресудата на Управниот суд У-5 бр. 875/10 од 06.12.2010 година ја преиначил, а оспореното решение на министерот за финансии У.бр. 16-2742/1 од 21.01.2010 година го поништил. Врз основа на оваа пресуда, тужителот поднел писмено барање за поврат на неосновано наплатениот износ кое е примено во Министерството за финансии на ден 22.08.2012 година, кој пак со одговор на барањето го упатил тужителот за остварување на враќање на паричното побарување кај У.Ј.П. Регионална дирекција Ш. која пак одбива да изврши враќање на средствата на тужителот. Поради овие причини, тужителот на ден 09.01.2013 година ја поднел предметната тужба.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд правилно го применил чл.199 од ЗОО кога тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано бидејќи од изведените докази утврдил дека законскиот основ за наплатеното побарување не отпаднал, од причина што решението од 10.11.2009 година донесено од Министерството за ф. на РМ У.Ј.П. Регионална дирекција Ш. врз основа на кое е определена обврската за наплата на побарувањето постои, односно не е поништено, туку напротив со решение на Министерството за финансии У.бр. 16-2742/2 од 06.03.2013 година жалбата против ова решение изјавена од тужителот е одбиена од кои причини првостепениот суд правилно го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано.

Судот ги ценеше жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од чл.343 ст.1 со тоа што како доказ го извел решението од 06.03.2013 година, но смета да ваквата повреда е од релативен карактер и не влијае врз донесувањето на правилна и законита пресуда ако се има во предвид сите останати докази изведени пред првостепениот суд кои првостепениот суд ги имал во предвид при

одлучувањето посебно ако се има во предвид дека согласно чл.175-в од Законот за измена и дополнување на Законот на даночна постапка, поднесената жалба против решението од 10.11.2009 година не го задржува извршувањето.

Жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд требало да ја прекине постапката до завршувањето на поведената постапка пред Управен суд, судот не ги прифати од причина што во конкретниот случај така поднесената тужба не мора да биде причина за прекин на постапката, а ако се има во предвид претходно изнесеното, а посебно фактот што ниту поднесената жалба против решението од 10.11.2009 година не го задржува неговото извршување.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 19.09.2013 год. под ТСЖ бр.418/13 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 12.06.2014 год. под Рев1 бр.344/2013

8. Не постои основ за поништување на Договорот за трансформација на правото на користење градежно земјиште во право на сопственост па корисникот се стекнале со право на сопственост на земјиштето кога Договорот е склучен согласно одредбите на Законот за градежно земјиште и корисникот платил соодветен надоместок за земјиштето и на истото има изградено сопствен објект запишан во катастарот на недвижности.

Од образложението:

Основен суд Струмицасо пресуда Тс.119/11 од 28.05.2012 година тужбеното барање на тужителот со кое барал да се утврди дека договорот за трансформација на правото на користење градежно земјиште во право на сопственост на користење по основ на доделено земјиште со изградени објекти, заведен кај тужителот под деловен број 16-374/3 од 17.07.2002 година заклучен на ден 17.07.2002 г. помеѓу тужителот од една страна како спроведувач на трансформацијата и тужениот од друга страна како предлагач на трансформацијата за парцелите кп.бр.49 во пов. од 1.906 м2 во КО Струмица, кп.бр.50 во пов. од 4.294м2 во КО Струмица, кп.бр.51 во пов. од 1.308 м2 во КО Струмица и кп.бр.52 во пов. од 24.720,00 денари во КО Струмица, е ништавен и истиот не произведува правно дејство па го задолжил тужениот тоа право на тужителот да го признае, како и плати на име трошоци направени по постапката на делото сума од 45.240,00 денари го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да на тужениот на име процесни трошоци направени по постапката на делото ја плати сумата од 21.840,00 денари во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Во останатиот дел барањето на тужениот да го задолжи тужителот на име процесни трошоци ја плати уште сумата од 29.352,00 денари го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот Р. М. застапувана од Државен правобранител за С. кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда да сторил суштествена повреда од чл.343 ст. 2 т. 13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е доволно јасна и разбирлива, а во образложението за таквото одлучување дадени се причините за решителните факти кој не противречат на изведените докази.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека помеѓу странките на 17.07.2002 година бил склучен договор за трансформација на правото на користење на градежно земјиште за парцелите Кп.бр.49 во пов. од 1906 м2, кп.бр.50 во пов. од 4294 м2, кп.бр.51 пов. 1308 м2 и кп.бр.52 во пов. од 24720 м2, сите во КО Струмица. Според чл.4 од договорот трансформацијата била извршена со определување на паричен износ за предадената недвижност и признаница за платен надоместок на земјиштето во однос на разликата од површината што ја поседува тужениот во документите за користење-сопственост на земјиштето и површината наведена во копијата од катастарскиот план. Во овој договор ставена е клаузула дека трансформацијата е извршена со платен надоместок. Земјиштето што го користел тужениот го добил преку пренесување на правото на користење од општествена сопственос во периодот од 1972 година до 1976 година кога тоа било евидентирано како земјоделско земјиште. Во 2002 година кога е склучен напред наведениот договор за трансформација, напред опишаните парцелик преставувале градежно земјиште. За дел од ова земјиште било поднесено барање за постапка за враќање пред органот на управата за денационализација од страна на лицето Б. П. и М. В. Со пресуда П.бр.1197/02 на Основен суд Струмица од 04.02.2002 година тужбеното барање на М. В. и П. Б. и двајцата од С. со кое барале да се утврди дека склучениот договор за трансформација на правото на користење склучен на 17.07.2002 година дека е ништавен и дека не произведува правно дејствие се одбива како неосновано. Оваа пресуда станала правосилна станала на 15.03.2003 година. Со решение од 13.11.2008 година донесено од комисијата за одлучување по барањата за денационализација на П. Б. и М. Т. им е вратен имот, но не парцелите кои се предмет на договорот за трансформација склучен помеѓу странките во овој предмет. Исто така со решение вратено е земјоделско земјиште за дел платен надоместок на законските наследници на П. Б., но и тогаш не се работи за парцелите предмет на договорот за трансформација. На земјиштето опишано во договорот за трансформација, тужениот има изградено објект-фабрика за алкохолни и

безалкохолни пијалоци. Од страна на Министерството за транспорт и врски доставено е мислење од 20.04.2004 година во кој се наведува дека до колку на определно градежно земјиште правно лице има стекнато право на користење по основ на купопродажба или доделување со платен надоместок на земјиштето и до колку има изградено сопствен објект запишан во катастерот за недвижности, може да изврши трансформација на правото на користење на градежното земјиште во право на сопственост.

Врз основа на вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога го одби како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое бара да се утврди дека договорот за трансформација на правото на користење, градежно земјиште во право на сопственост склучен помеѓу странките на 17.07.2002 година го одбил како неосновано.

Согласно чл.54 ст. 1 од Законот за градежно земјиште (Сл.весник на РМ бр.53/01) правото на користење на градежно земјиште кое било стекнато со општествен капитал по основ на користење на објект изграден на градежно земјиште за вршење на стопанска дејност на општествено правно лице кое неможе да биде носител на право на сопственост со денот на влегување на сила на овој Закон се трансформира во право на долгорочен закуп на градежно земјиште сопственост на РМ. Меѓутоа согласно ст. 2 од истиата законска одредба на корисниците на земјиштето од ст.1 од овој член може со договор да и се пренесе во сопственост целото или дел од тоа земјиште по решавањето на денационализацијата на градежното земјиште на начин утврден со закон.

Првостепениот суд правилно заклучил дека во конкретниот случај договорот помеѓу странките не е склучен спротивно на чл.59 од Законот за градежно земјиште. Поради тоа и согласно чл.95 од ЗОО оспорениот договор не е во спротивност со Уставот, законите и добрите обичаи.

Посебно договорот не е во спротивност со чл.49 и чл.50 од Законот за градежно земјиште. Од друга страна во постапката за денационализација одлучено е по барањето на барателите В. М. и П. Б . Од страна на овие лица пред истиот првостепен суд била водена парнична постапка за да се утврди дека договорот за трансформацијата склучен помеѓу странките во овој предмет е ништавен, но со правосилна пресуда тужбеното барање е одбиено како неосновано. По склучувањето на договорот за трансформација од страна на Министерството за транспорт и врски до подрачната единица во Струмица, упатено е писмено мислење во кое стои дека може да се изврши трансформација на правото на користење на градежно земјиште во право на сопственост, кога одредено правно лице има стекнато право на користење на тоа земјиште по основ на купопродажба или доделување со платен надомест за земјиштето и до колку има изградено сопствен објект запишан во катастерот на недвижности. Трансформацијата во конкретниот случај во право на сопственост не е во спротивност со чл.50 од Законот за градежно земјиште, бидејќи во оваа одредба изречито предвидува дека некоја неправилност содржана во решението е причина за негова ништавност, а во конкретниот случај нема таква неправилност.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.11.2012 год. под ТСЖ бр.390/12 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 09.04.2014 год. под Рев1 бр.60/2013

9. Побарувањето на стечајниот доверителот кој има различно право на дел од имотот на должникот е определено кога во пријавата го означил делот на имотот на должникот на кој однесува право на одвоено намирување, износот на главниот долг и побарувањето по основ на камата на главниот долг со назначување на каматната стапка и периодот на пресметка иако не се приложени каматни листи кои се предвидени со измените на Законот за стечај кои влеге во сила по отварањето на стечајната постапка над должникот.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда Тс.11/14 од 16.05.2014 година, тужбеното барање на тужителот С.б. АД С., против тужениот дпту Е.с. ЕМС ДООЕЛ во стечај Ш., со кое бараше да се утврди дека спрема тужениот има различно право – право на одвоено намирување врз недвижниот имот во сопственост на тужениот и тоа КП бр...9, згр.29, вл.1, кат 1, стан 2, м.в. ул... собност 000, површина 103 м2 и КП бр...9, згр.29, вл.1, кат ПР, стан 1, м.в. ул..., собност 000, површина 1.236 м2, запишани во Имотен лист бр...6 за КО Ш., заради намирување на побарување пријавено во стечајната постапка над тужениот на име законска затезна камата согласно ЗВСЗК пресметана на износот од 4.816.912,00 денари сметано од 31.12.2000 година до 31.01.2010 година, како и законска казнена камата пресметана на износот од 4.816.912,00 денари сметано од 01.02.2010 година до 21.01.2013 година во висина на референтната стапка на НБРМ, што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, износ од 11.773.398,75 денари, законска казнена камата пресметана на износот од 4.816.912,00 денари сметано од 22.01.2013 година до 27.06.2013 година во висина на референтната стапка на НБРМ, што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, износ од 283.076,06 денари и законска казнена камата пресметана на износот од 4.816.912,00 денари сметано од 28.06.2013 година па се до денот на конечна исплата во висина на референтната стапка на НБРМ, што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, и целокупното утврдено различно право-право на одвоено намирување во полза на тужителот да има дејство спрема стечајниот управник и спрема сите доверители во стечајната постапка над тужениот отворена со Решение Ст.бр.67/12 од 14.01.2013 година на Основен суд Штип, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Неосновани се жалбените наводи за сторени суштествени повреди на одредбите од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, поради тоа што изреката на пресудата е јасна и разбирлива, во истата се утврдени решителните факти значајни за одлучување кои се јасни и непротивречни па пресудата нема недостатоци поради кои не може да се испита.

Неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба.

Имено, првостепениот суд утврдил дека со решение на Основен суд Штип Ст.бр.67/12 од 14.01.2013 година над тужениот дпту Е.с. ЕМС ДООЕЛ во стечај Ш., била отворена стечајна постапка и биле повикани доверителите во определениот законски рок да ги пријават своите побарувања кај стечајниот управник. Ова решение било објавено во Службен весник на Р.М. број 11 од 21.01.2013 година. Тужителот С.б. АД С. како доверител на тужениот, до стечајниот управник на тужениот поднел пријава на парично побарување и различно право. Во оваа пријава тужителот навел дека пријавува и различно право - право на одвоено намирување на тужителот од недвижниот имот сопственост на тужениот и тоа КП бр...9, згр.29, вл.1, кат 1, стан 2, м.в. ул..., собност 000, површина 103 м2 и КП бр...9, згр.29, вл.1, кат ПР, стан 1, м.в. ул..., собност 000, површина 1.236 м2, запишани во Имотен лист бр...6 за КО Ш., а заради наплата на парично побарување во износ од 4.816.912,00 денари со законска затезна камата согласно ЗВСЗК сметано од 31.12.2000 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година па се до денот на конечната исплата законска казнена камата, а врз основа на пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година и дека бара целокупното утврдено различно право - право на одвоено намирување да има дејство спрема стечајниот управник и спрема сите доверители во стечајната постапка над сега тужениот како стечаен должник отворена со решение на овој суд Ст.бр.67/12 од 14.01.2013 година. Кон пријавата како доказ за своето пријавено парично побарување и различно право, тужителот доставил пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година, судско порамнување И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година, имотен лист број 89796, заклучок за утврдување на трошоци И.бр.1426/10, заклучок за утврдување на трошоци И.бр.861/12, решенија на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.274/12 од 12.06.2012 година, ТСЖ.бр.401/12 од 19.09.2012 година, ТСЖ.бр.484/12 од 14.11.2012 година и ТСЖ.бр.22/13 од 22.01.2013 година, пресуда на Основен суд Штип ТС.бр.359/10 од

19.05.2011 година и пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.514/11 од 07.03.2012 година. Меѓутоа во оваа пријава тужителот не го навел побарувањето на име камата на износот од 4.816.912,00 денари со фиксни износи и каматни листи. Стечајниот управник на тужениот побарал од тужителот да ја уреди пријавата во делот на приложената документација и тоа со писмо заведено кај тужениот под број 0304/58 од 29.03.2013 година, во кое навел дека во судското порамнување И.бр.3564/95 во делот на обезбедување на парично побарување бил цитиран договор за издавање на даночни царински и други гаранции заведен под број 09-1662 од 26.12.1995 година и број 0306/97 од 26.12.1995 година во износ од 10.000,00 денари, со податоци колку од овој договор биле искористени средства, како и тоа дека во стечајното решение за заклучување на стечајната постапка било наведено дека купувачот доставил изјава со која ја прифаќа хипотеката, па согласно овие забелешки тужителот да достави копии од тие документи. Со поднесок заведен кај тужениот со број 0304/69 од 17.04.2013 година, тужителот постапил по напред наведеното писмо и доставил на стечајниот управник на тужениот : решение на Основен суд Штип Ст.бр.9/00 од 15.12.2004 година, договор за издавање на даночни, царински и други гаранции за обезбедување на плаќање, заведен кај тужителот со број 09-1662 од 26.12.1995 година и договор за купопродажба од 29.09.2004 година солемнизиран кај нотар Мијалчо Цоневски од Штип и заведен под ОДУ 179/04 од 22.09.2004 година. Со овој поднесок тужителот го известил стечајниот управник на тужениот дека по основ на склучениот договор за издавање на даночни, царински и други гаранции за обезбедување на плаќање, тужителот исплатил парични средства во износ од 2.000.000,00 денари по основ на активирана гаранција по која тужителот извршил плаќање за сметка на должникот по чие барање била издадена, а кој не ги извршил своите обврски спрема своите доверители и дека висината на побарувањето на тужителот била утврдена со пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.514/11 од 07.03.2012 година. Во отворената стечајна постапка над тужениот, стечајниот управник на ден 22.04.2013 година до Основен суд Штип доставил табела - шема на утврдени и оспорени побарувања, заведена кај тужениот под број 0304/75 од 19.04.2013 година. Во табелата под реден број 5 било наведено дека тужителот пријавил различно право право на одвоено намирување на износ од 4.816.912,00 денари, врз основа на пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година. Во табелата било наведено дека на тужителот согласно оваа пресуда му било утврдено различно право – право на одвоено намирување на износот од 4.816.912,00 денари од имотот сопственост на тужениот наведен во изреката на пресудата. Против табелата - шема на утврдени и оспорени побарувања тужителот во определениот рок поднел приговор, во кој навел дека стечајниот управник при утврдувањето на различното право заради намирување на паричното побарување на тужителот во износ од 4.816.912,00 денари, се повикал на пресудата на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година и дека тужителот како доверител согласно таа пресуда во пријавата на побарување пријавил износ од 4.816.912,00 денари со ЗЗК согласно ЗВСЗК сметано од 31.12.2000 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година законска казнена камата до исплатата. На

испитното рочиште одржано на ден 05.06.2013 година стечајниот управник на тужениот се произнел по приговорот на тужителот, со образложение дека приговорот бил неоснован, затоа што согласно правилата за пријавување на побарувањата, стечајниот управник не бил должен да ги пресметува каматите на доверителите до денот на отварањето на стечајната постапка, па согласно на тоа смета дека тужителот во пријавата не пријавил и не побарува камата на овој износ. По завршувањето на испитното рочиште, Основниот суд во Штип донел решение Ст.бр.67/12 од 18.06.2013 година, во кое го констатирал произнесувањето на стечајниот управник по однос на доставените пријави на побарувања од доверителите. Со дел IV од изреката на ова решение утврдено му било различно право на тужителот на недвижностите сопственост на тужениот и тоа: КП бр...9, згр.29, вл.1, кат 1, стан 2, м.в. ул..., собност 000, површина 103 м² и КП бр...9, згр.29, вл.1, кат ПР, стан 1, м.в. ул....., собност 000, површина 1.236 м², запишани во Имотен лист бр...6 за КО Ш. за побарување во износ од 4.816.912,00 денари. Во образложението на ова решение по однос на одбиениот приговор на тужителот против табелата - шема на утврдени и оспорени побарувања, судот навел дека разгледувајќи го приговорот и пријавата со која тужителот го пријавил своето побарување утврдил дека кон пријавата тужителот немал доставено каматна листа за побарувањето во износ од 4.816.912,00 денари за кое побарување со приговорот бара утврдување на различно право и дека таква каматна листа немал доставено ниту со поднесокот доставен до стечајниот управник. Тужителот со поднесок побарал од судот да донесе дополнително решение во кое формално ќе се произнесе дали пријавеното побарување на име камата на износот од 4.816.912,00 денари се утврдува или оспорува со тоа што доколку стечајниот судија по однос на пријавеното побарување на име камата го потврди оспорувањето од стечајниот управник, да постапи согласно чл.91 ст.3 од Законот за стечај, односно за каматата на износот од 4.816.912,00 денари да го упати стечајниот управник на спор за да докаже дека правото на тужителот на оваа камата утврдено со пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година, престанало да постои. Постапувајќи по овој предлог, Основниот суд во Штип донел решение Ст.бр.67/12 од 15.11.2013 година, со кое предлогот на тужителот судот да донесе дополнително решение со кое ќе го дополни решението Ст.бр.67/12 од 18.06.2013 година на овој суд, го одбил како неоснован, од причини што согласно чл.87 од Законот за стечај во отворената стечајна постапка над тужениот, сите доверители писмено ги пријавувале своите побарувања до стечајниот управник, која пријава била строго формален поднесок кој морал да ги содржи податоците наведени во чл.87 од Законот за стечај за да може стечајниот управник и стечајниот судија да постапуваат по пријавата, дека согласно задолженијата на стечајниот управник кој произлегуваат од Законот за стечај, стечајниот управник е тој кој бил должен да ги испита сите околности поврзани со пријавеното побарување на доверителите, дека согласно чл.89 ст.1 од Законот за стечај стечајниот управник бил должен да се произнесе по секое пријавено побарување во смисла на тоа дали го признава или оспорува, регистрирајќи го во табела - шема и дека согласно чл.89 ст.1 од Законот за стечај конечниот збор по однос на

оспорените и признатите побарувања на доверителите го имал стечајниот управник кој на испитното рочиште повторно се произнесува по оспорените побарувања, а имајќи ги предвид сите доставени приговори и писмени докази во врска со побарувањата и дека по завршувањето на испитното рочиште стечајниот судија донесувал решение во кое само се констатира произнесувањето на стечајниот управник за тоа на кои доверители побарувањето им било утврдено, а на кои им било оспорено и во кој износ, па согласно тоа стечајниот судија немал законска можност и овластување да се произнесува за тоа дали пријавеното побарување на доверителите се оспорува или утврдува вклучувајќи го овде и побарувањето на сега тужителот. Против решението на Основен суд Штип Ст.бр.67/12 од 18.06.2013 година, со кое судот го констатирал произнесувањето на стечајниот управник по однос на поднесените пријави на побарувања на доверителите во отворената стечајна постапка над тужениот, тужителот поднел жалба бидејќи во изреката на ова решение немало никакво произнесување по однос на тоа дали се оспорува пријавеното побарување на тужителот по однос на каматата на износот од 4.816.912,00 денари и дека стечајниот управник при утврдувањето на разлачното право заради намирување на парично намирување во износ од 4.816.912,00 денари се повикал на пресудата на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година, но сепак пропуштил да предвиди и утврди дека согласно таа пресуда на износот од 4.816.912,00 денари тече камата согласно СВСЗК сметано од 31.12.2000 година до конечната исплата. Во жалбата тужителот навел и дека побарувал и пријавил дека побарува камата на износот од 4.816.912,00 денари бидејќи ова побарување било утврдено со правосилната пресуда на Апелациониот суд во Штип и дека нејасно било зошто се барало пресметка на процесна камата кога истата била утврдена од страна на судот и која се досудувала и извршува како таа во пресудата на Апелациониот суд Штип, поради што стечајниот управник морал да ја има предвид судската одлука и да утврди и камата на износот од 4.816.912,00 денари, како и тоа дека каматни листи никогаш не биле побарани од страна на стечајниот управник, ниту била побарана пресметка на досудена камата. Со жалбата тужителот барал стечајниот совет на Основен суд Штип да го укине обжаленото решение во дел I од изреката и да го врати на повторно судење со напатствија стечајниот судија во диспозитивот на решението формално да се произнесе дали пријавеното побарување на име камата се утврдува или оспорува, а доколку стечајниот судија по однос на пријавеното побарување на име камата го потврди оспорувањето од стечајниот управник, во смисла на чл.91 ст.3 од Законот за стечај да го упати стечајниот управник да докаже дека побарувањето од извршната исправа престанало да постои. Постапувајќи по оваа жалба Основниот суд во Штип донел решение Стс.бр.8/13 од 01.11.2013 година со кое жалбата на тужителот ја одбил како неоснована, а решението на Основен суд Штип Ст.бр.67/12 од 18.06.2013 година во дел I од изреката го потврдил. На ден 27.06.2013 година сега тужителот доставил поднесок во кој повторно навел дека во диспозитивот на решението СТ.бр 67/12 од 18.06.2013 година било пропуштено судот да се произнесе по однос на тоа дали се оспорува пријавеното побарување на доверителот - тужителот во делот на пријавената камата, претходно утврдена и досудена со погоре

наведената одлука на Апелационен суд Штип и предлага дополнување на решението со кое стечајниот судија ќе се произнесе дали пријавеното побарување за камата се утврдува или оспорува. Судот донел решение СТ.бр 67/12 од 15.11.2013 година, со кое предлогот да се донесе дополнително решение со кое ќе го дополни решението СТ.бр 67/12 од 18.06.2013 година, го одбил како неоснован. Против вака донесеното решение, жалба поднел сега тужителот, но истата со решение на Основниот суд Штип Стс бр. 8/13 од 01.11.2013 година е одбиена како неоснована, а решението на насловниот суд СТ.бр 67/12 од 15.11.2013 година, го оставил во сила. Со пресуда на Апелационен суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година, жалбата на тогаш тужениот – противтужител С.б. АД С. против пресудата на Основниот суд во Штип Пст.бр.223/03 од 24.12.2008 година била уважена и пресудата Пст.бр.223/03 од 24.12.2008 година била преиначена и било утврдено дека сега тужителот има различно право односно право на одвоено намирување врз недвижниот имот опишан како објект Сервис за премотување на електромотори изграден согласно градежно одобрение бр.1051-1509 од 24.07.1981 година издадено од страна на Одделението за урбанизам и комунално станбени работи при СО Штип, решение бр.1041-1451 од 01.07.1981 година и дозвола за употреба на објект бр.1014-1376 од 27.07.1983 година евидентиран во Пл.бр.4 за КО Т.Ч., а врз основа на извршна исправа Судско порамнување И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година склучено пред Основен суд Штип и решение И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година на Основен суд Штип, заради наплата на побарување во износ од 4.816.912,00 денари со 33К согласно ЗВСЗК сметано од 31.12.2000 година до конечната исплата кој произлегува од договорот за издавање на даночни, царински и други гаранции за обезбедување на плаќање склучен помеѓу тужениот С.б. АД С. и ТК М. п.о. Ш. заведен кај тужениот под бр.09-1662 од 26.12.1995 година, а кај ТК М. п.о.Ш. заведен под бр.0306/197 од 26.12.1995 година и со оваа пресуда било определено дека истата има дејство спрема стечајниот управник и спрема сите стечајни доверители во стечајната постапка над тогаш тужителот М. Р. АД во стечај Ш., како стечаен должник, отворена со решение на Основен суд Штип СТ.бр.9/2000 од 08.12.2000 година. Во Имотен лист 89796 била запишана приделешка на недвижниот имот сопственост на тужениот - сервис за премотување на електромотори – Рос (зграда 29 на КП ..9, влез 1, кат приземје и кат) и е наведено дека овој имот е под хипотека запишана во интабулациона книга бр.51, со ИНО бр.21/96 од 02.02.1996 година и И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година во корист на сега тужителот за износ од 10.000.000,00 денари.

Вака утврдената фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази во смисол на чл.8 од ЗПП, но првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го одбил како неосновано.

Првостепениот суд така одлучил затоа што тужителот го пријавил различното право во стечајната постапка врз основа на пресуда на Апелациониот суд Штип ТСЖ бр.104/2009 од 20.05.2009 година која била со ограничено дејство затоа што во изреката на истата било наведено дека има дејство према стечајниот управник и спрема сите стечајни доверители во стечајната постапка на тогаш тужителот Македонка РОС

АД во стечај Штип и дека пријавата не била поднесена врз основа на договор за хипотека. Наведува и тоа дека барањето на тужителот било неосновано затоа што во имотниот лист бр.89796 за КО Штип на име на тужениот била заведена прибелешка на предметниот недвижен имот сопственост на тужениот и во имотниот лист било наведено дека тој имот бил под хипотека запишана во интабулационата книга бр.51, со ИНО бр.21/96 од 02.02.1996 година и И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година во корист на тужителот за износ од 10.000.000,00 денари, кое образложение за одбивање на тужбеното барање е нејасно.

По наоѓање на овој суд ваквото образложение на првостепениот суд не држи затоа што тужителот поднел пријава за утврдување на парично побарување и различно право заради наплата на парично побарување во износ од 4.816.912,00 денари со камата сметано од 31.12.2000 година па до конечната исплата врз основа на пресуда на Апелациониот суд Штип ТСЖ.бр.104/2009 од 20.05.2009 година а кон пријавата како доказ за своето побарување доставил судско порамнување И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година со кое тужителот и ТК Македонка Штип се согласиле да се укниже заложно право од прв ред во корист на тужителот и имотен лист бр.89796 на име на тужениот. Врз основа на истите докази признаено е различното право на тужителот во стечајната постапка заради наплата на побарувањето за главен долг од 4.816.912,00 денари а во оваа постапка одбиено е барањето за утврдување на различното право на тужителот заради наплата на камата на главниот долг. Со пресудата ТСЖ бр.104/09 од 20.05.2009 година е утврдено дека Стопанска Банка АД Скопје има различно право односно право на одвоено намирување врз недвижниот имот наведен во изреката на таа пресуда врз основа на извршна исправа судско порамнување И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година склучено пред Основниот суд Штип и решение И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година на Основниот суд Штип заради наплата на побарување во износ од 4.816.912,00 денари со камата сметано од 31.12.2000 година до конечната исплата. Од таквата пресуда произлегува дека тужителот засновал хипотека на недвижниот имот кој во моментот на воспоставувањето на хипотеката бил во сопственост на ТК Македонка а сега согласно имотниот лист во сопственост на тужениот. Дека е засновано заложно право се утврдува и од судското порамнување и решение И.бр.3564/95 од 27.12.1995 година. Согласно чл.225 од Законот за сопственост и други стварни права, правото на залог е стварно право врз туѓа ствар со кое се обезбедува побарувањето на заложниот доверител без разлика на промената на сопственикот на заложената ствар.

Согласно чл.87 ст.2 и 4 од Законот за стечај кој важел до денот на отварањето на стечајната постапка над тужениот (Службен весник на РМ бр.34/06, бр.126/06, бр.84/07, бр.47/11), во пријавата покрај останатото се назначува и износот на побарувањето а доверителите кои имаат право на одвоено намирување, во пријавата го означуваат делот на имотот на должникот на кој нивното право се однесува и висината на побарувањето. Во конкретниот случај тужителот во пријавата го означил делот на имотот на должникот на кој нивното право на одвоено намирување се однесува ја навел и висината на побарувањето со тоа што го навел износот на главниот долг, побарувањето по основ на

камата на главниот долг со назначување на каматната стапка и периодот на пресметка што значи дека побарувањето е определено. Со Законот за изменување и дополнување на Законот за стечај (Сл.весник на РМ бр.79 од 31.05.2013 година) се изменети ставовите 2 и 4 па во пријавата доверителите се должни да го наведат износот на побарувањето и тоа посебно износ на главното побарување со пресметана камата до денот на отварање на стечајната постапка што значи дека доверителите со пријавата треба да достават и каматна листа за каматата пресметана до денот на отварањето на стечајна постапка. Меѓутоа, тие измени согласно чл.78 и чл.79 од Законот за изменување и дополнување на Законот за стечај (Сл.весник на РМ бр.79 од 31.05.2013 година) не можат да се применат во стечајната постапка над должникот отворена на 14.01.2013 год.

Одлуката за дополнителните трошоци овој суд ја донесе согласно чл.160 од ЗПП а кои се однесуваат за такса за жалба 96.000,00 денари и за состав на жалба 5.850,00 денари.

Од погоренаведеното, а согласно чл.361 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука

Решено во Апелационен суд Штип на ден 02.07.2014 год. под ТСЖ бр.313/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 01.10.2014 год. под Рев1 бр.336/2014

10. Кога во стечајна постапка стечајниот управник е упатен на спор согласно одредбите од чл.91 ст.3 од Законот за стечај во кој ќе ја докажува неоснованоста на постоење на определено оспорено побарување за кое постои извршна исправа, стечајниот управник нема активна легитимација во тој спор да оспорува друго побарување за кое не е упатен на спор и за кое не постои извршна исправа.

Од образложението:

Основен суд Кочани со пресуда Ст.Тс.1/15 од 16.02.2015 година тужбеното барање на тужителот со кое бара да се утврди дека не постои утврдено праично побарување на тужениот спрема тужителот врз основа на Договор за користење на краткорочен кредит Рег.бр.03-84 од 26.10.2014 година и Анекс на погоренаведениот договор рег.бр.03-84/1 од 30.04.1996 година на износ од 136.692.317,00 денари го одбил.

Го задолжува тужителот да му ги надомести трошоците во постапката на тужениот во износ од 160.043,00 денари во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Тужбеното барање на тужителот за досудување на уште износ од 78.000,00 денари на име трошоци во постапката го одбил.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот во благовремен рок има поднесено одговор на жалба со

која ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а пресудата потврди, бара трошоци по одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст. 2 т .14 од ЗПП, бидејќи изреката на истата е јасна, разбирлива и непротивречи самата на себе, ниту на причините на одлуката. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за сторена повреда на одредбите од чл.343 ст. 1 в.в. со чл.271од ЗПП, со тоа што не го извел како доказ записникот Ст.бр.86/13 од 01.04.2014 година од причина што овој доказ не е доставен согласно чл.271 од ЗПП, а тужителот во смисол на чл.284 од ЗПП не сторил веројатно дека без своја вина не бил во можнос да го предложи и достави.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Имено, првостепениот суд утврдил дека тужителот е трговско друштво спрема кое се води стечајна постапка пред Основен суд Кочани заведена под Ст.бр.86/13. Во оваа постапка тужениот поднел пријава за утврдување - признавање на различно право врз имотот на стечајниот должник опишан во Ил.бр.19 за КО В. Пријавеното различно право, било оспорено од страна на стечајниот управник на тужителот, од кои причини со решение Ст.бр.86/13 од 01.04.2014 година, а согласно чл.91 ст. 3 од Законот за стечај, стечајниот управник бил упатен на спор. Согласно оваа решение тужителот ја поднел тужбата сметајќи дека пријавеното различно право од страна на тужениот во стечајната постапка кој се води спрема тужителот е неосновано. Утврдил дека тужениот врз основа на договор за користење на краткорочен кредит бр. 03-84 од 26.10.1995 година и анекс кон истиот договор од 30.04.1996 година имал побарување кон тужителот (пред над истиот да биде покрената стечајна постапка). Ова побарување е обезбедено со судска спогодба и решение Р.бр.40/95 од 22.11.1995 година на Општински суд Кочани, согласно кое било наведено дека се обезбедува побарувањата на доверителот Стопанска банка и тоа главен долг во износ од 35.000.000,00 денари со камата и евентуално затезна камата и трошоци како во договорот. Врз основа на оваа порамнување воспоставено е и заложно право врз недвижниот имот врз корист на сега тужениот кое било запишано и во јавните книги во кои се запишуваат правата на недвижности во интабулационите книги, а потоа пренесено во Имотен лист бр. 19 за КО В.со што воспоставеното заложно право е запишано во соодветна јавна книга.

На утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука. Така, пр правилно се применети одредбите од чл.91 ст. 3 од Законот за стечај, па бидејќи од изведените докази утврдил дека со решение Ст.бр.86/13 од 01.04.2014 година е оспорено различното право

на доверителот Стопанска банка сега тужениот, поради што за вака оспореното различно право на доверителот, стечајниот управник, согласно чл.91 ст. 3 од Законот за стечај бидејќи постои извршна исправа, е упатен на спор. По однос пак на тужбеното барање што е предмет на одлучување во конкретниот случај, стечајниот управник не е упатен на спор. Па при постоење на решение, со кое стечајниот управник бил упатен на спор за точно определено оспорено побарување (различно право) за кое постои извршна исправа, правилно првостепениот суд постапил кога одлучил како во изреката прифаќајќи дека во конкретниот случај на страната на стечајниот управник не постои активна легитимација.

Повикувањето на жалителот дека активната легитимација на стечајниот управник произлегува од одредбите на чл.102 од Законот за стечај, а не од чл.91 од Законот за стечај, судот не можеше да ги прифати кога се има во предвид фактот дека во поткрепа на оваа тврдење приложиле доказ, кој поради неговото не благовремено поднесување, не бил изведен како доказ во постапката пред првостепениот суд. Од друга страна, по мислење на овој суд од начинот на кој е прецизирано конкретното тужбено барање, произлегува дека со тужбата се бара утврдување на факти, кое нешто пак е спротивно на чл.177 ст.1 од ЗПП согласно кој е утврдено дека тужителот може со тужбата да бара судот само да го утврди постоењето односно непостоењето на некое право или правен однос или вистинитост, односно неистинитост на некоја исправа.

Во конкретниот случај тужбата со вака прецизирано тужбено барање не може да најде примена поткрепа во цитираната законска одредба.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужителот да му плати на тужениот дополнителни трошоци за одговор на жалба во износ од 29.850,00 денари од кои 24.000,00 денари за состав на одговор на жалба и 5.850,00 денари за судска такса за одговор на жалба.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл. 357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 17.06.2015 год. под ТСЖ бр.137/15 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 13.10.2015 год. под Рев1 бр.267/2015

11. Штетата што ја трпи закупаецот поради оштетување на неговите ствари кои се наоѓале во просторот кој му бил издаден под закуп од закуподавачот врз основа на договор за закуп е должен да ја надомести лицето по чија вина исклучиво настанала штетата.

Од образложението:

Имено, судовите врз основа на изведените докази во текот на постапката утврдиле дека тужителот е сопственик на ладилник во Струмица кој го користел за чување на сопствена стока, а дел од истиот под закуп го користел замешувачот Ф. од Белград за чување

сладолед и замрзнат зеленчук на температури од -18 до -25 степени целзиусови. Во периодот пред 21.04.2009 година имало несоодветно напојување со електрична енергија во објектот на тужителот, поради што една од трите фази немала струја, па моторите на ладилникот не работеле и дошло до оштетување на сладоледот и зеленчукот што Фриком го чувал во коморите кои ги имал под закуп, на кој начин на тужителот му била причинета штета. Сладоледот и зеленчукот што се наоѓал во ладилникот не можел да се употребува за исхрана, па истиот бил уништен на депонијата Скопје. Помеѓу тужителот и корисникот на ладилникот била постигната спогодба тужителот да ја надомести штетата со намалување на закупнината.

Од вака утврденото, второстепениот суд заклучил дека тужителот не ја докажал вината на тужениот за настаната штета, бидејќи иако било утврдено дека имало дефект на електричните водови до објектот на тужителот кој бил од механичка природа, немало сугурен доказ дека тој дефект се случил по вина на тужениот, а немало ни докази дека тужителот претрпел штета, бидејќи производитите што биле во ладилникот биле во сопственост на друго правно лице, потоа дека во текот на постапката не се докажало дека стоката на Ф. која била чувана во ладилникот била оштетена и не била за употреба и дека истата била уништена, бидејќи не бил доставен доказ за тоа од надлежен орган ниту бил доставен записник за уништувањето на истата, па повикувајќи се на член 141 став 1, 159 и 160 од Законот за облигациони односи, заклучил дека не се докажала причинско последичната врска помеѓу дејствијата на тужениот и штетата на тужителот.

Меѓутоа, по наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, второстепениот суд погрешно го применил материјалното право и член 141 став 1 од Законот за облигациони односи, кога го одбил тужбеното барање, од причина што по оценка на овој суд, правилен е ставот на првостепениот суд дека тужбеното барање на тужителот за надомест на штета е делумно основано, но само према првотужениот, со оглед на правилно утврденото дека постои вина на првотужениот за настанување на таа штета. Правилно првостепениот суд раководејќи се од утврденото дека електричниот кабел кој ја спроведувал електрична енергија до моторите на ладилникот на тужителот, бил оштетен со копач или мал липкер со заб, на место на ископот што го вршел првотужениот и со тек на времето кабелот од влага присутна во земјата попуштил што се манифестирале со паѓање на изолацијата, што пак довела до откажување на фазата Л2, заради што објектот останал без напојување со електрична енергија.

Врховниот суд на Република Македонија раководејќи се од утврдениот решителен факт дека изведбата на приклучокот на електродистрибутивниот систем за бензинската пумпна станица и трафостаницата на второтужениот ја вршел првотужениот кој бил исклучиво овластен да врши такви зафати, наоѓа дека е правилен ставот на првостепениот суд дека второтужениот нема вина за настанување на штетата. Оттука произлегува дека правилно постапил првостепениот суд кога повикувајќи се на одредбите од член 273 став 1, член 276 и член 572 од Законот за облигациони односи, со кои се регулираат правата и обврските на странки во склучен договор за закуп, прифатил дека тужителот како закуподавач имал обврска да му го предаде на закупаецот

Ф. закупениот предмет во исправна состојба и да одговара за сите недостатоци на закупениот предмет кои ја попречуваат неговата договорена или редовна употреба, па дека постои одговорноста на тужителот за штетата на закупаецот, за која го задолжил да ја надомести првотужениот затоа што истата настанала исклучиво по вина на првотужениот кој ја предизвикал со опасен предмет и опасна дејност.

Со оглед на наведеното, следуваше Врховниот суд на Република Македонија ревизијата на тужителот да ја усвои, а побиваната пресуда да ја преиначи, согласно член 387 став 1 од Законот за парнична постапка.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 25.03.2014 год. под ТСЖ бр.152/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 18.06.2014 год. под Рев1 бр.249/2014

12. Не постои вина и обврска на страна на тужениот за надомест на материјална штета која тужителот ја бара во вид на изгубена добивка и трошоци за повторна регистрација на автобуси како обична штета, ако тужениот во рамките на своите законски овластувања и врз правен основ привремено ги одзел автобусите од тужителот како предмети настанати и употребени за сторување на кривично дело, а притоа биле одземени и сообраќајните дозволи на автобусите како фалсификувани исправи, па тужителот во периодот за кој бара штета неможел да врши дејност, а со тоа и да остварува добивка.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда Тс.8/13 од 01.07.2013 година, тужбеното барање на тужителот, го усвоил во целост.

Го задолжил тужениот на име надомест на штета за изгубена добивка ја плати сумата од 4.997.384,00 денари и на име надомест на штета за направени трошоци за повторна регистрација на автобуси ја плати сумата од 27.200,00 денари или вкупно на име надомест на штета ја плати сумата од 5.024.584,00 денари со ЗКК по референтната стапка утврдена од НБ на РМ што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие зголемена за 10 процентни поени сметано од 04.06.2012 година па до конечната исплата, како и да плати на име процесни трошоци направени по постапката на делото сума од 208.945,00 денари, сето тоа во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во

смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил во целост и одлучил како во ст.2 од изреката на побиваната одлука, па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука поради следниве причини: Имено, првостепениот суд прифатил за утврдено дека тужителот е правно лице кое е регистрирано на ден 26.11.2004 година со главна приходна шифра 49.31 градски и приградски патнички копнен транспорт а управител и основач на тужителот е лицето Б.К.од Р. Утврдил дека со договор за купопродажба склучен на ден 11.07.2008 година од лицето Б. Б.купил автобус марка Санос со сообраќајна дозвола МК1276559 со рег.бр.БТ557-УЕ, како и со договор за купопродажба склучен на ден 17.03.2008 година со истото лице купил автобус марка ТАМ со сообраќајна дозвола МК1276466 со рег.бр.БТ511-УЕ. Со потврда за привремено одземање на предмети издадено од МВР ПС - Радовиш под бр.27.6/199 од 15.09.2008 година на ден 15.09.2008 година привремено биле одземени од тужителот преку неговиот управител Б.К.од Радовиш автобус марка Санос со рег. бр.ШТ 013 ИП со број на шасија 5315 Т2 - 20990 и број на мотор 422900000198514 сообраќајна дозвола бр.15052 на име на тужителот, 6 клучеви за автобус, уверение под бр.494/08 од 17.07.2008 година и договор за купопродажба заклучен меѓу лицето Б. Б.од К.и тужителот. Со потврда за привремено одземени предмети издадена од МВР ПС Радовиш од тужителот преку неговиот управител Б.К. од Р.под бр.27-6/200 од 15.09.2008 година на ден 15.09.2008 година бил одземен автобус марка ТАМ со рег.бр.ШТ828 ИП со број на шасија 900002067 и број на мотор 901000689 сообраќајна дозвола бр 14868 на име на тужителот, 1 клуч од автобусот и договор за купопродажба склучен на ден 13.03.2006 година помеѓу лицето Б.Б.од К.и тужителот. Утврдил дека со решение под бр.29.14.2-433/1 од 05.02.2009 година и решение под бр.29.14.2-433/1 од 05.02.2009 година на МВР одделение за внатрешни работи Радовиш се поништуваат регистрациите на двете патнички моторни возила автобуси марка Санос и марка ТАМ, без притоа да се изврши враќање на двата автобуси и нивна повторна регистрација. По жалба на тужителот од страна на Комисијата за решавање на Управна постапка во втор степен од областа на внатрешните работи при Владата на РМ било донесено решение на ден 01.12.2009 година со кое жалбата поднесена од тужителот била уважена, а решенијата на МВР ПС Радовиш под бр.29.14.2-433/1 од 05.02.2009 година било поништено и предметот бил вратен на првостепениот орган на повторно разгледување и одлучување. Пред Основниот суд во Прилеп против повеќе лица била водена кривична постапка за кривично дело - фалсификување исправа од чл.378 ст.3 а в.в со ст.1 од КЗ каде предмет на кривично дело било фалсификувани јавни исправи и сообраќајни дозволи. Во оваа постапка Основниот суд во Прилеп со пресуда К.бр.604/08 на ден 15.06.2009 година ги огласил за виновен за напред наведеното кривично дело обвинетите Р.Ж.од П.вработен во правното лице Р.-т. и Б. М. од К. вработена во ПС К. Со наведената пресуда е одлучено да сообраќајната дозвола МК1276559 за автобусот Санос издадена на 07.05.2008 година

од ОВР Крушево, како и сообраќајната дозвола МК 1276466 за авобусот ТАМ издадена на 16.03.2008 година на ОВР Крушево да бидат одземени, а двата автобуси марка Санос и ТАМ кои биле одземени со потврда за привремено одземени предмети на сопствениците, да се вратат. Обвинетиот Рулески Живко од Прилеп и Основниот јавен обвинител поднеле жалба против првостепената пресуда, а Апелациониот суд во Битола донел пресуда под КЖ.бр.860/09 на 04.02.2010 година со која жалбата на обвинетиот Живко од Прилеп била одбиена како неоснована, а жалбата на Основниот јавен обвинител од Прилеп била уважена и првостепената пресуда била преиначена во делот за казната, така да обвинетата Мери е осудена на казна затвор во траење на три месеци, а во останатиот дел првостепената пресуда била потврдена. Со решение за враќање на привремени предмети под бр.07-295/14 од 12.10.2010 година одлучено е да му се повратат автобусите и е дозволено на тужителот да ги подигне и изнесе од кругот на Депо КПУ Идризово. Составен е записник за примопредавање на автобусот марка Санос од страна на Агенцијата за управување со одземени предмети под бр.0007 од 15.10.2010 година и автобусот бил предаден во сопственост и владеење на тужителот. Составен е записник на Агенцијата за управување со одземен имот на ден 18.10.2010 година за автобусот марка Санос и тој ден е предаден во сопственост и владение на тужителот. Утврдил дека автобусот марка ТАМ бил одземен од страна на тужениот на ден 15.09.2008 година и со решение под УП.бр.10.1.9.2/72 донесено на ден 13.03.2012 година е поништена регистрацијата и е одобрена за прв пат нова регистрација, а автобусот марка Санос е одземен од страна на тужениот на ден 15.09.2008 година и со решение УП.бр.10.1.9.2-100 донесено на ден 26.04.2012 година е поништена регистрацијата и е одобрена за прв пат нова регистрација. Од наодот и мислењето на вештото лице утврдил дека за периодот од 15.09.2008 година па до 26.04.2012 година кога на тужителот му биле одземени двата автобуси истиот при извршеното пребивање на вкупните приходи и вкупните расходи до работењето би остварил финансиски резултати користејќи го превозното средство комбе како замена на автобусите, па добивката за периодот од 15.09.2008 година до 31.12.2008 година изнесувала сума од 5.914,00 денари, за 2009 година би изнесувала сума 179.815,00 денари, за 2010 година би изнесувала сума од 486.035,00 денари, за 2011 година би изнесувала сума од 652.506,00 денари, за 2012 година загубата би изнесувала 145.134,00 денари, кога би се собрале вкупните добивки и загуби што би ги имал или ги имало оставарено тужителот би произлегло дека за периодот од 15.09.2008 година па до 26.04.2012 година имал остварено позитивен финансиски резултат на нето добивка во вкупен износ од 1.179.136,00 денари. До колку судот би утврдил дека од овој износ на вкупната нето добивка која би ја остварил тужителот со превоз на патници со превозното средство и тоа комби за периодот од 15.09.2008 година па до 26.04.2012 година требало да се одбие од износот од пресметаната изгубена добивка наведена во основниот наод и мислење од вештото лице, би излегло дека вкупната нето изгубена добивка за овој период што евентуално би можел да ја оствари тужителот доколку не би биле одземени двата автобуса, би изнесувала вкупен износ од 4.997.384,00 денари. Утврдил дека тужителот за да изврши повторна регистрација на двата автобуси

платил вкупна сума од 27.200,00 денари, или вкупно би бил евентуално оштетен за сумата од 5.024.584,00 денари, која штета би се однесувала на изгубена заработувачка и на штета направена од повторна регистрација на предметните автобуси.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд погрешно го применил чл.141 ст.1, чл.142, чл.158 ст.1 од ЗОО кога тужбеното барање на тужителот го усвоил во целост, прифаќајќи дека исклучиво виновен за настанатата штета на тужителот е тужениот, бидејќи истиот без правен основ ги одзел двата автобуси, а кое нешто го утврдил од донесената правосилна пресуда на Основен суд Прилеп под Кп.бр.604/09 од 15.06.2009 година.

По мислење на овој суд погрешен е заклучокот на првостепениот суд дека виновен за настанатата штета е тужениот, бидејќи од изведените докази неспорно се утврди дека не постои вина од страна на тужениот. Во конкретниот случај првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, бидејќи од изведените докази утврдил дека тужениот со потврда за привремено одземени предмети од 15.09.2008 година од тужителот ги одзел автобусите марка ТАМ и Санос и дека тужениот со правен основ а врз основа на чл.2 од Правилникот за постапување на полициски службеници со привремено одзмено и пронајдени предмети (Службен весник на РМ бр.62/2007) ги одзел овие предмети како предмети настанати и употребени за сторување на кривично дело, а кое нешто се утврди со правосилна пресуда К.бр.604/08 на Основен суд Прилеп, со која се одземени сообраќајните дозволи за предметните автобуси ТАМ и Санос, што значи дека тужителот согласно погоре наведената правосилна пресуда не можел да ја продолжи регистрацијата на предметните возила, а со ова и да располага со предметните автобуси и истите да ги користи, од кое нешто произлегува дека тужениот во конкретниот случај постапил согласно неговите законски овластувања, па од оттука произлегува дека не постои правен основ истиот да се задолжи да ја надомести материјалната штета на тужителот во вид на изгубена добивка и материјални трошоци за нова регистрација на автобусите, бидејќи од изведените докази се утврди дека тужителот за утужениот период од 15.09.2008 година па до 13.03.2012 година склучувал договори за превоз и покрај фактот што во овој период не располагал со автобусите што значи дека за овој период не можел да врши дејност а со тоа и да остварува добивка. Тоа што двата автобуси со горе наведената пресуда се повратени на тужителот не претставува основ да истиот бара штета, бидејќи во Управна постапка со правосилно решение УП.бр.10.1.9.2-100 од 26.04.2012 година и УП.бр.10.1.9.2/72 донесено на ден 13.03.2012 година, на тужителот му се одземени сообраќајните дозволи кој ги имал врз основа на сообраќајните дозволи кои се одземени со кривичната пресуда бидејќи техничките карактеристики на двата автобуси наведени во овие сообраќајни дозволи, не одговарале на техничките карактеристики на самите автобуси и регистрациите биле поништени, регистерските табли му биле одземени и за прв пат е одобрена регистрација. Во такви услови кога со горе наведените решенија се поништени и одземени регистерските

таблицы и сообраќајните дозволи фактички на тужителот со горе наведените решенија само му е дозволено да изврши повторна регистрација, што значи дека за претходниот период од кога му се одземени возилата и за кој период тужителот бара штета, истиот и да не му биле одземени, не можел да ги користи и со нив да ја обавува дејноста, бидејќи се работи за сообраќајни дозволи на автобусите издадени при регистрација на истите од страна на тужителот, а кои биле врз основа на фалсификуваните сообраќајни дозволи одземени со кривичната пресуда. Исто така и трошоците кои се направени на машинскиот факултет со цел да се утврдата точните технички карактеристики на возилата поради горе наведеното, не се направени по вина на тужениот.

Овој суд преиначувајќи ја побиваната одлука во однос на главното тужбено барање, ја преиначи побиваната одлука и во однос на трошоците во постапката на начин што согласно чл.160 чл.148 и чл.149 од ЗПП го одби барањето на тужителот да се задолжи тужениот со процесните трошоци во износ од 208.945,00 денари досудени со првостепената преуда.

Бидејќи тужениот успеа со поднесената жалба, барањето на тужителот за дополнителни трошоци за одговор на жалба во вкупен износ од 30.903,00 денари, а кои се однесуваат 6.903,00 денари за состав на одговор на жалба и 24.000,00 денари на име судска такса, овој суд го одби како неосновано.

Од погоре наведеното, а согласно чл.361 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 30.09.2013 год. под ТСЖ бр.434/13 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 25.06.2015 год. под Рев1 бр.48/14

13. Фактот што стварите кои биле предмет на склучени договори за лизинг на денот на отворање на стечајна постапка над тужениот-корисникот на лизинг не биле во негово владение не го ослободува тужениот како корисник на лизингот од неговата обврска за плаќање на надомест за користење на овие предмети бидејќи истите по склучување на договорите за лизинг записнички му биле предадени во владение и на користење од страна на тужителот како давател на лизингот, а тој платил дел од надоместот по овие договори.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда ТС.бр.3/15 од 17.03.2015 година, тужбеното барање на тужителот против тужениот, делумно го усвоил.

Утврдил дека тужителот има побарување спрема тужениот во вкупен износ од 21.746.610,00 денари според поединечни договори за лизинг со броеви, датуми и износи детално наведени во изреката на побиваната одлука.

Во останатиот дел тужбеното барање на тужителот за ЗКК на

износот од 21.746.610,00 денари сметано од денот на поднесувањето на тужбата 02.01.2013 година до исплатата, го одбил како неосновано.

Утврдил трошоци во постапката на тужителот спрема тужениот во вкупен износ од 398.229,00 денари како обврска на стечајната маса.

Во останатиот дел барањето на тужителот за трошоци во постапката за разликата од бараните 492.862,00 денари до досудените 398.229,00, го одбил.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на истата е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба. Имено, првостепениот суд од изведените и правилно ценети докази меѓу другото утврдил дека тужителот е правно лице со приоритетна дејност финансиски и услужни дејности освен осигурување и пензиски фондови не спомнати на друго место, а тужениот е во стечај и е правно лице со приоритетна дејност во одгледување на жита, освен ориз, мешункасти растенија и маслодајно семе. Согласно вештиот наод и мислење од вештото лице Стојковска Нада помеѓу тужителот како давател на лизинг и тужениот како корисник на лизинг на ден 02.03.2005 година бил склучен рамковен договор за лизинг бр.0005000-5020 со кој биле одредени општите услови согласно кои странките ќе склучат посебни договори за лизинг, а рамковниот договор ќе претставува нивен составен дел и во периодот од 23.03.2005 година до 09.11.2007 година биле склучени вкупно 21 посебен договор за лизинг од бр.5000 до број 5020 и како составен дел на секој договор бил план за отплата во кој биле наведени број на ратите, датумот на доспеаноста и другите услови во самите договори. По склучените договори тужителот изготвувал и на тужениот му доставувал фактури со кои го задолжувал да плати надомест за лизинг по тие договори. Согласно усогласувањето на вештачењата на Стојковска Нада и Киро Костов Св. бр.35/2014 од 28.04.2014 година тужителот платил дел од надоместокот за лизинг по договорот 5016 и по истиот заклучно со 05.06.2012 година останал да должи на име главен долг надоместок за користење за уште 643.700,00 денари, а од истите вештачења утврдил дека тужениот останал да должи на тужителот на име други трошоци износ од 11.188,00 денари. Исто така од истите вештачења

првостепениот суд утврдил колку е платено од страна на тужениот и уште колку треба да плати по договорите бр.5006, , 5016, 5019, 5020. Со решение на Основен суд во Штип Ст.бр.25/12 од 05.06.2012 година над тужениот е отворена стечајна постапка и повикани се доверителите во определениот рок до објавување на огласот во службен весник да ги пријават своите побарувања кај стечајниот управник. Врз основа на посебни договори за лизинг и тоа под број и датуми наведени како во образложението на побиваната одлука, во законски определениот рок тужителот како стечаен доверител поднел пријава за парично побарување на име неплатени рати по овие договори во износ од 672.586,86 ЦХВ на име казнени камати на износ од 124.981,33 ЦХВ и на име трошоци во износ од 2.934,57 ЦХФ и 1.593.271,00 денари. Со оваа пријава на парично побарување тужителот пријавил парично побарување по овие посебни договори за лизинг во вкупен износ од 8.502,76 ЦХФ во денарска противвредност и 1.593.271,00 денари со соодветна ЗКК и тоа на износи наведени како во образложението на побиваната одлука сметано од денот на поднесувањето на стечајната пријава на овие износи до конечната исплата. Во отворената стечајна постапка над тужениот, тужителот како доверител со право на издвојување на подвижни предмети, поднел излачна пријава со која побарал стечајниот управник на тужениот да му го признае и утврди правото на издвојување на подвижните предмети, кои се предмет на претходно наведените посебни договори за лизинг, склучени помеѓу тужителот како давател на лизинг и тужениот како корисник на лизинг и тоа договорите 5003, 5004, 5005, 5006, 5008, 5009, 5010, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019 и 5020. Со решение на Основен суд Штип Ст.бр.25/2012 од 02.11.2012 година на тужителот како на доверител со право на издвојување на предмети му било оспорено пријавеното излачно право, а тужителот бил упатен на спор за утврдување на неговото излачно право, за што поднел тужба. Постапувајќи по оваа тужба Основниот суд во Штип со правосилна пресуда Тс.бр.2/14 од 26.03.2014 година делумно го усвоил тужбеното барање на тужителот и утврдил дека тужителот спрема тужениот е сопственик и има право на издвојување од стечајната маса на тужениот на подвижни предмети наведени во договорите за лизинг. Со истата пресуда останатиот дел од тужбеното барање за издвојување на предмети од стечајната маса наведени во договорите за лизинг бр.5006, 5016, 5019 и 5020 биле одбиени, од причини што судот утврдил дека овие предмети не се наоѓаат во владение на тужениот, и не се наведени во пописот на имотот на тужениот како стечаен должник. Со решение III на Основен суд во Штип Ст.бр.25/12 од 02.11.2012 година од пријавеното парично побарување во вкупен износ од 800.502,76 ЦХФ во денарска противвредност 1.593.271,00 денари на тужителот како стечаен доверител му било признато парично побарување во вкупен износ од 13.008.691,00 денари, од кој износ 12.838.448,00 на име главен долг и 170.243,00 денари на име трошоци. За оспореното пријавено парично побарување тужителот со истото решение бил упатен на спор за што ја поднел предметната тужба. Од наодот и мислењето на вештото лице Национална групација за судски вештачења извршена од страна на вештото лице Стојковска Нада дипл.екон. Св.III 299/12 од февруари 2014 година и согласно усогласувањето на наодот и мислењето на вештото лице Киро Костов Св. бр.35/2014 од 28.04.2014 година во отворената

стечајна постапка на тужениот, тужителот пријавил парично побарување во износ од 800.493,76 ЦХФ кој се однесува на главен долг, камата и трошоци изразени во швајцарски франци и 1.593.271,00 денари на име трошоци изразени во денари. Ова побарување тужителот го пријавил врз основа на претходно склучени договори за лизинг со тужениот. Согласно овие вештачења дел од оспореното парично побарување пријавено во странска валута изразено во денари во износ од 21.624.904,00 денари се однесувало и тоа по договор за лизинг бр.5006 во износ од 690.766,00 денари, по договор за лизинг бр.5019 во износ од 10.158.918,00 денари, по договор за лизинг бр.5020 во износ од 10.131.520,00 денари, по договор за лизинг бр.5016 во износ од 643.700,00 денари. Согласно овие вештачења дел од оспореното парично побарување пријавено во странска валута изразено во денари во износ од 111.717,00 денари на име други трошоци се однесуваат и тоа под по договор за лизинг бр.5019 во износ од 60.484,00 денари, по договор за лизинг бр.5020 во износ од 40.045,00 денари, по договор за лизинг бр.5016 во износ од 11.188,00 денари, а дел од оспореното парично побарување пријавено и изразено во денари во износ од 9.989,00 денари на име други трошоци се однесуваат по договор за лизинг бр.5006. Согласно ова вештачење, средниот курс на швајцарскиот франк изразен во денари објавен во НБ на РМ на денот на отварањето на стечајната постапка на тужениот е 51,24 денари за 1 ЦХФ.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право.

Првостепениот суд правилно го применил чл.10, чл.251 од ЗОО, чл.2 ст.1 т.64 и т.65, чл.91 ст.1 чл.92 ст.1 од Законот за стечај, чл.2 ст.1, 2, 4, 6 и 8, чл.5, чл.10 ст.1 и 2, чл.14 ст.1 од Законот за лизинг, кога одлучил како во изреката на побиваната одлука. Ова од причини што првостепениот суд од изведените и правилно ценети докази утврдил дека помеѓу тужителот и тужениот бил склучен рамковен договор за лизинг врз основа на кој се склучени посебни договори за лизинг подробно наведени во образложението на првостепената пресуда. Од истите договори како и од планот за отплата кон секој договор за лизинг првостепениот суд утврдил број на ратите, датумот на доспеаноста на истите, висината на самата рата, уште колку тужениот требало да плати по секој договор за лизинг, колку платил, кое нешто првостепениот суд го утврдил од извршените вештачења во текот на првостепената постапка и утврдил дека по истите тужениот е во обврска на тужителот да му плати 21.624.904,00 денари, како и 111.717,00 денари на име други трошоци. Од записниците за примопредавање на предметите на лизинг кој бил составен дел на секој договор за лизинг, првостепениот суд утврдил дека предметите предмет на договорите за лизинг му биле предадени во владение на тужениот, па имајќи го во предвид погоре утврденото и погоре наведените законски одредби, првостепениот суд правилно одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Од овие причини жалбените наводи на жалителот на овие околности, овој суд ги одби како неосновани, како и останатите жалбените наводи, бидејќи истите не се од влијание за поинакво одлучување дотолку повеќе што истите биле истакнувани во текот на првостепената постапка на што првостепениот суд дал доволно образложени и аргументирани причини со кои во целост се согласува и

овој суд.

Согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да му плати на тужителот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба во износ од 30.903,00 денари, од кои 5.850,00 денари за состав на одговор на жалба и 24.000,00 денари за судска такса за одговор на жалба и за 1.053,00 денари 18% ДДВ.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 15.06.2015 год. под ТСЖ.бр.254/15 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 23.09.2015 год. под Рев1 бр.254/2015

14. Судот е стварно ненадлежен за решавање на спор заведен по тужба на тужителот со правен основ стекнување без основ, а со која тужителот бара враќање на парични средства исплатени врз основа на решение донесено во управна постапка која тужителот ја започнал, но во истата не ги искористил сите правни средства предвидени со закон до донесување на конечно решение.

Од образложението:

Основен суд Штип со решение Тс.бр.47/13 од 20.12.2013 година, се огласил за стварно ненадлежен за решавање на спорот заведен по тужбата на тужителот против тужениот, основ стекнување без основ, вредност на спорот 5.658.353,00 денари.

Тужбата поднесена од тужителот против тужениот, основ стекнување без основ, вредност 5.658.353,00 денари, го отфрлил.

Го задолжил тужителот да му ги надомести трошоците во постапката на тужениот во износ од 8.580,00 денари, во рок од 8 дена по приемот на решението.

Во останатиот дел барањето на тужениот за трошоци во постапката за разликата од бараните 47.580,00 денари до досудените 8.580,00 денари, во износ од 39.000,00 денари, го одбил како неосновано.

Од ваквото решение останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а решението укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а решението потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, го испита побиваното решение во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за тоа дека првостепениот суд при донесувањето на побиваното решение, сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од чл.343

ст.2 т.3 в.в со чл.15 и чл.16 од ЗПП.

По наоѓање на овој суд, правилно првостепениот суд ги применил горе цитираните одредби кога одлучил како во изреката на побиваното решение. Имено, првостепениот суд, правилно утврдил дека решавањето на овој спор спаѓа во надлежност на управните, судови и покрај тоа што како основ на тужбеното барање, тужителот навел стекнување без основ.

При донесувањето на побиваното решение првостепениот суд правилно ги применил одредбите од чл.3 ст.1 и 2, чл.7 ст.1, чл.10 т.7 од Законот за царинска управа, чл.205 ст.1 од Законот за општа управна постапка, чл.250 ст.4, чл.7 ст.2 од Царинскиот закон, чл.15 ст.1 и чл.16 од ЗПП.

Имено, видно од списите на предметот произлегува дека тужителот е задолжен со царински долг по ЕЦД С-4835 од 01.07.2002 година во два наврати врз основа на донесени две решенија на тужениот- Царинска управа, а конкретно еднаш по решение 08-3 У.бр.107/6 од 29.12.2006 година, по кое со присилно извршување е наплатен вкупен износ од 4.282.193,00денари од кои износ од 3.665.040,00 ден. на име помалку платен царински долг за привремено увезена стока и 617.153,00 ден. на име казнена камата, а по втор пат е извршено задржување по решение 2702 У.бр.107/1/6 од 28.12.2007 година кога му е задржан износ од 3.809.225,00 денари на име помалку платен царински долг за привремено увезена стока, по истата царинска декларација како и по претходното решение. Истовремено, од списите во предметот произлегува дека решението од 29.12.2006 година е поништено, поради што било донесено решението од 28.12.2007 година.

Бидејќи за истата работа по истата царинска декларација на тужителот му биле задржани парични средства во два наврати на начин и во висина претходно наведени, тужителот со писмено барање бр.03-745/1 од 21.12.2007 година, барал повраќај на паричен износ на име платен царински долг по решение број 08-3 У.бр.107/06 од 29.12.2006 година. Постапувајќи по неговото барање тужениот донел решение У.бр.53 од 21.03.2008 година, со кое делумно му е уважено барањето за поврат на задржаниот износ. Во наведеното решение му е дадена правна поука дека против истото може да изјави жалба до Министерот за финансии преку Царинската управа во рок од 8 дена.

Видно од списите на предметот тужителот не го обжалил ова решение, а тужениот постапил по истото, на начин што на тужителот на неговата жиро сметка на ден 28.03.2008 година му вратил износ од 2.433.075,00 денари, а за разликата од 1.231.975,00 денари од страна на тужениот било извршено пребивање по основ на заостанат долг за увезени давачки на тужителот по решение.

При една ваква состојба, по мислење на овој суд, истакнатото тужбено барање со предметната тужба, тужителот не може да го остварува во поведената парнична односно во граѓанска постапка, без оглед на тоа што како основ на тужбеното барање во тужбата е наведено стекнување без основ, а судот не е врзан за основот на тужбеното барање. Имено, доколку тужителот останал незадоволен од решението У.бр.53 од 21.03.2008 година, во тој случај истиот требало да бара заштита согласно даденото правно упатство до надлежниот орган, односно да поднесе жалба до Министерот за финансии, а потоа доколку

не е задоволен од одлуката да заведе управен спор.

Па при една ваква состојба, а имајќи ги во предвид претходно цитираните одредби, по мислење на овој суд првостепениот суд правилно постапил кога одлучил како во изреката на побиваното решение, прифаќајќи дека, истакнатото тужбено барање со предметната тужба, тужителот не може да го остварува во поведената парнична постапка. При ова ирелевантен е фактот што како основ за тужбеното барање во тужбата е наведено стекнување без основ, од причина што согласно чл.176 ст.3 од ЗПП судот не е врзан за основот на тужбеното барање. Ова дотолку повеќе што доколку тужителот не бил задоволен од претходно споменатото решение и од висината на износот што му е повратен врз основа на истото, имал право согласно чл.7 ст.3 од Царинскиот закон, против решението да изјави жалба до Министерот за финансии во рок од 8 дена од денот на доставувањето на решението, која можност, впрочем на тужителот и му била дадена со донесувањето на решението со упатство за правно средство.

Од погоре наведеното, а согласно чл.370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.02.2014 год. под ТСЖ.бр.66/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 11.03.2015 год. под Рев1 бр.146/2014

15. Во постапката по предлог за противизвршување против решението кое било издадено од нотар по ваквиот предлог како орган која ја донел извршната исправа, доверителот има право да поднесе приговор до надлежниот првостепен суд, а против решението на првостепениот суд дозволена е жалба до второстепениот суд.

Од образложението:

Со решение на нотарот Л.Т.К. УПДР.бр.375/13 од 17.10.2013 година предлогот за противизвршување поднесен од Друштво П. ДООЕЛ Ш. е усвоен и задолжен е доверителот И.М. АД С. на должникот да му ги врати наплатените парични средства во постапката И.бр.125/13 во износ од 447.069,00 денари со законска казнена камата согласно член 266 став 1 од Законот за облигационите односи сметано од 12.07.2013 година до целосна наплата и трошоци во постапката од 9.927,00 денари..

Основниот суд Штип со решение ПЛЖ-ТС-1/13 од 25.11.2013 година, жалбата на доверителот против решението на нотарот Л.Т. УПДР.бр.375/13 од 17.10.2013 година ја одбил и решението останало во сила.

Против ова решение доверителот поднел жалба на 19.12.2013 година, по што е донесено и побиваното второстепено решение со кое жалбата на доверителот е отфрлена како недозволена.

Второстепениот суд ја отфрлил жалбата на доверителот како недозволена, со образложение дека против решението на нотарот била дозволена жалба, кое право доверителот го искористил и по изјавената

жалба од негова страна одлучил првостепениот суд, така што е искористено гарантираното право на жалба.

Врховниот суд на Република Македонија имајќи ја во предвид и одредбата од член 391 став 2 од Законот за парничната постапка, според која ревизија е секогаш дозволена против решение на второстепениот суд со која е отфрлена изјавената жалба, односно со која се потврдува решение на првостепениот суд за отфрлање на ревизија, постапуваше по конкретната ревизија.

Според мислењето на Врховниот суд на Република Македонија, основан е наводот во ревизијата дека со побиваното решение второстепениот суд сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од член 368 став 1 од Законот за парничната постапка.

Имено, со XXI Амандман од Уставот на Република Македонија, се гарантира правото на жалба против одлуки донесени во постапка во прв степен пред суд.

Согласно член 79 став 1 од Законот за извршување (Службен весник на РМ бр.35/05, 50/06, 129/06, 8/08, 83/09, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13), предлогот за противизвршување судот, односно органот кој ја донел извршната исправа, ќе го достави до доверителот и ќе го повика да поднесе одговор во рок од осум дена од денот на доставувањето. Според став 2 од истиот член, ако во тој рок доверителот во одговорот го оспори предлогот, судот, односно органот, со решение ќе одлучи по предлогот. Судот по исклучок, ценејќи ги фактите на предметот, заради донесување на решението може да закаже и рочиште.

Согласно одредбата од член 16-д став 3 од истиот закон, нотарот кај кој е поднесен навремен и допуштен приговор против решението кое го поднел ќе ги достави списите до основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кај кој е поднесен приговорот, за спроведување на постапка по повод приговорот и донесување на одлука согласно со одредбите на Законот за парничната постапка за постапување по приговор за платен налог.

Согласно на член 368 став 1 од Законот за парничната постапка, против решение на првостепениот суд е дозволена жалба, ако со овој закон не е определено дека жалба не е дозволена.

Од цитираните одредби, може да се констатира дека во Законот за извршување не е пропишан видот на правните лекови кои можат да се изјават против решението со кое се одлучува по предлогот за противизвршување, особено кога по предлогот за противизвршување не одлучувал судот, туку органот кој ја донел извршната исправа. Меѓутоа, поаѓајќи од одредбите од XXI Амандман од Уставот на Република Македонија, како и одредбите од член 368 став 1 од Законот за парничната постапка, Врховниот суд на Република Македонија смета дека во конкретниот случај против решението кое е издадено од нотарот, согласно цитираниот член 16-д став 3 од Законот за извршување, доверителот има право на приговор, по кој одлучува првостепениот суд. Во прилог на наведеното е и точка 2 од Тарифен бр.1 од Таксената тарифа кон Законот за судски такси (Службен весник на РМ бр. 114/09), во која е пропишано дека по приговор против решение по предлог за

провивизвршување се плаќа половина од таксата од точка 1 на овој Тарифен број.

Предметната жалба на доверителот од 06.12.2013 година е изјавена против првостепена одлука, па оттаму произлегува обврската на второстениот суд согласно одредбите од член 368 став 1 од Законот за парничната постапка, а особено од одредбите од XXI Амандман од Уставот на Република Македонија, дека треба да одлучува во втор степен по предметната жалба.

Од овие причини Врховниот суд на Република Македонија, следуваше согласно член 385 став 1, во врска со член 391 став 3 од Законот за парничната постапка, ревизијата да ја усвои и второстепеното решение да го укине и предметот да го врати на повторно одлучување пред второстепениот суд.

При повторното постапување, второстениот суд ќе треба да одлучува по изјавената жалба од доверителот согласно одредбите од XXI Амандман од Уставот на Република Македонија, а во врска со одредбите од член 368 став 1 од Законот за парничната постапка, па со правилна примена на материјалното право да донесе соодветна и законита одлука по конкретниот предмет.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.02.2014 год. под ТСЖ.бр.10/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 29.04.2015 год. под Рев1 бр.215/2014

16. Кога со правосилна судска одлука е утврдена ништовност на договор за закуп на земјоделско земјиште, тужителот како закупец на земјиштето на кое истиот веќе засадил насад нема право на надомест на штета само поради утврдената ништовност доколку во текот на постапка не доставил докази дека поради утврдувањето на ништовност на договорот претрпел штета како обична штета и испуштена корист, посебно ако не докажал дека закупеното земјиште го вратил на тужениот, како закуподавач, односно дека истото претстанал да го користи, ниту дека насадот е уништен, па истиот поради тоа трпи штета или неможе да остварува корист.

Од образложението:

Основен суд Кочани, со пресуда Тс.32/14 од 12.09.2014 година, тужбеното барање на тужителот со кое барал да се задолжи тужениот да му надомести за претрпена штета по основ на заклучен ништовен договор паричен надоместок на материјална штета и тоа намалување на имот како и испуштена корист во вкупен износ од 21.905.359,00 ден. со казнена камата сметано од денот на поднесување на тужбата 26.02.2014 година до денот на конечната исплата како и да му ги надомести на тужителот трошоците во постапката, го одбил.

Го задолжил тужителот да му ги надомести трошоците во постапката на тужениот во износ од 16.740,00 ден., во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествена повреда на

одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, која според него се состои во тоа што пресудата има недостатоци поради кои не може да се испита, истата е нејасна, неразбирлива и не содржи причини за решителните факти, а дадените причини биле нејасни и противречни. По наоѓање на овој суд, изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на пресудата, пресудата содржи доволно причини за решителните факти, тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Од изведените докази првостепениот суд утврдил дека на 21.11.2008 година тужителот и тужениот склучиле договор за закуп на земјоделско земјиште со кој на тужителот му било дадено земјоделско земјиште во површина од 10 хектари кое се наоѓало на КП 7207/1 запишано во ПЛ.бр.13608 за КО К., мв. К., со вкупна годишна закупнина од 61.500,00 ден. за период од 30 години. Понатаму утврдил дека со записник бр.08-2284/1 од 05.12.2008 год. од страна на сопственикот во случајот тужениот, е воведен во владение на земјоделското земјиште врз основа на договорот и тоа на вкупна површина од 72.941 мкв.. Утврдил дека бил изготвен геодетски елаборат за посебни намени и биле утврдени точки на делбените линии на површина на КП.бр.7207/1 од вкупно 72.941 мкв. и со координати на деталните точки на делбените линии помеѓу тужителот и тужениот бил склучен анекс на договорот под бр.08-15359/2 од 10.12.2009 год. со кој е надополнет основниот договор и во точка 3 од договорот зборовите “лозов насад“ ги замениле со зборовите “овошен насад“ и со анекс на договорот бр.2 склучен помеѓу странките била определена точната површина како и закупнината од 44.859,00 ден. која годишно требало да ја плаќа тужителот. Понатаму, утврдил и тоа дека во текот на 2012 година од страна на учесниците на огласот за доделување на земјоделско земјиште под закуп, правното лице ДОО О. Д. од К. пред Основниот суд Скопје 2 Скопје поднел тужба за поништување на одлуката на тужениот за избор на тужителот за најповолен понудувач на предметното земјиште за долгорочен закуп и со пресуда 5 ТС-бр.243/09 на Основен суд Скопје 2 Скопје била поништена одлуката на тужениот РМ Министерство бр.6109/1 од 24.04.2008 година во делот на избор на понудите и понудувачите меѓу кој и за тужителот Д. дооел. Пресудата била правосилна на ден 22.11.2012 год., а извршна на 02.01.2013 година. Утврдил и тоа дека по добивањето на наведената пресуда сега тужениот поднел тужба за утврдување на ништовност на договор за закуп на земјоделско земјиште бр.08-15359/1 од 20.11.2008 година склучен помеѓу сега тужителот и сега тужениот и со пресуда на Основен суд Кочани

ТС.бр.36/13 од 21.11.2013 година е уважено тужбеното барање на сега тужениот и договорот е поништен. Тужителот сметајќи дека со поништувањето на склучениот договор му е нанесена штета тој на ден 26.02.2014 година поднел тужба за надомест на штета.

На утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на обжалената пресуда.

Согласно чл.141 ст.1 од ЗОО, тој што со вина ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести.

Точно е дека со пресуда на Основен суд Кочани ТС.бр.36/13 од 21.11.2013 година е утврдено дека договорот за закуп на земјоделско земјиште од 20.11.2008 год. е ништовен. Но утврдувањето на ништовноста сама по себе не значи дека тужителот претрпел штета во бараниот износ. Тој не доставил доказ дека по вина на тужениот трпел штета, нема доказ дека земјиштето што го користи врз основа на поништениот договор за закуп го вратил на сопственикот-тужениот, односно дека земјиштето предмет на поништениот договор престанал да го користи.Што значи, тужителот на судот не му презентирал доказ дека поради утврдувањето на ништовност на договорот претрпел штета, или пак дека во иднина ќе трпи таква штета.Вештачењето кое што го предложил тужителот како доказ е всушност проценка на вредноста на насадот, а не и доказ дека тужителот трпел штета по вина на тужениот во бараниот износ. Нема доказ дека насадот е уништен и дека тужителот поради тоа не може да остварува корист.

Предмет на оценка на овој суд беа жалбените наводи на тужителот за тоа дека тој согласно одредбите од ЗПП спровел вештачење и утврдил постоење на материјална штета и тоа изгубена заработка и намалување на имот како што е наведено во жалбата, но истите не се прифатени од причини што од вештачењето не може да се утврди дека насадот кој што тужителот го подигнал на земјиште во државна сопственост е уништен и дека поради тоа тој трпи штета.

Предмет на оценка беа и жалбените наводи за примената на чл.100 од ЗОО каде што е предвидено дека договарамот кој е виновен за склучувањето на ништовен договор е одговорен на содоговарамот за штетата што ја трпи поради ништовноста на договорот, ако овој не знаел или според околностите не морал да знае за постоењето на причината на ништовноста, но и овие жалбени наводи не се прифатени од причина што не се исполнети условите за досудување на надомест за претрпена штета предвидени во чл.141 ст.1 од ЗОО. Тужителот не докажал дека со утврдувањето на ништовноста на договорот тој трпел штета по вина на тужениот.

Овој суд при одлучувањето го имаше во предвид предлогот на тужителот за одржување на јавна расправа на која што ќе биде поканет тужителот и неговиот полномошник, но истиот не го прифати од причини што согласно чл.351 ст.2 од ЗПП, расправа пред вторстепен суд се одржува во случај кога Советот на второстепениот суд ќе најде дека заради правилно утврдување на фактичката состојба е потребно пред второстепениот суд да се повторат веќе изведените докази. Расправа пред второстепен суд не се одржува по барање на странките туку само во случај кога Советот при одлучувањето по жалбата ќе оцени дека има потреба од одржување на расправа за утврдување на фактичката

состојба.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.11.2014 год. под ТСЖ.бр.430/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 26.11.2015 год. под Рев1 бр.34/2015

17. Тужителот како договорна страна нема право да бара надомест на материјална штета во случај кога тужениот како друга договорна страна предвременно го раскинал договорот поради тоа што тужителот навремено не ги исполнил своите договорни обврски и цели, а во самиот договор ненавременото исполнување на договорните обврски било предвидено како една од причините за негово предвременно раскинување.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со пресуда ТС1-3/13 од 05.06.2014 година, тужбеното барање на тужителот со кое бара да се задолжи тужениот да му надомести на тужителот надомест за претрпена штета и тоа материјална штета во обем на испуштена корист и изгубена заработувачка за предвремен раскин на договорот за 25 месеци во вкупен износ од 1.100.542,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден на полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за десет процентни поени сметано од 25.10.2012 година до конечната исплата во рок од 8 дена по приемот на пресудата и материјална штета во обем на испуштена корист и изгубена заработувачка за предвремен раскин на договорот за 25 месеци во вкупен износ од 775.742,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден на полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за десет процентни поени сметано од 25.10.2012 година до конечната исплата во рок од 8 дена по приемот на пресудата, го одбил.

Го задолжил тужителот да му ги надомести парничните трошоци во постапката на тужениот во износ од 5.200,00 денари во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и одлуката за трошоци на постапката, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП.Изреката

на побиваната одлука е разбирлива, непротивречи сама на себе, ниту на причините на одлуката. Во образложението на побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека тужителот и тужениот на ден 25.12.2009 година склучиле договор за дистрибутер на мастер агент во кој тужениот бил главен дистрибутер, а тужителот дистрибутер на мастер агент. Со овој договор биле регулирани целите на договорот, плаќањето на бонусите, обврските и одговорностите на странките, времетраењето на договорот (пет години) и причините поради кои може да се прекине договорот. Кон овој договор на ден 01.07.2010 година бил склучен и анекс договор. По склучување на договорот соработката помеѓу тужителот и тужениот се одвивала добро но во понатамошниот тек почнале да се јавуваат проблеми во работењето на тужителот во тоа што тужителот прво го напуштил дотогашниот деловен простор кој што се наоѓал во кружниот тек во В. и се вселил во неадекватен и неуреден простор во приземјето -подрум кој не ги задоволувал критериумите утврдени во договорот за деловно техничка соработка. Ваквата состојба повеќе пати била констатирана од овластени лица на О.Н.Е. Т. у. С. кои биле задолжени за следење на работата како на мастер агентот така и на дистрибутерот на мастер агентот-тужителот. Во понатамошниот тек на соработката тужителот престанал да ги исполнува превземените обврски во однос на продажбата, се забележала слаба продажба на производите на О.Н.Е. на тој начин што не ги исполнила и зададените таргети -цели на продажба кои таргети му биле задавани на тужителот на секои три месеци квартално. Од наодот и мислењето на вештото лице Ева Сараџоска магистер економист, судот утврдил дека во однос на исполнетите цели на продажба- таргети, тужителот за периодот од вториот квартал од 2012 година, април, мај и јуни реализирал 45% од поставените цели, додека за периодот од третиот квартал од 2012 година јули, август и септември реализирал само 26% од реализираните цели. Поради ваквата состојба тужениот и официјалните лица на О.Н.Е. превзеле активности во насока на укажување да се изврши корекција во начинот на работење со што му биле доставувани и официјални мејлови на тужителот. Меѓутоа и по укажувањето не дошло до подобрување на состојбата кај тужителот, и од страна на О.Н.Е. Т. у. С. и тоа од лицето С. Т. до тужениот на ден 11.09.2012 година бил доставен мејл во кој му било побарано да ја прекине соработката со тужителот. После ова, од страна на тужениот до тужителот на ден 25.10.2012 година било доставено писмено известување со кое тужителот бил известен дека соработката по склучениот договор се прекинува. Сметајќи дека тужениот неосновано го раскинал договорот ја прекинал соработката со што тужителот претрпел и штета на ден 17.09.2013 година ја поднел оваа тужба.

На вака правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Така, првостепениот суд правилно ги применил чл.141 и чл.142 од ЗОО каде е определено: штета е намалување на нечиј имот (обична штета) и спречување на негово зголемување (испуштена корист)....

Во конкретниот случај од изведените докази овој суд утврди дека и покрај постојаните опомени од лидерот за индиректна продажба на О.Н.Е. С. Т. тужителот како дистрибутер на мастер агент на О.Н.Е. Т. у. С. , да ги подобри слабите резултати од продажбата, бидејќи не ги исполнувал зададените таргети-цели кои му биле задавани на тужителот на секој три месеци односно квартално, тужителот не превзел активности за да изврши корекција на начинот на своето работење а за ваквото слабо работење му биле доставувани и официјални мејлови. За периодот-кварталот април, мај и јуни 2013 година тужителот реализирал 45% од поставените цели додека за периодот јули, август и септември 2012 година само 26% од поставените цели-таргети. Договорот за дистрибутер на мастер агент од 25.12.2012 година во чл.8 го определува начинот на прекинување на договорот пред истекот на првично договореното времетраење каде меѓудругото во точка 4 алинеја 2 е определено дека, договорот ќе се прекине кога комерцијалниот партнер не исполнува 80% од продажните цели за две последователни тромесечја. Првостепениот суд правилно одлучил кога го одбил тужбеното барање на тужителот бидејќи од наодот и мислење на вештото лице Ева Сараџоска дипл. економист овој суд утврди дека тужителот во двата квартали во 2012 година април, мај и јуни и во кварталот јули, август и септември 2012 год. реализирал помалку од 80% од поставените цели-таргети.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека отказниот рок од 3 месеци за прекин на договорот предвиден во анекс договорот од 25.12.2009 година, а склучен на ден 01.07.2010 година морал да се почитува. Од увидот во анексот на основниот договор овој суд утврди дека со истиот е регулирано дека постојниот договор може да се раскине со отказан рок од 3 месеци само ако договорните страни не постигнат заеднички договор кој се однесува на целите на продажбата - таргетите. Во конкретниот случај договорот е прекинат поради неисполнување на 80% од продажните цели за две последователни тромесечја., што значи дека оваа одредба од анексот на договорот од 01.07.2010 година нема примена бидејќи истата се однесува за продажните цели-таргети.

Овој суд ги ценеше и другите жалбените наводи на жалителот но не ги прифати од причина што не се од релевантно значење за поинаква одлука на овој суд.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 03.09.2014 год. под ТСЖ.бр.389/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 26.11.2015 год. под Рев1 бр.399/2014

18. Тужителот во судска постапка неможе да го докаже своето парично побарување спрема тужениот врз основа на фактура доколку во текот на постапката освен спорната фактура не достави

други докази од кои со сигурност би се утврдило дека стоката наведена во фактурата била испорачана и примена од страна на тужениот и докази од кои ќе може да се утврди видот, марката и количината на предаданата стока на тужениот.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда Пл1.Тс.113/13 од 13.11.2013 година, приговорот на тужениот против решението за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа УПДР.бр.116/13 од 29.03.2013 година на нотар Искра Кировска од Штип, го уважил.

Платниот налог, решението за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа УПДР.бр.116/13 од 29.03.2013 година на нотар Искра Кировска од Штип, го укинал во целост.

Го задолжил тужителот да му ги надомести дополнителните трошоци во постапката на тужениот во износ од 36.237,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда да сторил суштествена повреда од чл.343 ст.1 а в.в со чл.235 ст.2 од ЗПП, која повреда според жалителот се состои во тоа што спротивно на чл.235 ст.2 од ЗПП, судот не дал писмена наредба да се изврши вештачење и не извршил увид по службена должност во просториите на тужениот. Ова од причина што во конкретниот случај за да може судот во смисла на чл.235 ст.2 од ЗПП, да издаде писмена наредба за вештачење, потребно е тужителот да стори веројатно дека не бил во можност да изготви вештачење. Во конкретниот случај тужителот не го сторил веројатно постоењето на факти и околности поради кои не можел да прибави вешт наод и мислење, не доставил писмен доказ дека извршил обид за да се изготви вештачење односно на таа околност не доставил никаков доказ. Во однос на изведувањето на доказот увид на лице место, согласно чл.206 ст.2 од ЗПП, судот одлучува за тоа кои од предложените докази ќе се изведат заради утврдување на решителните факти а во конкретниот случај оценил дека нема потреба од изведување на овој доказ без оглед на која законска одредба се повикал.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука, сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на пресудата е јасна, разбирлива и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини

за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда не извршил совесна и грижлива оценка на секој доказ посебно и на сите заедно, да иако ги извел доказите договор од 1.07.2008 г., фотографии, уверение за движење на стоката и други, во образложението овие докази не ги ценел. Ова од причина што судот кои факти ќе ги земе како докажани одлучува по свое убедување врз основа на совесна и грижлива оценка на секој доказ посебно и на сите заедно и врз основа на резултатите на целокупната постапка. Првостепениот суд доказите приложени во текот на постапката од тужителот ги ценел, утврдил дека договорите гласат на други правни лица кои не се странка во постапката и се потпишани и заверени со нивен печат истите се однесуваат за друг период а не за фактурата од 28.11.2008 год., меѓународните товарни листи датираат од 2007,2008,2009 и 2011 година, стоката и предметите наведени во нив не соодејствуваат со стоката и предметите наведени во предметната фактура од 28.11.2008. Односно за сите изведени докази првостепениот суд дал доволно образложени причини зошто не ги прифаќа кое во целост го прифаќа и овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот Друштво Д.- Ф. Б.В. С. - Х. како приватно трговско друштво со ограничена одговорност изготвил фактура без број, од 28.12.2011 година упатена до сега тужениот за извршен увоз на стока во вкупен износ од 305.965 евра. Со наведената фактура тужителот побарал од тужениот исплата на утужениот износ без број за испорачаната опрема, наведена во фактурата а како наведениот износ во фактурата не бил исплатен од тужениот бил поднесен предлог за извршување врз основа на веродостоја исправа. Постапувајќи по предлогот, нотар Искра Кировска од Штип донела решение УПДР бр.116/13 од 29.03.2013 година со кое предложеното извршување врз основа на веродостојна исправа го дозволила и сега тужениот бил задолжен во рок од 8 дена од приемот на решението на сега тужителот да му плати на име главен долг износ од 305.965 евра со законска казнена камата во висина на едномесечната стапка на Еурибор на долгуваниот износ сметано од 29.12.2011 година до исплатата, како и трошоци во постапката во вкупен износ од 42.522,00 денари. Од наодот и мислењето на вештото лице произлегувало дека тужениот ја нема примено утужената фактура без број од 28.12.2011 година во износ од 305.965 евра ниту пак извршил плаќање на ДДВ при увозот од 5% или 18%, а не извршил ниту поврат на ДДВ на кој би имал право согласно одредбите од Законот за ДДВ. Тужителот немал извоз и царинска декларација за испорака на предметите-опремата наведена во фактурата од 28.11.2011 година а тужениот немал извршено увоз по царински декларации за утужената фактура.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда.

Согласно чл.442 ст.1 од ЗОО, со договор за продажба продавачот

се обврзува предметот што го продава да му го предаде на купувачот така што купувачот да стекне право на сопственост, а купувачот се обврзува да му ја плати на продавачот цената.

Согласно чл.504 ст.1 од ЗОО, купувачот е должен да ја плати цената во времето и на местото определено во договорот.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно одлучил кога го укинал решението на нотарот УПДР.бр.116/13 од 29.03.2013 година, бидејќи од изведените докази утврдил дека приложената фактура од 28.12.2011 година на која тужителот го засновува своето побарување не е пропратена со соодветна документација, кон истата фактура нема доказ дека стоката наведена во фактурата била упатена на тужениот од царината и примена од тужениот, нема испратници, меѓународен товарен лист, ЕЦД за увоз, прием преку НРБМ. Од наодот и мислењето СВ бр.2013/13 од страна на вештото лице В.Т. се утврди дека тужениот ја нема примено утужената фактура од 28.11.2011 година без број на износ од 305.965 евра ниту пак извршил плаќање на ДДВ при увозот од 5% или 18% а нема извршено ниту поврат на ДДВ на кој би имал право доколку предметите наведени во фактурата се увезени и примени од тужениот. Тужителот нема извоз и царинска декларација за испорака на опремата наведена во фактурата а тужениот нема извршено увоз по царинска декларација по утужената фактура ниту пак ЕЦД за увоз на наведената стока и потврда од НБ на РМ.

При одлучувањето овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи на жалителот но истите не ги прифати бидејќи не се од влијание за поинакво одлучување за конкретниот правен однос.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 20.02.2014 год. под ТСЖ.бр.111/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 02.12.2014 год. под Рев1 бр.216/2014

19. Кога паричното побарување на тужителот кое произлегува од договор за регулирање на заостанат долг склучен со првотужениот-должникот било обезбедено со бланко меница и нотарски заверена менична изјава дадена од првотужениот, а притоа исплатата на износот од меницата била обезбедена и со авал од страна на второтужениот, постои солидарна обврска на првотужениот како главен меничен должник и на второтужениот како гарант-авалист за намирување на паричното побарување на тужителот по склучениот договор.

Од образложението:

Основниот суд во Струмица со пресуда ТС.бр.30/12 од 05.03.2013 год., тужбеното барање на тужителот делумно го усвоил.

Ги задолжил тужените да му на тужителот платат на име главен долг износ од 5.646.936,50 денари со законска казнена камата сметано од 08.10.2011 год. во висина на референтната стапка утврдена од Народна банка на Република Македонија што важела на последниот ден

на полугодieto кое му претходело на тековното полугодие зголемена за 10 процентни поени до исплатата во рок од 15 дена од денот на приемот на пресудата под страв на присилно извршување.

Тужбеното барање на тужителот напрема тужените за солидарна наплата на камата на износот од 5.646.936,50 денари за периодот од 10.12.2010 година до 07.10.2011 год. го одбил како неосновано.

Се задолжуваат тужените солидарно надоместат трошоците во постапката во износ од 234.086,50 ден, во рок од 15 дена од приемот на пресудата под страв на присилно извршување.

Барањето на пол. на тужителот за надомест на трошоци во износ од 11.444,00 денари го одбил како неосновано.

Барањето на пол. на тужените за надомест на трошоци во износ од 35.823,00 денари го одбил како неосновано.

Со решение приговорот на пол. на тужените за стварна и месна ненадлежност на Основниот суд во Струмица го одбил како неоснован.

Тужбата на тужителот за солидарна наплата на главен долг во износ од 8.905.851,50 денари со камата од 10.12.2010 год. се смета за повлечена.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужените, кој во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на тужените дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14, бидејќи по оцена на овој суд изреката на пресудата е јасна, разбирлива и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на тужените за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот и првотужениот биле во деловни односи. На ден 30.06.2010 година тужителот, како доверител и првотужениот, како должник склучиле договор за регулирање на заостанат долг. Во чл.1 од договорот било предвидено дека првотужениот на тужителот му должи износ од 18.349.698,00 денари како долг кој настанал по основ на купопродажба на стаклена амбалажа за периодот од 01.08.2009 до 31.12.2009 година, а во чл.6 странките ја предвиделе динамиката на плаќање на ваквиот заостанат долг, а најдоцна до 10.12.2010 година. Врз основа на овој договор на ден 07.07.2010 година од страна на првотужениот била издадена менична изјава, нотарски заверена, според која како инструмент за плаќање и

обезбедување на побарувањето првотужениот на тужителот му предал бланко меница. Ваквата меница била потпишана од првотужениот како главен меничен должник и авалирана од второтужениот бидејќи на предната страна и на алонжот од меницата бил потпишан второтужениот како авалист на кој начин истиот гарантирал дека доколку првотужениот не му го плати долгот на тужителот на денот на втасаноста истиот ќе му го плати второтужениот. Авалот бил изразен со зборовите „п. а.“. По започнувањето на оваа постапка тужителот се обидел да ја протестира меницата пред надлежен нотар во соодветна постапка, односно направил обид да го наплати своето побарување меѓутоа во тоа не успеал. Од наодот и мислењето на вештото лице С. Д., дипломиран економист од С. утврдено е дека по склучувањето на договорот за регулирање на заостанат долг бр.183 од 30.06.2010 година првотужениот извршил одредени плаќање така што врз основа на овој договор останал да му должи на тужителот износ од 5.646.936,50 денари.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Согласно чл.10 ст.1 од ЗОО: „Учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување“.

Согласно чл.251 ст.1 од истиот закон: „Доверителот во обврзан однос е овластен да бара од должникот исполнување на обврската, а должникот е должен да ја исполни совесно во сето како што гласи таа“.

Согласно чл.7 од Законот за меница: „Сопствената меница претставува безусловно ветување преземено од трасантот како трасат дека ќе се исплати одреден паричен износ на ремитентот кој е наведен на меницата“.

Согласно чл.38 од истиот закон: „Исплатата на трасираната и сопствената меница за целата менична сума или за одреден нејзин дел може да се обезбеди со авал. Авал може да даде секое трето лице, дури и некој од потписниците на меницата“.

Согласно чл.39 од истиот закон: „Авал се дава на меницата или на алонжот и го потпишува авалистот. Авал се изразува со зборовите: “пер авал”. “како гарант”, “како емец” или со друг израз со исто значење. За давање авал доволен е потписот на авалистот на лицето на меницата, освен ако е во прашање потписот на трасатот или трасантот. Од авалот треба да се види за кого е даден. Ако тоа не може да се види, се смета како да е даден за трасантот. Кај сопствената меница ако со авалот не се наведе за кого е даден, важи дека е даден за трасантот“.

Согласно чл.40 од истиот закон: „Авалистот одговара исто како што одговара лицето за кое гарантира. Обврската на авалистот останува и тогаш кога обврската за која гарантира е ништовна од било која причина, освен во случај на формален недостаток. Со исплата на меницата, авалистот ги стекнува правата кои произлегуваат од меницата спрема лицето за кое гарантирал, како и спрема лицата кои се одговорни по меницата“.

Во конкретниот случај од изведените докази неспорно произлегува дека должничко-доверителски однос помеѓу тужителот и првотужениот постои по основ на склучен договор за регулирање на заостанат долг бр.183 од 30.06.2010 година. Со овој договор првотужениот, како должник се обврзал дека ќе го исплати заостанатиот

долг кон тужителот според одредена динамика на плаќање, но истиот ова своја обврска не ја исполнил во целост, односно останал да должи уште 5.646.936,50 денари, а кое нешто произлегува од наодот и мислењето на вештото лице. Првотужениот на тужителот му предал и бланко меница, поткрепена со нотарски заверена менична изјава, како инструмент за плаќање и обезбедување на побарувањето на тужителот кое произлегува од склучениот договор. Исплатата на износот во меницата е обезбедено и со авал од страна на второтужениот, односно истата освен од првотужениот, како главен меничен должник, на предната страна и на алонжот потпишана е и од второтужениот, како гарант-авалист. Со оваа меница второтужениот се обврзал дека ќе ја исполни обврската спрема тужителот доколку првотужениот тоа не го стори во дадениот рок, па тие причини овој суд смета дека постои должничко-доверителски однос и помеѓу тужителот и второтужениот и тоа врз основа на авалирана меница. Имајќи го ова во предвид, правилен е ставот на првостепениот суд дека кај првотужениот и второтужениот постои солидарна обврска за наплатата на паричното побарување на тужителот во износ од 5.646.936,50 денари, па правилно постапил кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи на жалителот дека во случајот обврската на тужените произлегува од меница, па во таа насока судот не е надлежен да постапува по овој предмет, туку надлежен е нотар, но смета дека истите се неосновани. Во конкретниот случај обврската на првотужениот за намирување на побарувањето на долгот на тужителот произлегува од договорот за регулирање на заостанат долг, а обврската на второтужениот произлегува од авалираната меница, но самата меница и менична изјава се дадени заради обезбедување на побарувањето по основ на договорот за регулирање на заостанатиот долг. Имајќи го ова во предвид, како и фактот дека постои солидарна обврска кај тужените за намирување на ова побарување овој суд смета дека поекономично е да се води единствена постапка пред надлежен суд за наплата на ваквото побарување, а посебно поради фактот дека тужителот подигнал протест на меницата пред надлежниот нотар по започнување на оваа постапка. Од увидот во списите на предметот може да се утврди дека во постапката пред нотарот тужителот направил обид да го наплати своето побарување, но во тоа не успеал, па од тие причини неосновани се и жалбените наводи на жалителот дека за истиот долг паралелно се воделе две постапки, една пред суд, друга пред надлежен нотар.

При одлучувањето овој суд ги ценеше и жалбените наводи на жалителите дека Основен суд Струмица не е месно надлежен да постапува во конкретниот спор, туку месно надлежен е Основен суд Скопје II Скопје, но истите не ги прифати. Одредбите од чл.63 ст.1 од ЗПП кои биле во важност во моментот на склучувањето на договорот и поднесувањето на предметната тужба предвидуваат дека ако со закон не е определена исклучителна месна надлежност на некој суд, странките можат да се спогодат во прв степен да им суди суд кој месно не е надлежен, под услов тој суд да е стварно надлежен. Во конкретниот случај не постои исклучителна месна надлежност, а во чл.7 од договорот за регулирање на заостанат долг странките договориле месна надлежност на Основен суд Струмица во случај на спор, па од тие

причини првостепениот суд правилно постапил кога приговорот на тужените за месна ненадлежност на Основен суд Струмица го одбил како неоснован.

Видно од списите на предметот исплатата на износот наведен во сопствената меница како побарување на тужителот по основ на договорот за регулирање на заостанат долг било обезбедено и со авал од страна на второтужениот на кој начин истиот како гарант-авалист се обврзал дека ќе ја исполни обврската спрема тужителот доколку првотужениот тоа не го стори во дадениот рок. Од тие причини, а имајќи ги во предвид одредбите од чл.38, 39 и 40 од Законот за меница овој суд смета дека постои пасивна легитимација на страната на второтужениот во конкретниот спор.

Неосновани се и жалбените наводите на тужените дека во случајот вештачењето било извршено еднострано, само врз основа на книговодствената евиденција на тужителот. Ова од причини што вештото лице пред давањето на вештиот наод и мислење направило обиди да изврши увид и во евиденцијата на првотужениот, но истото по вина тужените во тоа не успеало, а кое нешто го потврдува и само вешто лице во својата изјава дадено во текот на доказната постапка.

Во однос на казнената камата првостепениот суд правилно ги задолжил тужените солидарно да му го платат на тужителот главниот долг со казнена камата во висина на референтната стапла утврдена од НБРМ што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на претходното полугодие зголемена за 10 процентни поени бидејќи во конкретниот случај главниот долг произлегува од договорот за регулирање на заостанат долг бр.183 од 30.06.2010 година склучен помеѓу тужителот и првотужениот како правни лица, а второтужениот-физичко лице се јавува како гарант на обврската на првотужениот по тој договор, а врз основа на авалирана меница.

Неосновани се и жалбените наводи на тужените во поглед на одлуката за трошоците во постапката од причина што истата е донесена во согласност со чл.148 и чл.149 од ЗПП. Во конкретниот случај полномошникот на тужителот го прецизирал туженото барање, а по добиениот вешт наод и мислење во кое е наведено дека дел од главниот долг е намален поради одредени уплати кои првотужениот ги извршил по поднесувањето на предметната тужба, па од тие причини првостепениот суд правилно постапил кога ги задолжил тужените и со трошоците на постапката.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 02.07.2013 год. под ТСЖ.бр.287/13 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 20.11.2014 год. под Рев1 бр.23/2014

20. Кога паричното побарување на тужителот кое произлегува од склучен Договор за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски со тужениот е обезбедено со регистриран залог врз акции сопственост на тужениот во форма на нотарски акт и со сила на извршна исправа, а тужителот како заложен доверител не го

искористил своето право и не започнал реализација на заложното право, односно не спровел извршување согласно позитивните прописи, а и со нотарски заверена изјава се откажал од заложното право, истиот може во судска постапка од тужениот да бара наплата на своето побарување врз основа на склучениот Договор за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски.

Од образложението:

Основен суд Штип со пресуда Ст.Тс.1/14 од 25.06.2014 година, тужбеното барање на тужителот против тужениот, делумно го усвоил.

Утврдил дека врз основа на Договор за регулирање на меѓусебните обврски бр.05-140 од 24.02.2012 година тужителот има побарување спрема тужениот во износ од 8.422.012,00 денари, со ЗКК, за секое полугодие, во висина на референтната стапка на НБРМ која важела на последниот ден од полугодието кое му претходело на тековното полугодие, зголемена за 10 процентни поени, сметано од 01.04.2012 година до 27.02.2014 година.

Во останатиот дел тужбеното барање на тужителот со со ЗКК, за секое полугодие, во висина на референтната стапка на НБРМ која важела на последниот ден од полугодието кое му претходело на тековното полугодие, зголемена за 10 процентни поени, на износот од 8.422.012,00 денари, сметано од 27.02.2014 година, го одбил како неосновано.

Утврдил дека трошоците во постапката на тужителот спрема тужениот во вкупен износ од 206.960,00 денари и истите паѓаат на товар на стечајната маса на тужениот.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на истата е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наоди на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба. Имено, првостепениот суд од изведените и правилно ценети докази меѓу другото утврдил дека помеѓу Ж. В.АД Велес претставуван од извршниот директор, како и должник и отстапувач на долг и тужениот претставуван од извршниот директор како превземач на долг бил склучен договор за превземање на долг, заведен кај Ж. В. АД Велес со деловоден број 0203-546 од 20.05.2008 година и кај тужениот со деловоден број 0302-123 од 20.05.2008 година. Во чл.1 од

овој договор било определено дека тужениот го превземал Ж.В. АД Велес достасаниот долг во износ од 26.847.416,00 денари што овој го имал спрема својот доверител сега тужителот, а кој долг произлегува од договори за испорачани земјоделски производи во текот на 2006 година. Во чл.2 од договорот било определено дека со превземањето на долгот сега тужениот стапува на местото на должникот Ж.В.АД Велес со што станува должник на сега тужителот, а во чл.3 било определено дека со склучувањето на овој договор дотогашниот должник во целост се ослободува од обврската за плаќање на овој долг кон сега тужителот. Овој договор бил уредно потпишан со печат и потписи од овластените лица на договорните странки со печат и потпис од сега тужителот како согласна странка во овој договор. Утврдил дека на ден 24.02.2012 година помеѓу тужителот и тужениот бил склучен договор за регулирање на меѓусебни побарувања и обврски заведен кај тужителот со деловен број 05-140 од 24.02.2012 година и кај тужениот со деловен број 0308-36 од 24.02.2012 година. Предмет на овој договор било регулирање на плаќање на доспеаниот, а неплатен долг на тужениот кон тужителот во вкупен износ од 26.847.416,00 денари, под услови и начини определени како во одредбите на тој договор. Утврдил дека овој договор уредно потпишан и заверен со печат и потписи на извршните директори на тужителот и тужениот. Согласно чл.6 од овој договор на ден 29.02.2012 година помеѓу тужителот како заложен доверител и тужениот како должник бил склучен договор за регистриран залог врз акции во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2014 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип каде во чл.1 од договорот било определено дека предмет на истиот е регулирање на правата и обврските помеѓу договорните страни, обврска со обезбедување на парично побарување на сега тужителот како заложен доверител кој произлегува од договорот за регулирање на меѓусебните права и обврски склучен на ден 24.02.2012 година. Со чл.2 од договорот тужениот изречно се согласил заради обезбедување на побарувањето на тужителот да се заснова договорен залог регистриран залог од прв ред во корист на тужителот на 8788 обични акции издадени од тужителот кој се во сопственост на тужениот а врз основа на извод од сметка на Централниот депозит за хартии од вредност издадена на 31.12.2011 година. Со чл.4 од договорот договорните странки изјавиле дека се согласни овој договор по неговото потпишување има правна сила на извршен акт, а тужениот се согласил да стави забелешка во акционерската книга, односно согласно Централниот депозит за хартии од вредност дека 8788 обични акции се во залог во корист на тужителот, се до целосна отплата на обврските по долгот. Во чл.7 од истиот договор тужителот и тужениот изречно изјавиле дека се согласни реализацијата да се врши според одредбите од Законот за договорен залог, Законот за извршување и други позитивни закони и дека се согласни во случај на реализација на залогот, односно при продажба на сите 8788 заложени обични акции, да се смета дека целокупното обезбедено побарување кое тужителот го има спрема тужениот, а кој изнесува 26.847.416,00 денари, ќе се смета за целосно намирено, независно од исходот добиен со продажба на заложените обични акции. Воспоставеното заложно право со овој нотарски акт било запишано во Централниот депозит за хартии од вредност со пријава за упис на залог на 29.02.2012 година, а залогот бил регистриран во заложниот регистар на ден 07.03.2013 година. Прифатил

дека по востпоставувањето на заложното право на предметните акции на ден 08.06.2012 година одборот на директори на тужениот донел одлука за продажба на обичните акции, а таа да се изврши во блок трансакции преку Македонската берза на хартии од вредност АД Скопје со посредство на Брокерско друштво по пазарна цена што важела на денот на блок трансакцијата. На ден 21.06.2012 година тужениот склучил договор за посредување преку продажба на хартии од вредност со Брокерската куќа ИНОВА БРОКЕР со кој брокерската куќа се обврзала наредниот ден од денот на тргувањето на берзата да го извести тужениот за реализираните налози за купување или продавање на хартии од вредност со назначување на условите во поглед на количината и цената на хартиите од вредност. Со изјава заверена кај нотар Луиза Христова од Битола УЗП 4717/2012 од 22.06.2012 година, тужителот во својство на заложен доверител согласно нотарскиот акт - договор за невладетелски залог на подвижни предмети со својство на извршна исправа ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски, дал изјава дека согласно чл.43 ст.1 и 2 од Законот за договорен залог се откажува од заложното право, односно заснованиот договорен залог од прв ред врз 8788 обични акции издадени од него и се во сопственост на тужениот, изјавил дека со денот на давањето на оваа изјава, бара и бришење на наведениот договорен залог од прв ред од Централниот регистар на РМ - заложен регистар. Со потврда за продавање издадена од ИНОВА БРОКЕР АД Скопје од 25.06.2012 година истиот потврдил дека е прифатен налогот за продавање на 8788 обични акции издадени од сега тужителот по цена поголема или еднаква на 2.134,00 денари. За извршената продажба на акции бил известен и тужениот, кој на 28.06.2012 година извршил уплата на добиениот износ од продажба на акциите на сметка на тужителот за што го известил тужителот со писмено известување од 28.06.2012 година. Со плаќањето на износот од 18.425.404,00 денари од договорот за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски од 24.02.2012 година тужениот останал да му должи на тужителот уште износ од 8.422.012,00 денари кои доспеале за наплата на ден 31.03.2012 година и кое е предмет на сега тужбеното барање. Утврдил дека на тужениот му била отворена стечајна постапка на ден 27.02.2014 година со решение на Основен суд Штип СТ.бр.76/13 од 27.02.2014 година, а во определениот законски рок тужителот го пријавил своето побарување - предмет на ова тужбено барање во износ од 8.422.012,00 денари, а стечајниот управник на тужениот го оспорил ова побарување на тужителот и истото го евидентирал во посебна табела на вкупно пријавени утврдени и оспорени побарувања заведени кај тужениот со деловоден бр.0302-40 од 07.04.2012 година. Со решение на Основен суд Штип СТ.бр.74/13 од 30.05.2014 година било констатирано оспорување на ова побарување на тужителот од страна на стечајниот управник.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Првостепениот суд правилно ги применил чл.3, чл. 10 ст.1, чл.251 ст.1 од ЗОО како и чл.136 ст.3 од Законот за стечај, чл.2 ст.1, чл.15 ст.1, чл.22-а ст.3, чл.43 ст.1 од Законот за договорен залог кога одлучил како во изреката на првостепената одлука. Ова од причини што од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно утврдил дека со

договорот за преземање на долг заведен кај Ж. В.АД Велес со деловоден број 0203-546 од 20.05.2008 година и кај тужениот со деловоден број 0302-123 од 20.05.2008 година, тужениот го презел од Ж. В. АД Велес достасаниот долг во износ од 26.847.416,00 денари, што го имал спрема својот доверител сега тужителот, со што тужениот стапил на местото на должникот и станал должник на тужителот. Од увидот во договорот за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски од 24.02.2012 година се утврди дека предмет на договорот е регулирање на плаќање на доспеан а неплатен долг на тужениот кон тужителот во вкупен износ од 26.847.416,00 денари со кој тужениот се обврзал превземаниот долг од тој износ да му го исплати на тужителот најдоцна до 31.03.2012 година. Правилно утврдил дека на ден 08.06.2012 година одборот на директори на тужениот донел одлука за продажба на обични акции издадени од ЗК П. АД Битола со која одлука била одборена продажба на 8788 обични акции издадени од тужителот и дека на ден 21.06.2012 година, тужениот склучил договор за посредување при купопродажба на хартии од вредност со брокерската куќа ИНОВА БРОКЕР и дека продажбата на овие акции била реализирана, акциите биле продадени за износ од 18.425.404,00 денари, а добиениот износ од продажбата на акциите тужениот го уплатил на сметката на тужителот со што го известил тужителот со писмено известување од 28.06.2012 година. Во конкретниот случај првостепениот суд правилно одлучил како во изреката на побиваната одука, бидејќи од изведените докази правилно утврдил дека со плаќањето на износот од 18.425.404,00 денари по договорот за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски од 24.02.2012 година, тужениот останал да му должи на тужителот уште износ од 8.422.012,00 денари, кој износ доспеал за наплата на ден 31.03.2012 година и кој тужениот не му го платил на тужителот. Па имајќи го во предвид сето ова како и содржината на горе наведените законски одредби, правилно првостепениот суд одлучил како во изреката на првостепената пресуда.

Жалбениот навод на жалителот кој наведува дека согласно договорот за регистриран залог врз акции составен во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип тужениот ја извршил својата обврска во целост и побарувањето на тужителот во целост е намирено, бидејќи било договорено во случај на продажба на сите 8788 заложени обични акции издадени од тужителот, да се смета дека целокупно обезбеденото побарување кое изнесува 26.847.416,00 денари е целосно намирено, го ценеше и не го прифати како основан, бидејќи паричната обврска на тужениот - предмет на ова тужбено барање произлегува од склучениот договор за регулирање на меѓусебни побарувања и обврски од 24.02.2012 година, односно предмет на овој договор е регулирање на плаќање на доспеан на неплатен долг на тужениот кон тужителот во вкупен износ од 26.847.416,00 денари.

Во конкретниот случај договорните странки на овој договор самостојно и со слободно изразена волја одлучиле да го склучат овој договор во кој определиле дека долгот во износ од 26.847.416,00 денари тужениот ќе му го исплати на тужителот најдоцна до 31.03.2012 година. Од увидот во договорот за регистриран залог врз акции во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип се утврди дека предмет на истиот е регулирање на

правата и обврските помеѓу договорните странки во врска со обезбедување на парично побарување на сега тужителот како заложен доверител, кој произлегува од договорот за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски склучен на ден 24.02.2012 година, што значи дека паричната обврска на тужениот кој е предмет на ова тужбено барање не произлегува од овој договор, туку од договорот за регулирање на меѓусебните побарувања и обврски склучен на ден 24.02.2012 година, а со договорот за регистриран залог врз акции во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип е обезбедено паричното побарување на тужителот.

Во конкретниот случај овој суд утврди дека тужителот како заложен доверител не го искористил своето право и не започнал реализација на заложно право согласно Законот за договорен залог, Законот за извршување и другите позитивни прописи, односно врз основа на договорот за залог не спровел извршување иако тужениот во договорениот рок до 31.03.2012 година не му го платил обезбеденото побарување, туку напротив согласно претходно наведената законска одредба од чл.43 ст.1 и 2 од Законот за договорен залог, залогот престанал со изјава на тужителот заверен кај нотар Лујза Христова од Битола со УЗП бр.4717/2013 од 22.06.2012 година со која тужителот во својство на заложен доверител се откажал од заложното право, односно заснованиот договор на залог од прв ред врз 8788 обични акции воспоставени со договорот за регистриран залог врз акции во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип, од кој причини произлегува дека во конкретниот случај не може да најде примена одредбата од чл.7 од склучениот договор за регистриран залог врз акции во форма на нотарски акт ОДУ бр.64/12 од 29.02.2012 година на нотар Мијалче Цоневски од Штип со која било предвидено дека во случај на реализација на залогот, односно при продажбата на сите 8788 заложени обични акции, ќе се смета дека целокупното обезбедено побарување кое тужителот го има спрема тужениот е целосно намирено, независно на износот добиен со продажбата на заложените 8788 обични акции, бидејќи од изведените докази се утврди дека залогот престанал и овие акции не се продадени со реализација на заложното право од страна на тужителот, туку акциите ги продал тужениот со склучување на договор за посредување при купопродажба на хартии од вредност со брокерската куќа ИНОВА БРОКЕР од 21.06.2012 година, а по претходно добиена одлука на одборот на директори на тужениот од 08.06.2012 година.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи, но најде дека истите не се од влијание за поинакво одлучување бидејќи истите биле истакнувани во текот на првостепената постапка на што првостепениот суд дал доволно образложени и аргументирани причини, со кои во целост се согласува и овој суд.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 02.09.2014 год. под ТСЖ.бр.379/14 и Врховен суд на Р.Македонија на ден 20.11.2014 год. под Рев1 бр.401/2014

21. Не се исполнети законските претпоставки од чл.35 ст.1 и 2 од Законот за обезбедување на побарувањата за издавање на привремена мерка кога предлагачот нема да докаже дека има некакво побарување спрема противникот и дека поради неиздавањето на привремената мерка остварувањето на побарувањето ќе се осуети или значително отежне и дека истиот ќе трпи ненадоместлива штета, како и кога барањето на привремената мерка чие издавање се бара е идентично со барањето на предлагачот по поднесена тужба.

Од образложението:

Основен суд Кочани, со решение ВПП2.17/14 од 19.11.2014 година, предлогот за обезбедување на непарично побарување со издавање на привремена мерка поднесен од предлагачот, со кој бара да се задолжи должникот да презема било какви активности кои одат во правец на спречување на доверителот во реализација на налогот за работа бр.554092014 од 04.09.2014 година и овозможи непречен пристап на доверителот до трафостаницата и броилото кои се наоѓаат на имот на должникот за да се направи промена на корисникот на име на Комерцијална банка АД Скопје и привремената мерка да трае до правосилно завршување на тужбата која би била поднесена за да се оправда издавањето на привремената мерка, го одбил како неоснован.

Го задолжил предлагачот да му ги надомести на противникот трошоците во постапката во износ од 18.280,00 ден. во рок од 8 дена по приемот на решението.

Од ваквото решение останал незадоволен доверителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, а решението преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Должникот, преку полномошникот Сане Димитров-Ковачки, адвокат од Кочани, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а решението потврди. Бара трошоци.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, го испита побиваното решение во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваното решение, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, која според него се состои во тоа што решението има недостатоци поради кои не може да се испита, истото е нејасно, неразбирливо и не содржи причини за решителните факти, а дадените причини биле нејасни и противречни.

По наоѓање на овој суд, изреката на обжаленото решение е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на решението, решението содржи доволно причини за решителните факти,

тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Во образложението на решението првостепениот суд ги навел причините поради кои предлогот на предлагачот го одбил како неоснован, а тоа е поради околноста што од доказите не произлегува дека се исполнети условите за издавање на привремена мерка предвидени во чл.35 ст.1 и ст.2 од Законот за обезбедување на побарувањата.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за тоа дека првостепениот суд погрешно ја применил одредбите од чл.35 ст.1 и ст.2 од Законот за обезбедување на побарувањата.

Имено, согласно чл.35 ст.1 од Законот за обезбедување на побарувањата, за обезбедување на непарично побарување може да се дозволи привремена мерка ако доверителот го сторил веројатно постоењето на побарувањето и опасноста дека инаку остварувањето на побарувањето ќе се осуети или значително отежне, а согласно ст.2 од истиот член, привремената мерка може да се дозволи и кога доверителот стори веројатно дека мерката е потребна за да се спречи употреба на сила или настанување на ненадоместлива штета.

Во конкретниот случај, предлагачот не успеал да докаже дека тој има некакво непарично побарување кон должникот и дека до колку не биде издадена привремена мерка остварувањето на некое негово побарување ќе се осуети или значително отежне.

Исто така, предлагачот не успеал да докаже дека со неиздавањето на привремената мерка тој ќе трпи ненадоместлива штета.

Предлагачот не доставил докази за тоа дека трафостаницата на која што бара да презема дејствија е во негова сопственост и дека тој има одредени права на таа трафостаница кои што должникот му ги попречува. Предлагачот не докажал дека со тоа што тој не може да изврши приклучување на предметната трафостаница негов потрошувач трпи некаква штета, ниту пак докажал дека поради неприклучувањето на Комерцијална банка на предметната трафостаница тој ќе трпи штета во иднина.

Од овие причини правилно првостепениот суд одлучил кога барањето на предлагачот за издавање на привремена мерка, прецизирано во изреката на обжаленото решение го одбил.

Покрај ова, предлагачот бара да биде издадена привремена мерка со која што на противникот ќе му се наложи да превзема било какви активности кои одат во правец на спречување на доверителот во реализација на налогот за работа на доверителот бр.554092014 од 04.09.2014 година и овозможи непречен пристап на доверителот до трафостаницата и броилото кои се наоѓаат на имот на должникот за да се направи промена на корисникот на име на Комерцијална банка АД Скопје и бара привремената мерка да трае до правосилно завршување на спор кој би бил поведен по тужба поднесена од предлагачот за да се оправда издавањето на привремена мерка.

При тоа, предлагачот не наведува каква тужба има намера да поднесе, по кој основ ќе биде истата поднесена и што ќе бара со тужбата. Од наводите во неговите писмени поднесоци како и излагањата на неговиот полномошник во текот на постапката произлегува дека единствена цел на предлагачот е тој да се приклучи на предметната

трафостаница. До колку тој биде приклучен на трафостаницата безпредметно би било поднесување на било каква тужба, бидејќи неговата цел ќе биде постигната. Издавањето привремена мерка чие што барање е идентично со евентуално барање на предлагачот по поднесена тужба не е дозволено, па и од овие причини одлуката на првостепениот суд е правилна.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи за тоа дека согласно правилата за станбдување на тарифните потрошувачи на електрична енергија и Законот за енергетика, предлагачот има право да бара пристап до трафостаницата, но истите не ги прифати од причини што правата од наведените прописи предлагачот може да ги користи непречено само до колку се работи за приклучување на објекти во негова сопственост. Во случајот предлагачот не се легитимира како сопственик на предметната трафостаница и поради тоа тој не може да ги користи правата од Законот за енергетика и Правилникот за снабдување на тарифните потрошувачи на електрична енергија.

Барањето на должникот за дополнителни трошоци за одговор на жалба е одбиено, бидејќи согласно чл.371 од ЗПП не следуваат трошоци за одговор на жалба.

Од погоре наведеното, а согласно чл.370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 16.12.2014 год. под ТСЖ.бр.396/14

РАБОТНИ СПОРОВИ

1. Законските услови предвидени во чл.82.ст.1 т.5 од ЗРО се исполнети кога како резултат на правилно спроведена дисциплинска постапка е утврдено дека работникот со своето однесување му причинил штета на работодавецот, а неутврдувањето на висината на штетата не влијае на законитоста на донесената одлука за престанок на работниот однос.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда Ро.22/12 од 05.12.2012 година, тужбеното барање на тужителот да се поништи како незаконита Одлуката бр.03-155 од од 07.04.2012 година на тужениот со која на тужителот му е даден отказ од работа без отказан рок поради кршење на работната дисциплина согласно чл.82 ст.1 т.5 од ЗРО, па да се задолжи тужениот да го врати тужителот на работно место на кое бил пред престанокот на работниот однос, како и да ги плати направените трошкови по постапката во износ од вкупно 27.284,00 денари, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да на тужениот му ги надомести направените трошкови по постапката во вкупен износ од 13.212,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на нападнатата одлука е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти и како таква истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд од изведените и правилно ценети докази меѓу другото утврдил дека тужителот бил вработен кај тужениот на работно место возач на камион, понатаму утврдил дека тужениот со одлука бр.03-155 од 17.04.2012 година донесена од страна на управителот на тужениот на тужителот му е откажан договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина согласно чл.82 ст.1 т.5 од ЗРО поради кражба или во врска со работата намерно или со крајно невнимание предизвикал штета на работодавачот. Во образложението на одлуката тужителот се повикува

на записник од спроведена дисциплинска постапка и заклучок од истата. Во записникот составен на ден 16.04.2012 година составен од дисциплинската комисија е дадена анализа на потрошувачката на нафта на товарното возило управувано од страна на тужителот за период од први до четврти месец 2012 година при што е констатирано дека тужителот прикажал зголемена потрошувачка утврдена на основа на километража и на основа фискални сметки од бензиските пумпи. Комисијата предложила дисциплинска мерка отказ на договор за вработување на тужителот. Против одлуката на управителот тужителот поднел приговор која од страна на тужениот бил одбиен.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право.

Првостепениот суд правилно го применил чл 82 ст.1 т.5 од ЗРО кога го одбил тужбеното барање на тужителот на начин како што е наведено во изреката на пресудата. Ова од причини што од изведените и правилно ценети докази правилно првостепениот суд утврдил дека одлуката која ја донел тужениот со која на тужителот му е откажан договорот за вработување е законита од причини што истата е донесена како резултат на правилно водена дисциплинска постапка и е донесена врз основа на закон. Имено првостепениот суд утврдил дека тужениот му изрекот отказ на договорот за вработување донесувајќи ја спорната одлука откако тужениот од комисија формирана од негова страна утврдил дека тужителот како возач на камион прикажувал поголема потрошувачка на нафта на возилото кое го управувал кое нешто било утврдено од страна на комисијата со извршена контрола за спорниот период при што утврдила на овој начин дека тужителот на тужениот предизвикал штета која е битен елемент на повредата за која на тужителот му е изречен отказот. Од друга страна судот утврдил дека спорната одлука ја донел надлежен орган спорд ЗРО што значи дека донесената одлука од страна на тужениот која ја оспорува тужителот е во целост законита.

Наводите на жалителот дека спорната одлука не била доволна образложена, дека во истата тужениот не ја утврдил висината на штетата се неосновани од причини што во самата одлука тужениот се повикува на записникот и заклучокот на дисциплинската комисија од кои јасно се гледа причината односно кој повреди тужителот ги сторил и за кој повреди му е изречен отказот а според мислење на овој суд висината на штетата не е битен елемент на тоа дали постои повреда за која тужениот го изрекот отказот од причини што според содржините на горе наведената законска одредба се бара тужителот да предизвика штета на работодавачот не наведувајќи ја висината како битен елемент.

Овој суд ги ценеше и останатите наводи во жалбата но најде дека истите не се од влијание за поинакво одлучување дотолку повеќе што истите биле истакнувани во текот на првостепената постапка на што првостепениот суд дал доволно образложени и аргументирани причини со кои во целост се согласува и овој суд.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 20.02.2013 год. под ГЖ.бр.54/2013 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.121/2013 од 19.03.2014 год.

2. Кога надлежниот орган во трговското друштво, согласно законските и одредбите на Друштвото, ќе донесе одлука за отповикување на управителот, тој повеќе не може да ја врши таа функција и му престанува работниот однос согласно одредбите на Законот за трговските друштва како *lex specialis*.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда РО-377/12 од 28.01.2013 година тужбеното барање на тужителот против тужениот го усвоил.

Утврдил дека на тужителот на незаконит начин му е откажан договорот за вработување од 08.06.2011 година за работно место управител заведен под бр.0402-23.

Го задолжил тужениот да го врати на работа тужителот и распореди на работно место согласно неговата стручна спрема како и да му ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 40.040,00 ден. сето ова во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужениот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужениот па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди. Бара дополнителни трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 и 3 од изреката на побиваната одлука, па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на ова одлука, а поради следниве причини:

Имено, првостепениот суд прифатил за утврдено дека тужителот по занимавање е ветеринарен доктор. Кај тужениот засновал работен однос со договор за вработување број 0402-21 од 30.11.2010 година на работно место ветеринарен доктор на определено време сметано од 01.12.2010 година до 28.02.2011 година. Со договор за вработување број 0402-10 од 04.03.2011 година заснивал работен однос на определено време започнувајќи од 01.03.2011 година до 31.05.2011 година на работно место управител. Со договор за вработување од 08.06.2011 година тужителот засновал работен однос на неопределено време започнувајќи од 09.06.2011 година на работно место управител. Со одлука број 0201-2504/3 од 12.01.2012 година одборот на директори при тужениот го отповикал управителот на тужениот - сега тужителот А. Ј. од С.Н. Одлуката, тужителот ја примил на ден 18.01.2012 година, против неа не поднел приговор ниту тужба. На ден 31.01.2012 година тужителот

примил пријава-одјава дека е одјавен од Агенцијата за вработување и од здравствено и социјално осигурување.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил чл.74 и чл.181 ст.1 од ЗРО кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и одлучил како во ст.2 и 3 од изреката на побиваната одлука прифаќајќи дека тужителот на незаконит начин е одјавен и на незаконит начин му е откажан договорот за вработување за работно место управител од 08.06.2012 година под број 0402-23. Тужениот врз основа на одлуката за отповикување на управител, требало, по мислење на првостепениот суд, да донесе одлука за откажување на договорот за вработување која што ќе биде образложена. Тужениот не донел таква одлука, а тужителот го одјавил само врз одлука за отповикување на управител, која е донесена согласно одредбите од Законот за трговски друштва и дека е направена суштествена повреда на постапката бидејќи не е донесена одлука за откажување на договорот за вработување согласно одредбите од ЗРО кое нешто постапката за откажување на договорот за вработување ја прави незаконита.

Овој суд утврди дека првостепениот суд погрешно го применил чл.74 од ЗРО кога ја донел побиваната одлука бидејќи од изведените докази- договорот за вработување број 0402-21 од 30.01.2010 година се утврди дека тужителот засновал работен однос кај тужениот на определено време на работно место ветеринарен доктор од 01.12.2010 година до 28.02.2011 година. Од договорот за вработување број 0402-10 од 04.03.2011 година се утврди дека тужителот засновал работен однос кај тужениот на определено време од 01.03.2011 година до 31.05.2011 година на работно место управител. Од договорот за вработување број 0402-23 од 08.06.2011 година тужителот засновал работен однос кај тужениот на неопределено време започнувајќи од 09.06.2011 година на работно место управител. Од одлуката за отповикување на управител на друштвото број 0201-2504/3 од 12.01.2012 година се утврди дека тужителот се отповикува управителот на тужениот. Од известие за примена пратка од 18.01.2012 година се утврди дека тужителот ја примил на 18.01.2012 година одлуката за негово отповикување како управител на тужениот. Исто така, од изведените докази се утврди дека врз основа на одлуката за отповикување на управител, тужениот го одјавил тужителот од Агенцијата за вработување и од здравствено и социјално осигурување.

Од овие причини, овој суд имајќи го во предвид сето ова и имајќи го во предвид дека тужителот имал заснивано работен однос кај тужениот на работно место ветеринарен доктор на определено време сметано од 01.11.2010 година до 28.02.2011 година, а не на неопределено време кај тужениот за работно место ветеринарен доктор и дека е отповикан од управител на тужениот, против која одлука не поднел ниту приговор ниту тужба, утврди дека тужениот на законит начин е одјавен и на законит начин му е откажан договорот за вработување од 08.06.2012 година на работно место управител и дека во целост се исполнети условите од б2 ст.1 т.1 од ЗРО и чл.242 ст.1 од Законот за трговски друштва, за одјавување на тужителот во Агенцијата за вработување и од здравствено и социјално осигурување и на законит начин е одјавен и на законит начин му престанал важноста на договорот

за вработување, од кои причини согласно чл.361 од ЗПП ја преиначи побиваната одлука и одлучи како во изреката на оваа одлука.

Овој суд преиначувајќи ја побиваната одлука во однос на главното тужбено барање ја преиначи побиваната одлука и во однос на трошоците на постапката на начин што согласно чл.157 од ЗПП, а во согласност со чл.148 и чл.149 од ЗПП го задолжи тужителот на тужениот на име трошоци на постапката да му плати сума во износ од 35.340,00 ден. а кои се однесуваат за одговор на тужба износ од 3.900,00 ден., за застапување на ден 24.04.2012 година за еден час со 30% паушал 4.680,00 ден. за застапување на ден 17.09.2012 година за еден час со 30% паушал 4.680,00 ден. застапување на ден 09.10.2012 година за еден час со 30% паушал 4.680,00 ден. и за застапување на ден 22.01.2012 година за еден час со 30% паушал 4.680,00 денари; за патни трошоци за 17.09.2011 година и 22.01.2013 година износ од по 1.000,00 денари; за состав на полномошно износ од 1.300,00 денари; износ од 9.420,00 денари за состав на жалба и судска такса за жалба.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужителот да плати на тужениот на име дополнителни трошоци за жалба сумата во износ од 8.250,00 ден. од кои 5.850,00 денари за состав на жалба (3.900,00 денари +50%) и 2.400,00 денари за судска такса за жалба.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.361 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 27.02.2013 год. под РОЖ.бр.65/2013 и Врховен суд на РМ Рев3 бр.97/2013 од 30.04.2014 год.

3. Кога со правосилна судска одлука е утврдено дека тужителот како државен службеник бил незаконски распоредуван во тековната 2010 година, на работни места спротивно на законските прописи, крајната оценка за работењето на тужителот за 2010 година не е реална оценка за неговото работење, па истата како незаконита нема правна сила и неможе да предизвика правни последици.

Од образложението:

Основниот суд Берово со пресуда Ро.31/14 од 19.12.2013 година, тужбеното барање на тужителот М. И. од Б. против тужената Општина Б. го усвоил.

Ги поништил како незаконити Отценувањето на државен службеник бр.04-1009/1 од 29.03.2011 год, на тужениот извршено во пропишан образец за оценување на државен службеник од Градоначалник на О. Б. Одлука бр. 12-1740/2 од 28.06.2011 год, на Комисија за преиспитување на оценката на државните службеници при Општина Б., и Одлуката бр. 04-1009/6 од 05.07.2011 год, на Комисијата на Агенцијата за администрација за решавање во втор степен по жалби и приговори на државните службеници и истите да не произведуваат правно дејство.

Го задолжил тужениот да му плати на тужителот 65.880,00 денари парнични трошоци во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот преку полн. Дејан Каламадевски адв.од Берово, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот преку полн. Кирил Ковчегарски адв. од Скопје , поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди. Бара трошоци за одговор на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда на одредбите од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна и разбирлива. Во образложението на одлуката се дадени доволно образложени причини од кои се раководел судот при одлучувањето, така што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека тужениот е дипломиран економист, 7-ми степен на образование ,вработен кај тужениот , со статус на државен службеник . Од 30.04.2009 год, до 30.09.2010 год, тужителот бил распореден на работно место раководител на одделение за внатрешна ревизија. Од 01. 10. до 17.10.2010 година тужителот бил распореден на работно место советник - инспектор за туризам. Од 18.10.2010 год, на работно место советник - инспектор за животна средина, а од 01.12.2010 год, на работно место советник за локален економски развој. Согласно законот за државни службеници оценувањето и утврдувањето на крајната оцена на државните службеници за Општина Берово е во надлежност на градоначалникот на Општината.Оценувањето на тужителот за 2010 год, од страна на градоначалникот на тужениот е вршено на 29.03.2011 год. Во пропишаниот образец за оценување врз основа на предвидените критериуми тужителот бил оценет со конечна оцена 1,2 (незадоволува). По поднесениот приговор од тужителот за извршеното оценување , Комисијата за оцена при Општина Б.на 27.04.2011 год, го отфрлила приговорот на тужителот и оцеднката на градоначалникот е потврдена. По поднесената жалба од тужителот, Комисијата на АДС за решавање во втор степен со одлуката од 05.07.2011 год, ја одбила жалбата и одлуката на Комисијата ја потврдила. Потоа тужителот на 26.07.2011 год, ја поднел предметната тужба. Според образецот тужителот од страна на тужениот преку градоначалниот бил оценуван на сите работни места , во кој бил распореден во 2010 год.

Првостепениот суд утврдил дека во однос на распоредувањето на тужителот од работно место раководител за внатрешна ревизија на работно место советник - инспектор за туризам од 01.10.до 17.10.2010 год, потоа од 18.10. 2010 год, на работно место инспектор за животна средина и од 01.12.2010 год, до 31.12.2010 год, на работно место советник за локален економски развој најпрво водел Управна постапка а по конечноста на одлуката со која му е одбиена жалбата како

неоснована водел судска постапка и со правосилна пресуда на овој суд РОЖ.бр. 1482/11 од 16.12.2011 год, одлуките за распоредување се поништени и задолжен тужениот да го врати тужителот на работно место раководител на внатрешна ревизија. Исто така и изречената парична казна од 15% од едномесечниот износ на нето платата, по решение на тужениот со правосилна судска одлука на овој суд РОЖ.бр. 905/11 од 27.06.2011 год, е поништена и не произведува правно дејство.

Вака утврдената фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и истата произлегува од изведените докази во текот на постапката.

Првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука одлучувајќи да го поништи како незаконито оценувањето на тужителот за 2010 год, спроведено од градоначалникот од Општина Б. да ја поништи Одлуката на Комисијата за преиспитување на оценката при Општина Б. и одлуката на Комисијата на Агенцијата за администрација за решавање во втор степен по жалби и приговори на државните службеници, правилно го применил материјалното право.

Согласно чл. 77 ст.1. од Законот за државни службеници „државниот службеник освен секретарот, врз основа на постојано следење на работата секоја година се оценува најдоцна до првото тромесечие наредната година за изминатата година.

Во чл. 70 од истиот Закон е предвидено дека, оценувањето се врши врз основа на податоци од резултатот од работењето и личните квалитети покажани во текот на работењето.

Побиваната одлука е правилна и законита од следните причини:

Неспорно е дека градоначалникот на Општина Б. бил надлежен да врши крајно оценување на тужителот како државен службеник за 2010 год, бидејќи Општина Б. нема секретар на Општината. Исто така неспорно е дека градоначалникот на Општина Б. бил надлежен да врши распоредување на тужителот и тоа го сторил распоредувајќи го истиот од работно место со звање раководител за внатрешна ревизија на 1.10.2010 год, на работни места со други звања.

Овој суд цени дека крајната оценка за работењето на тужителот како државен службеник за 2010 година 1,2 (незадоволува) нема правна сила и не може да предизвика правни последици од следните причини:

Со напред наведената правосилна судска пресуда е утврдено дека распоредувањето на тужителот што го извршил тужениот од работно место со звање од раководител на одделение за внатрешна ревизија на работно место со звање советник - инспектор за туризам од 01.10.2010 год, потоа советник - инспектор за животна средина од 18.10.2010 год, и во советник за локален економски развој од 01.12.2010 год, до 31.12.2010 год, е незаконито. Од образложението на судската одлука произлегува дека незаконитоста во постапувањето на градоначалникот е поради непочетување и непримената на одредбите на законит за внатрешна ревизија, односно неизвестувањето на централната единица за хармонизација и да добие одобрение за распоредувањата. Ваквата законска одредба е предвидена за да се обезбеди организациона професионална и функционална независност на органот за внатрешна ревизија.

Оценувањето на тужителот е за неговото работење за целата 2010 год, и утврдената оценка се однесува за 2010 година., односно како што било предвидено во Законот за државните службеници кој бил на сила во тоа време. Со оглед на тоа што со правосилна судска пресуда е утврдено дека тужителот бил незаконски распоредуван во тековната 2010 год, на работни места спротивно на Законот, овој суд смета дека таквата оценка не може да биде реална оценка за работењето на тужителот за 2010 год. А исто така, незаконитото постапување на тужениот при распоредувањето на тужителот не може да биде на штета на тужителот.

Неоснован е жалбениот навод на тужениот дека првостепениот суд требал да ја отфрли тужбата како недопуштена, бидејќи истата била поднесена против оцената на тужителот извршена при оценувањето на неговото работење од страна на градоначалникот. Ваквиот жалбен навод е неоснован, бидејќи предметната тужба е поднесена против конечната одлука која се однесува на оценувањето на тужителот за 2010 год, од страна на Агенцијата за администрација и претходно донесените одлуки кој се потврдени со конечната одлука од Агенцијата за администрација.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 21.08.2014 год. под РОЖ.бр.328/14

4. Согласно чл.85-ѓ од Законот за судска служба, припадник на судската полиција за работа за време на празници утврдени со закон има право на додаток на плата за поминати часови на работа во износ од 50% од износот на основната плата и додаток на плата за звање, па бидејќи тужителот во спорниот период работел за време на неделен одмор, а работел и во денови на државни празници утврдени со закон, му следуваат додатоците на плата за работа за време на неделен одмор и за работа во денови на празници утврдени со закон.

Од образложението:

Основен суд Веница со пресуда Рс.27/15 од 12.05.2015 година, делумно го усвоил тужбеното барање на тужителот.

Го задолжил тужениот на тужителот на име додаток на плата за работа на неделен одмор за периодот од 01.06.2011 година до 30.11.2013 година вкупно износот од 60.896,00 денари со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени за секој поединечен месечен износ, сметано од 15-ти наредениот месец, а за претходниот до конечната исплата, по години и месеци како што се подробно опишани во изреката на нападната пресуда, да му исплати додаток на плата за работа на државен празник за периодот од 01.05.2011 година до 30.11.2013 година да му исплати износ од 20.028,00

денари со законска казнена камата во висина на реферетната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие то што му претходело на тековното полугодие, зголемена за осум процентни поени за секој поединечен месечен износ, сметано од 15-ти наредениот месец, а за претходниот до конечната исплата, по години и месеци како што се подробно опишани во изреката на нападната пресуда, како и да му ги надомести парничните трошоци на постапката во износ од 40.270,00 денари во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Тужбеното барање на тужителот со кое бара тужениот да му исплати на име додаток на плата за работа за време на неделен одмор за месец мај 2011 година износ од 3.000,00 денари со ЗКК на овој износ, како и барањето за процесни трошоци за разликата од досудениот износ до бараниот од 57.950,00 денари, го одбил.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, која според него се состои во тоа што пресудата има недостатоци поради кои не може да се испита, истата е нејасна, неразбирлива и не содржи причини за решителните факти, а дадените причини биле нејасни и противречни.

По наоѓање на овој суд, изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на пресудата, пресудата содржи доволно причини за решителните факти, тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Бидејќи во конкретниот случај согласно чл.430 ст.1 од ЗПП, се работи за спор од мала вредност, а согласно чл.438 ст.1 од ЗПП одлуката со која завршува спорот во постапката во споровите од мала вредност може да се побива само поради сторена суштествена повреда на одредбата на парничната постапка од чл.343 ст.2 од ЗПП и поради погрешна примена на материјалното право, жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба не беа предмет на оценка на овој суд при одлучувањето по жалбата.

На утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на обжалената пресуда.

Имено, согласно чл.85-б ст.1 од Законот за измена и дополнување на Законот за судска служба, припадник на судската полиција има право на додаток на плата за посебни услови за работа и тоа за ноќна работа, работа во смени односно турнуси, работа изложена на висок ризик,

работа за време на неделен одмор, работа за време на празници утврдени со закон, а согласно ст.2 од истиот член, работите под посебни услови од ставот 1 на овој член, треба да бидат предвидени во актите за систематизација на работните места..

Согласно чл.36 т.10 од Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места на Основен суд Делчево, припадникот на судската полиција е должен да работи под следните посебни услови за работа: ноќна работа помеѓу 22 часот и 6 часот наредниот ден, работа во смени (8 часовна смена), работа изложена на висок ризик, работа за време на неделен одмор и работа за време на празници утврдени со закон, а согласно т.11 од истиот член, припадникот на судската полиција согласно со закон има право на додаток на плата за посебните услови за работа.

Согласно чл.85-г од Законот за судска служба, припадник на судската полиција кој е распореден да работи во смени односно турнуси има право на додаток од 5% на износот на основната плата и додатокот на плата за звање пресметана од час.

Согласно чл.85-д од истиот Закон, припадник на судската полиција кој бил ангажиран да работи за време на неделен одмор има право на онолку слободни часови односно денови колку што бил ангажиран за време на неделниот одмор или има право на додаток во износ од 5% од износот на основната плата и додатокот на плата за звање пресметана по час.

Согласно чл.85-ѓ од истиот Закон, припадник на судската полиција за работа за време на празници утврдени со закон има право на додаток на плата за поминати часови на работа во износ од 50% од износот на основната плата и додаток на плата за звање.

Во конкретниот случај, од извештајот од извршеното економско - финансиско вештачење произлегува дека тужителот во спорниот период работел за време на неделен одмор, а работел и во денови на државни празници утврдени со закон, па поради тоа му следуваат додатоците на плата за работа за време на неделен одмор и за работа во денови на празници утврдени со закон. Износите на додатоците на плата по наведените основи се утврдени врз основа на вештачење изготвено од вешто лице дипломиран економист.

Вештото лице во наодот и мислењето дало јасен преглед за тоа во кои денови и колкав период тужителот работел, во кои денови работел за време на неделен одмор и во кои денови работел на државни празници, а врз основа на цитираните одредби од Законот за судска служба направил и пресметка и го утврдил износот кој што не му е исплатен на тужителот.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи за тоа дека судот воопшто не ги ценел наводите на тужениот дека вештото лице при пресметувањето на надоместоците неосновано утврдил дека на тужителот не му се исплатени додатоците на плата и со тоа овозможил тужителот да се стекне без основ, но овие жалбени наводи ги оцени како неосновани бидејќи вештото лице на јасен начин во своето вештачење појаснува на кој начин е извршена пресметката и за кои работи на тужителот не му е исплатен додатокот на плата.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека со Правилникот на тужениот не се предвидени кои се посебни услови за

работа на судската полиција, па според тоа на тужителот не му следуваат горе наведените надомести, меѓутоа таквите жалбени наводи ги одби како неосновани, од причина што овие надоместоци тужителот го следуваат врз основа на горе наведените законски одредби, а првостепениот суд утврдил дека фактички тужителот ги извршувал работните задачи, за кои ги бара бараните надоместоци.

Исто така неосновани се жалбените наводи на тужениот дека сите надоместоци во целост му биле исплатени бидејќи од вештачењето произлегува дека износите кои што тужителот ги бара со тужбата, а првостепениот суд му ги досудил не му се исплатени на тужителот и покрај тоа што тој, работел во денови на неделен одмор и работел во денови на државни празници определени со закон.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот и по однос на трошоците на постапката, бидејќи трошоците на постапката се пресметани согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП и согласно Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работата на адвокатите.

Согласно чл.160 од ЗПП, овој суд го задолжи тужениот да му плати на тужителот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба вкупен износ од 6.450,00 денари од кои: 5.850,00 денари за состав на одговор на жалба и 600,00 денари за судска такса за одговор на жалба.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 02.07.2015 год. под РОЖ.бр.293/15

5. Доколку како причина за престанок на работниот однос е кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на обврските утврдени со закон од страна на работникот, работодавачот согласно одредбите од чл.73 и чл.81ст.1 т.4 од ЗРО бил должен писмено да го предупреди работникот за неисполнување на обврските и можноста за отказ во случај на натамошните кршења на истите, а кое нешто тужениот работодавач во конкретниот случај го нема сторено, поради што неспорно произлегува дека тужениот со вака донесеното решение не ја докажал основаноста на причината која го оправдува изречениот отказ на тужителот.

Од образложението:

Основен суд Штип со одделение во Пробиштип со пресуда Ро.772/14 од 02.02.2015 година тужбеното барање на тужителот против тужениот го усвоил.

Ја поништил одлуката за откжување на договор за работа без отказан рок бр. 678/815 од 23.09.2014 година на тужениот со која на тужителот му е откажан договорот за работа како незаконита.

Го задолжил тужениот да го врати тужителот на работа и да го распореди на работно место кое одговоара на неговата стручна подготовка, во рок од 8 дена по приемот на одлуката, како и да му ги

надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 29.029,00 денари се во рок од 8 дена по приемот на одлуката.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот Ј. ДООЕЛ од Ш., кој во благовремен рок поднел жалба поради погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот во благовремен рок има поднесено одговор на жалба со која ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а пресудата потврди, бара трошоци по одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Овој суд согласно чл.354 ст.1 од ЗПП, испитувајќи ја пресудата во оној дел во кој се побива со жалбата, во границите на жалбените причини а по службена должност внимавајќи на примена на материјалното право и на повреда на одредбите на парничната постапка од членот 343 ст.(2) точки 1,2,3,5,10,11,13,14 и 15 од овој закон, најде дека првостепениот суд при донесувањето на побиваната пресуда нема сторено суштествени повреди на кои овој суд внимава по службена должност.

Неоснован е жалбениот навод на жалителот за нецелосна и погрешна фактичка состојба. Од изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, првостепениот суд утврдил правилна и целосна фактичка состојба во предметниот спор.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот бил во работен однос кај тужениот на работно место хигиеничар и поставување на јаток и дека на ова работно место во една смена работел еден работник. Работните задачи на тужителот се состоеле од чистење на машините и фрлање на смет, а често пати му биле давани и други задачи. Работното време на прва смена започнувало од 7 до 15 часот, втора од 15 до 23 часот и трета смена од 23, до 07 часот наутро. Вработените кај тужениот за време на работното време имале пауза од 30 минути и точно определено кога треба да ја користат. Поради специфичноста на работата, тужителот немал определено точно време кога треба да ја користи оваа пауза и истата ја користел кога тоа ќе го дозволил процесот на работењето. На ден 06.08.2014 година околу 17 часот тужителот заедно со сведокот А. Д. исто работник кај тужениот отишле во локалната продавница на ул.„Балканска „ за да купат храна. Сведокот А. откако купил јадење му рекол на тужителот да се вратат но тужителот му одговорил да оди а тој останал во продавницата уште кратко време а потоа и тој се вратил на работа. Во 22 часот на крајот на работното време, тужителот бил во соблекувалната кога и А. дошол таму, се пресоблекле и си заминале. Во месец август сите вработени кај тужениот биле на колективен одмор. Тужителот кога се вратил од одмор бил повикан од претпоставените и му била врачена одлука бр.678/815 од 23.09.2014 година, за престанок на работниот однос без отказан рок, донесена од управителот врз основа на чл.81 ст.1 т.4 од ЗРО со која му престанал работниот однос, сметано од 22.09.2014 год., поради нарушување на работниот ред и дисциплина односно не придржување

кон работното време. Во образложението на одлуката било наведено дека тужителот подолг временски период ненавремено ги извршувал неговите работни задачи и не ги почитувал работните обврски издадени од страна на неговите претпоставени, за што бил опоменуван усмено повеќе пати. Во образложението на одлуката било наведено и дека од страна на сменскиот раководител Г. Б. до техничкиот директор на тужениот била поднесена пријава дека тужителот на 17 и 18.07.2014 година во временскиот период од 17,00 до 20,00 часот самоволно ја напуштил фабриката на втора смена, не известувајќи никого за тоа и дека на ден 05.08.2014 година од страна на шефот на смена А. Д. до техничкиот директор на тужениот било пријавено дека тужителот на втора работна смена самоволно без никого да извести ја напуштил фабриката во 17 часот а се вратил во 22 часот и дека ваквото негово однесување се повторило и на 06.08.2014 година кога тужителот со работникот Д. А. на втора работна смена во 18 часот заминале до локалната продавница за да купат јадење, работникот Т. одбил да се врати со работникот А. а дека влегол во соблекувалната на тужениот околу 22.00 часот кога бил таму и работникот сведокот А. па со ваквите самоволни напуштања работните задачи на работникот Т. во погонот за ткаење останале недовршени.

Незадоволен од ова решение тужителот поднел приговор до тужениот и откако во благовремениот рок не добил одговор на 21.10.2014 год. поднел тужба до првостепениот суд.

На вака правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Согласно чл.71 ст.2 од ЗРО, работодавачот може да го откаже договорот за вработување само ако постои основана причина за отказ поврзана за пднесувањето на работникот (лична причина на страна на работникот), поради кршење на работниот ред и дисциплина или работните обврски (причина на вина), или ако причината е заснована на потребите на функционирањето на работодавачот (деловна причина).

Според чл.73 од ЗРО, “Пред откажување на договор за вработување од причини поради вина на работникот, работодавачот мора писмено да го предупреди работникот за неисполнување на обврските и можноста на отказот во случај на натамошно кршење на истите“.

Согласно чл.74 ст.1 од ЗРО “Отказот на договор за вработување задолжително се изрекува во писмена форма“. Соглсно ст.2 од истиот член е предвидено “ Работодавачот е должен писмено да го образложи откажувањето на договорот како и да му укаже на работникот на правната заштита и да го запознае со неговите права од осигурувањето во случај на невработеност, согласно со Законот“.

Согласно чл.81 ст.1 т.4 од ЗРО, “ Работодавачот може да му го откаже договорот за вработување на работникот поради кршење на работниот ред и дисциплина, или неисполнување на обврските утврдени со Закон, Колективен договор, акт на работодавачот и договорот за вработување со отказан рок, а особено ако не се придржува на работното време, распоредот и користењето на работното време.

Во чл.82 ст.1 од истиот закон е предвидено “ Работодавачот може на работникот да му го откаже договорот за вработување без отказан во

случаите на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со овој или друг закон, Колективен договор, правилата за работен ред и дисциплина и договор за вработување, а особено ако работникот неоправдано изостане од работа три последователни работни дена или пет работни дена во текот на една година,,.

Во чл.23 ст. 2 од ОКД за стопанството е утврдено : „ работодавачот не може да го откаже договорот за вработување со отказ поради причините сврзани со однесувањето на работникот или за неговата работа пред да му се овозможи да се брани по изнесените наводи освен во случај кога од работодавачот оправдано не може да се очекува да му даде таква можност (тешка повреда на работните обврски со кое се доведува во прашање функционирањето на работодавачот)“.

Во чл.24 од истиот Колективен договор е утврдено: „ работодавачот може да му го откаже договорот за вработување со отказ на работникот поради кршење на работната дисциплина ими проадни не исполнување на обврските од работа или причина на вина доколку кршењето на работната дисциплина или не исполнување на обврските од работа е утврдено со посебна постапка (сослушување на прекршителот, на сведоци и изведување на докази)“.

Во чл.31 ст. 1 т.4 од истиот Колективен договор е утврдено: „ работодавачот може да го откаже договорот за вработување со отказ поради кршење на работната дисциплина или не исполнување на обврските од страна на работникот утврдени со Закон со Колективен договор, со Акт на работодавачот и со Договорот за вработување и ако не се придржува на распоредот и користењето на работното време“.

Првостепениот суд правилно ги применил одредбите од напред цитираните членови и правилно утврдил дека решението за престанок на работниот однос на тужителот е незаконито и неосновано донесено од страна на тужениот. Правилен е заклучокот на првостепениот суд да од изведените докази, произлегува дека во побиваното решение не е наведено на јасен и разбирлив начин по кој основ му престанува работниот однос на тужителот, односно во уводниот дел и во изреката на побиваната одлука е наведено поради нарушување на работниот ред и дисциплина односно непридржување кон работното време а во образложението е наведено и ненавремено извршување на работните обврски и задачи. Побиваната одлука донесена од страна на тужениот со која на тужителот му престанува работниот однос без право на отказан рок е во спротивност и со чл.73 и чл.81 ст.1 т.4 од ЗРО, бидејќи доколку како причина за престанок на работниот однос е кршење на работниот ред и дисциплина или не исполнување на обврските утврдени со закон од страна на тужителот, тужениот согласно претходно цитираните законски одредби бил должен писмено да го предупреди за неисполнување на обврските и можноста на отказот во случај на натамошните кршења на истите, а за кој отказ односно откажување на договорот за вработување согласно чл.81 ст.1 од ЗРО е предвидено и правото на отказан рок, а кое нешто тужениот во конкретниот случај го нема сторено, поради што неспорно произлегува дека тужениот со вака донесеното решение не ја докажал основаноста на причината која го оправдува изречениот отказ на тужителот.

Имајќи ги во предвид претходно наведените причини овој суд смета дека тужениот при донесувањето на побиваната одлука со кое на тужителот му престанал работниот однос, сторил суштествени повреди во постапката, поради што по наоѓање на овој суд првостепениот суд правилно одлучил на начин како во изреката на побиваната одлука и одлуката - предмет на тужбеното барање ја поништил како незаконита.

При одлучувањето овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот-тужениот, дека тужителот не бил писмено предупреден бидејќи тужениот сакал на пријателски начин да се реши односно тужителот да се поправи во своето однесување по усменото укажување, да тужителот претходно бил казнет од страна на тужениот за сторена повреда од чл.82 ст.4 од ЗРО, судот не ги ценел изјавите и пријавите од Андов Душан и Благој Гацев сменски раководители при тужениот како и да тужениот не постапил согласно чл.73 од ЗРО од причина што усно бил предупреден тужителот од сменските раководители, но не ги прифати . Ова од причини што првостепениот суд дал образложени причини од кои докази кои факти ги утврдил при што при утврдувањето на решителните факти ги ценел и изјавите на сведоците А. Д. и Б. Г., но не ги прифатил, бидејќи биле во спротивност со изведените писмени и усмени докази на кои судот поклонил верба, односно на овие околности тужениот приговарал и во текот на постапката пред првостепениот суд и за истите првостепениот суд се има веќе произнесено и дадено образложени причини кои во целост ги прифаќа и овој суд а ова и особено затоа што се утврди дека тужениот при донесувањето на побиваната одлука со која на тужителот му престанал работниот однос, сторил суштествени повреди во постапката, поради што правилна е одлуката на првостепениот суд кога одлучил на начин како во изреката на побиваната пресуда.

Согласно чл.160 се задолжува тужениот да му исплати на тужителот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба во вкупен износ од 6.450,00 денари, од кои износ од 5.850,00 ден. на име состав на одговор за жалба со пашал и зголемување и износ од 600,00 денари на име судска такса за одговор на жалба. Барањето за трошоци за одговор на жалба од досудениот износ од 6.450,00 денари до бараниот од 7.620,00 денари, овој суд го одби бидејќи истиот не е во согласност со Адвокатската тарифа.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 03.04.2015 год. под РОЖ.бр.162/15

6. Неосновен е жалбениот навод дека Министерството при планирање на масата за плати за тековната година не предвидело средства за исплата на кариера и дека не може да се изврши исплата на додаток на плата доколку не се планирани средства за таа намена, од причина што за ваквите жалбени наводи тужениот не прилага докази и не се во согласност со чл.34 и 38 од Законот за државни службеници.

Од образложението:

Основен суд Делчево со пресуда Ро.36/15 од 17.04.2015 година, тужбеното барање на тужителот против тужениот, го усвоил.

Го задолжил тужениот да му исплати на тужителот на име неисплатен додаток за кариера Б за периодот од 01.02.2014 година до 01.07.2014 година месечно по 723,00 денари или вкупно 2.370,00 денари со законска казнена камата сметано од денот на пресудувањето во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени до исплатата, како и да се задолжи на напред наведените основи на додаток на плата од 01.02.2014 година до 01.07.2014 година тужениот да уплати придонеси за ПИОМ на име на тужителот износ од 650,00 денари, како и да му плати трошоци по постапката износ од 15.197,00 денари, се во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот, преку полномошник Жарко Апостолов, адвокат од Делчево, поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда од чл.343 ст. 2 т. 14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната пресуда е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на пресудата. Во побиваната пресуда се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд погрешно го има применето материјалното право ако се има во предвид утврдената фактичка состојба.

Така, првостепениот суд утврдил дека со решение на тужениот бр. 04-4902/182 од 01.08.2011 година за стекнување со степен на кариера Б, тужителот како вработен кај тужениот како државен службеник самостоен референт во Сектор за цивилна -воена соработка во регионални центри за одбрана се стекнал со степен на кариера „Б“ и право на исплата на додаток на плата за кариера во износ од 10% од додатокот на плата за звањето „самостоен референт“. Во образложението на решението било наведено дека додатокот на плата за кариера на државниот службеник ќе му се исплатува од 01.07.2011 година. За период од месец 01.02. 2014 год. до месец 01.07.2014 година била пресметана основната бруто плата без додаток за кариера „Б“ која изнесува вкупно за тој период 2.370,00 ден.

На вака утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право.

Така, првостепениот суд правилно ги применил чл.36 ст.1 и чл. 38, од Законот за државни службеници како и чл.109 ст.1 и 2 од ЗРО, кога ја донел побиваната одлука и одлучил како во изреката на истата, бидејќи од изведените докази утврдил дека тужителот со решение од 01.08.2011 година тужителот се стекнал со степен на кариера Б и право на исплата на додаток на плата за кариера во износ од 10% од додатокот на плата за звањето самостоен референт сметано од 01.07.2011 година. Тужениот на тужителот за спорниот период не му пресметувал 10% додаток на плата за кариера и на тој износ не му пресметал придонесите за ПИО.

При една ваква состојба кога тужениот на тужителот во спорниот период не му го исплатил додатокот на плата за кариера од 10% како што било утврдено во решението за стекнување со степен на кариера Б од 01.08.2011 година и по мислење на овој суд, а имајќи ги во предвид погоренаведените законски одредби тужениот со донесување на погоренавеното решение има обврска да го исплати овој надомест на тужителот која ја сочинува основаната компонента на платата на државниот службеник

Првостепениот суд правилно го применил чл.266 -а од Законот за изменување и дополнување на Законот за облигациони односи кога го задолжил тужениот на досудените износи да плати казнена камата наведено како во изреката на побиваната пресуда.

Овој суд посебно го ценеше жалбениот навод на жалителот кој што наведува дека Министерството при планирање на масата за плати за тековната година не предвидел средства за исплата на кариера и дека не може да се изврши исплата на додаток на плата доколку не се планирани средства за таа намена, но не го прифати овој жалбен навод од причина што за ваквите жалбени наводи тужениот не прилага докази и не се во согласност со чл. 34 и 38 од Законот за државни службеници.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да плати на тужителот дополнителни трошоци за одговор на жалба во вкупен износ од 2.450,00 ден. , од кои 1.950,00 денари за состав на одговор на жалба , 351,00 денари за ДДВ и 240,00 денари судска такса за одговорот.

Првостепениот суд погрешно го применил и чл.149 од ЗПП како и ЗСТ и АТ кога го задолжил тужениот да на тужителот на име трошоци на постапката му плати сума во износ од 15.197,00 денари имајќи ја предвид висината на паричното побарување . Од тие причини а согласно чл.370 од ЗПП овој суд ја преиначи одлуката за трошоците на постапката и одлучи како во изреката на ова решение задолжувајќи го тужениот да на тужителот му исплати износ од 10.420,00 денари на име трошоци од кои: за состав на тужба со паушал 1.300,00 денари, ддв 234,00 денари или вкупно 1.534,00 денари, награда за застапување 1.300,00 денари, часовнина 260,00 денари ддв 280,00 денари, вкупно 1.840,00 денари, состав на полномошно 1.300,00 денари, ддв 234,00 денари, износ од 1.534,00 денари и исто толкав износ со ддв за состав на барање за вештачење, награда за вешто лице 3.000,00 денари и судски такси за тужба и пресуда вкупно 960,00 денари. Барањето до износот од 15.197,00 денари го одби како неосновано.

Од погоренаведеното, а согласно чл.357 и чл.370 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 31.08.2015 год. под РОЖ.бр.312/15

7. Во случај на распоредувањето на работникот на друго работно место, Градоначалникот на општината заради законито и правилно постапување треба да ја утврди потребата од прераспоредување на работникот од работното место на кое работи на другото работно место, а во секој случај е должен конкретно да ги наведе причините поради кои го врши распоредувањето на работникот.

Од образложението:

Основен суд Штип со одделение во Пробиштип со пресуда Ро.818/14 од 03.04.2015 година ги поништил решението бр.7081/1 од 13.10.2014 година донесено од Градоначалникот на Општина Штип за распоредување на тужителот од работно место пожарникар во ТППЕ Општина Штип на работно место курир во одделението за општи работи при Општина Штип и решението бр. 08-7081/3 од 31.10.2014 година истото така донесено од Градоначалникот на Општина Штип со кое приговорот е одбиен како неоснован и е потврдено решението за прераспоредување, како незаконити.

Го задолжил тужениот Општина Штип да го распореди тужителот на работно место пожарникар во ТППЕ -Општина Штип како и да му ги надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 14.360,00 денари се во рок од 8 дена по приемот на одлуката.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот во благовремен рок има поднесено одговор на жалба со која ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие, а пресудата потврди, бара трошоци по одговорот на жалбата. Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја нападнатата одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст. 2 т. 14 од ЗПП, од причини што изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива, без противречности помеѓу изреката и образложението со доволно причини за решителните факти а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, поради што истата е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Првостепениот суд утврдил дека тужителот А. Г. од Ш. е со завршено средно текстилно училиште. Во 2009 година се вработил кај тужениот и бил околу една година на обука за пожарникар. По завршувањето на обуката полагал испит за противпожарна заштита кој го положил по што на ден 27.04.2009 година РМ Установа за образование на возрасни „Ванчо Прке“ - Штип му издала диплома. Со решение на тужениот бр. 04-3669/10 од 09.08.2010 година, тужителот бил распореден на работно место пожарникар во Територијална противпожарна единица- Општина Штип, сметано од истата дата. Како пожарникар тужителот работните задачи ги обавувал успешно и совесно, никогаш не бил опоменуван, ниту пак против него била водена дисциплинска постапка. Во мај месец 2011 година тужителот се здобил со сертификат за успешно посетен курс за ракување со апарати за дишење, кој сертификат единствено тој го поседувал во Источна Македонија а во мај месец 2014 година му била доделена и благодарница за член на најдобрата смена на ТППЕ Штип за 2013/2014 година од страна на градоначалникот на Општина Штип. Тужениот без претходно да поведе постапка за утврдување на потребата од распоредување, со решение бр.04-7081/1 од 13.10.2014 година, го распоредил тужителот од работно место пожарникар во ТППЕ Општина Штип на работно место курир во Одделение за општи работи при тужениот сметано од 01.11.2014 година. Во образложението на ова решение е наведено дека почитувајќи ја организацијата на работа и потребата од подобра организација на работата на Одделението за општи работи и искористување на работните способности на работниците, го прераспоредува тужителот на работно место курир, а согласно чл.30 од ЗРО и чл.17 од Колективниот договор на државните, правосудните и органите на локалната самоуправа на РМ. Работното место пожарникар на кое работно место работел тужителот пред распоредување на работното место курир не било укинато, истото се уште е упразнето, а не бил намален обемот на работата а ниту пак била поведена постапка за утврдување на потребата од распоредување. Тужителот од неговото вработување бил член во Синдикалната организација во ТППЕ Штип-Општина Штип а од 08 месец 2012 година кога била основана нова Синдикална организација во ТППЕ Штип како подружница на независниот Синдикат на пожарникари на РМ во која тужителот бил член и за членувањето на име чланарина тужениот му задржувал од платата. Синдикалната организација при ТППЕ Штип во која членувал тужителот пред донесувањето на решението за прераспоредување на тужителот не била вклучена. Тужителот против решението за прераспоредување донесено од Градоначалникот на тужениот, поднел приговор кој приговор со решение бр. 08-7081/3 од 31.10.2014 година од страна на тужениот бил одбиен а решението за прераспоредување на тужителот било потврдено, а по што тужителот ја поднел предметата тужба.

Врз основа на напред утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право.

Согласно чл.30 ст. 1 и2 од ЗРО : „ работникот е должен совесно да ја извршува работата на работното место за кое што склучил договор за вработување, во време и на место кој што се определени за извршување на работата почитувајќи ја организацијата на работата и деловната

активност на работодавачот, во случаевите определени со Закон и Колективен договор работникот е должен да врши и друга работа која не е предвидена со договорот за вработување ако е во рамките на степенот на неговата стручна подготовка“.

Во чл.16 од Колективниот договор за државните, правосудните и органите на локалната самоуправа е утврдено : „ работникот работи на работно место за кое е засновал работен однос согласно договорот за работа . Со Колективен договор на работодавец се утврдуваат условите начинот и постапката за распоредување на работниците по основ на неопходна потреба на процесот на трудот во согласност со закон“.

Во чл.17 од истиот Колективен договор е утврдено : „ работникот во текот на траење на работниот однос според потребата на процесот на трудот, може да биде распореден на секое работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка во следните случаи: ако работното место се укинува или е намален обемот на извршувањето, ако работното место на кое се распореден работникот е слободно, ако условите за работа се соодветни на претходното работно место, во случаи за подобра организација на работа или користење на стручната и работната способност на работникот и во други случаи утврдени со КД на ниво на работодавец“.

Во чл.18 ст. 1 од истиот Колективен договор е утврдено : „ одлука за распоредување на работникот донесува работодавецот или работникот кого тој ќе го овласти, при распоредувањето работодавецот е должен во соодветна постапка да ја утврди потребата од распоредување и да побара мислење од Синдикатот и за одлуката да го извести Синдикатот“.

Врз основа на утврдената фактичка положба првостепениот суд имајќи ги во предвид напред наведените законски одредби правилно утврдил дека решенијата за распоредување донесени од градоначалникот на Општина Штип се незаконити и ги поништил истите.

Првостепениот суд правилно утврдил дека тужителот бил прераспореден на работно место без за тоа во соодветна постапка да се утврди потребата, а во решението и не се наведени поконкретно образложени причини согласно законот и Колективен договор.Тужениот бил должен во образложението да ги наведе причините за распоредувањето на тужителот на друго работно место а на основа што првостепениот суд правилно нашол дека согласно чл.30 од ЗРО и чл. 17 и 18 од Колективниот договор за правосудните, државните и органите на локалната самоуправа на РМ, распоредувањето од едно на друго работно место без конкретно утврдени факти, околности и причини е незаконито поради што и оспорените решенија ги поништил.

Притоа по наоѓање на овој суд неосновани се жалбените наводи на тужениот за тоа дека распоредувањето на тужителот на работното место курир е извршено согласно чл.17 и 18 од Колективниот договор и да во конкретниот случај станува збор за подобра организација на работата или искористување на стручната и работната способност и да распоредувањето е извршено од тие причини се со цел да се остварат подобри резултати во работењето кај тужениот, како и дека вработените во Општина Штип не се членки на Синдикатот на работниците од Управата, правосудството, општествените организации, здруженија на граѓани на РМ, па работодавецот и немал обврска да го консултира и

бара мислење од синдикатот. Ова од причини што согласно колективниот договор работодавачот е должен да во соодветна постапка ја утврди потребата од распоредување и да побара мислење од Синдикатот и за одлуката да го извести Синдикатот. Кај работодавачот можат да дејствуваат повеќе самостојни синдикати а тоа значи дека и мислењето треба да биде побарано од синдикатот чиј член е работникот, но во секој случај бидејќи се утврди дека тужениот не ја утврдил потребата од прераспоредување на тужителот од работното место пожарникар на работното место курир, а во секој случај бил должен конкретно да ги наведе причините поради кои го врши распоредувањето на тужителот, донесените одлуки се незаконити и правилно првостепениот суд истите ги поништил.

Овој суд наоѓа дека со одлучувањето како во изреката на побиваната пресуда, првостепениот суд правилно го применил материјалното право, а се согласува и со причините изнесени во првостепената пресуда па одтука и наводите во жалбата на тужениот се неосновани.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да плати на тужителот дополнителни трошоци за одговор на жалба во износ од 4.500,00 денари, од кој за состав на одговор на жалба износ од 3.900,00 денари и 600,00 денари за судска такса.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд во Штип на ден 20.05.2015 год. под РОЖ.бр.240/15

СПОРОВИ ОД ИМОТНИ, СЕМЕЈНИ И НАСЛЕДНИ ОДНОСИ

1. Правото на службеност стекнато согласно одредбите од член 202 од Законот за сопственост и други стварни права го овластува тужениот како титулар на стварната службеност ова свое право да го истакнува спрема тужителот како сопственикот на послужното добро, иако ова право на тужениот не е запишано во јавна книга.

Од образложението:

Основниот суд Радовиш со пресудата П1 бр. 91/12 од 20.02.2013 г. тужбеното барање на тужителот, во целост го усвоил.

Утврдил дека тужениот со поставувањето и неотстранувањето на електричниот столб - дрвена бандера извршил вознемирување на сопственоста на тужителот.

Го задолжил тужениот да престане со вознемирување на сопственоста на тужителот од Радовиш на градежната парцела Кп.бр.4553 во м.в Долна Рудина за КО Радовиш во пов. од 1715м², на тој начин што на свој трошок ќе го дислоцира електричниот столб - дрвена бандера поставена на предметната парцела и дел од далоководот што поминува на предметната парцела и тоа надвор од градежната парцела на тужителот на соодветното место на начин што ќе постави подземен вод во вкупна должина од 326м, кој започнува од трафостаницата ТС “Млекара“ и минува под тротоарот на парцела бр.А.11, ул.3 и под тротоарот на парцела бр.А.1 се до тротоарот на ул.1, а потоа продолжува по тротоарот паралелно со ул.1 се до наспроти бетонскиот столб бр.2 потоа под прав агол поминува под ул.1 се до постоечкиот бетонски столб означен со бр.2 на скицата од дополнувањето на наодот и мислењето од 10.09.2012 година.

Го задолжил тужениот да му плати на тужителот на име трошоци по постапката износ од 55.732,00 денари, сето тоа во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата.

Во останатиот дел од барањето за трошоци по постапката на тужителот со кое барал да се задолжи тужениот да му ги надомести трошоците на постапката за износ уште од 1.534,00 денари, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужениот кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот за погрешна примена на материјалното право.

Имено, првостепениот суд го уважил тужбеното барање на тужителот и утврдил дека тужениот со поставувањето и неостранувањето на електричниот столб- дрвена бандера извршил вознемирување на сопственоста на тужителот, при што го задолжил тужениот да престане со вознемирувањето на сопственоста на тужителот на градежната парцела Кп.бр.4553 во м.в. Долна Рудина во површина од 1715 м2 КО Радовиш, на тој начин што на свој трошок ќе го дислоцира електричниот столб- дрвената бандера поставена на предметната парцела и тоа надвор до градежната парцела на тужителот на соодветно место на начин што ќе постави подземен вод.

Во образложението на побиваната пресуда како поткрепа на истата навел дека предметната парцела е во сопственост на тужителот и дека врз истата во катастерската евиденција нема упишано ограничување (товари) во смисла на воспоставени службености во корист на тужениот, дека воспоставената службеност нема разумна цел во смисол на чл.197 од Законот за сопственост и други стварни права и дека со истата се оптоварува послужната ствар на тужителот во смисол на тоа што тој не може да ја отпочне постапката за добивање на одобрение за градење и решение за локациски услови за погоре цитираната катастерска парцела односно не може да ја користи функционално и наменски својата градежна парцела. Ова и од причини што согласно ДУП за индустриската зона каде се наоѓа предметната парцела на тужителот е предвидена нова локација на предметната електрична бандера а на тој начин што истата ќе се дислоцира од градежната парцела на тужителот и ќе биде заменета со подземен вод кој поминува низ тротоарска површина како јавна површина надвор од градежната парцела на тужителот, поради што и нужно е тужениот да изврши дислокација на бандерата - електричниот столб и да се воспостави енергетски кабловски вод, а во согласност и со дадениот наод и мислење од страна на ангажираното вешто лице.

Меѓутоа првостепениот суд погрешно го применил материјалното право поточно чл.6 и чл.161 од Законот за сопственост и други стварни права кога го уважил тужбеното барање на тужителот утврдувајќи дека тужениот го вознемирил правото на сопственост на тужителот на начин како што е наведено во изреката на првостепената пресуда. Ова од причини што првостепениот суд ги немал во предвид одредбите од чл.192, чл.194, чл.195 ст.3, чл.197 ст.2, чл.202 и чл.206 од Законот за сопственост и други стварни права со кој се регулира прашањето за стекнување и губење на правото на службеност. Во услови кога неспорно е дека електричниот столб па и целиот далекувод кој поминува на земјиштето на тужениот дека е поставен во 1987 година јасно произлегува дека тужениот согласно содржината на одредбата од чл.202 од Законот за сопственост и други стварни права се стекнал со комунална техничка службеност во смисла на чл.195 ст.3 од Законот за сопственост и други стварни права. Тоа што правото на службеност кое во конкретниот случај е стекнато со одржувачка не е запишана во јавните книги, не го спречува титуларот на стварната службеност, во конкретниот случај тужениот ова свое право да го истакнува према тужителот кој е сопственик на послужното добро. Од овие причини произлегува дека

тужениот не ја вознемирил сопственоста на тужителот на начин како што е наведено во изреката на првостепената пресуда бидејќи има законски основ за оптовареност на земјиштето на тужителот со службеност.

Исто така првостепениот суд погрешно го применил материјалното право кога го задолжил тужениот да изврши дислокација на електричниот столб - дрвената бандера поставена на парцела на тужителот на начин како што е наведено во изреката на првостепената пресуда. Ова од причини што истото го сторил спротивно на чл.206 од Законот за сопственост и други стварни права бидејќи на тој начин на индиректен начин утврдува дека тужениот повеќе нема право на службеност, бидејќи со задолжувањето на тужениот со дислокацијата на електричната бандера фактички одлучил да престане службеноста кое нешто е спротивно на содржината на законската одредба од чл.206 од Законот за сопственост и други стварни права, според кој точно е наведено во кој случаи може да престане службеноста. Од друга страна трасата и начинот на дислокацијата која првостепениот суд ја утврдил со помош на вешто лице е направено спротивно на постоечкиот урбанистички план за град Радовиш поточно во услови кога со истиот урбанистички план не било предвидено техничко решение за дислокација на бандерата и во услови кога за тоа нема одобрение за градба од надлежен орган, а кое нешто е предвидено со чл.56 од Законот за градење според кој во конкретниот случај е потребно одобрение за градење.

Од друга страна првостепениот суд не можел да го задолжи тужениот да ја изврши споменатата дислокација бидејќи истата е на земјиште кое не е сопственост на странките, туку на трето лице кое во конкретниот случај не е странка, па се поставува прашање на кој начин ќе се изврши дислокација без согласност на трето лице кое не е странка во спорот.

Имајќи го во предвид погоре наведеното следувааше овој суд согласно чл.361 ст.4 од ЗПП да ја преиначи побиваната пресуда така што предметното тужбено барање го одбие како неосновано.

Согласно чл.160 од ЗПП бидејќи ту жителот не успеа во спорот овој суд го одби бараето за дополнителни трошоци за одговор на жалба во вкупен износ од 6.736,00 денари од кои износ од 6.136,00 денари за состав на одговор на жалба со паушал и ДДВ 18% и 600,00 денари такса за одговор на жалба.

Од погоре наведеното а согласно чл.361 ст.4 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 25.03.2013 год. под ГЖ.бр.469/2013 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.347/2013 од 15.05.2014 год.

2. Склучената писмена спогодба во која поранешните брачни другари ја изразиле својата волја за начинот на поделба на заедничкиот имот го лишува тужителот од сопственоста на 1/2 идеален дел од заедничкиот имот стекнат во бракот.

Од образложението:

Основниот суд во Струмица со пресуда ПЗ-3/11 од 25.01.2013 година тужбеното барање на тужителот со кое бара да се утврди дека тужителот по основ на заеднички стекнат имот во брак со сега тужената е сопственик на по 1/2 идеален дел паричните средства наведени во изреката на побиваната пресуда, па да се задолжи тужената да му го тоа право на тужителот признае, како и да му исплати 1/2 идеален дел од сите овие парични средства, како и да му ги на тужителот надомести трошковите по постапката на делото во износ од 95.394,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да и ги на тужената надомести трошковите по постапката на делото во висина од 26.000,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на одлуката. Во побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека странките биле поранешни брачни другари кои заклучиле брак на ден 04.05.1978 година и тоа во с. Н. С. По заклучувањето на бракот странките како брачни другари заминале да живеат и да работат во Ш. Во брак биле до 03.09.2001 година кога со пресуда донесена од надлежниот суд во Л., бракот помеѓу странките бил разведен, а која пресуда станала правосилна на ден 27.09.2001 година. Разводот на бракот во судот во Л. се водела по досие ДИ бр.2001.00079 и ова пресуда била признаена со решение Р.бр.416/01 од 24.10.2001 година донесена од страна на Основниот суд во Струмица. Тужбата за развод на брак е поднесена на ден 27.04.2001 година а на истата дата на 27.04.2001 година странките пред судот на град Лукарно заклучиле спогодба каде во т.7 од ова спогодба било определено дека имотните односи на поранешните брачни другари веќе се разрешени посебно социјалната квота на В. Специле Сагал (Бар Спортиви) и сите други добра во сопственост на жената во Ш. и во странство да останат во нејзина сопственост, а сите други преостанати добра останувале во апсолутна исклучива сопственост на мажот. Утврдил дека додека траела

брачната заедница помеѓу странките тужената В. од својата мајка позајмила 11.000 ШФ, со кои парични средства заедно со нејзините браќа и нејзината снаа кој вложиле по 3.000 ШФ ја регистрирале фирмата Бар Спортиви, за кој бар бил извршен упис во Трговскиот регистар во Л.-Централен регистар на 10.02.2000 година. Во Централниот регистар било определено дека тужената В., Р., К. и нејзината снаа В. се регистрирани како содружници. Почетниот капитал на Бар Спортиви и крајно книговодствено салдо изнесувале 20.000 ШФ согласно изводот од 23.02.2000 година. Паричните средства кои тужената ги позајмила од нејзината мајка не биле повратени на нејзината мајка. Во временскиот период од 01.01.2000 година до 31.12.2000 година тужената В. имала сметка за отворен премин при Унија на Швајцарски банки- Фондација за отворен премин УБС СА со салдо од 8.303,75 ШФ, меѓутоа во текот на постапката не се утврдува дали ваквите парични средства од 31.12.2000 год. до денот на разводот на бракот 03.09.2001 год. се уште постоеле на сметка на тужената В. или пак ваквите парични средства се потрошиле додека траела брачната заедница помеѓу странките. Тужената исто така имала сметка и во Л. и тоа сметка бр.65749249-4 и во временскиот период од 01.01.2000 година до 30.04.2000 година салдото на ова сметка изнесувало 11.3000,15 ШФ за кои парични средства не бил приложен доказ од кои би се утврдило дали овие парични средства постоеле во моментот на разводот или истите се потрошени.

На вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд правилно ги применил чл.67 и чл.71 од Законот за сопственост и други стварни права кога тужбеното барање на тужителот го одбил во целост како неосновано бидејќи од изведените докази правилно утврдил дека странките се поранешни браќа другари чиј брак се развел на ден 03.09.2001 год. пред надлежниот суд во Л. со пресуда која станала правосилна на ден 27.09.2001 год. а која пресуда за развод на бракот била признаена со решение за признавање на странска одлука Р.бр.416/01 од 24.10.2001 година на Основен суд Струмица. Првостепениот суд правилно утврдил дека на 27.04.2001 година помеѓу странките била склучена спогодба во град Лукарно каде во точка 7 од ова спогодба, странките изречно и со слободно изразена волја се договориле дека нивните имотни односи се веќе разрешени посебно социјалната квота на В. Специле Сагал за Бар Спортиви и било определено сите други добра во сопственост на жената во Ш. и во странство да останат во нејзина сопственост, а сите други преостанати добра да останат во апсолутна исклучива сопственост на мажот. Првостепениот суд правилно одлучил кога тужбеното барање на тужителот со кое барал да се утврди дека истиот е сопственик на 1/2 идеален дел од паричните средства предмет на тужбеното барање го одбил како неосновано бидејќи од изведените докази не се утврди на кого се овие парични средства, дали на тужената или на тужителот, дали се нивни заеднички средства и дали овие парични средства постоеле во моментот на разводот на бракот или истите се потрошени за времетраењето на брачната заедница помеѓу странките.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот кој наведува дека истиот е сопственик на 1/2 идеален дел на заедничкиот имот стекнат во бракот и на паричните средства предмет на тужбеното барање, но не го прифати овој жалбен навод како основан бидејќи од изведените докази спогодба склучена на ден 27.04.2001 година се утврди дека со ова спогодба странките односно брачните другари веќе ја изразиле својата волја за начинот на поделба на заедничкиот имот на начин што се договориле социјалната квота на Бар Спортиви и сите други добра што се наоѓале во Ш. да останат во сопственост на тужената, а сите други преостанати добра да останат во апсолутна исклучива сопственост на мажот -тужителот.Тужителот во текот на постапката не приложил доказ од кој судот би утврдил дали паричните средства предмет на тужбеното барање постоеле во моментот на разводот на бракот или истите се потрошени за времетраењето на брачната заедница помеѓу брачните другари.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 26.03.2013 год. под ГЖ.бр.496/2013 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.405/2013 од 22.05.2014 год.

3. Во ситуација кога тужителот како содружник во ДОО не истапил од Друштвото, ниту бил исклучен од него на денот од кога со тужбата бара исплата на содружничкиот удел според пазарната вредност на денот на истапувањето, односно кога не му престанал неговиот содружнички однос во Друштвото и сите права што произлегуваат од него, истиот нема право од тужените како останати содружници да бара надомест за неговиот удел во Друштвото поради исклучување, односно истапување во смисла на одредбите од чл.209 од ЗТД.

Од образложението:

Основен суд Штип со одделение во Пробиштипсо пресуда П-1.231/11 од 06.12.2011 година тужбеното барање на тужителот против тужените и содружниците со кое барале да се дозволи истапување на содружникот А. М. од Ш. од А.доо Ш. и да ги задолжи тужените солидарно да му исплатат на име содружнички удел од 25% според пазарната вредност на денот на истапувањето 10.10.2008 година и тоа во висина од 8.417.067,00 денари или 137.480,00 евра со Законска затезна камата сметано од поднесување на тужбата 14.01.2009 година до 31.1.2010 година ,а од 1.2.2010 година па до конечната исплата со Законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што важела на последниот ден на полугодието што му претходело на тековното полугодие зголемена за 8 процентни поени, како и за надоместот на трошоците во постапката во вкупен износ од 228.180,00 денари го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот на тужениот и содржниците да им ги надомести трошоците во постапката во вкупен износ од 181.815,00 денари во рок од 15 дена по приемот на одлуката.

Барањето на тужените и содружниците за трошоци во постапката за разликата од досудените 181.815,00 денари до бараните 234.505,00 денари го одбил.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот А.М. од Ш., кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење. Тужените во благовремен рок имаат поднесено одговор на жалба со кој ги побиваат жалбените наводи и предлагаат жалбата да се одбие, а пресудата потврди, бараат трошоци по одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката е јасна и разбирлива, не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во пресудата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Имено првостепениот суд утврдил дека тужителот А. М. и тужените Б.Н., Ф. Ј. и Ѓ. И. се содружници во друштвото за вршење инженеринг и занаетчиски работи „А.“ доо Ш. кое било регистрирано во 1992 година пред Основен суд Штип и во текот на работењето на друштвото се стекнало со додатен капитал. При основањето сите содружници внеле ист број на удели во висина од 4.434 евра во денарска противвредност од 288.206,00 денари или процент на учество 25 %. На ден 10.10.2008 година содружниците одржале состанок на кој тужителот изјавил дека истапува од друштвото и дека бара 25 % од згради, материјали, долгување и побарување на друштвото. Останатите содружници го прифатиле овој предлог и на тужителот му признале 25% од целокупниот имот на друштвото и од луге. Друштвото на 01.12.2008 година до содружникот сега тужителот доставиле предлог понуда за надомест на уделот според пазарната вредност со која му понудиле на тужителот да му исплатат 25% според пазарната вредност од вкупниот имот на друштвото, односно да му исплатат 44.800 евра со тоа што исплатата да биде извршена еднократно во рок од 60 дена сметано од денот на прифаќањето на понудата и со рок за одговор на понудата од 8 дена. Тужителот на ден 15.12.2008 година дал одговор на понудата, го известил тужениот А. ДОО дека не ја прифаќа предлог понудата, бидејќи друштвото било свесно и знаело дека пазарната вредност на имотот изнесува 1.200.000,00 евра и дека бил согласен да му бидат исплатени 25% од вкупниот имот или износ од 300.000 евра со тоа што исплатата

да биде извршена еднократно во рок од 60 дена сметано од денот на прифаќањето на понудата. На 16.12.2008 година тужениот А. го известил тужителот дека неговата понуда од 15.12.2008 година не е прифатена и дека била отворена можноста пазарната вредност на неговиот содружнички удел да се утврди во редовна судска постапка. Одлука за истапување на сега тужителот првотужениот А. доо не донел. Договорот на друштвото со ограничена одговорност А. доо немал одредби со кои би се регулирало и истапувањето на содружник. По поднесувањето на тужбата а и пред поднесувањето на тужбата, тужителот барал од првотужениот увид во целокупната документација за 2008 година, пописните листи на имотот на првотужениот, донесување одлуки за исплата на личните побарувања на вработените за период од основањето на друштвото до 2008 година и да биде известен за извршената исплата, но на истите му било одговорено со известување од 23.01.2009 година и на записникот од одржан собир на содружници од 29.04.2009 година. Според извршеното вештачење на бирото за судско вештачење од октомври 2009 година вредноста на основната главнина на ДОО А. Ш. од 30.09.2009 година била проценета според сметководствените и билансни позиции во износ од 24.184.734,00 денари. Тужителот во основната главница на друштвото учествувал со 25% односно висината на неговиот удел во друштвото изнесувала 6.046/183,50 денари изразена во евра по средниот девизен курс на НБ РМ кој изнесува 61,171 денари за едно евро, уделот на тужителот изнесувал 98.840 евра. Дополнителниот наод и мислењето на Бирото за судско вештачење од 01.10.2010 година вредноста на уделот на тужителот во друштвото А. проценет во висина на пазарната вредност на денот на истапувањето 10.10.2008 година изнесувала 8.417.067,00 денари или 137.480 евра.

На вака правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право .

Согласно член 166 од ЗТД е предвидено :1) Друштво со ограничена одговорност е трговско друштво во коешто едно или повеќе физички и правни лица учествуваат со по еден влог во однапред договорената основна главнина на друштвото.(3) Содружниците не одговараат за обврските на друштвото.

Согласно член 207 од ЗТД е предвидено:ст.(1) Со договорот за друштвото може да се определи содружникот да може да истапи од друштвото. Во таков случај, во договорот за друштвото мора да се определат условите, постапката и последиците од истапувањето на содружникот од друштвото.ст.(2) Содружникот, може со тужба, да бара истапување од друштвото ако за тоа постојат оправдани причини. Се смета дека постојат оправдани причини за истапување на содружник од друштвото: т.2) ако е спречен во остварувањето на своите права во друштвото.

Согласно член 209 од ЗТД е предвидено:(1) Со истапувањето или со исклучувањето на содружникот престанува неговиот содружнички однос и сите права што произлегуваат од него. (2) Содружник кој истапува од друштвото, односно исклучениот содружник има право на надомест на неговиот удел според пазарната вредност што ја имал уделот во времето на истапувањето, односно на исклучувањето на содружникот. Ако влогот бил непаричен, содружникот има право внесеното да му се врати, ако тоа право е определено во договорот за

друштвото или ако со тоа се согласат другите содружници во рок што не може да биде пократок од три месеца од денот на истапувањето, односно исклучувањето од друштвото. Содружникот не може да бара надомест за причинета штета за случајно уништување, оштетување или намалување на вредноста на она што го вложил, како и ако до тоа дошло со редовна употреба. (4) На кој начин ќе се изврши процената, односно изборот според кој ќе се определи надомест за уделот го утврдуваат спогодбено, содружникот кој истапува, односно исклучениот содружник и друштвото. (5) Ако содружникот кој истапува, односно ако исклучениот содружник, во согласност со ставот (2) од овој член, не го прифати предлогот на друштвото, надоместот на уделот на содружникот кој истапил, односно на исклучениот содружник, го проценува овластен проценувач определен од судот. (6) Содружничкиот однос во случај на истапување, односно исклучување престанува кога ќе му се исплати на содружникот надоместокот од ставовите (2) и (5) на овој член.

Во конкретниот граѓанско правен однос од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби кога утврдил дека тужителот А. М. заедно со тужените Б.Н., Ф. Ј. и Г. И. биле содружници во А. доо Ш. регистрирано во 1992 година во Основен суд Штип со ист број на удел од по 4.434 евра или денарска противвредност 288.206,00 денари или процент на учество 25%. На состанок на содружници одржан на ден 10.10.2008 година тужителот се јавил дека истапува од Друштвото со тоа што барал 25% од згради, материјали, долгувања и побарувања. Предлогот за истапување на тужителот-содружник, останатите содружници го прифатиле и му признале 25% од целокупниот имот на Друштвото и од лугето. Друштвото доставило предлог понуда за надомест на уделот на тужителот од 25% според пазарната вредност од вкупниот имот на друштвото во износ од 44.480 евра, а исплатата да биде извршена еднократно во рок од 60 дена сметано од денот на прифаќањето на понудата, а одговорот на понудата требала да биде во рок од 8 дена од денот на приемот на понудата. Овој предлог бил донесен на 01.12.2008 година. На ден 15.12.2008 година тужителот доставил одговор на понудата на Друштвото од 01.12.2008 година која не ја прифатил и предложил надомест за својот удел во износ од 300.000 евра. На 16.12.2008 година Друштвото дало одговор на понудата на тужителот и истата не ја прифатила, бидејќи небила дадена во рокот определен со понудата, што значи небила постигната согласност околу висината на надоместокот на уделот на тужителот како содружник во Друштвото. Имајќи ги во предвид законските одредби каде како еден од основите за престанување на содружничкиот однос во Друштвото е предвидено истапувањето на содружникот од Друштвото, а истапувањето на содружникот може да биде определено во договор на Друштвото каде што се предвидени условите, постапката и последиците од истапувањето на содружникот од Друштвото, а со оглед на тоа да во Договорот на Друштвото со ограничена одговорност А. немало одредби со кој би се регулирало истапувањето на содружникот, а имајќи ги во предвид актите донесени од страна на Друштвото во рамките своето тековно работење за периодот после 10.10.2008 година упатува на заклучок дека и тужителот имал учество како содружник во работењето на Друштвото, а со тоа се потврдува дека тужителот сеуште бил

содружник во Друштвото и дека Друштвото немало донесено Одлука за истапување на тужителот како содружник од Друштвото, а тоа значи дека не престанал неговиот содружнички однос во Друштвото и сите права што произлегуваат од него, па поради тоа тужителот при состојба на постоење на содружнички однос во Друштвото нема право да бара надомест за неговиот удел. Друг начин да престане содружничкиот однос е да може содружникот со тужба да бара истапување од Друштвото ако за тоа постојат оправдани причини. Се смета дека постајат оправдани причини за истапување на содружникот од Друштвото, ако истиот е спречен во остварувањето на своите права во Друштвото. Од приложените докази во текот на постапката тужителот не докажа дека истиот бил спречен во остварувањето на своите прва од причина што тужителот барал од Друштвото увид во целокупната документација за 2008 година, за пописните листи на имотот на Друштвото, за донесувањето на одлуки за исплата на личните побарувања на вработените за периодот од основањето на Друштвото до 2008 година за сите вработени во друштвото и за извршената исплата, но на истите му било одговорено со известување од 23.01.2009 година и на записник од одржан собир на содружници од 29.4.2009 година, па од сето тоа произлегува дека тужителот не бил спречен во остварувањето на своите права во друштвото и не постајат оправдани причини за истапување на тужителот - содружник од Друштвото, па од тие причини правилно постапил првостепениот суд кога ја донел побиваната одлука.

Овој суд ги имаше во предвид предложените докази во жалбата, но не се впушти во испитување на истите од причина што согласно чл. 341 од ЗПП „Во жалбата не можат да се изнесуваат нови факти ниту да се предлагаат нови докази...“ па поради тоа тужителот бил должен пред првостепениот суд да ги приложи сите свои докази за утврдување на сите релевантни факти за утврдување на основаноста на тужбеното барање.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужителот на тужените да им ги надомести дополнителните трошоци за одговор на жалба во износ од 35.115,00 денари од кои износ од 11.115,00 за состав на одговор на жалба со зголемување и паушал и износ од 24.000,00 денари за судска такса. Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 07.03.2012 год. под ГЖ.бр.192/2012 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.308/2012 од 24.04.2014 год.

4. Постои застареност на тужбеното барање во смисла на чл. 470 и чл.488 од ЗОО кога тужителите, иако биле должни, ниту во рок од 8 дена од денот кога го утврдиле недостатокот, ниту во рок од 6 месеци од примопредавањето на купените деловни простории не го известиле продавачот за утврдениот недостаток во површината на предадените простории.

Од образложението:

Основниот суд во Кочани со пресуда П-1-141/12 од 21.05.2013 година тужбеното барање на тужителите со кое бараат да се утврди дека ја нема исполнето во целост обврската кон тужителите по договорите за продажба на деловен објект за 16,19 м2, да се задолжи тужениот во рок од 8 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување да ги исполни договорите кон тужителите односно да им предаде уште 16,19 м2 деловен простор односно деловниот простор прикажан во скицата -наодот и мислењето како локал бр.24, како и да се задолжи тужениот да им ги надомести трошоците во постапката на тужителите во износ од 115.949,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Ги задолжил тужителите да ги надоместат трошоците во постапката на тужениот во износ од 18.746,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Барањето на тужениот за разликата од досудените 18.746,00 ден. до бараните 33.995,00 ден. за износ од 15.249,00 ден на име трошоци во постапката, го одбил.

Од ваквата одлука во ст.1 и 2 од изреката останале незадоволни тужителите кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужениот поднел одговор на жалбата со кој ги побива жалбените наводи на тужителите па предлага жалбата да се одбие, а побиваната пресуда потврди. Бара дополнителни трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука и одлучувајќи како во ст.1 и 2 од изреката на истата да сторил суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука во тој дел е разбирлива, непротивречи сама на себе си ниту на причините на одлуката. Во побиваната одлука се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето па како таква побиваната одлука со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи да првостепениот суд одлучувајќи како во ст.1 и 2 од изреката да погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд ја има целосно и правилно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил тужителите се брачни другари и во 1995 година со договори за купопродажба на деловен простор од Собранието на тужениот купиле деловни простори во градската спортска сала на ул. Л. во К. и тоа првотужителот со договор за купопродажба бр.08-210/8 од 26.05.1995 година и со анекс на договорот заверен кај нотар под ОДУ бр.190/2003 од 31.07.2003 година купил деловен простор локал бр. 23 во површина од 14 м2, а според основниот договор бил

заведен со површина од 13,79 м², а второтужителката со договор за купопродажба бр.08-210/6 од 26.07.1995 година и врз основа на анекс на договорот ОДУ бр. 191/2003 од 31.07.2003 година купила деловен простор локалот бр. 22 со површина од 10 м², а според основниот договор бил површина од 10,76 м². Договорите за купопродажба биле спроведени во евиденцијата за ДЗГР Одделение за премер и катастар К., така што деловниот простор бр.23 со површина од 14 м² е запишан во Ил.бр. 4129 за КО Кочани на име на првотужителот, а деловниот простор локал бр.22 со површина од 10 м² е запишан во Ил.бр.2286 на име на второтужителката. Сидот помеѓу двата деловни простори на лице место преставуваат еден деловен простор чија површина на лице место изнесува 25,10 м², односно зголемен за 1 м² во однос на вкупната површина на двата деловни простори од 24 м² која е спроведена во катастарскиот операт, а зголемувањето е за сметка на срушениот сид помеѓу двата деловни простории. Купопродажната цена од страна на тужителите е исплатена на тужениот и владението на деловните простории е предадено на тужителите во 1996 година. Утврдил дека тужителите го немаат известно тужениот дека им недостасува површина од деловните простории. Утврдил дека врз основа на договор за купопродажба на деловен простор бр.08-210/7 од 26.07.1995 година, Собранието на Општина Кочани на лицето Ј. Ѓ. од К. продал деловен простор во објектот на градската спортска сала во К. и тоа локал бр. 24 со површина од 14,69 м², кој се наоѓа западно од деловниот простор на тужителите односно до локалот бр.23 сопственост на првотужителот, цената за овој деловен простор е во целост исплатена од страна на ова лице и владението на овој деловен простор му е предаден во 1996 година а сега овој деловен простор е заведен на име на А. В. од К. Тужителите воделе спор против лицето Ј. Ѓ. пред надлежниот суд, заведен под П.бр. 264/05 за утврдување на сопственост и предавање на владение и со пресуда од 15.09.2005 година тужбеното барање на тужителите е одбиено како неосновано која пресуда е потврдена со пресуда на Апелационен суд во Штип Гж.бр.2963/05 од 28.03.2006 година.

На вака целосно и правилно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право кога одлучил како во ст.1 и 2 од изреката на оваа одлука.

Првостепениот суд правилно ги применил чл.470 и 488 од ЗОО, кога тужбеното барање на тужителите го одбил во целост како неосновано, бидејќи од изведените докази- приложени договори за купопродажба и анекси на договори за продажба склучени помеѓу тужителот и тужениот се утврди дека тужителите во 1995 година со договори за купопродажба на деловен простор од Собранието на тужениот Општина К. купиле деловен простор во градската спортска сала на ул. Л. во К. и тоа првотужениот со договор за купопродажба бр.08-210/8 од 26.05.1995 година и со анекс на договорот заверен кај нотар под ОДУ бр.190/03 од 31.07.2003 година купил деловен простор - локал бр.23 во површина од 14 м², а според основниот договор бил заведен во површина од 13,79 м², а второтужителката со договор за купопродажба број 08-210/6 од 26.07.1995 година и врз основа на анекс на договорот под ОДУ бр.191/2003 од 31.07.2003 година купила деловен простор во локал бр.22 со површина од 10 м² а според основниот

договор бил во површина од 10,76 м². Првостепениот суд правилно утврдил дека договорите за купопродажба биле спроведени на начин што биле евидентирани во ДЗГР Одделение за премер и катастар К. така што деловниот простор број 23 со површина од 14 м² е запишан во Ил.бр.4129 за КО К. на име на првотужителот, а деловниот простор бр.22 во површина од 10 м² е запишан во Ил.бр.2286 на име на второтужителката. Од увидот во списите на предметот П.бр.264/05 првостепениот суд правилно утврдил дека сидот помеѓу двата деловни простории локал бр.22 и локал бр.23 е срушен така да двата деловни простории на лице место преставуваат еден деловен простор чија површина на лице место изнесувала 25,10 м², односно зголемен за 1 м² во однос на вкупната површина на двата деловни простории од 24 м² па е спроведена во Катастрскиот операт а зголемувањето било на сметка на срушениот сид меѓу двата деловни простории. Првостепениот суд правилно утврдил дека купопродажната цена од страна на тужителите е исплатена на тужениот и владението на деловните простории е предадена на тужителите уште во текот на 1996 година. Од увидот во списите на предметот П.бр.264/05 првостепениот суд правилно утврдил дека врз основа на договор за купопродажба на деловен простор бр.08-210/7 од 26.07.1995 година на Општина К. на лицето Ј. Ѓ. од К. му било продадено деловен простор во објектот на градската спортска сала во К. и тоа локал бр. 24 со површина од 14,69 м², кој се наоѓал западно од деловниот простор на тужителите односно до локалот бр.23 сопственост на првотужителот. Цената за овој деловен простор е во целост исплатена од страна на ова лице, а владението на овој деловен простор му е предаден во 1996 година, а сега овој деловен простор бил заведен на име на А. В. од К. Тужителите воделе спор против лицето Ј. Ѓ. пред Основен суд Кочани, заведен под П.бр. 264/05 за утврдување на сопственост и предавање на владение и со пресуда од 15.09.2005 година тужбеното барање на тужителите е одбиено како неосновано а оваа пресуда е потврдена со пресуда на Апелационен суд во Штип Гж.бр.2963/05 од 28.03.2006 година.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно одлучил кога тужбеното барање на тужителите со кое барале да се утврди дека тужениот ја нема исполнето во целост обврската кон тужителите по договорите за купопродажба на деловниот простор за 16,19 м², па да се задолжи тужениот во рок од 8 дена по правосилноста на пресудата да и ги исполни договорите кон тужителите односно да им предаде уште 16,19 м² деловен простор, односно да деловниот простор прикажан во скицата и наодот и мислењето како локал бр.24 како и да се задолжи тужениот да ги надомести трошоците на постапката во износ од 115.949,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата го одбил во целост како неосновано бидејќи од изведените докази се утврди дека тужителите биле должни во рок од 8 дена сметано од денот кога ги откриле недостатоците односно по 6 месеци по предавањето на деловните простории да го известат тужениот дека деловните простории имаат недостатоци односно дека им недостига површина од деловните простории кое нешто во конкретниот случај не го сториле. Првостепениот суд правилно утврдил дека во конкретниот случај постои застареност на тужбеното барање од причина што деловните простории на тужителите им биле предадени во 1996 година, а тужбата е

поднесена на 27.09.2012 година од кои причини, првостепениот суд правилно а согласно чл.470 и чл.488 од ЗОО одлучил како во ст.1 и 2 од изреката на побиваната одлука.

Жалбените наводи на жалителот кој што наведува дека тужениот како странка во предметниот договор за купопродажба на деловен објект во целост не ја исполнил обврската кон тужителите бидејќи и предал помал деловен простор во површина од 16,19 м², и затоа истиот е во обврска да ги предаде овие метри квадратни ги ценеше но не ги прифати како основани бидејќи утврди дека тужителите задоцниле со исполнување на своето побарување бидејќи во рок од 8 дена сметано од денот кога ги откриле недостатоците односно во рок од 6 месеци од предавањето на деловните простории не го известиле тужениот како нивна законска обврска, од кои причини првостепениот суд правилно одлучил како во ст.1 и 2 од изреката на побиваната одлука.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП ги задолжи тужителите да платат на тужениот на име дополнителни трошоци за одговор на жалба сумата во износ од 17.727,00 ден. од кои за состав на одговор на жалба 5.850,00 ден. зголемено за 15% поради учество на уште едно лице на страна на тужениот или 877,00 денари и такса за одговор на жалба износ од 11.000,00 ден.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.357 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 10.07.2013 год. под ГЖ.бр.1044/2013 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.693/2013 од 24.06.2014 год.

5. Основачкиот влог во правно лице не претставува имот стекнат во семејна заедница во смисла на одредбите од ЗСДСП, па тужителите како членови на семејната заедница на тужениот кој е содружник и основач на правното лице немаат правен основ да бараат да им се утврди правото на сопственост на идеален дел од основачкиот удел на тужениот во правното лице по основ на имот стекнат во семејна заедница.

Од образложението:

Основниот суд во Струмица со пресуда ПЗ бр.10/12 од 23.11.2012 год., тужбеното барање на тужителите со кое бараат да се утврди дека по основ на имот стекнат во семејна заедница имаат право на сопственост на по 1/4 идеален дел од оснивачкиот удел од фирмата Друштво за транспорт трговија и услуги В. Д. С., а на прво тужениот В. П.му го признаваат правото на сопственост на 1/4 идеален дел од оснивачкиот удел од второтуженото Д.за т. т.и у.В.Д.С. како и барањето на тужителите да се задолжат тужените солидарно да им ги надоместат трошоците во постапката во вкупен износ од 150.680,00 денари го одбил како неосновано.

Ги задолжил тужителите да на тужените солидарно им ги надоместат трошоците по постапката во вкупен износ од 159.908,00 денари.

Посебниот предлог на тужителите за издавање на привремена мерка заради обезбедување на непарично побарување, со кој бараат да му се забрани на тужениот В. П. како сопственик и управител да располага со имотот во Фирмата Д. В.Д. С.и да му се забрани на истиот како сопственик и управител да врши продажба и ставање на било каков друг терет на имотот на фирмата Д. В. Д.Ст. и тоа полуприколки, теглачи и камиони со атрибути опишани во дел II од изреката на побиваната одлука и тоа се до правосилното окончување на постапката го одбил како неоснован.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите, кој во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлагаат жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на побиваната пресуда е јасна и разбирлива и истата не противречи самата на себеси, ниту на причините наведени во пресудата, а во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителите за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Од изведените докази, првостепениот суд утврдил да тужителите В. и М. П. се брачни другари, а нивни деца се тужителот З. и првотужениот В.. Во 2003 година првотужениот се омажил со сопругата М. со која најпрво живееле на ист спрат со неговите родители во семејната куќа и тоа некаде до 2005 година кога на првотужениот му бил опремен вториот спрат од куќата на кој би живеал одвоено со неговата сопруга. Во периодот кога првотужениот се оженил неговиот брат З. се наогал на студии во С., кој по завршувањето на студирањето си нашол работа најпрво во С. а потоа и во С. каде и се вратил. Тужителот З. кога се вратил во С. 2007 година веќе бил оженет и имал формирано семејство, па по враќањето живеал на првиот кат од семејната куќа заедно со неговите родители се додека не му бил опремен третиот кат од семејната куќа. Во периодот додека З. и В. не биле оженети, односно во периодот додека З. се наогал во С. каде студирал, а В. речиси бил на крајот од одслужување на воениот рок, тужителот В. некаде 1998 година започнал да работи со менувачко работење, земал под кирија веќе постоечка менувачница Електро ас на која првотужениот билуправител. Работењето со Менувачницата по одреден период

почнало да се покажува како непрофитабилно, па тужителот В. кој во тој период располагал со капитал ги прашал своите синови дали со парите кои ги има да купи станови во С. или пак да инвестира во фирмата на нивниот вујко која се занимавала со транспорт. Тужителот З. и неговиот брат В. му предложиле на нивниот татко да парите ги инвестира во фирмата на нивниот вујко бидејќи била рентабилна па би оствариле добар профит. Првотужителот ги послушал синовите и инвестирал во фирмата В. к.. Во 2002 година тужителот В. со претходна согласност на неговиот шура инвестирал во фирмата В. компани на која фирма истиот бил сопственик. Тужителот му дал на рака на неговиот шура сума од 120.000 ДМ за да сведокот му купи два камиони, кое нешто и било сторено. На фирмата В. к. сведокот Ѓ. бил оснивач и во истата имал свои два камиони, а исто толку имал и тужителот В. во В. компани. Во периодот додека камионите на тужителот В. работеле во фирмата В. к., првотужениот не бил пријавен и повремено одел да помага на начин што ако се појавела потреба да набави делови од Ѓ., а еднаш до два пати имал одено и како втор возач за Р.. По четири- пет годишна соработка помеѓу тужителот В. и сведокот Ѓ. во фирмата В. К. решиле да прекинат со заедничката соработка која ја имале до тој момент, па во тој момент тужителот В. размислувајќи на кој начин да го одвои неговиот вложен дел во фирмата В. к. одлучил тоа да го направи на начин што ќе регистрира нова фирма, на која без двумеење како сопственик и управител решил да биде неговиот син - првотужениот В.. Второтуженото друштво В. било формирано исклучиво според одредбите на законот за трговски друштва, на начин што основачот В. к. исклучиво и единствено со првотужениот го основале второтуженото друштво и тоа како В. Д. кое нешто било сторено во 2007 година, а една година подоцна второтуженото друштво преминало во Д., а оснивачот В. к. истапил од Д. со о. на влог. Во период кога било основано второтуженото друштво тужителот В., заедно со синовите склучиле договор за рамковен кредит со универзална инвестициона банка АД С. од која им бил одобрен кредит со лимит од 50.000 евра. На ден 13.12.2007 година тужителите В. и З. и првотужениот склучиле и потпишале договор бр. 120-308 со Уни банка со кој договор на истите им бил одобрен кредит во износ од 20.000 евра. На ден 14.08.2008 година бил склучен нов договор бр. 120-439 меѓу Уни банка АД С. и тужителите В. и З. и првотужениот В., со кој договор на ко-кредитокорисниците им бил одобрен кредит во износ од 10.000 евра, а на ден 11.09.2008 година ко-кредитокорисниците В., З. и В. повторно склучиле договор бр. 120-443 со Уни банка со кој договор им бил одобрен кредит од 20.000 евра со кој износ кредитокорисниците ја искористуваат и последната сума од вкупно одобрениот кредитен рамковен лимит. Кредитот од 50.000 евра кој го подигнале В., З. и В., а на кој тужителот В. во прво време се јавувал како носител на кредитот го искористиле за расчистување на некои долгови кои ги имале сите заедно, а ниту еден дел од кредитот не бил наменет за второтуженото друштво на чија сметка не бил извршен паричен трансфер. Семејната куќа која ја ставиле под хипотека за добивање на рамковниот кредит првотужителот како нејзин сопственик со договор за дар на недвижности им ја поклонил на своите синови З. и В.. Со изјава за согласност У. б. С. дала известување дека е согласна сопственоста на недвижниот имот - предмет на обезбедување да премине од хипотекарниот должник В. на

лицата В. и З.П..На ден 15.08.2008 година пред Нотар Ј.М. бил склучен нотарски акт ОДУ.бр. 481/08 каде извозна и кредитна банка се јавува во својство на залогопримач, а тужените во својство на залогодавачи. Со споменатиот Нотарски акт ИК банка АД С. на тужените им одобрила кредит во износ од 110.500 евра, а тужените како залогодавачи за одобрениот кредит под залог ги ставиле подвижните предмети и тоа вит тегнач марка С.со рег. ознака СР-481-БМ марка Д.- кабина суер спаце висока кабина и троосовинска полуприколка ладилник . Кредитот кој го подигнале тужените бил искористен исклучиво за потребите на второтуженото друштво, заради што и подвижните предмети биле ставени под залог. Фамилијата П. убаво се сложувала се до моментот првотужениот како сопственик и оснивач на второтужениот одлучил да се исели од канцеларијата во која до тој момент било седиштето на второтужениот. Ваквата одлука била причина да се влошат односите во фамилијата, дошло до физички пресметки, па првотужениот со неговата сопруга и децата ја напуштиле семејната куќа и отишле да живеат на друго место. Нарушените односи и невозможноста на мирно решавање на проблемите биле причина тужителите да ја поднесат предметната тужба. Во моментот второтужениот располага со имотот опишан во изреката на решението за издавање на привремена мерка.

Ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази.

Како резултат на правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната пресуда.

Во чл. 174 ст. 2 од ЗТД е предвидено:“Внесување на влоговите во форма на труд и услуги, вклучувајќи и услуги или труд кој веќе се извршени, се спротивни на овој закон“.

Во чл. 201 од истиот закон е предвидено:“Уделот може да биде поделен само во случај на пренос на удел, правно следбеништво од содружник кој престанал и при наследување. За поделба на удел е потребна согласност на сите содружници, освен ако со договорот за друштвото поинаку не е определено“.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, бидејќи од изведените докази со сигурност утврдил дека второтуженото друштво било формирано исклучиво согласно одредбите на ЗТД, во законски спроведена постапка со единствени вложувања од страна на првотужениот како физичко лице. Содружник на друштвото е само оној кој е запишан во книгата на удели. Во Доел оснивачот внесува основачки влог кој му се става на располагање на друштвото. Уделот на содружникот се определува според големината на влогот и претставува збир на права и обврски чиј носител е сопственик, а кој ги стекнува врз основа на неговиот влог кој во целост е уплатен од сопственикот на тој удел во друштвото. Затоа правилно првостепениот суд заклучил дека тужителите не може да бараат уделот од второтуженото друштво да се подели на идеални делови по основ стекнување во семејна заедница, ако се има предвид фактот дека имотот на правниот субјект не може да претставува имот стекнат во семејна заедница. Тужителите законски не фигурираат како лица кои стекнале удели во второтуженото друштво. Второтужениот како правно

лице не може да биде член на семејна заедница и од него да се бара утврдување по основ на имот стекнат во семејна заедница право на сопственост на идеален дел од оснивачкиот влог од правното лице. Второтужениот својството на правно лице го стекнало согласно одредбите од ЗТД, па законот за сопственост и други сварни права не може да се примени како основ да се утврди дел од заеднички стекнат имот во семејна заедница. Содружник на друштвото е само оној кој е запишан во книгата на удели, а уделот се пренесува со договор за пренос на удел заверен кај Нотар, па секој пренос на удел што би се извршил на начин и според услови што се во спротивност со ЗТД или со договорот за друштвото е ништовен. Основањето на второтужениот пред надлежните органи било во целост согласно одредбите од ЗТД, па усвојувањето на тужбеното барање на тужителите онака како што е поставено би значело утврдување на ништовност на уписот на второтужениот, а согласно чл. 107 од ЗТД, такво тужбено барање се поднесува во рок предвиден со законот. По основањето на друштвото основачкиот влог му припаѓа на друштвото.

Со оглед на тоа што првостепениот суд го одбил тужбеното барање на тужителите, првостепениот суд правилно одлучил и кога го одбил предлогот за издавање на временна мерка за обезбедување на непарично побарување бидејќи утврдил дека во случајот не се исполнети условите од Законот за обезбедување на побарувањата, а имајќи во предвид дека второтужениот ниту има права, ниту обврски спрема тужителите кои не се јавуваат како содружници во друштвото.

Овој суд при одлучувањето ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека согласно чл. 59 од ЗСДСП, немало влијание тоа што стварта во заедничка сопственост во јавната книга е запишана како сопственост само на некои од нив, и дека согласно чл. 63 од истиот закон секој заедничар можел да бара утврдување на делот во заедничката ствар, но не ги прифати ваквите жалбени наводи бидејќи во случајот во никој случај второтужениот неможе да биде член на семејна заедница, па затоа тужителите не можат по основ на имот стекнат во семејна заедница да бараат право на сопственост од основачкиот удел на второтужениот.

Овој суд ги ценеше и жалбените наводи на жалителот дека во случајот се работело за тајно друштво во кое јавен содружник бил првотужениот а тужителите биле тајни содружници, но не ги прифати и ваквите жалбени наводи бидејќи согласно одредбите од ЗТД, влогот на тајниот содружник влегува во имотот на претријемачот- јавниот содружник. Во случајот не се исполнети условите за тајно друштво, бидејќи за вакво друштво потребна е писмена форма, односно односите меѓу содружниците во тајното друштво се уредуваат со писмен договор.

Овој суд го имаше во предвид и предлогот на жалителите дека бара да биде закажана расправа пред второстепениот суд на која да бидат повикани, но не го прифати таквиот предлог бидејќи согласно чл. 351 ст.2 од ЗПП, најде дека не е потребно заради правилно утврдување на фактичката состојба пред второстепениот суд да се повторат веќе изведените докази.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 24.04.2013 год. под ГЖ.бр.116/2013 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.572/2013 од 16.09.2014 год.

6. Договорот за купопродажба на акции е ништовен и не произведува правно дејство, кога спротивно на Законот за хартии од вредност секундарното тргување со акциите е извршено надвор од Берзата како единствен пазар на кој треба да се врши тргувањето.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда П1.275/12 од 25.02.2013 година, тужбеното барање на тужителот со кое бараше да се задолжи тужениот на име долг му ја плати сумата од 1.008.354,00 денри како денарска противвредност на износот од 16.396 евра со ЗЗК согласно ЗВСЗК сметано од 29.06.2002 година па до 31.01.2010 година како и казнена камата во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени сметано од 01.02.2010 година па до конечната исплата, како и да на тужителот му ги плати трошоците по постапката во вкупен износ од 204.230,00 денари, сето тоа во рок од 15 дена по приемот на пресудата, го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да на тужениот му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 264.386,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесување на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи по наоѓање на овој суд изреката на побиваната одлука е јасна и разбирлива. Во образложението на истата се наведени доволно причини за одлучните факти и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.1 в.в. со чл.366 од ЗПП, со тоа што на подготвителното рочиште не прифатил изведување на докази што ги предложил тужителот, а се однесуваат на укажувањата дадени од страна на Апелациониот суд во решение ГЖ.бр.1539/12 од 17.12.2012 година.

Од увидот во списите на предметот, овој суд најде дека таква повреда од страна на првостепениот суд не е сторена. Првостепениот

суд ги извел сите дејствија и расправал по сите спорни прашања на кои е укажано со цитираното решение, а на новата главната расправа иако започнала од почеток, странките можат да ги изнесат само фактите и доказите кои претходно ги предложиле во текот на првостепената постапка.

Неоснвани се жалбените наводи дека првостепениот суд со побиваната пресуда погрешно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба.

Имено, првостепениот суд утврдил дека тужителот бил вработен во АД Ј. С. и бил сопственик на 14 акции со номинална вредност од 2000 поранешни германски марки за една акција и во Ц. од вредност е евидентиран како имател на акции, а таквата состојба сметано од 2002 година па се до 14.05.2012 година не е променета. Утврдил дека тужителот бил заинтересиран со акциите кои ги поседува да купи деловен простор. Мајката на тужениот била заинтересирана да стане доминантен сопственик во ова друштво поради што со тужениот биле заинтересирани да купат акции од имателите на акции. Тужениот заклучно со 14.05.2012 година во Централниот не е евидентран како имател на сметка на хартии од вредност ниту како акционер во АД Ј. С. Тужениот и тужителот се договориле, тужениот да ги откупи акциите од тужителот и акциите од сведоците Н. М. и С. Р., поради што на 28.05.2002 година склучиле Договор за купопродажба на акции во кој како купувач се јавува тужениот во својство на законски застапник претседател на УО на АД Ј.С. иако во тоа време не бил имател на акции за да може да влезе во кругот на вработени во друштвото во кое тужителот имал акции. Договорот го составил сведокот В. Д. во тоа време адвокат од С. и во него било утврдено да тужителот како имател на 14 акции во противвредност од по 2000 германски марки запишани во ЦДХВ со број 1002399880 како и останатите продавачи кои имале по 10 акции да ги продадат на тужениот, а тужениот во својство на купувач се обврзал за предметните акции да плати по 2500 германски марки во денарска противвредност по курсот на берзата. Со договорот тужениот се обврзал на тужителот да му плати 35.000 германски марки кои сметано по фиксниот курс на германската марка заменета во евро изнесува 17.896 евра. Оваа сума тужениот се обврзал да му ја плати на тужителот на 2 рати и тоа првата рата 50% од вредноста на акциите да ја плати до 04.06.2002 година, а останатите 50% најдоцна до 26.08.2002 година со обврска доколку не се придржува кон договорените рати да плати затезна камата. Во чл.3 од истиот договор тужителот и сведоците Р. и М. се обврзале со потпишувањето на договорот за продажба, при целосна исплата на акциите на тужителот да му ги пренесат сите права како што се управување, исплата на дивиденда и други права кои произлегуваат од позитивните законски прописи. Со чл.3 од договорот се обврзале дека по целосна исплата на договорената купопродажна цена ќе склучат договор за поклон на акции и истиот ќе го заверат кај нотар. Склучениот договор за купопродажба на акции странките го завериле кај нотар Верица Панова од Струмица под бр.2720/02 од 28.05.2002 година. При што тужителот доставил оригинал потврда за поседување на акциите предмет на купопродажба и ја предал на сведокот В. Д. кој во тоа време бил адвокат на тужениот. Во адвокатската канцеларија на овој сведок тужениот платил на тужителот

сума од 1.500 евра дел од купопродажната цена на акции, а остатокот од 16.396 евра тужениот не го платил на тужителот.

Вака утврдената фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените и правилно ценети докази во смисла на чл.8 од ЗПП.

Врз основа на вака правилно и целосно утврдена фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на пресудата.

Во чл.233 ст.3 од Законот за трговски друштва (Сл.весник 28/96 со измени во сл.весник 7/97, кој бил во важност во времето на склучувањето на договорот),Акциите можат да се пренесуваат помеѓу вработени и пензионери кои биле вработени во друштвото.

Во чл.225 од цитираниот закон е предвидено:акциите се хартии од вредност. Акциите се издаваат, пренесуваат и се водат како електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност, согласно со Закон. Преносот и обврските од акциите настануваат од моментот на нивното запишување во централниот депозитар за хартии од вредност.

Во чл.1 од Законот за хартии од вредност (Сл.весник бр.63/00 од 29 јули 2000 година кој бил во важност во времето на склучувањето на договорот) е предвидено :со овој закон се уредуваат видовите на хартии од вредност, условите и начинот на издавање, тргување и регистрирање, утврдување и порамнување на трансакции со хартии од вредност, начинот и условите за основање и работа на пазарот на долгорочни хартии од вредност и централниот депозитар на хартии од вредност, како и статусот и надлежностите на комисијата за хартии од вредност (во понатамошниот текст комисија).

Во чл.10 од цитираниот закон е предвидено:под тргување со хартии од вредност, во смисла на овој закон, се подразбира првото продавање, односно првото запишување и уплата на хартии од вредност (во натамошниот текст примарен пазар), и секое натамошно купување и продавање на хартијата од вредност (во натамошниот текст секундарен пазар).

Во чл.174 од цитираниот закон е предвидено: до 31.12.2003 година тргувањето со хартии од вредност кое не е регистрирано на официјалните пазари на Б. ќе се врши на неофицијалниот пазар на Б. Купопродажните трансакции склучени спротивно на ст.1 од овој член се ништовни.

Од изведените докази произлегува дека тужителот бил сопственик на 14 акции во АД Ј. и дека со тужениот склучиле Договор за купопродажба на акции заверен кај нотар Верица Панова од Струмица под бр.2720/02 од 28.05.2002 година. Од изведените докази произлегува дека тужениот му исплатил на тужителот износ од 1500 евра како дел од купопродажната цена на акции, а остатокот од 16.396 евра не му бил платен на тужителот.

Од увидот во потврдата издадена од Централниот , правилно првостепениот суд утврдил дека тужителот до 14.05.2012 година е запишан во акционерската книга како имател на акции, а тужениот во акционерската книга не бил запишан како имател на акции во АД Ј. С.

Имајќи го во предвид наведеното како и содржината на цитираните одредби од кои произлегува дека акциите се хартии од вредност, а секое секундарно тргување со акции како хартии од вредност

надвор од Берзата е спротивно со Законот за хартии од вредност е ништовно и не може да произведува правно дејство, а во конкретниот случај се работи за секундарно тргување со акции надвор од Б., произлегува дека предметниот договор за купопродажба на акции врз основа на кој тужителот го темели своето тужбено барање не може да произведува правно дејство, бидејќи не се исполнети условите за негова правна важност. Со оглед на наведеното, по наоѓање на овој суд правилно постапил првостепениот суд кога ја донел побиваната одлука.

Овој суд ги имаше во предвид и останатите жалбени наводи, но најде дека истите не се основ за поинакво одлучување.

При одлучувањето судот не ги имаше во предвид доказите доставени од страна на жалителот во прилог на жалбата од причина што согласно чл.341 од ЗПП, во жалбата не можат да се изнесуваат нови факти, ниту да се предлагаат нови докази.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 10.07.2013 год. под ГЖ.бр.619/2013 и Врховен суд на РМ Рев2 бр.798/2013 од 02.10.2014 год.

7. Бланко потпишаната меница издадена од тужениот како кредитокорисник при склучувањето на договор за кредит, а подоцна пополнета од тужителот како кредитодавател врз основа на менична изјава дадена од страна на кредитокорисникот со која кредитодавателот е овластен да ја потполни бланко дадената меница на меничен износ во висина на доспеаните, а ненаплатени обврски на кредитокорисникот по склучениот договор за кредит, претставува веродостојна исправа врз основа на која кредитодавателот може да бара од надлежен нотар да донесе решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа.

Од образложението:

Основниот суд Струмица со пресуда Пл1.П.28/12 од 04.03.2013 година, приговорот на тужената против решението УПДР.бр.204/12 од 14.05.2012 год, на нотар Соња Божинкочева од Струмица го одбил како неоснован.

Решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа УПДР.бр. 204/12 од 14.05.2012 год, на нотар Соња Божинкочева од Струмица останува во сила.

Ја задолжил тужената на тужителот да му ги надомести дополнителните парнични трошоци во износ од 99.880,00 ден, во рок од 8 дена од приемот на пресудата.

Барањето на тужителот да се задолжи тужената да ги надомести трошковите определени согласно решението УПДР.бр. 204/12 од 14.05.2012 год, на нотар Соња Божинкочева од Струмица на вкупен износ од 35.700,00 ден, го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останала незадоволна тужената преку полн. В. Костуранова адв. од Струмица, која во навремен рок изјавила жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителот преку полн. Ана Софрониевска адв. од С., поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди. Бара трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на тужениот за сторена суштествена повреда на одредбите од чл. 343 ст.2.т.14. од ЗПП, бидејќи побиваната пресуда нема недостатоци поради кои не може да се испита, изреката на пресудата е разбирлива, непротивречна сама на себеси или на причината на пресудата. Во образложението на истата се наведени причините за решителните факти кои се јасни и непротивречни.

Првостепениот суд со сигурност ги утврдил решителните факти на кои ја заснова пресудата и тоа дека тужителот на тужената и го исплатил договорениот износ од долгорочниот потрошувачки кредит и ги исполнил сите други обврски од договорот, а тужената не се придржувала на преземените договорни обврски во однос на времето и износот на враќање на долгот редовната камата и затезната камата, така што на денот на поднесувањето на предлогот за донесување на решение за дозвола на извршување врз основа на веродостојна исправа вкупниот долг изнесувал 5.718.154,00 денари и на тој износ е донесено решението на нотарот Соња Божинкочева од Струмица.

Жалбените наводи на тужениот во кој наведува дека во текот на постапката тужениот преку полномошникот барал од судот да го задолжи тужителот да го достави барањето за кредит врз основа на кое и е одобрен кредит на тужената и бидејќи судот не постапил по истото барање сторил суштествена повреда на одредбите од чл. 343 ст.1. в.в. со чл. 218 ст.1. од ЗПП, се неосновани. Имено, во чл. 218 ст.1. од ЗПП е утврдено дека кога едната странка се повикува на исправа и тврди дека таа се наоѓа кај другата странка, судот оваа странка ќе ја повика да ја поднесе исправата, оставајќи и за тоа определен рок.

Неоснованоста на истакнатите жалбени наводи по овој основ произлегува од фактот што во цитираната законска одредба е наведено на исправа која се наоѓа кај другата странка, а во конкретниот случај тужената барала да се достави на судот барање за кредит, кое не е исправа согласно напред наведената законска одредба.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд утврдил дека тужителот и тужената на ден 22.04. 2008 год, склучиле договор за долгорочен потрошувачки кредит со кој тужителот на тужената и одобрува кредит во износ од 100.000 евра во денарска противвредност по среден курс на еврото од курсна листа од НБ на РМ која важи на денот на

склучувањето на договорот. Согласно чл. 5 од овој договор корисникот на кредитот е должен пред отпочнување на користење на кредитот да му даде на тужителот заради обезбедување на уредно и навремено отплатување на кредитот и камата, меница и менична изјава потпишана од кредитокорисникот, меница и менична изјава потпишана од АД Македонија С.-ќ. С. сега во сечај и залог на идна и обични акции на АД Македонија С.-ќ. С.

Со решение од 03.11. 2011 год, над АД М. С.-ќ. отворена е стечајна постапка. Тужителот поднел пријава за побарување за наплата на главен долг во износ од 20.690.264,00 денари со камата и со решение од 16.02.2012 год, на стечајниот судија на Основен суд Струмица е утврдено побарување на тужителот во износ од 7.200,00 денари, а е оспорено на износ од 20.683.064,00 денари. За оспореното побарување од АД Македонија С.-ќ. С. е поднесена тужба, која подоцна во однос на други кредитокорисници тужбата е повлечена, а останале при тужбата за утврдување на побарување во износ од 10.566.320,00 денари за кредитокорисниците К. М. и тужената.

Првостепениот суд утврдил дека со дадената менична изјава и бланко меница кои се однесуваат на двајцата кредитокорисници К. М. и тужената, тужителот према тужената поднел барање за извршување врз основа на извршна исправа солемнизација - потврдување на приватна исправа - договор за обезбедување на парично побарување, со засновање на регистриран залог врз акции со својство на извршна исправа, а заради наплата на износ од 5.033.206,00 ден, по договорот од 24.02.2008 год, врз основа на кој извршителот донел заклучок за запирање на извршувањето од 21.10.2011 год, поради безуспешен обид за продажба на акции.

Законскиот застапник на АД Македонија Струмица постапувајќи по чл. 5. од договорот за догорочен потрошувачки кредит склучен меѓу тужителот и тужената потпишал менична изјава во која стои „ За обезбедување на побарување на тужителот по договорите за долгорочен потрошувачки кредит на двајцата кредитокорисници К. М. и Т. В. , доставува бланко меница потпишана од овластено лице на давател на менична изјава, со која го овластила тужителот да ја пополни дадената меница на меничен износ до висината на доспеаните, а неплатени обврски по договорите за кредит заедно со износот на неплатената редовна и затезна камата како и сите трошоци кој ги има по договорите. Исто така е овластен тужителот да ги исполни и сите други составни делови на меницата кој се неисполнети, а потоа меницата без претходен протест да ја употреби за наплата на достасаните обврски на кредитокорисниците, меѓу кои и тужената, за кои АД Македонија гарантира по договорите за кредит.

Врз основа на потпишаната менична изјава и издадената бланко меница од АД Македонија, врз основа на меничната изјава која бланко е потпишана од тужената која неотповикливо го овластила тужителот до колку не ги измири обврските по склучениот договор да ја пополни меницата на износот на достасаните и неплатени обврски по договорот за кредит заедно со неплатената редовна и затезна камата како и сите трошоци што ги има по договорот. Тужената како кредитокорисник има солидарна обврска да го врати неисплатениот дел од кредитот и од тие причини тужителот ја поднел предметната тужба.

Утврдената фактичка состојба е целосно и правилно утврдена и врз основа на истата правилно е применето материјалното право.

Во чл. 5 од ЗОО е утврдено дека во засновувањето на облигационите односи и остварувањето на правата и обврските од тие односи учесниците се должни да се придржуваат кон начелото на совесност и чесност. Од чл. 10 ст.1. од ЗОО произлегува дека учесниците во облигациониот однос се должни да ја извршат својата обврска и се одговорни за нејзиното исполнување, а од чл. 1104 од ЗОО, обврска на Б.та е на корисникот да му стави на располагање определен износ на парични средства, а на корисникот да и ја плати на Б.та договорената камата и да и го врати добиениот износ во време и на начин какао што е утврдено во договорот.

Бидејќи во конкретниот случај тужената не се придржувала на договореното, првостепениот суд со примена на овие законски одредби донел правилна и законита одлука кога одлучил да го одбие приговорот на тужената како неоснован, а решението на нотарот да остане во сила, бидејќи е исполнет основот за донесување на решение за извршување предвиден во чл. 16 в ст.1. од ЗИ.

При одлучувањето судот со посебно внимание ги ценеше жалбените наводи дека од страна на тужената била издадена бланко меница која не била потпишана од нејзина страна и дека таквата меница не важи и не произведува правно дејство, и не претставува веродостојна исправа поради што не може да се донесе решение за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа меѓутоа ваквите жалбени наводи се неосновани, бидејќи првостепениот суд утврдил дека тужената потпишала менична изјава со која го овластила тужителот до колку таа не ги измири обврските по договорот, да ја потполни меницата на вкупно достасаните обврски и дека тоа нешто се случило, така што во целост биле исполнети условите нотарот да го донесе решението за извршување во смисла на чл. 418 ст. 2 и 3. од ЗПП, и чл. 16 - Г ст.1. од Законот за извршување.

Исто така се неосновани и жалбените наводи дека со договорот за кредит не е само регулирано обезбедување на кредитот со менични изјави и меница од тужената, туку и со давање во залог на сопствени акции во корист на тужителот, за кој залог имаат склучено два договори за обезбедување на парично побарување, со засновање на залог врз акциите и поради што тужителот се уште може да си го наплати побарувањето при продажбата на имотот на стечајниот должник.

Тужителот се обидел да го наплати своето побарување со продажба на заложените акции на тужената, меѓутоа извршната постапка што се водела кај нотар Соња Божинкочева од Струмица е запрена, поради безуспешен обид за продажба на акциите.

Имајќи во предвид дека тужителот во својство на доверител ги исполнил сите договорни обврски кој произлегуваат од договорот за долгорочен потрошувачки кредит, а тужената не се придржувала и не ги исполнила преземените договорни обврски и не го вратила кредитот, доверителот има право врз основа на веродостојна исправа од надлежниот нотар да бара да се донесе решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа, како што е сторено во конкретниот случај.

Одлуката за трошоците судот ја донесе согласно чл.160 и чл.149 од ЗПП, а се однесува на трошоци во износ од 5.850,00 денари за состав на одговор на жалба и 24.000,00 денари за судска такса, кои износи се во согласност со чл.8 од Тарифата за награда и надомест на трошоци за работа на адвокатите и согласно таксената тарифа од Законот за судски такси.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.06.2013 год. под ГЖ.бр.637/13 и Врховен суд на РМ на ден 30.09.2014 година под Рев2.бр.799/13

8. Договорот за продажба на општествен (државен) стан кој не е заверен кај нотар не може да се смета за ништовен само поради недостатокот на заверката пред надлежен орган ако истиот во целост е реализиран, односно ако купувачот во целост ја исплатил купопродажната цена и ако истиот непречно го користи предметниот стан, а кој притоа од катастарската евиденција поради продажбата бил извршан од име на РМ, па таквиот договор има основ да се конвалидира и да претставува основ за пренос на правото на сопственост и упис во јавните книги на име на купувачот.

Од образложението:

Со пресуда Основен суд Струмица П1.7/14 од 5.5.2014 година тужбеното барање натужителот со кое бара да се утврди дека истиот по основ на договор за купопродажба под бр. 17-8692 од 14.12.2005 година се стекнал со право на сопственост на стан на ул.„Спиро Захов „ бр.3 стан 9 на кп.бр.5593 дел 5 адреса ул. „Спиро Захов “ бр.3 број на зграда 1, намена на зграда и други објекти - А1 влез 1, кат Под. бр.9 намена на посебен дел од зграда П, внатрешна површина од 7 м2, кп.бр.5593 дел 5 адреса ул. „Спиро Захов “ бр.3 број на зграда 1, намена на зграда и други објекти - А1 влез 1, кат 2, бр.9 намена на посебен дел од зграда СТ, внатрешна површина од 63 м2, кп.бр.5593 дел 5 адреса ул. „Спиро Захов “ бр.3 број на зграда 1, намена на зграда и други објекти - А1 влез 1, кат 2, бр.9 намена на посебен дел од зграда ПП, внатрешна површина од 7 м2,па оваа пресуда да претставува основ на запишување на правото на сопственост на предметниот стан на тужителот во јавните книги при евиденција при Агенција за катастар на недвижности, па да го задолжи тужениот да го тоа право на сопственост на тужителот признае и да трпи да се изврши упис во јавните книги на Агенцијата на Катастар на недвижности на предметниот стан на име на тужителот, како и да го задолжи тужениот да му ги на тужителот надомести трошковите по постапката на делото во висина од 76.364,00 денари го одбил во целост како неосновано. Го задолжил тужителот да и ги на тужената надомести трошковите по постапката на делото во висина од 31.980,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата под страв на присилно извршување.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот М.В. од С. преку адв.Зоран Молчанов од Струмица, кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешна и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната одлука укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Апелациониот суд во Штип ја разгледа жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната одлука во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот за погрешна примена на материјалното право поради што овој суд согласно чл.361 ст. 1 т. 4 од ЗПП ја преиначи првостепената пресуда и одлучи како во изреката на ова одлука поради следните причини: првостепениот суд со побиваната одлука го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано, со кое барал да се утврди дека тужителот по основ на договор за продажба склучен на 14.12.2005 година се стекнал со право на сопственост на спорниот стан опишан во изреката на оваа пресуда. За ваквото одлучување првостепениот суд прифаќа дека договорот не бил заверен ниту од надлежен суд ниту од нотар и поради не можел да се реализира во Агенцијата за катастер на недвижности. Исто така првостепениот суд прифаќа дека спорниот стан не бил запишен во катастарот на име на тужената Република Македонија и поради тоа таа не била пасивно легитимирана во спорот.

Имајќи го во предвид дека фактичката состојба во првостепената пресуда е правилно утврдена, но дека првостепениот суд погрешно го применил материјалното право, овој суд ја преиначи првостепената пресуда и го усвоил тужбеното барање на тужителот.

Од изведените докази произлегува дека на 14.12.2005 година бил склучен договор за купопродажба според кои продавач е РМ застапувана од Џемил Мехазии член на Владата на РМ и како купувач М. В.-тужителот. Предмет на продажбата е општествен стан кој му бил доделен на татко му на тужителот по име Василев Киро од Струмица преку фирмата во која работел РО „Предилница Југотекст „ од Струмица. Од страна на Стопанска банка АД Скопје се потврдува дека тужителот како купувач целосно го отплатил износот на станот. Откако е доделен станот на претходникот на тужителот В. К. и потоа од 2005 година па наваму истиот си го користи тужителот. Во катастерот на недвижности овој стан не е запишан на името на продавачот РМ, затоа што со денот на склучување на договорот за продажба со тужителот на 14.12.2005 година истиот бил избришан како имот на Државата и од тогаш па наваму го нема во катастарската евиденција. Според геодетскиот елаборат утврдени ни се податоците потребни за запишување на станот, а кои се изготвени од овластено геодетско друштво „Геомеридијан,, ДОО Струмица од 16.12.2011 година.

Со одговорот на тужбата од страна на овластениот правобранител напред изнесените факти не се спорат туку се наведува дека тужителот не можел да бара упис на спорниот стан во Катастерот врз основа на договорот за продажба бидејќи ја нема исполнето обврската да плати данок на промет на недвижности. Исто така договорот не бил заверен

кај Нотар па поради овие причини договорот не можел да се реализира во катастарската евиденција.

Според чл.65 од ЗОО договорот за чие склучување се бара писмена форма се смета за полноважен и ако не е склучен во таа форма ако договорните страни ги извршиле, во целост или во поголем дел, обврските што настануваат од него, освен ако од целта поради која е пропишана формата очигледно не произлегува нешто друго.

Поагајќи од оваа законска одредба и ако договорот кој е составен во писмена форма не е заверен кај Нотар со оглед дека е реализиран, истиот може да се конвалидира. Недостатокот на заверката во овој случај не го чини договорот за ништавен бидејќи тужителот ја платил во целост продажната цена и од денот на склучување на договорот па наваму го користи станот. Формата на ваквиот вид на договор и тоа писмена форма и заверка кај Нотар е пропишана поради заштита за плаќање на даночната обврска. Во случајот тужителот е спремен да го плати данокот на промет, а со оглед дека уписот во катастарот не може да се изврши без да се плати оваа давачка во конкретниот случај тужителот не може да ја избегне.

Согласно чл.148 од ЗПП тужениот се задолжува да му плати на тужителот на име процесни трошоци вкупно 78.704,00 денари од кои награда за состав на тужбата 3.900,00 денари, за застапување на полномошникот на 5 рочишта сметано по 4.680,00 денари или вкупно 23.400,00 денари, за состав на полномошно и трошковник 2.600,00 денари, за застапување на 17.3.2014 година 4.680,00 денари, за состав на жалба 7.020,00 денари и за судска такса за тужба и пресуда 37.104,00 денари.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл. 361 ст. 1 т. 4 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.06.2014 год. под ГЖ.бр.827/14 и Врховен суд на РМ на ден 28.10.2015 година под Рев2.бр.760/2014

9. Кога штетата настанала како последица на дејствија кои ги превзел изведувачот на работите без одобрение од нарачувачот и надвор од договорените работи нема услови за примена на одредбите од чл.196 од ЗОО за солидарна одговорност на нарачувачот и изведувачот на работите за настатата штета која ја трпи трето лице.

Од образложението:

Основниот суд Радовиш со пресуда П1.98/12 од 24.04.2013 год, тужбеното барање на тужителката го усвоил во целост.

Ги задолжил тужените по основ на надомест на штета солидарно да и исплатат на тужителката износ од 1.530.850,00 ден, со зкк пресметана по референтната стапка на НБ на РМ, што важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие, зголемена за 8% поени, сметано од 24.04.2013 год, до конечната исплата како и да и ги платат трошоците по спорот во износ од

140.773,00 ден, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување.

Од ваквата пресуда останал незадоволен првотужениот, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Од ваквата пресуда во ст.2 од изреката во делот за трошоците по постапката останал незадоволен тужителот, кој во навремен рок изјавил жалба. Предлага жалбата да се уважи а решението укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Основниот суд Радовиш, со решение П1.бр. 98/12 од 17.04.2013 год, Јован Димитриев адв. од Радовиш, како полномошник на тужителката В. П. од с.Ј. ,поради нарушување мна редот во судијата навредување на судот и другите учесници во постапката . го казнил со парична казна од 700 евра во денарска противредност прресметана по среден курс на НБ на РМ, што ќе важи на денот на наплатаа на парична казна.

Паричната казна да ја плати во рок од 15 дена по правосилноста на решението во спротивно ќе се изврши по службена должност според одредбите на чл.2. од ЗИ на санкции.

По правосилноста решението да се достави до адвокатска комора на РМ.

Од ваквото решение останал незадоволен тужителот кој преку полномошникот Јован Димитриев адв. од Радовиш во навремен рок изјавила жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба ,погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи, а решението укине и предметот врати на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбите и останатите списи во предметот, ги испита побиваната пресуда и решение во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата на првотужениот е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиванаата одлука да погрешно го применил материјаланото право ако се има во предвид утврдената фактичка состојба

Имено, првостепениот суд утврдил дека првотужениот како правен следбеник на агенција за државни патишта Скопје, како нарачател за изградба на магистралниот пат М 6 Ш. -С. на делница од 42 + 70 до 52 + 700 км, склучила договор со изведувачот И. ДД З. на 20.03.2009 год, заведен кај првотужениот под бр. 07-297/1 а кај вториот договарач -изведувач под бр. 09-05.Изведувачот И. ДД З. склучила договор за подизведување на градежни работи со второтужениот. Првотужениот како нарачател на работите во договорот за изведување на работите со изведувачот И. ги утврдил сите услови за градење како општи услови, посебните услови, техничките услови, проектната документација, премер пресметката и другите потребни документи. Кон договорот бил склучен и анекс договорот од 06.09. 2010 година.Во чл.22 т.1. Од општите услови на договорот било предвидено дека изведувачот,

освен ако договорот не предвидува поинаку, го обезштетува инвеститорот за сите загуби и барања, кој во т.Б се наведени како штета на некоја сопственост што можат да произлезат или како последица на изведувањето и завршувањето на работите за изградба и остранување на сите недостатоци на тие работи и за какви да е оштетни барања, судски постапки, штети, трошоци, побарувања во тој поглед или во врска со тоа Утврдил дека тужителката е сопственик на недвижност во м.в.,..., на КП.бр. 2917 со пов. од 1935 м², запишана во ИЛ.бр. 435 за КО Ј..Подизведувачот на работие вршел ископ на земја од нивата на тужителката без таа да биде прашана, без да добие одобрение а тоа за потребите на изградба на патот М 6.Ископаната земја евидентирана во градежна книга како позајмиште од нива на КМ 48 + 075 се употребувала за подобрување на постелката на магистралниот пат а ископот на земјиштето бил евидентиран и во градежниот дневник сметано од 04.09. 2011 година па натаму. Од ископот на земјиштето бил направен кратер во длабочина во просек од 5,20 м, а од целокупната површина од нивата на тужителката останала неископана површина од 899 м². Со ископот на плодното земјиште и ископот на останатото земјиште во длабочина со просек од 5,20 м, нивата на тужителката станала целосно неупотреблива, а за враќање на истата во нормална состојба потребни се изведување на работи со набавка, утовар, транспорт, разастирање и набивање на земјен материјал, со набивање до 80 % како и набавка, утовар, транспорт, разастирање и набивање со хумосен и земјен материјал и набивање до 80 % а вкупно за изведување на сите рботи и враќање на парцелата во правобитната состојба се потребни 1..530. 850,00 ден, за кој износ е оштетена тужителката.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд погррешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Во чл. 141 од ЗОО е предвидено,, Тој што ќе му причини штета на друг должен е да надомести, доколку не ќе се докаже дека штетата настанала без негова вина.

Во чл. 196 од ЗОО е предвидено,, Нарачувачот и изведувачот на работите врз недвижноста солидарно му одговараат на третото лице за штетата што ќе му настане во врска со изведувањето на тие работи.

Од изведените докази произлегува дека тужителот е сопственик на парцела КП.бр. 2917 во мв.,..., со пов. Од 1935 м². Првотужениот како нарачувач, со ... ДД 3. како изведувач на 20.03.2009 склучиле договор за изградба на магистралниот пат М 6 Ш. -С. на делница од 42 + 70 до 52 + 700 км, со кој ги утврдиле сит услови за градење, како општи, посебни и технички услови за градење со пропратна проектна и друга документација. Градежните работи на магистралниот пат ги извршувал второтужениот како поизведувач. При изведувањето на работите од негова страна вршен е ископ од недвижноста сопственост на тужителот, во длабочина од 5,20 м. Од наодот и мислењето на ангажираното вешто лице произлегува дека поради превземени дејствија од страна на изведувачот сега второтужениот, останала неископана површина од 899 м² неупотреблива и недвижноста станала целосно неупотреблива, а за да се врати парцелата во правобитната состојба потребни се 1.530.850,00 денари. Првостепениот суд прифатил дека на тужител ми е причинета материјална штета во вкупен износ од 1.530. 850,00 денари и

солидарно ги задолжил тужените да му ја надоместат на тужителот причинетата штета.

По наоѓање на овој суд, во конкретниот случај нема услови за примена на одредбата од чл.196 од ЗОО првотужениот како нарачувач на работите солидарно со второтужениот како изведувач на работите, по принципот на објективна одговорност, да ја надомести штетата која му е причинета на тужителот. Ова од причина што од изведените докази произлегува дека штетата што е причинета на тужителот е како последица на дејствијата што ги превзел изведувач на работите (второтужениот) кој во текот на изведување на работит превзел работи надвор од договорените. Имено, изведувачот на работите вршел ископ на земјиште од недвижноста сопственост на тужителот за кои работи немал одобрение ниту од нарачувачот ниту пак согласност од тужителот. Со оглед на тоа дека второтужениот како подизведувач на работите преземал работи надвор од проектната документација односно вршел ископ и користел материјал од парцелата на тужителот која е надвор од експроприраниот појас, овој суд согласно чл. 361 од ЗПП, ја преиначи побиваната одлука, одбивајќи го тужбеното барање на тужителот во однос на првотуженикот, како неосновано.

Согласно чл.160 в.в. со чл 148 и чл.149 од ЗПП, овој суд му досуди на првотужениот трошоци за целата постапка, а кои се однесуваат за застапување на една расправа 4.680,00 денари и 842,00 денари 18 % ДДВ, по 1.300,00 денари за состав на полномошно и трошковник, 5.850,00 денари за состав на жалба и 1.053,00 денари 18% ДДВ.

Од погоренаведеното, а согласно чл.361 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 10.07.2013 год. под ГЖ.бр.754/13 и Врховен суд на РМ на ден 29.10.2014 година под Рев2.бр.746/2013

10. Дали одредена недвижност ќе се приватизира и во кој обем одлучуваат надлежните органи за приватизација, односно тоа е однос помеѓу надлежните органи и носителот на правото на користење на одредена недвижност, па лицата кои немаат запишано никакви стварни права врз таа недвижност немаат правен интерес во судска постапка да бараат ништовност на актот врз основа на кој приватизираната недвижност во јавните книги била запишана на име на носителот на правото на користење.

Од образложението:

Основиот суд Берово со пресуда П-1.2/13 од 21.02.2013 година, тужбеното барање на тужителите против тужените го усвоил.

Утврдил делумна ништовност на спогодбата за физичка делба ВПП.бр. 41/08 од 30.10.2008 год, склучена помеѓу тужените во делот од ст.2. за запишување право на сопственост во јавните книги каде што се водат недвижностите на 1/4 идеален дел од пат на ул.,.....кп.бр. 1506 план 7 скица 24 во пов. од 112 м2, сега нови кп.бр. 2515 од име на првотужениот на име на второтужената и истата во тој дел да не

произведува правно дејство.

Ги задолжил тужените солидарно да им платат на тужителите 24.396,00 ден, парнични трошоци во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останала незадоволна второтужената преку адвокатско друштво Станинов Ристовски од Скопје, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Тужителите преку полн. адв.Тимко Дујовски адв. од Берово поднеле одговор на жалба со кој ги побиват жалбените наводи и предлагаат жалбата да се одбие а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд на утврдената фактичка состојба погрешно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на побиваната одлука.

Првостепениот суд утврдил дека врз основа на оставинско решение О.бр.1116/95 второтужената покрај другиот недвижен имот наследила 2/4 идеален дел од куќа КП.бр. 1523/1 во пов.од 148 м2, 2/4 од КП.бр. 1523/1 двор со пов. од 62 м2, и 2/4 од КП.бр. 1506 пат во пов. од 112 м2. Подоцна со договор за продажба на недвижен имот ОДУ.бр. 302/07 од 19.07. 2007 год, од продавачот Л. Е. З.се стекнала со право на користење на уште 1/4 идеален дел од КП.бр. 1506, пат во пов. од 112 м2, како и 1/4 од КП.бр. 1523/1 двор со пов. од 62 м2, 1/4 од под објект КП.бр. 1523/1 во пов. од 128 м2, на кој имало изградено стар објект.На истите парцели првотужениот по основ на наследство од Панте Здравковски бил заведен како сопственик на останатата 1/4 идеален дел. Во катастарската евиденција во Пл.бр. 1832 за КО Берово кога бил на снага катастарот на земјиште првотужениот бил заведен на 1/4 идеален дел а второтужената на 3/4 идеален дел. На вака заведените сосопственичка парцела второтужената П. З. на ден 1.09. 2008 год, поднела предлог за физичка делба по кој бил заведен предметот ВПП.бр.41/08.На записник од одржано рочиште на ден 30.10.2008 год, пред судот второтужената предложила и со првотужениот постигнала спогодба во која било наведено дека противникот се согласил неговата 1/4 идеален дел од КП.бр. 1523/1 во м.в.,.....под објект во пов. од 128 м2, 1/4 идеален дел од КП.бр. 1523/1 во м.в.,„Страшо Пинџур „ двор со пов. од 62 м2, и 1/4 идеален дел од КП.бр. 1506 во м.в.,....., пат со пов. од 112 м2, да се запише во јавната книга на име на предлагачот , а на второтужената неговиот дел да биде во сопственост на предлагачката со што истата ќе биде единствен сопственик.На противникот за отстапување на неговиот дел предлагачката му платила 1500 евра и со оваа спогодба предлагачката се согласила на противникот да не му пречи да поминува преку патот до границата на нејзиното место. Врз основа на ваквата спогодба како правен основ за стекнување на

сопственост во катастарската евиденција во И.Л.бр. 5318 тужената поднела барање за приватизација. Со решение на Министерство за финансии - одделение за управна постапка - Берово УП.бр. 260-12228 од 20.02.2012 год, покрај останатите парцели земјиште под зграда и дворно место со приложениот имотен лист, геодетскиот елаборат и изводот од деталниот урбанистички план поранешната КП.бр.1506 која се водела како некатегоризиран пат била приватизирана и дел од КП.бр.1506 пат сега нов КП.бр. 2515/2 во пов. од 56 м2. Со истото решение било одбиено барањето за приватизација на останатиот дел од патот сега нов КП.бр. 2515/1 во пов. од 41 м2, бидејќи истото преставувало некатегоризиран пат. Правен основ за сопственост во приватизацијата било наведено постигнатата спогодба ВПП.бр. 41/08 од 30.10.2008 год, на која странките имале корисничко право согласно урбанистичкиот план во времето на склучувањето на спогодбата и сегашниот, а парцелата била предвидена како некатегоризиран пат градежно земјиште сопственост на Р.М.Тужителите како сопственици на соседна парцела КП.бр.2513 која граничела по целата должина со парцелата КП.бр. 2515/1 и 2515/2 и го користеле како пат па истите имале правен интерес за поништување на делот од спогодбата за купопродажба на патот КП.бр. 1506 бидејќи како државно земјиште го користеле за влез до куќата која се наоѓала од кај КП.бр. 2515 а во продолжение на куќата според урбанистичкиот план имало учртано друг плац, па било потребно поминување преку КП.бр. 2515/1 и КП.бр. 2515/2. Второтужената се сметала за сопственик според спогодбата за физичка делба, па по поднесеното барање за приватизација за целата парцела со решение на Министерство за финансии управа за имотно правни работи УП-1 бр.26-1228 од 17.01.2011 год, според урбанистичкиот план оваа парцела се водела како некатегоризиран пат и била извршена приватизација на дел од оваа парцела во пов. од 56 м2.

Од изведените докази првостепениот суд извел погрешен заклучок дека тужителите како сопственици на соседни градежни парцели имаат правен интерес парцелата која се води како пат КП.бр.2515 поранешна КП.бр.1506 да не се приватизира бидејќи истите го користат овој пат како соседни парцели. Се работи за парцела градежно земјиште за кое се применува посебен режим регулиран со урбанистичкиот план како некатегоризиран пат на кој секој има право на користење, а со спогодбата истото им се ограничува што претставува правен интерес за поднесување на тужбата бидејќи со давањето на сопственичкото право на второтужената ќе произлезат правни последици за тужителите поради што во тој дел судот сметал дека спогодбата за физичка делба е ништовна и истата не може да произведува правно дејство и доколку таа спогодба не би постоела тужената Павлина не можела да добие сопственичко право на целата парцела, а со тоа приватизација на делот од парцелата.

Меѓутоа, по наоѓање на овој суд од изведените писмени докази неспорно произлегува дека тужителите врз предметната недвижност КП.бр.2515/1 и КП.бр.2515/2 произлезени од поранешната КП.бр.1506 немаат запишани стварни права врз недвижноста како што се право на користење или сопственост, па како носители на конкретно загрошено или попречено право врз предметната недвижност да имаат правен интерес за водење на предметната парница, а на која околност беше упатено и

укажувањето на овој суд во решението ГЖ.бр.1407/12 од 19.11.2012 година

Овој суд согласно чл.361 од ЗПП, ја преиначи првостепената пресуда и одлучи како во изреката на оваа одлука од следните причини:

Согласно член 177 од ЗПП:(1) Тужителот може во тужбата да бара судот само да го утврди постоењето, односно непостоењето на некое право или правен однос или вистинитост, односно невивистинитост на некоја исправа. (2) Ваква тужба може да се поднесе кога тоа со посебни прописи е предвидено, кога тужителот има правен интерес судот да го утврди постоењето, односно непостоењето на некое право или правен однос, или вистинитост, односно невивистинитост на некоја исправа пред пристигнатоста на барањето за чинење од истиот однос, или кога тужителот има некој друг правен интерес за поднесување на ваква тужба.

Согласно член 112 од ЗСДСП: Право на сопственост се стекнува според закон врз основа на правна работа и со наследување. Право на сопственост се стекнува и со одлука на надлежен државен орган, на начин и под услови определени со закон.

Согласно член 95 од ЗОО:(1) Договорот кој не е во согласност со Уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определениот случај не е предвидено нешто друго

Во конкретниот граѓанско правен однос од изведените докази во текот на постапката неспорно произлегува дека:

Со Решение О.бр.1116/95 од 26.12.1995 година на Општински суд Скопје II С. второтужената П. З. е огласена за наследник на 2/4 од КП.бр.1506 пат со површина од 112 м2 евидентирана во ПЛ.бр.1832 за КО Б.

Со Договор за продажба на недвижен имот ОДУ.бр.302/07 на Нотар Јован Ѓорѓовски од Берово второтужената се стекнала со 1/4 од КП.бр.1506 пат со површина од 112 м2 евидентирана во ПЛ.бр.1832 за КО Берово .

Во ПЛ.бр.1832 за КО Берово првотужениот З. Б. бил евидентиран на 1/4 од КП.бр.1506 пат со површина од 112 м2 .

Со спогодба ВПП.бр.41/08 од 30.10.2008 година на Основен суд Берово второтужената се стекнала со 3/4 од КП.бр.1506 пат со површина од 112 м2 евидентирана во ПЛ.бр.1832 за КО Берово .

Од наодот на вештото лице произлегува дека КП.бр.2515 пат со површина од 160м2 била запишана во ИЛ.бр.5318 за КО Берово на име на РМ со прибелешка дека носител на правото на користење на градежно земјиште било лицето З. П.

Со Решение за приватизација на градежно земјиште стекнато по основ на поранешна сопственост УП.І.бр.26.1228 од 06.04.2011 година на второтужената П. З. и се приватизирала КП.бр.2515/2 со површина од 56 м2 евидентрана во ИЛ.бр.5318 за КО Берово, а КП.бр.1515/1 со површина од 41м2 останала со право на користење.

Овој суд ги прифати како основани жалбените наводи со кои тужените наведуваат да тужителите во случајот не се носители на право врз предметната недвижност , па немаат правен интерес за водење на конкретната парница

Во состојба при неспорност на фактот да тужителите во катастарот

на недвижности не се запишани како носители на права за да на истите им е загрошено или попречено остварувањето на своето право врз предметната недвижност која се води како пат КП.бр.2515 поранешна КПбр.1506 што тужителите го користеле овој пат како соседни парцели, туку во јавната книга била запишана второтужената како носител на право на користење на КП.бр.2515, која своето право го стекнала на законит правно валиден начин во постапка предвидена со законот, за подоцна да може таа да поведе постапка на приватизација за предметната недвижност од кое произлегува да тужителите немаат правен интерес за водење на парницата. Од фактот дали една недвижност во урбанистичкиот план за тоа подрачје ќе претставува добро за општа употреба или добро за интерно користење зависи и одлуката што ќе биде донесена од надлежниот орган за приватизација на недвижноста, што значи дали предметната недвижност ќе се приватизира и во кој обем ќе се приватизира е однос помеѓу носителот на правото на користење на таа недвижност со надлежните органи за приватизација на градежно земјиште и истите во постапка согласно законот и урбанистичкиот план ценат дали се исполнети условите да се приватизира одредена недвижност. Одлуката што се донесува не зависи од тоа дали како корисник т.е целосен титулар на недвижноста ќе биде едно лице како што е во случајот второтужената или како корисници ќе се јават повеќе лица со утврдени идеални делови на своето право на користење во случајот прво и второ тужените доколку предметната физичка делба не била склучена и тоа не е од влијание за донесување на одлуката за приватизација на недвижноста од надлежните државни органи, а правните последици од одлуката за приватизација имаат дејство пред се према подносителите на барањето за приватизација како носители на утврдени права врз недвижноста која е предмет на приватизација, па од тие причини имајќи во предвид дека тужителите врз предметната недвижност КП.бр.2515 немаат запишани стварни права врз недвижноста како што се право на користење или сопственост и не им е загрошено или попречено право врз таа недвижност тие немаат правен интерес за водење на предметната парница, па следуваше да овој суд го одбие тужбеното барање на тужителите како неосновано.

Бидејќи овој суд ја преиначи првостепената одлука согласно чл.160 ст.2. од ЗПП, одлучи и за трошоците на целата постапка и согласно чл. 148 и 149 од ЗПП, ги задолжи тужителите солидарно да му платат на првотужениот на име трошоци во постапката износ од 22.204,00 денари, а на второтужениот на име трошоци во постапката износ од 57.693,00 денари, од кои на првотужениот : за состав на одговор на тужба со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител износ од 3.770,00 денари; за застапување на рочиштате на 05.04.2012 година, со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител, 30% паушал и 20% саатнина износ од 4.5240,00 денари; за застапување на рочиштате на 23.05.2012 година, со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител, 30% паушал, 20% саатнина со зголемување за 3 часа износ од 6.032,00 денари; за застапување на рочиштате на 14.02.2013 година, со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител, 30% паушал, 20% саатнина со зголемување за 2 часа износ од 5.278,00 денари; за состав на полномошно износ од 1.300,00 денари; за состав на трошковник износ од

1.300,00 денари. На второтужената : за состав на одговор на тужба со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител износ од 3.770,00 денари; за застапување на три рочиштата со зголемување за втор тужен, зголемување за втор тужител, 30% паушал и 20% саатнина од по 4.664,00 денари износ од 13.993,00 денари; за такса за жалба износ од 2.400,00 денари; за состав на жалба износ од 5.830,00 денари; за состав на полномошно износ од 1.300,00 денари; за состав на трошковник износ од 1.300,00 денари; за патни трошоци за застапување на три рочишта на релација Скопје-Берово и обратно износ од 28.560,00 денари и за патарина износ од 540,00 денари. Разликата до бараните трошоци на постапката за првотужениот износот до 23.540,00 денари и за второтужената износот до 63.640,00 денари овој суд го одби бидејќи не е во согласност со Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите.

Овој суд согласно чл. 160 од ЗПП ги задолжи тужителите солидарно на второтужената да и ги надоместат дополнителните трошоци за жалба во износ од 3.380,00 денари за состав на жалба .

Од погоренаведеното, а согласно чл.361 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.05.2013 год. под ГЖ.бр.579/13 и Врховен суд на РМ на ден 14.10.2014 година под Рев2.бр.690/2013.

11. Кај доброволното осигурување не се применуваат одредбите од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, туку одредбите од ЗОО, па тужителот -осигурителната компанија нема право на регрес освен кога осигурувањето од последиците од несреќниот случај е договорено како осигурување од одговорност на осигуреникот.

Од образложението:

Основан е наводот во ревизијата за сторена суштествена повреда на член 343 став 2 точка 13 од Законот за парничната постапка, дека пресудите на двата суда се нејасни, неразбирливи, истите не содржат доволно причини за решителните факти, поради што не можат во целост и со сигурност да се испитаат.

Исто така второстепениот суд ја сторил повредата на одредбата од член 343 став 1 во врска со член 363 од Законот за парничната постапка, бидејќи не ги ценел жалбените наводи кои се од решително значење.

Имено, првостепениот суд утврдил, а второстепениот во целост прифатил дека на ден 21.03.2010 година на регионалниот пат Ш. – Р. се случила сообраќајна незгода во која учесници биле сега тужениот кој управувал ТМВ Мерцедес, осигурано кај тужителот и од друга страна оштетениот З.С. кој управувал ТМВ марка ФСО и С.В. од Р. кој управувал ПМВ Мерцедес бензинец. Притоа, било утврдено дека на самото место

на незгодата не биле оставени видливи траги на кочење и занесување на ТМВ марка Тип Трук и ПМВ Мерцедес и тие биле пронајдени во состојба како што биле во моментот на ударот, додека видливи траги од кочење после местото на незгодата имало од ТМВ Мерцедес, како и видливо поместување на заштитната мрежа поставена на брегот на клисурата од десната страна на патот сметано во правец Р. – Ш.. На местото на несреќата тужениот бил алкотестиран и кај него било констатирано присуство на алкохол во крвта од 2,42 промили. Во сообраќајната незгода повредени биле оштетениот З. и неговата сопруга, кои биле пренесени во клиничката болница Ш.. Кај оштетениот З. била констатирана скршеница на спинозниот продолжеток и седмиот вратен пршлен и нагмечување на градниот кош, како и констатирана била руптура на слезинката со крварење. Наведените повреди биле оквалификувани како тешки телесни повреди, кои довеле до намалување на професионалната стабилност од 30 % и претрпен страв кој оставил трајни последици на психофизичката рамнотежа на повредениот, кој се манифестирал од 50% до 70% од болката. Со записникот за утврдување на процент на инвалидитет по основ на осигурување на лице од несреќен случај, на оштетениот бил утврден процент на инвалидност од 20% и му бил исплатен износ од 30.000,00 денари на ден 14.09.2010 година. Оштетениот не бил задоволен од утврдениот процент на инвалидност и од страна на Комисијата за решавање на нематеријална штета кај тужителот, на оштетениот му бил утврден дополнителен инвалидитет од 10% и му бил исплатен износ од уште 15.000,00 денари. Од страна на тужителот била поднесена тужба против тужениот на 21.02.2012 година за регресен долг, по која тужба е донесена правосилна пресуда на 26.03.2012 година, со која тужбеното барање на тужителот е усвоено и е задолжен тужениот да му надомести на тужителот на име оштетно побарување меѓу кои и за оштетениот З.С. износ од 45.000,00 денари. Притоа било утврдено дека оштетениот со полисата за доброволно осигурување имал и дополнително платено по основ на осигурување од незгода и тоа во случај на смрт и во случај на инвалидитет, за кое нешто била постигната вонсудска спогодба со која на оштетениот му била исплатена нематеријална штета во износ од 550.000,00 денари, бидејќи кај оштетениот биле констатирани тешки телесни повреди кои довеле до намалување на неговата професионална стабилност од 30%, а поради тоа што претрпел страв кој оставил трајни последици на неговата психофизичка рамнотежа која се манифестирала од 50% до 70% од болката.

Врз основа на вака утврдената фактичка состојба, пониските судови со примена на одредбите од член 141 и член 142 од Законот за облигациони односи, како и член 16 став 3 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, го усвоиле тужбеното барање на тужителот, со образложение дека според здобиените тешки телесни повреди, врз основа на полисата за осигурување од автомобилска одговорност, на оштетениот му бил исплатен надомест на име нематеријална штета, а поради тоа што оштетениот дополнително се осигурал со полиса од незгода во случај на смрт и инвалидитет, па од тие причини два пати од две одвоени постапки поднел барање за регресно побарување, па врз основа на утврдениот факт дека оштетениот бил виновен за настанатата сообраќајна незгода бидејќи го управувал моторното возило под дејство

на алкохол, оцениле дека тужителот се стекнал со правото на регрес на исплатени суми на оштетениот од страна на тужениот.

Меѓутоа, Врховниот суд на Република Македонија, наоѓа дека ваквите причини од кои се раководеле пониските судови при одлучувањето се нејасни и противречни. Ова, од причини што пониските судови во побиваните пресуди не дале доволно образложени причини по кој основ тужителот му го исплатил износот од 550.000,00 денари на оштетениот З.С., дали по основ задолжително осигурување од автоодговорност или пак по основ од доброволно осигурување на возач и патници за случај на смрт и за случај на инвалидитет. Во првиот случај се применуваат одредбите од Законот за задолжително осигурување и согласно одредбата од член 16 став 3 тужителот има право на регрес. Во вториот случај кај доброволното осигурување не се применуваат одредбите од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот, туку одредбите од Законот за облигациони односи и тоа заедничките одредби за имотни осигурувања и осигурувања на лица, одредбите за осигурување на лица и Општите услови за осигурување на лица од последици на несреќен случај со табелата за определување на процент на инвалидност. Во овој случај се применуваат одредбите од член 1004 од Законот за облигациони односи и тужителот нема право на регрес, освен кога осигурувањето од последиците од несреќниот случај е договорено како осигурување од одговорност на осигуреникот.

Поради тоа, Врховниот суд на Република Македонија наоѓа дека е основан и ревизискиот навод дека поради погрешна примена на материјалното право и фактичката состојба по предметот е нецелосно утврдена.

Предвид на тоа Врховниот суд на Република Македонија, одлучи како во изреката на ова решение, согласно член 385 став 1 од Законот за парничната постапка.

При повторното судење, првостепениот суд е должен да ја отстрани сторената суштествена повреда на тој начин што ќе утврди по кој основ на оштетениот му е исплатен износот од 550.000,00 денари, факт од кој зависи примената на материјалното право по однос на правото на регрес на тужителот. При тоа да ги има во предвид погоре наведените укажувања, како и фактот дека согласно полисата доброволното осигурување во случај на незгода за инвалидитет е на сума - лимит во износ од 150.000,00 денари, што значи тужителот не бил обврзан да плаќа износ над договорениот лимит.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 06.02.2014 год. под ГЖ.бр.225/14 и Врховен суд на РМ на ден 03.06.2015 година под Рев2.бр.411/2014

12. Кога постои правосилна и извршна кривична пресуда со која даропримачот е огласен за виновен за кривично дело-семејно насилство врз дародавачот, исполнети се законските услови дародавачот да го раскине договорот за подарок и да го отповика направениот дар поради покажаната крајна неблагодарност на даропримачот спрема дародавачот.

Од образложението:

Основниот суд во Струмица со пресуда П1.бр.177/13 од 10.01.2014 година тужбеното барање на тужителот да се раскине договорот за поклон на недвижен имот заверен пред судот под Зав.бр.360/89 од 28.02.1989 година склучен помеѓу тужителот како поклонодавател и тужениот како поклонопримател и да се отповика направениот дар во корист на тужениот а се однесува на имот опишан во Ил.бр.1060 за КО С. па да се задолжи тужениот да му го поврати примениот дар кој се состои од имот поподробно опишан во ст.1 од изреката на побиваната одлука, на тужителот во негова сопственост и владение, како и да му ги надомести направените трошоци по постапката во вкупен износ од 27.590,00 ден. го одбил во целост како неосновано.

Го задолжил тужителот да на тужениот му ги надомести направените трошоци по постапката во вкупен износ од 22.590,00 ден. во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Од ваквата одлука останал незадоволен тужителот кој во навремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, па предлага жалбата да се усвои, а побиваната пресуда укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата и сите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл. 354 од ЗПП па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд донесувајќи ја побиваната одлука да погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го одбил во целост како неосновано, па затоа овој суд согласно чл.361 од ЗПП, побиваната одлука ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука, а поради следните причини:

Имено, првостепениот суд прифатил за утврдено дека странките во постапката и тоа тужителот и тужениот се татко и син. На ден 20.02.1989 година помеѓу странките во овој спор бил склучен писмен договор за поклон на недвижен имот заверен пред Основен суд Струмица под Зав.бр.360/89 од 28.02.1989 година. Со овој договор, тужителот како поклонодавател на тужениот како поклонопримател му го поклонил имотот опишан во Ил.бр.1060 за КО С.. Од тогаш па се до пред една година, односите помеѓу странките биле складни со изразито почитување и разбирање, а во текот на 2012 година односите помеѓу странките драстично се измениле и дошло до нарушување на нивните односи.

Од увидот во правосилна, извршна, кривична пресуда на Основен суд Струмица К.бр.9/13 од 14.02.2013 година се утврди дека тужениот тогаш обвинетиот бил огласен за виновен затоа што на ден 12.11.2012 год. околу 11 часот во семејниот дел на неговите родители во с. С., обвинетиот сега тужениот при вршење на семејно насилство врз неговите родители, телесно ги повредил така што го бутнал оштетениот Д., лице со ограничено движење во долните екстремитети соборувајќи го на земјата при што од падот се здобил со телесна повреда, оток со

црвенило на шаката и рачниот зглоб од левата рака, а оштетената М. ја удрил со тупаница во пределот на задниот дел од главата нанесувајќи и телесна повреда, нагмечетина во висина на десната ушна школка со димензија од 1,5 см, и ја удрил во машината за перење левата рака нанесувајќи и телесна повреда хематом на левата подлактица со овална форма по што таа паднала на земјата и при паѓањето се здобил со нагмечување на двете коленици од предната страна со кој дејствија, обвинетиот Т. сторил две кривични дела, телесна повреда предвидени и казниви во чл.130 ст.2 во врска со чл.1 од КЗ по што судот му изрекол кривична санкција алтернативна мерка условна осуда со утврдена казна затвор во времетраење од три месеци која немала да се изврши доколку обвинетиот Т. во временски период од една година од правосилноста на пресуда не стори ново кривично дело.

На вака утврдената фактичка состојба, првостепениот суд погрешно го применил чл.563 ст.1 од ЗОО кога одлучил како во изреката на побиваната пресуда прифаќајќи дека во конкретниот случај не се исполнети законските услови од погоренаведената законска одредба од причина што утврдил дека кај тужителот не постоело повреда посебно тешка телесна повреда. Тужителот не се жалел од однесувањето на тужениот и дека лекарското уверение не гласело на име на тужителот како повредено лице од страна на тужениот од причина што истото било издадено на име на лицето М. П., сопруга на тужителот. Прифатил дека кривичната постапка е водена и е донесена пресуда без доказ, лекарско уверение на име на сега тужителот Д. и дека во овој случај судот не е врзан за правосилната извршна кривична пресуда од причина што не постоело соодветност на лекарското уверение со изреката на ова пресуда конкретно во однос на повредата на тужителот.

По мислење на овој суд, првостепениот суд погрешно го применил чл.563 ст.1 од ЗОО, бидејќи утврди дека во услови на постоење на правосилна и извршна кривична пресуда со која сега тужениот, тогаш обвинет е огласен за виновен за две кривични дела семејно насилство врз неговите родители за кое нешто судот му изрекол кривична санкција, алтернативна мерка условна осуда со утврдена казна затвор во времетраење од три месеци се утврди дека тужениот извршил семејно насилство врз неговите родители. Фактот што лекарското уверение во кривичната постапка било издадено само на лицето М. П., а не на тужителот не значи дека првостепениот суд во овој случај не треба да се сврзува со правосилната извршна кривична пресуда К.бр.9/13 од 14.02.2013 година од причина што со истата пресуда, тужениот е осуден условно на казна затвор за семејно насилство спрема неговите родители и дека согласно чл.563 ст.1 од ЗОО дародавачот во конкретниот случај тужителот може да го раскине договорот за подарок и да го отповика направениот дар, спрема тужениот од причина што тужениот веќе со правосилна кривична и извршна пресуда е огласен за виновен за кривично дело „тешка телесна повреда“ бидејќи со своето однесување кон тужителот или негово блиско лице, (неговата сопруга) извршил семејно насилство, а со тоа ја покажал и својата крајна неблагодарност кон неговите родители од кое нешто произлегува дека во конкретниот случај се исполнети законските услови од чл.563 ст.1 од ЗОО за раскинување на предметниот договор по што овој суд согласно чл.361

од ЗПП побиваната пресуда ја преиначи и одлучи како во изреката на оваа одлука.

Овој суд преиначувајќи ја побиваната одлука во однос на главното тужбено барање ја преиначи побиваната одлука и во однос на трошоците на постапката на начин што согласно чл.148 и чл.149 од ЗПП го задолжи тужениот на тужителот на име трошоци во постапката да му плати сума во износ од 27.590,00 ден. од кои: трошоци за застапување на ден 19.11.2013 година и 07.12.2013 година износ од по 2.340,00 денари, за состав на трошковник износ од 1.300,00 денари, денгуба на тужителот 600,00 денари, трошоци пријавени со претходен трошковник по постапката П1.бр.191/12 од 10.05.2013 година во износ од 15.510,00 денари како и за состав на жалба износ од 3.900,00 денари, и судска такса за жалба износ од 1.600,00 денари, а сето ова да плати во рок од 15 дена по приемот на оваа пресуда.

Овој суд согласно чл.160 од ЗПП го задолжи тужениот да плати на тужителот на име дополнителни трошоци за поднесување на жалба сумата во износ од 2.600,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од сето погоре изнесено, а согласно чл.361 од ЗПП се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 19.03.2014 год. под ГЖ.бр.416/14 и Врховен суд на РМ на ден 11.06.2015 година под Рев2.бр.526/2014

13. Тужителот нема право на надомест на штета во вид на изгубена добивка кога товарното моторно возило во соодветна постапка му било одземено од надлежни органи поради сторен прекршок, а подоцна поради отпаѓање на правниот основ истото му било вратено, за периодот додека возилото било одземено, ако тужителот во текот на постапката не доставил докази дека истиот во спорниот период би остварил добивка од стопанисувањето со возилото, како и докази за висината на добивката што тужителот би ја остварил во периодот кога возилото му било одземено.

Од образложението:

Основниот суд Кочани со пресуда П-4.5/14 од 25.04.2014 година, тужбеното барање на тужителот со кое бара да ги задолжат тужените солидарно да му исплатат на име штета износ од 1.4512.040,00 ден, со зак.казнена камата на наведениот износ во висина на референтната стапка на НБ на РМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодие што му претходело на тековното полугодие зголемена за осум процентни поени сметано од денот на поднесувањето на тужбата 08.03.2013 год, па до конечната исплата, како и солидарно да му ги надоместат трошоците во постапката во износ од 213.120,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да им ги надомести на тужените трошоците во постапката и тоа на првотужениот во износ од 17.940,00 денари и на

третотужениот во износ од 39.780,00 денари во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот преку полн. Фиданчо Трајановски адв. од Штип, кој во навремен рок изјавил жалба поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба .погрешна примена на материјалното право, и поради одлуката за трошоците, па предлага жалбата да се уважи а пресудата укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Третотужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи и предлага жалбата да се одбие а пресудата потврди. Бара трошоци за одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Штип ги разгледа жалбата, одговорот на жалба и останатите списи во предметот, ја испита побиваната пресуда во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Врз основа на изведените докази првостепениот суд го утврдил следното:

Постапувајќи по барање од третотужениот Ц. У на РМ, второтужениот РМ -МВР со потврда од 31.08.2008 год, одзел од тужителот сообраќајна дозвола и клуч од ТМВ марка М., тип А., со регистарска ознака ШТ 151 БЈ и број на шасија W ДБ 9700151 K704386. Во моментот на одземањето на возилото сопственик на истото е физичко лице сведокот К. Ш. од Ш. Со договор за закуп склучен помеѓу неа и Книпром ДОО Штип како закуппропримач, кој во својот состав располага со автошкола, возилото е изнајмено за вршење на обука и полагање на кандидати од Ц категорија.

По барање на тужителот, сведокот К. го дава на услуга предметното возило на тужителот, односно со товарното возило да однесе во Р.Б. одредено патничко возило, а потоа ТМВ да го врати на сопственикот К. Ш.

Првостепениот суд утврдил дека царинарница Штип против тужителот повела прекршочна постапка за сторен царински прекршок од чл. 263 ст.1. т.8 од царинскиот закон и било одземено ТМВ и сместено во магацин во Д. По завршување на прекршочната постапка бидејќи истата била запрена и било одлучено предметното возило да му биде вратено на тужителот и истото е вратено на 09.03.2010 год. ТМВ било задржано од трето тужениот во период од 01.09.2008 год, до 08.03.2010 год. За тој период до колку возилото било во сопственост на тужителот и вклучено во редовниот товарен транспорт тужителот ќе имал добивка од 22.960,00 евра., или 1.412.040,00 денари..

Вака утврдената фактичка состојба е целосно и правилно утврдена , така што првостепениот суд одлучувајќи да го одбие тужбеното барање на тужителот правилно го применил материјалното право. Имено, во чл. 40 од Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи, тој што со вина ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести, а според чл. 44 од истиот закон, вина постои кога штетникот причинил штета намерно или со невнимание (крајно ,обично или друг степен на невнимание предвиден со Законот.)

Според чл. 178 ст.1. и 3 од ЗОО, оштетениот има право како на надомест на обична штета, така и на надомест на испуштена корист. При оцената на висината на испуштената корист се зема предвид добивката што можела основано да се очекува според редовниот тек на работите или според посебни околности, а чие остварување е спречено со оштетениковото дејствије или пропуштање на оштетениот.

Во конкретниот случај правилен е заклучокот на првостепениот суд дека на тужителот не му е причинета штета од страна на тужените во вид на изгубена добивка за периодот додека возилото му било одземено. Ова од причина што одземеното возило не било во сопственост на тужителот туку на трето лице - сведокот К.Ш. од Ш., која склучила договор за закуп со правно лице - авто школа за обука и полагање на кандидати за Ц категорија.

Исто така правилно првостепениот суд смета дека тужителот предметното ТМВ го зел од сопственикот за приватна работа - превоз на ПМВ од Р.М. за Р.Б. Покрај тоа тужителот не доставил доказ дека вршел и ќе врши превоз и транспорт на стоки со истото возило, ниту доказ за висината за изгубената добивка за периодот додека возилото му било одземено

При одлучувањето овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи, кој ги одби како неосновани, бидејќи немаат влијание за поинакво одлучување во конкретната правна работа.

Од погоре наведеното, а согласно чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 09.07.2014 год. под ГЖ.бр.952/14 и Врховен суд на РМ на ден 18.11.2015 година под Рев2.бр.786/2014

14. Кога тужениот како претпријатие овластено да стопанисува со шумите согласно Законот за шуми изврши сеча на шума, сопственост на тужителите, согласно одобриениот план за стопанисување со шуми, а не на противправен начин и со намера противправно да ја присвои, а за таа шума тужителите немале донесено посебни планови за стопанисување со приватни шуми во смисла на одредбите од чл.92 од Законот за шумите, штетата која ја претрпеле тужителите поради извршената сеча од страна на тужениот се утврдува според пазарната вредност на исечената шума, а не според Правилникот за утврдување на висината на цената за штети на шумите.

Од образложението:

Основен суд Кочани, со пресуда П-1.97/12 од 14.12.2012 година, тужбеното барање на тужителите делумно го усвоил.

Го задолжил тужениот солидарно да им плати на тужените износ од 239.909,00 ден. на име штета за исечена шума, со камата согласно ЗВСЗК сметано од 01.06.2009 год. до 31.01.2010 год., а од 01.02.2010 год. со казнена камата зголемена за осум процентни поени до денот на конечната исплата, како и да и ги надомести на тужителите трошоците во

постапката во износ од 106.655,00 ден. се во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Тужбеното барање на тужителот за надомест на штета за разликата од досудените 239.909,00 ден. до бараните 1.055.188,00 ден. за износ од 815.279,00 ден. како и за разликата од досудените 106.655,00 ден. до побараните 191.569,00 ден. за трошоци во постапката во износ од 84.914,00 ден., го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останале незадоволни тужителите, кои во благовремен рок поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлагаат жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука да сторил суштествена повреда на одредбите од чл. 343 ст.2 т.13 од ЗПП, бидејќи изреката на побиваната одлука е јасна, разбирлива и извршна, а во образложението на истата се дадени доволно причини за решителните факти и како таква е подобна за испитување од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи за сторена суштествена повреда од чл.366 од ЗПП, која според жалителот е сторена со тоа што првостепениот суд не постапил по укажувањата на второстепениот суд во решението ГЖ.бр.161/12. Првостепениот суд ја нема сторено оваа повреда, бидејќи при повторното судење ги извел сите парнични дејствија и ги расправил сите спорни прашања на кои му е укажано со второстепената одлука.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи од изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба во конкретниот граѓанско-правен однос.

Така, првостепениот суд утврдил дека согласно Законот за шумите, тужениот е овластен да стопанисува со шумите, има изготвено план за стопанисување со шуми за шумско стопанската единица Осогово 1 за периодот од 1999 год. до 2008 год., кој план е одобрен со решение на Министерството од 23.07.1999 год. Овој план со решение бил продолжен до 2018 година. Со овој план била предвиена сеча помеѓу другите и во одделите 3-А и 3-Б во кои се наоѓаат и парцелите на тужителите, значи парцелите биле влезени во планот за стопанисување со шумите согласно Законот за шумите. Бидејќи сечата е извршена во октомври 2009 год., кога според катастарскиот операт за КО П. важел пописниот катастар, немало точни граници помеѓу парцелите на подрачјето каде се наоѓаат парцелите на тужените, а бидејќи овие парцели граничат со парцели во сопственост на РМ, сеча била спроведена и на дел од парцелите на тужените. Кататарот на недвижности за КО П. според известувањето од Одделението за катастар Кочани стапил на сила на 26.11.2009 год., што значи по извршената сеча. Според вештачењето вредноста на вкупната дрвна маса на исечените

делови од катастарските парцели на тужителите пресметана по ценовникот на ЈП М. ш. како дрво на корен изнесува 239.309,00 ден., а вредноста на истата дрвна маса пресметана по Правилникот за висината на цената за штети на шумите изнесува 1.055.188,00 ден.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Со чл.141 од ЗОО “Тој што со вина ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести“.

Со чл.145 ст.1 од ЗОО “Вина постои кога штетникот причинил штета со намера или со невнимание (крајно, обично или друг степен на невнимание предвиден со закон)“.

Со чл.3 од Законот за шумите “Шумите како природно богатство се добро од општ интерес за Р. М. и уживаат посебна заштита. Планирањето, управувањето, стопанисувањето и чувањето на шумите и шумското земјиште се дејности од јавен интерес“.

Со чл.92 ст.1 од Законот за шумите “Активностите за стопанисување на приватните шуми ги вршат сопствениците на приватните шуми, здруженија на сопственици на приватни шуми, правни и физички лица кои имаат лиценца да ги вршат шумските и стручните работи согласно со овој Закон, а со ст.2 “Работите кои е однесуваат на заштита и користење на шумите ги вршат сопствениците“, а со ст.3 “Стручни и советодавни работи во приватните шуми можат да ги вршат регистрирани правни и физички лица согласно со овој Закон“, а со ст.4 “Стопанисувањето со приватните шуми се врши врз основа на донесени посебни планови за стопанисување, програми или критериуми за стопанисување со шумите во приватната сопственост“.

Првостепениот суд правилно ги применил овие одредби кога го задолжил тужениот на тужителите да им ја надомести реалната штета во висина на пазарната вредност на пресечената дрвна маса, бидејќи сопствениците-тужителите немале донесено посебни планови за стопанисување со приватните шуми, а сечата на околната државна шума е извршена согласно планот одобрен од надлежен орган, па во таков случај тужителите немаат право на надомест на штета според Правилникот за висината на цената на штета на шумите, туку имаат право само на пазарната вредност на исечената шума, која не им била предадена во времето на сечењето, поради што следуваше да се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Овој суд ги имаше во предвид и другите жалбени наводи, но не ги прифати бидејќи не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот граѓанско-правен однос.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 16.05.2013 год. под ГЖ.бр.244/13 и Врховен суд на РМ на ден 23.12.2014 година под Рев2.бр.691/2013

15. Кога тужителот како законски наследник на оставителот не бил учесник во спроведената оставинска постапка, а судот со решението за наследување не се изјаснил за неговото право за

наследување, правото на тужителот да го бара својот наследнички дел од држателот на оставината застарува по протек на 20 години од смртта на оставителот согласно чл.136 ст.2 од Законот за наследување.

Од образложението:

Имено, судовите утврдиле дека тужителот е син на Н.Г. роден на 18.04.1985 година во Ш., додека се уште постоела брачната заедница со С.К., кој брак со пресуда на Општински суд Штип бр.839/86 од 28.01.1987 година бил разведен. На 21.09.1992 година таткото на тужителот починал. Тужената е мајка на покојниот татко на тужителот, односно негова баба. Сопругот на тужената, односно дедото на тужителот, починал на 13.12.1996 година во Штип. Со решение О.бр.25/98 од 23.02.1998 година на Основниот суд Штип за единствен законски наследник на оставината на оставителот Ш.Г. била огласена тужената како негова сопруга, и тоа на недвижниот имот наведен во решението, кое стапило во сила со денот на донесување. Тужителот во таа оставинска постапка не бил повикан и не учествувал. Подоцна тужената недвижниот имот стекнат со оставинското решение му го поклонила на нејзиниот син Г.Г., со договор за поклон ОДУ.бр.437/06 од 28.12.2006 година, на нотар Л.К. од Ш.. Откако Г. станал сопственик на имотот на 23.12.2006 година, склучил договор за купопордажба на истиот со П. ДООЕЛ од Ш. како купувач, за цена од 50.000 ЕУР или 2.769.130,00 денари. Кога тужителот дознал дека била расправана оставината на неговиот дедо, до ОЈО Штип, поднел кривична пријава против тужената и нејзиниот син Г.Г. за кривично дело измама од член 247 од КЗ, која со решение КО.бр.91/13 од 22.03.2013 година била отфрлена, поради застареност на кривичното гонење, па тој на ден 24.04.2013 година поднел тужба.

Врз основа на вака утврденото, првостепениот суд прифатил дека тужителот не учествувал во спроведената оставинска постапка, не дознал за оставинското решение ниту пак за неговото право било одлучувано со донесеното решение за наследување, па повикувајќи се на член 136 став 2 од Законот за наследување, го усвоил тужбеното барање наоѓајќи дека правото да се бара оставина во секој случај застарува по протекот на 20 година од смртта на оставителот, а во конкретниов случај, оставителот починал на 13.12.1996, тужената станала сопственик на спорниот недвижен имот со решение О.бр.25/98 од 23.02.1998 година, а тужителот тужбата ја поднел на 24.04.2013 година, што значи пред истекот на рокот за застареност предвиден во горецитираниот член.

Второстепениот суд, пак наоѓа дека првостепениот суд на правилно утврдена фактичка состојба погрешно го применил материјалното право и став 2 од член 136 од Законот за наследување и смета дека во конкретниов случај треба да се примени став 1 од истиот член 136, според кој правото да се бара оставина со тужба како наследник према држателот на оставината, застарува за 2 години од денот кога наследникот дознал дека е донесено правосилно решение за наследување, а најдоцна 10 години од денот кога тоа решение станало правосилно, па затоа ја преиначил првостепената пресуда и го одбил

тужбеното барање, прифаќајќи дека во конкретниов случај било донесено оставинско решение кое станало правосилно на 23.02.1998 година, па дека тужителот го пропуштил правото да ја бара оставината према тужената, бидејќи до поднесување на тужбата изминал рокот од 10 години.

По наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, основани се ревизиските наводи на тужителот за погрешна примена на материјалното право од страна на второстепениот суд. Имено при неспорно утврдени факти дека тужената намерно не го пријавила тужителот како наследник во спроведената оставинска постапка, дека тој не бил учесник во таа постапка и не дал позитивна наследничка изјава ниту пак му било оспорено својството на наследник, ниту бил упатен на процес, а судот со решението за наследување не се изјаснил за неговото право, правилно е стојалиштето на првостепениот суд дека правото на тужителот да го бара својот наследнички дел, застарува по протек на 20 години од смртта на оставителот, согласно член 136 став 2 од Законот за парнична постапка.

Со оглед на наведеното, следувааше Врховниот суд на Република Македонија да ја усвои ревизијата на тужителот и да ја преиначи второстепената пресуда, согласно член 387 став 1 од Законот за парнична постапка.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 02.12.2013 год. под ГЖ.бр.1662/13 и Врховен суд на РМ на ден 13.01.2015 година под Рев2.бр.54/2014

16. Договорот за дар склучен по поведена извршна постапка во која е донесено извршно решение со кое се дозволува извршување со укнижба на заложно право на недвижноста-предмет на склучениот договор за дар не е ништовен во смисла на одредбите од чл.95 од ЗОО и чл.26 од ЗИ, туку тужителот како доверител доколку смета дека со склучувањето на договорот му е загрозено правото на намирување на своето побарување може истиот да го побива со тужба за побивање на должникови правни дејствија во висина на неговото побарување.

Од образложението:

Од доказите изведени во текот на постапката утврдено е дека на ден 30.09.2002 година тужителот како продавач и ДОО „1-ви М.“ Б. од село Д. Штип како купувач склучиле договор за купопродажба на средства за заштита на растенија заверен под број 05-480, во кој сега првотужениот се јавува како договорна страна во својство на гарант платец за обврските на правното лице. Со овој договор тужителот се обврзал да му испорача на правното лице ДОО „1-ви Мај Балван“ од село Долни Балван Штип средстава за заштита на растенија како и семенска пченица, а купувачот се обврзал да ја исплати купопродажната цена. Долгот по наведениот договор не бил платен од страна на купувачот, поради што тужителот поднел тужба до Основниот суд Штип против купувачот како тужен и против сега првотужениот како

гарант платец. Постапувајќи по тужбата Основниот суд Штип на ден 11.12.2003 година донел пресуда Пст.бр.331/03, со која ги задолжил тужените солидарно да му платат на тужителот износ од 3.897.645,00 денари на име долг, камата за подоцна платениот долг од 1.707.224,00 денари, како и да му ги надомести парничните трошоци во износ од 142.650,00 денари. Претходно наведената пресуда била потврдена со пресуда на Апелациониот суд Штип ГЖ.бр.1130/04 од 22.12.2004 година. Тужените 1-ви М.Б. од село Д. Б. и сега првотужениот долгот по претходно цитираните пресуди не го исплатиле на тужителот во доброволниот рок, поради што тужителот до Основниот суд Штип на ден 30.03.2005 година поднел предлог за дозвола за присилно извршување врз основа на извршна исправа - правосилна судска пресуда Пст.бр.331/03 од 11.12.2003 година на Основниот суд Штип. Во поднесениот предлог било предложено присилно извршување со укнижба на заложно право над куќа во сопственост на првотужениот, лоцирана на улица „Солидарност“ број 106 како дел од КП.бр.902 и 981 во површина од 390 м2. Основниот суд Штип постапувајќи по предлогот донел решение И.бр.1141/05 од 08.04.2005 година со кое го дозволил предложеното извршување. На ден 22.08.2005 година судот извршната постапка спрема должникот ДОО „1-ви М.“ Б. од село Д. Б. Штип ја прекинал поради отворање на стечајна постапка над ова правно лице, а постапката продолжила према сега првотужениот.

На ден 10.05.2005 година односно по поднесениот предлог за извршување, тужените С. Н. и М. Н. како дародаватели и тужените Ѓ. и М.Н. како дароприматели (крвни сродници од прв наследен ред, мајка, татко и синови), склучиле договор за подарок во форма на нотарски акт ОДУ.бр.104/05 кај нотар Иска Кировска од Штип, и тоа на недвижен имот - индивидуална станбена зграда во Штип - куќа во населба Сењак изградена на урбанистичка парцела број 208, дел КП.бр.902 и 981 во површина од 980 м2. Тужените го склучиле предметниот договор иако знаеле дека за истата недвижност еден месец пред склучувањето на договорот, по поднесен предлог од тужителот за дозвола за присилно извршување врз основа на извршна исправа, а во кој предлог бил даден предлог за присилно извршување со укнижба на заложно право на истата недвижност, било донесено решение И.бр.1141/05 од 08.04.2005 година од страна на Основниот суд Штип со кое е дозволено предложеното извршување. Со вака превземеното правно дејствие односно склучување на договор за подарок, тужителот во поведената извршна постапка бил оневозможен да го наплати своето побарување од сега првотужениот, поради што била поднесена предметната тужба.

Врз основа на претходно утврдената фактичка состојба, пониските судови утврдиле дека е ништовен и не произведува правно дејство договорот за подарок склучен помеѓу прво и второтужените како дародаватели и трето и четвртотужените како дароприматели во форма на нотарски акт. Основ за такво одлучување судовите наоѓаат во одредбата од член 45 став 2 и 3, член 95 став 1 и член 101 став 1 од Законот за облигационите односи. Според пониските судови првотужениот во конкретниот случај постапил спротивно на општите начела на совесност и чесност и неморално вршење на правото, како и во спротивност со добрите обичаи, затоа што кога го склучил договорот за подарок знаел дека за истата недвижност предмет на договорот

претходно веќе била поведена извршна постапка и веќе било донесено извршно решение со кое се дозволува извршување со укнижба на заложно право на недвижноста предмет на договорот за подарок, а заради присилна наплата на парично побарување на тужителот. Притоа судовите го имале предвид фактот дека договорот за подарок е склучен еден месец по донесеното извршно решение И.бр.1141/05 на Основниот суд Штип и тоа помеѓу сега тужените како крвни сродници од прв наследен ред. Врз основа на претходно наведеното судовите прифаќаат дека кај првотужениот постоела побуда да се осуети побарувањето на тужителот во извршна постапка и истата суштествено влијаела да се склучи предметниот договор за подарок.

Врховниот суд на Република Македонија наоѓа дека пониските судови врз основа на утврдената фактичка состојба погрешно го примениле материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоиле, наоѓајќи дека предметниот договор е ништовен, на што основано се укажува во ревизијата.

Според Врховниот суд на Република Македонија, заклучокот на пониските судови дека предметниот договор е спротивен на Уставот, законите и добрите обичаи, односно дека се исполнети условите од член 95 став 1 од Законот за облигационите односи за утврдување ништовност на договорот за подарок не произлегува од изведените докази и утврдената фактичка состојба. Во смисла на споменатата законска одредба договорот кој не е во согласност со Уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определен случај не е предвидено нешто друго. Имено, според Врховниот суд на Република Македонија, во време на склучувањето на договорот за подарок не постоеле никакви формално правни пречки за неговото склучување, односно договорот е склучен од странки кои се деловно способни, со своите потписи ја изразиле согласноста на нивната волја за склучување на договорот, истиот е заверен кај нотар, односно е склучен согласно пропишаните законски услови и во целост е реализиран, а промената на правото на сопственост е запишана во јавната книга. Поради тоа, погрешно утврдиле пониските судови дека предметниот договор за подарок склучен помеѓу прво и второтужените како работодаватели и трето и чествротужените како дароприматели е ништовен во смисла на одредбата од чл.95 од законот за облигационите односи.

По наоѓање на овој суд, не се исполнети законските услови договорот за дар да се смета за ништовен и во смисла на одредбите од членот 26 од Законот за извршување. Од утврденото произлегува дека договорот за дар не е склучен 6 месеци пред донесувањето на извршната исправа. Имено, извршната исправа - пресуда Пет бр.331/03 е донесена на 11.12.2003 година и потврдена со пресуда ГЖ.бр.1130/04 од 22.12.2004 година, а договорот за дар е склучен на 10.05.2005 година, односно по донесувањето на извршната исправа.

Основано се укажува во ревизијата дека за конкретниот случај, кога тужителот како доверител смета дека со превземено правно дејствие од тужениот како должник му е загрошено неговото право на намирување на парично побарување од должникот, во Законот за облигационите односи, односно во одредбите од член 269

до член 274 од овој закон е предвиден институтот побивање на должникови правни дејствија против трети лица, односно во конкретниот случај против сега трето и четврто тужените.

Имено, согласно одредбата од член 270 став 1 од Законот за облигационите односи, товарното располагање може да се побива ако во времето на располагањето должникот знаел или можел да знае дека со превземеното располагање им нанесува штета на своите доверители и ако на третото лице со кое или во чија корист е преземено правното дејствие тоа му било познато или можело да му биде познато.

Во став 2 од истиот член е наведено дека ако третото лице е должников сопруг или сродник по крв од права линија или во странична линија до четвртиот степен, или по жена до истиот степен, се претпоставува дека му било познато дека должникот со превземеното располагање им нанесува штета на доверителите.

Според став 3 од истиот член, кај бесплатните располагања и со нив издедначените правни дејствија се смета дека должникот знаел дека со преземеното располагање им нанесува штета на доверителите и за побивање на тие дејствија не се бара на третото лице тоа да му било познато или да можело да му биде познато.

Согласно член 272 став 1 и 2 од истиот закон, побивање може да се врши со тужба или со приговор, а тужбата за побивање се поднесува против третото лице со кое или во чија корист е преземено правното дејствие што се побива, односно против неговите универзални правни следбеници.

Согласно член 273 од истиот закон, тужба за побивање може да се поднесе во рок од 3 години, а рокот од овој член се смета од денот кога е преземено правното дејствие кое се побива односно од денот кога требало да се преземе пропуштеното дејствие.

Согласно член 274 од истиот закон, тужба за побивање може да се поднесе во рок од 3 години, а рокот од овој член се смета од денот кога е преземено правното дејствие кое се побива односно од денот кога требало да се преземе пропуштеното дејствие.

Според Врховниот суд на Република Македонија, согласно претходно цитираните одредби, тужителот како доверител на првотужениот можел со тужба да бара да се утврди дека договорот за дар склучен помеѓу тужените го губи правното дејство спрема тужителот за висината на неговото побарување со камата и трошоци и истите да се задолжат да трпат од вредноста на недвижноста, предмет на договорот, тужителот да го наплати своето побарување. Правото на побивање на правното дејство не му дава право на тужителот да бара и поништување на склучениот договор за дар затоа што се работи за правно дело кое е склучено во целост согласно законските прописи и истото е полновакно, меѓутоа му дава право со тужбата да бара да се стави вон сила тоа правно дејство само толку колку што е потрено да се намира неговото

побарување.

Поради изнесеното, следуваше овој суд пресудите на пониските судови да ги преиначи, согласно одредбата од член 387 став 1 од Законот за парничната постапка и да одлучи на начин како во изреката на оваа пресуда, односно тужбеното барање на тужителот да го одбие како неосновано.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 13.12.2012 год. под ГЖ.бр.1863/12 и Врховен суд на РМ на ден 26.12.2014 година под Рев2.бр.530/2013

17. Република Македонија, во смисла на чл.70 ст.1 од Законот за судовите, одговара за штетата што настанала со постапување на судија по конкретен предмет, под услов за таквото постапување судијата правосилно да е осуден за сторено кривично дело или од страна на Судскиот совет на РМ да му е изречена дисциплинска мерка.

Од образложението:

По наоѓање на Врховниот суд на Република Македонија, пониските судови погрешно го примениле материјалното право повикувајќи се на член 157 од Законот за облигациони односи, кога го усвоиле тужбеното барање на тужителот. Имено според членот 157 став 1 од ЗОО, за штета што работникот во работата или во врска со работата ќе му ја причини на трето лице одговара работодавецот кај кој работел работникот во моментот на причинувањето на штетата, освен ако докаже дека работникот во дадените околности постапувал онака како што требало. Според ставот 2, оштетениот има право да бара надомест на штетата и непосредно од работникот ако штетата ја причинил намерно. Според ставот 3, со одредбата од став (1) на овој член не се засега во правилата за одговорноста за штета што потекнува од опасен предмет или од опасна дејност. Според став 4 работодавецот кој на оштетениот ќе му ја надомести штетата што работникот ја причинил намерно или со крајно невнимание, има право од тој работник да бара надомест на платениот износ. Според ставот 5, тоа право застарува во рок од шест месеци од денот на исплатениот надомест на штетата.

Врховниот суд на Република Македонија укажува дека во поглед на одговорноста на судиите за надомест на штета при вршење на својата работа се применува член 62 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.36/95, 45/95 и64/2003), како лекс специјалис кој важел во тоа време. Според членот 62 од Законот за судовите, за штета што судијата или судијата поротник во вршењето на функцијата ќе им ја причини на граѓани или на правни лица со незаконита или неправилна работа е одговорна Република Македонија. Од наведениот член произлегува дека законски услов за остварување на побарување на надомест на штета спрема Република Македонија настаната поради работењето на правосудните органи е постоење на незаконита или неправилна работа на судијата во вршењето на функцијата која е

утврдена од надлежни органи кои ја ценат работата на судовите и судиите.

Во конкретниов случај, според мислењето на Врховниот суд на Република Македонија, штетата што тужителот ја претрпел не настапила поради незаконито постапување на судиите кои ја воделе стечајната постапка по предметот Ст.бр.12/2003 во Основен суд Кочани, во која на тужителот му бил продаден недвижен имот од М.М. – П. а сега во сопственост на Општина П.. Согласно одредбите од Законот за стечај („Службен весник на РМ“ бр.55/97, 53/2000, 37/2002 и 17/2004), правна претпоставка при впаричување на стечајната маса во стечајната постапка, е дека целокупниот имот што се наоѓа во стечајниот должник е негов и влегува во стечајната маса. Исто така според овој закон се предвидува можност и тоа согласно одредбите од член 80, секое лице што смета дека одредена ствар од стечајната маса објавена во службен весник како имот на стечајниот должник не припаѓа на стечајната маса на должникот е должен да се пријави како излачен доверител и да бара издвојување на стварта од стечајната маса доколку смета дека стварта е негова, и за тоа да приложи докази.

Имено, во случајов не е утврдено од пониските судови дека РМ или Општина Б. или Општина П., учествувала во стечајната постапка и барала издвојување на предметниот недвижен имот на стечајниот должник М.М. – П.. Напротив утврдено е дека во спроведена постапка за продажба на имот, тужителот бил единствен понудувач и по усно наддавање бил составен договор за купопродажба според кој тужителот за купената недвижност од М.М. - во стечај тужителот исплатил износ од 341.021,00 денари. Потоа, согласно склучениот договор и исплатата на купопродажната цена Стечајниот совет на Основниот суд - Кочани со решение Ст.бр.12/2003 година од 01.03.2005 година констатирал дека тужителот како купувач се стекнал со сопственост на наведениот недвижен имот. Продажбата била одобрена од советот и стечајниот управник на М.М. ДОО бил задолжен да ги превземе сите потребни мерки и да изврши пренос на правото на сопственост на купувачот. Од образложението на решението е констатирано дека судот по извршениот увид во приложениот записник од одржаната седница на Собранието на доверителите, договорот за купопродажба, утврдил дека се исполнети условите од чл.171-а од Законот за стечај за продажба на имот на должникот на лице што понудило најповолна цена.

Видно од членот 2 од Договорот за купопродажба, продавачот бил сопственик односно корисник на предметниот имот врз основа на Договор за купопродажба бр.179/1 од 02.12.1987 година склучен помеѓу Месна заедница П. Општина Б. и АК Л. ООЗТ П. како правен претходник на продавачот и Договор бр.01.-04/81 од 15.10.2004 година за поделба помеѓу ДОО М.М. во стечај и ДОО М.М.1 од П.. Со оглед на фактот што Договор за купопродажба бр.179/1 од 02.12.1987 година, не бил ништовен во времето на траењето на стечајната постапка, погрешно пониските судови заклучиле дека не постоел документ за сопственост кај продавачот.

Според Врховниот суд на Република Македонија, фактот што после продажбата на предметниот недвижен имот на тужителот, во постапката пред Основен суд Берово П.бр.109/06 со пресуда од 12.12.2007 година, е утврдено право на сопственост на тогаш тужителот

Општина Пехчево, не може да се оцени како причинско последична врска помеѓу постапувањето на стечајниот совет по предметот Ст.бр.12/2003 во Основен суд Кочани и штетната последица. Во времето на продажбата на тој имот постоел Договор за купопродажба бр.179/1 од 02.12.1987 година и Договор бр.01-04/81 од 15.10.2004 година за поделба помеѓу М.М. ДОО во стечај и М.М.1 ДОО од П., според кој истиот бил сопственост на стечајниот должник.

Исто така, врз основа на утврдената фактичка состојба, Врховниот суд на Република Македонија наоѓа дека тужителот во случајов не успеал во предметниот спор да докаже со прилагање на соодветни докази дека судиите што учествувале во стечајната постапка Ст.бр.12/2003, правосилно се осудени за сторено кривично дело во врска со одлучувањето по спорот, или пак против било кој од судиите кои учествувале во донесувањето на одлуките во постапката од страна на тогашниот Републички судски совет, односно Судскиот совет на Република Македонија, била изречена некаква дисциплинска мерка за стечајниот предмет. Во отсуство на соодветно решение на Републичкиот судски совет, односно Судскиот совет на Република Македонија, за изречена дисциплинска мерка или осудителна правосилна кривична пресуда за судиите кои учествувале во донесувањето на пресудите а во врска со стечајниот предмет, останува во сила претпоставката на невиност, во смисла на член 13 од Уставот на Република Македонија. Поради ова, овој суд е на стојалиште дека тужителот како оштетен не успеал да докаже дека биле исполнети условите за претрпена штета а кои се состојат во следното: постоење на штета, причинската врска, противправност и вина како услов за одговорност.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 27.03.2013год. под ГЖ.бр.216/13 и Врховен суд на РМ на ден 28.10.2014 година под Рев2.бр.411/2013

18. Кога нотарскиот акт-договор за хипотека ги содржи сите елементи предвидени во чл.55 и 56 од Законот за нотаријат истиот неможе да се смета за релативно или апсолутно ништовен само затоа што тужителот, како заложен должник при составување на актот не се однесувал како добар домаќин, односно не постапувал со должното внимание кое се бара во прометот, како обврска на секој учесник во облигационите односи.

Од образложението:

Основниот суд во Штип со пресуда П-1-267/12 од 26.04.2013 год. тужбеното барање на тужителите А. и С. Д. и двајцата од Ш. со кое бараат да се поништи и да не произведува правно дејство нотарски акт договор за хипотека ОДУ бр. 173/09 од 06.04.2009 год. на нотар Л. К. од Ш.во делот на хипотека на недвижен имот од прв ред во корист на заложниот доверител Ц. К. б.АД С., врз сопственоста на заложните должници Д.А. и С. и тоа, градежен објект - индивидуална семејна стамбена зграда -куќа во Штип на.КП.бр. 9305 во вкупна површина од 304 м2 (објект 147 м2 и земјиште 157 м2) по ИЛ.бр. 3347 за КО Ш.како и

трошоци во постапката во износ од 131.568,00 денари го одбил како неосновано.

Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или истата ја укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Првотужениот поднел одговор на жалба со кој ги побива жалбените наводи на жалителот. Предлага жалбата да се одбие како неоснована, а пресудата потврди.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, одговорот на жалбата списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествени повреди од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, бидејќи по оценка на овој суд изреката на пресудата е јасна, разбирлива и не противречи сама на себе, ниту на причините во пресудата. Во образложението на истата се наведени доволно причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па како таква побиваната пресуда со сигурност може да се испита од страна на овој суд.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека првостепениот суд донесувајќи ја побиваната пресуда да сторил суштествена повреда на одредбите од парничната постапка од чл. 343 ст.2 т. 10 од ЗПП, а која повреда према наводите на жалителот се состоела во тоа што првостепениот суд во изреката на нападната одлука како тужител била наведена С. Д. која не може да биде странка во постапката. Ова од причини што лицето С.Д. врз основа на барање за признавање на својство на замешувач, во текот на целата постапка учествувала само како замешувач на страната на тужителот. Изјавата што ја дало ова лице на расправата од 26.04.2013 година ја дало во својство на замешувач. Во самиот увод на побиваната одлука е наведено дека С.Д. има својство на замешувач, а тоа што судот во изреката навел дека и Соња Димитрова е тужител се работи за очигледна грешка при пишувањето на пресудата.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази во текот на постапката, првостепениот суд ја има правилно и целосно утврдено фактичката состојба во конкретниот граѓанско правен однос.

Од изведените докази, првостепениот суд утврдил да на ден 06.04.2009 година од страна на Н.Л. К. од Ш. е составен нотарски акт договор за хипотека ОДУ.бр. 173/09. Според овој договор заради обезбедување на паричното побарување на заложниот должник - првотужениот Ц. К.а б. АД С.во износ од 7.995.000,00 денари се воспоставила хипотека на недвижен имот прецизно наведен во договорот од прв ред на заложните должници, тужените ДПТК М. ДОО Ш., И. Л., Л. Л.и Хипотека на недвижен имот прецизно наведен во договорот од прв ред, на заложните должници - тужителот А. и С. Д. и

двајцата од Ш.. Во чл. 5 од договорот е утврдена клаузула на извршност. Во оваа клаузула е наведено дека заложните должници изјавуваат дека во целост се согласуваат, заложниот доверител да може со денот на пристигнувањето на било кое побарување, ако должникот не го намира побарувањето во утврдените рокови, заложниот доверител да може да спроведе присилно извршување пред другите доверители заради наплата на обезбедено побарување врз заложната недвижност. Со содржината на овој нотарски акт, кој претходно и бил прочитан, како што е констатирано се согласиле и своерачно го потпишале сите странки, вклучително и тужителот и замешувачот. Од страна на К. б. АД С. на ден 10.05.2011 година како хипотекарен доверител од прв ред спрема трето и четврто тужениот, пред извршител В.С.била поведена постапка за извршување врз недвижноста која во исто време била под хипотека и спрема тужениот Централна кооперативна банка АД С.. На ден 21.10.2011 година пред Основен суд Штип по тужба на тужителот К.б.АД С.била заведена постапка Малтс.бр. 264/11 против Централна Кооперативна банка АД С. со основ утврдување на приоритет во намирување на побарување. Тужениот Ц.К. б. АД С., заради намирување на своето парично побарување спрема погоре наведените заложни должници, повела постапка за извршување по извршен нотарски акт - договор за хипотека ОДУ.бр. 173/09 од 06.04.2009 година кај Нотар Л. К., пред Извршител С. К. од Ш., заведен под И.бр. 863/12 од 27.07.2012 година.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога ја донел побиваната одлука.

Во чл. 39 од ЗОО е предвидено:“Кога предметот на обврската е невозможен, недозволен, неопределен или неопределив, договорот е ништовен“.

Во чл. 53 ст. 2 од истиот закон е предвидено:“Страната која е во заблуда може да бара поништување на договорот поради суштествена заблуда, освен ако при склучувањето на договорот не постапувала со вниманието кое се бара во прометот“.

Во чл. 103 од ЗОО е предвидено:“Договорот е рушлив кога го склучила страна ограничено деловно способно, кога при неговото склучување имало мани во поглед на волјата на страните, како и кога е тоа определено со овој закон или со друг пропис“.

Во чл. 95 од истиот закон е предвидено:“Договорот кој не е во согласност со уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определениот случај не е предвидено нешто друго.

Во конкретниот случај првостепениот суд правилно ги применил цитираните законски одредби кога одлучил како во изреката на побиваната одлука, бидејќи од изведените докази со сигурност утврдил дека на тужителот нотарскиот акт договор за хипотека ОДУ.бр. 173/09 заради обезбедување на паричното побарување на првотужениот го потпишал а истиот го потпишал и замешувачот и со содржината на тој нотарски акт, кој претходно им бил прочитан се согласиле и своерачно го потпишале сите странки, вклучително и тужителот и замешувачот. Затоа правилно првостепениот суд заклучил дека нема заблуда кај тужителот кој го потпишал писмениот договор врз основа на кој било запишано

зложно право, бидејќи истиот бил запознаен со неговата содржина и го потпишал, и бил свесен за правните последици од спроведување на клаузулата на извршност содржана во чл. 5 од договорот за хипотека, а во случај на спроведување на присилно извршување поради пристигнување на побарувањето во роковите предвидени во договорот. Тужителот доброволно при чиста свест и здрав разум се согласил и го потпишал договорот. Содржината на нотарскиот акт одговара на неговата волја, и во знак на прифаќање тужителот и замешувачот своерачно го имаат потпишано договорот и се согласиле со заверка на нивните потписи, договорот да претставува извршна исправа врз основа на кое својство првотужениот по исполнувањето на двата услови предвидени во чл. 61 од Законот за договорен залог да поднесе барање за извршување кај надлежен извршител за наплата на долгот со реализација на зложното право. Предметната нотарска исправа согласно чл. 55 и 56 од Законот за нотаријат ги содржи сите елементи заради што не може да стане збор за апсолутна ниту за релативна ништовност на истиот. Исто така во текот на постапката не е докажано дека постоела заблуда кај тужителот и замешувачот при склучување на договорот за хипотека ОДУ.бр. 173/09 од 06.04.2009 година, туку напротив кај нив имало свесно изразена волја за склучување на договорот. Овој договор бил склучен согласно Уставот законите и добрите деловни обичаи. Тужителот при потпишувањето на договорот единствено пропуштил да се однесува како добар домаќин, со должно внимание што е обврска на секој учесник во облигационите односи. Што значи дека неможе во случајот да стане збор за суштествена заблуда, ако при склучувањето на договорот тужителот не постапувал со внимание кое се бара во прометот, односно како добар домаќин, имајќи во предвид дека истиот е искусен правник, а вмешувачот како тогашен раководител на Е. на Б. во Ш. како професионалец во својата работа можела и имала услови да ги утврди сите факти а особено утврдување на имот кој е под хипотека.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на жалителот дека истиот не би го потпишал договорот за хипотека доколку знаел дека имотот на другите зложни должници бил зложен, и дека првотужениот требало да покрене постапка против трето и четврто тужените за измама, но не ги прифати ваквите жалбени наводи, бидејќи тоа нешто можел да го стори тужителот доколку има основ за тоа, а Банката во законски утврдена постапка има воспоставено инструменти на обезбедување, врз основа на кои ќе го наплати своето побарување и нема интерес да докажува постоење или непостоење на измама.

Од погоре наведените причини, а врз основа на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 05.07.2013год. под ГЖ.бр.1021/13

19. Судското порамнување има дејство само помеѓу странките кои што го склучиле, а не и спрема други лица, па постапка за поништување или за утврдување ништовност на судското

порамнување можат да водат само учесниците во истото, а не и трети лица.

Од образложението:

Основен суд Штип, со пресуда П-4.бр.7/14 од 19.05.2014 година, тужбеното барање на тужителот, против тужените со кое барал да се утврди дека не произведува дејство и е ништовно во целост судското порамнување склучено на заспаник пред Основен суд Штип по предметот П-1.бр.60/11 од 15.03.2011 година помеѓу тужените, како и барањето да се задолжат тужените со трошоци во постапката во вкупен износ од 13.350,00 ден., го одбил како неосновано.

Го задолжил тужителот да ги надомести на тужените трошоците во постапката во вкупен износ од 12.556,00 ден. во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Барањето на тужените за трошоци во постапката како разлика од досудените 12.556,00 ден. до бараните 14.482,00 ден., го одбил. Од ваквата пресуда останал незадоволен тужителот, кој во благовремен рок поднел жалба поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и против одлуката за трошоците во постапката. Предлага жалбата да се уважи, пресудата преиначи или укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно судење.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата и списите кон предметот, ја испита побиваната пресуда во смисол на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е неоснована.

Неосновани се жалбените наводи на жалителот дека при донесувањето на побиваната пресуда, првостепениот суд сторил суштествена повреда од чл.343 ст.2 т.14 од ЗПП, која според него се состои во тоа што пресудата има недостатоци поради кои не може да се испита, истата е нејасна, неразбирлива и не содржи причини за решителните факти, а дадените причини биле нејасни и противречни.

По наоѓање на овој суд, изреката на обжалената пресуда е јасна и разбирлива, не противречи самата на себеси ниту на причините на пресудата, пресудата содржи доволно причини за решителните факти, тие причини се јасни и произлегуваат од доказите изведени во текот на постапката.

Тоа што во изреката е наведено дека тужбеното барање се одбива како неосновано, а во причините е наведено дека тужбеното барање се одбива поради тоа што тужителот нема активна легитимација за водење на спорот не ја прави пресудата противречна, бидејќи тужбеното барање се одбива како неосновано покрај во другите случаеви и во случајот кога тужителот не е активно легитимиран за водење на спорот.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, бидејќи врз основа на изведените и правилно ценети докази првостепениот суд правилно ја утврдил фактичката состојба на која е заснована пресудата.

Така, првостепениот суд утврдил дека помеѓу К. Б., поранешен содружник во Друштото Б. Ш. и Л. Б. на 10.03.2009 год. е склучен договор

за пренос на удел врз основа на кој К. Б. го отстапила уделот без надомест на содружникот Л. Б. од Ш.. Утврдил дека сега тужителот, односно Регионалната дирекција на Управата за јавни приходи . донела решение со кое што на првотужениот Л. Б. во својство на даночен обврзник му утврдил аконтација на данок на доход во износ од 1.237.771,00 ден. и му пресметал камата во износ од 672.110,00 ден. Утврдил дека решението бр.2204-23/54 од 01.07.2010 год. на Управата за јавни приходи по жалба изјавена од првотужениот со решение на второстепен орган, односно на Министерот У.бр.16-1472/1 од 13.04.2011 год. е потврдено и дека против тоа решение првотужената Л. поднела тужба до Управниот суд кој што со пресуда У-5.бр.463/2011 од 19.04.2012 година тужбата ја уважил, а оспореното решение на Министерот од 13.04.2011 година го поништил. Првостепениот суд утврдил дека истовремено со покренувањето на управниот спор била поведена и парнична постапка пред Основен суд Штип по тужба на Л. Б. против К. Б. за сопственост на удел и дека таа постапка завршила со постигнување на судско порамнување П-1.бр.60/11 од 15.03.2011 година. Со ова судско порамнување К. Б. се согласила во целост со тужбеното барање на тужителот Л. Б. и не го оспорила фактот дека Л. Б. е основач - сопственик на непаричен влог во фирмата ДПТ Б. дооел увоз-извоз Штип во вкупен износ од 12.377.706,00 ден. кој што влог претставува 98% од вкупниот влог на друштвото. Утврдил дека ова судско порамнување по службена должност било запишано како податок во Трговскиот регистар на правни лица при Централен регистар на РМ со решение од 18.03.2011 год. и тој податок бил запишан кај правниот субјект Б. во рубриката на дополнителни информации. Понатаму, првостепениот суд утврдил дека на 28.01.2014 год. во Основен суд Штип ДПТ Б. дооел Ш. поднел тужба против Л. Б. и К. Б. за утврдување на ништовност на пренос на удел која што постапка е завршена со пресуда од 25.03.2014 година со која што тужбеното барање е усвоено и е утврдено дека договорот за пренос на удел во ДПТ Б. дооел увоз-извоз Ш. од 10.03.2009 год. со кој што второтужената К. го пренела на првотужената Л. уделот во износ од 12.377.706,00 ден. е апсолутно ништовен и не произведува правно дејство и е задолжена тужената Л. како основач-сопственик на непаричен влог во ДПТ Б. доо увоз-извоз Ш. да трпи намалување на непаричниот влог за износ од 12.057.706,00 ден. во Трговскиот регистар за правни лица при Централниот регистар на РМ.

На вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил материјалното право кога одлучил како во изреката на обжаленаа пресуда.

Имено, согласно чл.307 од ЗПП, странките во текот на целата постапка пред парничниот суд можат да склучат порамнување за предметот на спорот (судско порамнување). Пред судот не може да се склучи порамнување во поглед на барањата со кои странките не можат да располагаат (чл.3 ст.3 од ЗПП).

Согласно чл.308 од ЗПП, спогодбата на странките за порамнување се внесува во записник. Порамнувањето е склучено кога странките по прочитаниот записник за порамнување ќе го потпишат записникот.

Согласно чл.1136 од ЗОО, порамнувањето е ништовно, ако е засновано врз погрешно верување на двата договарчи дека постои правен однос кој всушност не постои и ако без тоа погрешно верување

меѓу нив не би имало ниту спор ниту неизвесност.

Во конкретниот случај помеѓу тужените во овој предмет склучено е судско порамнување за барање со кое што странките можат да располагаат. Никаде не е предвидено дека сопствениците на удели не можат да располагаат со уделите, односно дека не можат да ги продаваат, отстапуваат без надомест на друг содружник и сл.

Од овие причини овој суд жалбените наводи за тоа дека странките располагале со барање со кое што не можеле да располагаат ги оцени како неосновани.

Правилно првостепениот суд нашол дека тужителот не е активно легитимиран за водење на спорот за поништување на судското порамнување склучен помеѓу тужените, бидејќи постапка за поништување или за утврдување ништовност на судско порамнување можат да водат само учесниците, односно странките на договорот односно порамнувањето. Во случајот, тужителот не е странка при склучувањето на судското порамнување и тој не може да се јави како тужител, односно не е активно легитимиран за водење на овој спор. Судското порамнување има дејство само помеѓу странките кои што го склучиле (интер партес), а не и према други лица, па затоа не може да се смета дека со склучувањето на судското порамнување е загрозено некое право на тужителот.

Ова до толку повеќе што со пресуда на Основен суд Штип П-4.бр.6/2014 од 25.03.2014 год. договорот за пренос на удел од 10.03.2009 год. склучен помеѓу дотогашниот содружник К. Б. и Л. Б. од Ш., врз основа на кој договор е донесено решение во управна постапка со кое што сега тужената Л. Б. е задолжена да плати данок, е прогласен за ништовен и не произведува правно дејство.

Овој суд при одлучувањето ги имаше во предвид жалбените наводи за тоа дека се работи за ништовен договор и дека требало да се примени одредбата од чл.95 и одредбата од чл.101 од ЗОО при утврдувањето на тоа дали тужителот е активно легитимиран за водење на спорот, но овие жалбени наводи не ги прифати од причини што најде дека судското порамнување што е предмет на побивање во овој спор не е во спротивност со Уставот, законите и добрите обичаи, односно истото не е ништовно. Од овие причини не може да дојде до примена на одредбата од чл.95 ст.1 и одредбата од чл.101 ст.1 од ЗОО при утврдувањето на околноста за правниот интерес на тужителот.

Трошоците на постапката се правилно одмерени, во согласност со Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите и Законот за судски такси.

Од погоре наведеното, а согласно на чл.357 од ЗПП, се одлучи како во изреката на пресудата.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 02.10.2014 год. под ГЖ.бр.1016/14 и Врховен суд на РМ на ден 23.12.2015 година под Рев2.бр.840/2014

20. Правото на раскинување на еден договор како начин на престанок на договорот, под услови и на начини предвидени во ЗОО, им припаѓа само на договорните страни, па секое трето лице кое не е договорна страна во договорот нема право на бара раскинување на истиот.

Од образложението:

Основен суд Струмица со пресуда П1.85/13 од 09.09.2014 година, тужбеното барање на тужителот Џ.Т.од с.С., го усвоил.

Го раскинал договорот за купопродажба помеѓу првотужената Ј. С. З. од с.К. од една страна како продавач и П. Р. од с.К. од друга страна како купувач на трактор со рег.бр., марка ИМТ, тип 539, со број на шасија, со број на мотор, произведен 1982 година, сила на моторот во KW(KS)28,68 маса на празно возило во кг 1440, боја на каросерија црвена 74 податоци наведени во сообраќајна дозвола бр..... со преклучена механизација-два паличника за орање, па се задолжуваат тужените Ј. З. и П. Р. двајцата од с.К. предметниот трактор со приклучена механизација да го вратат на гаражата на дворното место на В. В. од с.Д. се до правосилното донесување на решението за наследување на оставината на покојниот Џ. С. бивиш земјоделец од с.С., како и да му ги надоместат солидарно трошковите по постапката на тужителот во износ од 35.000,00 денари сето тоа во рок од 15 дена од приемот на пресудата.

Барањето на тужителот да тужените бидат солидарно задолжени со уште сума од 2.672,00 денари, го одбил како неосновано.

Од вака донесената пресуда останале незадоволни тужените кои навремено преку полномошникот И. Д. адвокат од С. поднеле жалба поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, предлага жалбата да се уважи, а нападнатата одлука преиначи или укине и предметот врати на повторно одлучување.

Тужителот, преку полномошникот Д-р.Т. В. адвокат од С. поднел одговор на жалба со кој ги побива наводите во жалбата, предлага истата да се одбие како неоснована.

Апелациониот суд во Штип, ја разгледа жалбата, списите во предметот, ја испита побиваната одлука во смисла на чл.354 од ЗПП, па најде:

Жалбата е основана.

Основани се жалбените наводи на жалителот да првостепениот суд при донесувањето на побиваната одлука погрешно го применил материјалното право кога тужбеното барање на тужителот го усвоил и го раскинал договорот за купопродажба склучен помеѓу првотужената Ј. С. З. од с.К. од една страна како продавач и П. Р. од с.К. од друга страна како купувач на подвижни предмети опишани како во изреката на побиваната одлука, ако се има во предвид правилно утврдената фактичка состојба.

Имено, првостепениот суд утврдил дека тужителот и првотужениот се брат и сестра, а нивни браќа се и К.и М. Џ., а нивниот правен претходник С. починал на 26.11.2009 година. Во смртовницата која била издадена на име на правниот претходник на тужителот во рубриката на движен и недвижен имот е наведена куќа со двор во с.С. и

трактор ИМТ 539. По смрта на нивниот татко, тужителот и неговиот брат К. одлучиле тракторот да го сместат во граѓа на сведокот В. И. од с.Д., каде стоел околку една година. Второтужениот бил заинтересиран за купување на трактор и во почетокот на 2011 година се договорил со првотужениот да го виде и се согласил да го купи заедно со двата плуга за орање кои лично му ги продал првотужениот. За извршената купопродажба првотужениот немал согласност од тужителот и другите браќа, а на второтужениот како купувач не му кажал дека оставинска постапка, која се води кај нотар Д. В.од С. не е завршена и дека истата е во тек од причина што наследниците се наоѓале во странство. Бидејќи оставинската постапка се уште не била завршена во сообраќајната дозвола се уште се водел на име на покојниот Џ. С. од с.С.. Врз основа на вака утврдената фактичка состојба првостепениот суд го усвоил тужбеното барање на тужителот и прифатил дека тужениот без правен основ располагал со подвижниот имот и склучил договор за купопродажба, па повикувајќи се на одредбите од чл.41 и чл.124 од ЗОО го усвоил тужбеното барање на тужителот и го раскинал договорот за купопродажба склучен помеѓу тужените.

По наоѓање на овој суд на утврдената фактичка состојба првостепениот суд погрешно го применил материјалното право, па заради правилна примена на материјалното право овој суд суд согласно чл. 361 т.4 од ЗПП побиваната одлука ја преиначи, така што тужбеното барање на тужителот го одби како неосновано, а поради следните причини:

Во чл. 135 од ЗОО е предвидено: „Договорот создава права и обврски за договорните страни.“

Во конкретниот случај, од изведените докази неспорен е фактот дека предметниот недвижен имот преставува оставина на правниот претходник на тужителот и првотужениот и точно е дека не е донесено решение за расправање на оставината. Од изведените докази произлегува дека првотужениот како продавач без согласност на тужителот и останатите наследници и второтужениот како купувач го склучиле предметниот договор и точно е дека првотужениот не можел да располага со оставината на правниот претходник. Меѓутоа, имајќи го во предвид поставеното тужбено барање со кое тужителот бара раскинување на договорот за купопродажба кој произведува правно дејство помеѓу договорните страни, односно создава права и обврски за нив, правото на раскинување на договорот како начин на престанок на договорот, им припаѓа само на договорните страни во конкретниот случај тужените и тоа под услови и на начини предвидени во ЗОО, поради што следуваše овој суд да одлучи како во изреката на оваа одлука.

За трошоците на постапката овој суд одлучи согласно чл.148, чл.149 и чл.160 од ЗПП, па тужителот кој што не успеа во спорот го задолжи да на тужениот на име трошоци во постапката му исплати вкупен износ од 17.740,00 денари од кои:за трошковник и полномошно по 1.300,00 денари, за состав на одговор на тужба 2.600,00 денари, награда за застапување на 2 расправи со паушал и часовнина по 3.120,00 денари, како и трошоци по повод жалба и тоа за состав на жалба 3.900,00 денари и судска такса за жалба 2.400,00 денари.

Од погоре изнесеното, а согласно чл. 361 т.4 од ЗПП, се одлучи како во изреката на оваа одлука.

Решено во Апелационен суд Штип на ден 24.11.2014 год. под ГЖ.бр.1454/14 и Врховен суд на РМ на ден 10.12.2015 година под Рев2.бр.98/2015